

**UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI”, CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE GEOGRAFIE**

**TEZĂ DE DOCTORAT
POPULAȚIA ȘI AȘEZĂRILE DIN
DEPRESIUNEA SIBIULUI**

**Conducător științific,
Prof. univ.dr. Surd Vasile**

**Doctorand,
Prof. Misachevici Adriana**

**Cluj-Napoca,
2011**

CUPRINS REZUMAT TEZĂ

I. Cuprinsul tezei de doctorat.

II. Cuvinte-cheie.

III. Sinteza capitolelor cuprinse în teza de doctorat.

IV. Bibliografie.

CUPRINS

1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii în domeniul problematicii abordate	4
3. Aspecte metodologice legate de elaborarea lucrării.....	6
4. Contribuții personale legate de elaborarea lucrării.....	9
5. Cadrul fizico-geografic.....	15
5.1. Poziția geografică și limitele.....	15
5.2. Geneza și alcătuirea geologică.....	18
5.3. Relieful.....	20
5.4. Hidrografia.....	25
5.5. Clima.....	26
5.6. Solurile, vegetația și fauna.....	26
6. Populația Depresiunii Sibiului.....	28
6.1. Istoricul populării. Formele și etapele de populare.....	28
6.1.1. Epoca Pietrei.....	29
6.1.2. Epoca Bronzulu.....	31
6.1.3. Epoca Fierului.....	32
6.1.4. Epoca Romană.....	33
6.1.5. Epoca popoarelor migratoare	36
6.1.6. Evul Mediu.....	37
6.2. Evoluția numărului de locuitori.....	44
6.3. Tranziția demografică.....	52
6.4. Mișcarea naturală a populației.....	54
6.4.1. Natalitatea.....	54
6.4.2. Indicele de fertilitate.....	57
6.4.3. Mortalitatea.....	60
6.4.4. Mortalitatea infantilă.....	63
6.4.5. Sporul natural.....	65
6.5. Mișcarea migratorie a populației.....	68
6.5.1. Rata de imigrare	68
6.5.2. Rata de emigrare.....	71

6.5.3. Sporul migratoriu.....	73
6.6. Sporul geodemografic.....	76
6.7. Repartiția teritorială a populației.....	78
6.7.1. Densitatea generală a populației.....	78
6.7.2. Densitatea agricolă a populației.....	80
6.8. Structura populației.....	81
6.8.1. Structura populației pe sexe.....	81
6.8.2. Structura populației pe grupe de vârstă și sexe.....	85
6.8.3. Structura profesională a populației	94
6.8.4. Structura națională a populației	100
6.8.5. Structura confesională a populației	111
6.9. Nivelul de instruire școlară a populației.....	127
7. Așezările din Depresiunea Sibiului	133
7.1. Evoluția așezărilor.....	133
7.2. Influența factorilor fizico-geografici asupra repartiției plan-spațiale a așezărilor	148
7.3. Influența factorilor antropici asupra repartiției plan-spațiale a așezărilor	164
7.4. Sistemul de așezări din Depresiunea Sibiului	167
7.5. Densitatea așezărilor.....	181
7.5.1. Indicele de dispersie.....	183
7.5.2. Indicele de concentrare.....	184
7.5.3. Indicele de centralitate.....	185
7.6. Mărimea geodemografică a așezărilor.....	187
7.7. Dotările așezărilor.....	191
7.8. Așezările rurale.....	195
7.8.1. Populația așezărilor rurale.....	195
7.8.2. Vetrele așezărilor rurale.....	224
7.8.3. Moșiile așezărilor rurale.....	233
7.9. Așezările urbane.....	236
7.9.1. Orașul medieval: Sibiu.....	236
7.9.2. Zonele funcționale ale orașului Sibiu	254
7.9.3. Orașe postbelice: Cisnădie și Tălmăciu	272
7.9.4. Populația urbană.....	291

7.9.5. Perspectivele dezvoltare a așezărilor din Depresiunea Sibiului	319
BIBLIOGRAFIE	323

II. Cuvinte-cheie:

interdisciplinaritate, intercondiționare, unitate geosistemică, înveliș geografic, analiză statistică, evaluare comparativă, determinism, posibilism, diagnoză, prognoză, funcție teoretică, funcție didactică, funcție practică, depresiune submontană, Cibin, analiză morfometrică, climat de deal, păduri de foioase, veche populare, peșteri, așezări în aer liber, revoluție-neolitică, civilizație geto-dacă, simbioză daco-romană, cultură materială, popor român, continuitate, civilizație rural-urbană, colonizare, așezări răsfirate, așezări liniare, așezări compacte, așezări fortificate, târguri, orașe, comitate, bresle, creștere numerică a populației, emigrare masivă, deficit de populație, îmbătrânire demografică, tranziție demografică, complementaritate spațială, perspective de dezvoltare.

III. Sinteza capitolelor cuprinse în teza de doctorat.

1. INTRODUCERE

Lucrarea “Populația și așezările din Depresiunea Sibiului” reprezintă un studiu de geografie fizică, umană, dar și economică, având conotații intra și transdisciplinare.

Scopul tezei de doctorat este reconstituirea imaginii de ansamblu a Depresiunii Sibiului din punct de vedere al populației și al așezărilor din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre, prin evidențierea modificărilor apărute în cadrul acestor componente, cu rol de diagnoză și prognoză geodemografică.

Obiectivele tezei de doctorat au vizat:

1. prezentarea cadrului fizico-geografic și a influenței sale asupra populației și a așezărilor din Depresiunea Sibiului.
2. identificarea factorilor care au determinat schimbări cantitative și calitative în evoluția și structura populației și a așezărilor
3. perspectivele de dezvoltare a populației și a așezărilor

Abordarea a fost realizată având la bază literatura de specialitate, documentele cartografice, datele statistice, evaluarea comparativă, analiza proprie cantitativă și calitativă, din perspectiva sistemică a învelișului geografic, tocmai

pentru a evidenția dinamica, caracterul complex al acestuia, cât și intercondiționările reciproce dintre componentele sale.

2. STADIUL CUNOAȘTERII ÎN DOMENIUL PROBLEMATICII ABORDATE

Sinteza acestui capitol relevă faptul că, stadiul cunoașterii în domeniul problematicii abordate este unul foarte complex, minuțios întocmit, în care fiecare cercetător a încercat să realizeze câte o mică parte din întreg, astfel că, lucrarea își propune să se integreze și să completeze funcționalitatea sistemică a Depresiunii Sibiului. În acest sens au fost elaborate lucrări de sinteză la nivel național, regional cât și local, cuprinzând studii geomorfologice, geologice, climatologice, hidrologice biogeografice și socio-economice.

3. ASPECTE METODOLOGICE LEGATE DE ELABORAREA LUCRĂRII

În acest capitol, metodele cercetării științifice evidențiază caracterul complex al acesteia, pornind de la cele empirice simple, exemplu datarea arheologică, cele experimentale, de evaluare și interpretare matematică, de statistică și fenomenologie și terminând cu cele de analiză a semnificațiilor.

Sinteza capitolului relevă conținutul științific al lucrării ca fiind atât teoretic, de cercetare în sine, cât și practic, de diagnoză, de aplicabilitate și utilitate imediată sau de prognoză în sensul elaborării unor date statistico- demografice, cu utilitate în politicile demografice, cu rol de diagnoză și de prognoză demografică și economică.

Ca și funcții îndeplinite studiul le îmbină pe cele trei: cea teoretică, cea practică și cea didactică. Paradigma dominantă a lucrării este adaptarea populației și a așezărilor din Depresiunea Sibiului la condițiile de mediu locale, adaptare între posibilism și determinism.

Toate aceste transformări au fost analizate în cadrul recensămintelor populației, iar corelațiile existente au demonstrat legătura transdisciplinară, dintre geografia umană, statistică și calculul matematic, cu rol de diagnoză, dar și de prognoză demografică în politicile demografice.

Abordarea în comun a elementelor de natură teoretică, instrumentală și metodologică au contribuit la consolidarea paradigmei dominante a acestei lucrări, și de ce nu la originalitatea acesteia, iar interdisciplinaritatea științifică a urmărit de fapt, explicarea limitelor care separă științele, fiind de fapt un mod de gândire sintetică, globală, ceea ce va determina în viitor o “teorie general universală a științei”.

4. CONTRIBUȚII PERSONALE LEGATE DE ELABORAREA LUCRĂRII

Acest capitol evidențiază contribuțiile personale legate de elaborarea lucrării, care s-au bazat atât pe motivația avută în alegerea și abordarea problematicii de ansamblu, cât și pe demonstrarea complementarității științifice. Această cercetare științifică a avut la bază anumite motive, cu rolul de a realiza un scop final, cu caracter valoric. Ponderea fiecărui factor motivațional a fost analizată, după cum urmează (fig.1).

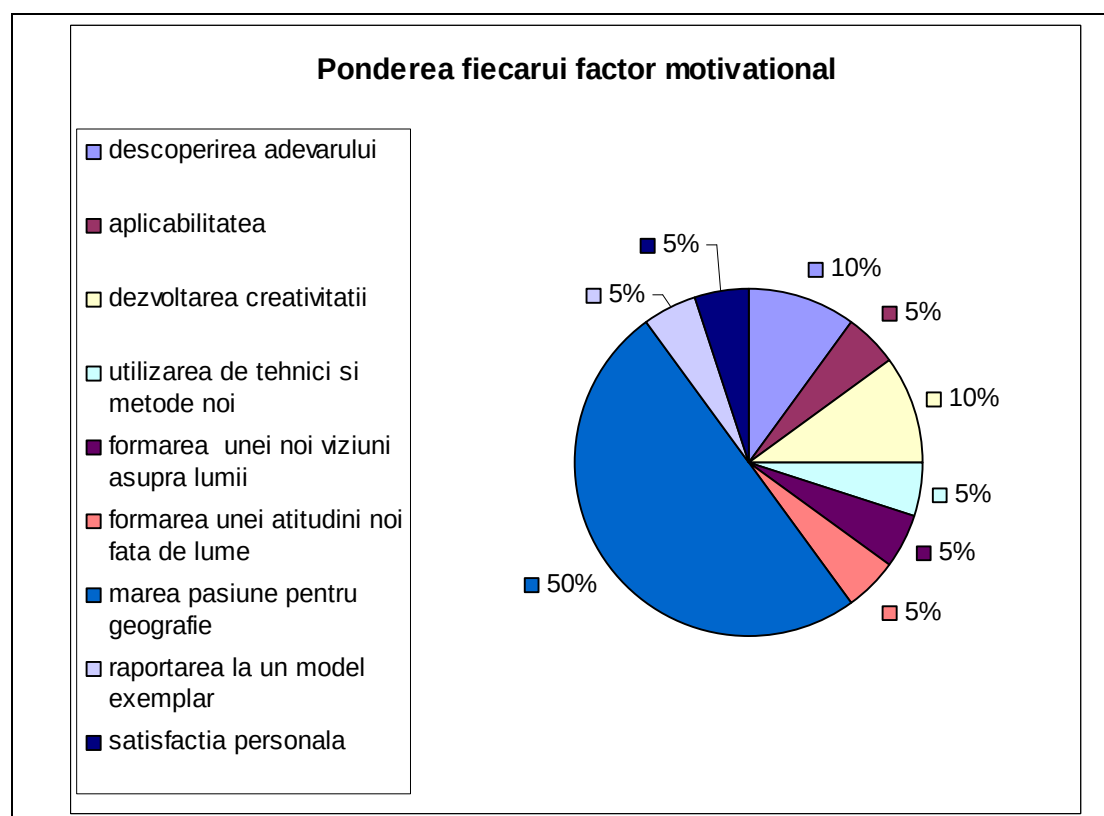

Fig. 1. Ponderea fiecărui factor motivațional.

Dacă ar fi să sintetizez imaginea de ansamblu a contribuției personale și a motivației mele, aş menționa că, motivația mea principală este în relație directă cu vocația mea, pentru specificul activității de cercetare, bazată pe nevoia de cunoaștere și tendința pentru studiu, la care se adaugă în proporții diferite celelalte motivații.

În concluzie, cercetarea științifică aleasă reprezintă o completare între domenii diferite, ce nu creează altele noi, ci dimpotrivă le demonstrează complementaritatea reciprocă.

5. CADRUL FIZICO-GEOGRAFIC

În acest capitol este prezentat cadrul fizico-geografic al Depresiunii Sibiului, diversitatea și armonia acestuia, principalele caracteristici, interdependența elementelor componente, rezultând funcționalitatea sistemică a acestora atât la nivel microregional cât și al integrării lor în sistemul teritorial național.

5.1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ ȘI LIMITELE

Sintetizând acest subcapitol reiese faptul că, prin poziția sa geografică, dimensiuni, geneză, evoluție și funcții economice, Depresiunea Sibiului constituie o unitate de contact bine definită a culoarului depresionar Olt-Mureș, la contactul morfologic și structural al Podișului Transilvaniei cu Munții Lotrului și Căndrelului, fiind extinsă pe direcția nord-vest , sud- est.

Matematic, Depresiunea Sibiului este situată între $45^{\circ}38'10''$ și $45^{\circ} 51' 30''$ latitudine nordică și $23^{\circ}56'28''$ și $24^{\circ}17'08''$ longitudine estică.

Din punct de vedere administrativ teritorial, Depresiunea Sibiului aparține în totalitate județului Sibiu, având o suprafața de 331 kmp și este redată în figura 2.

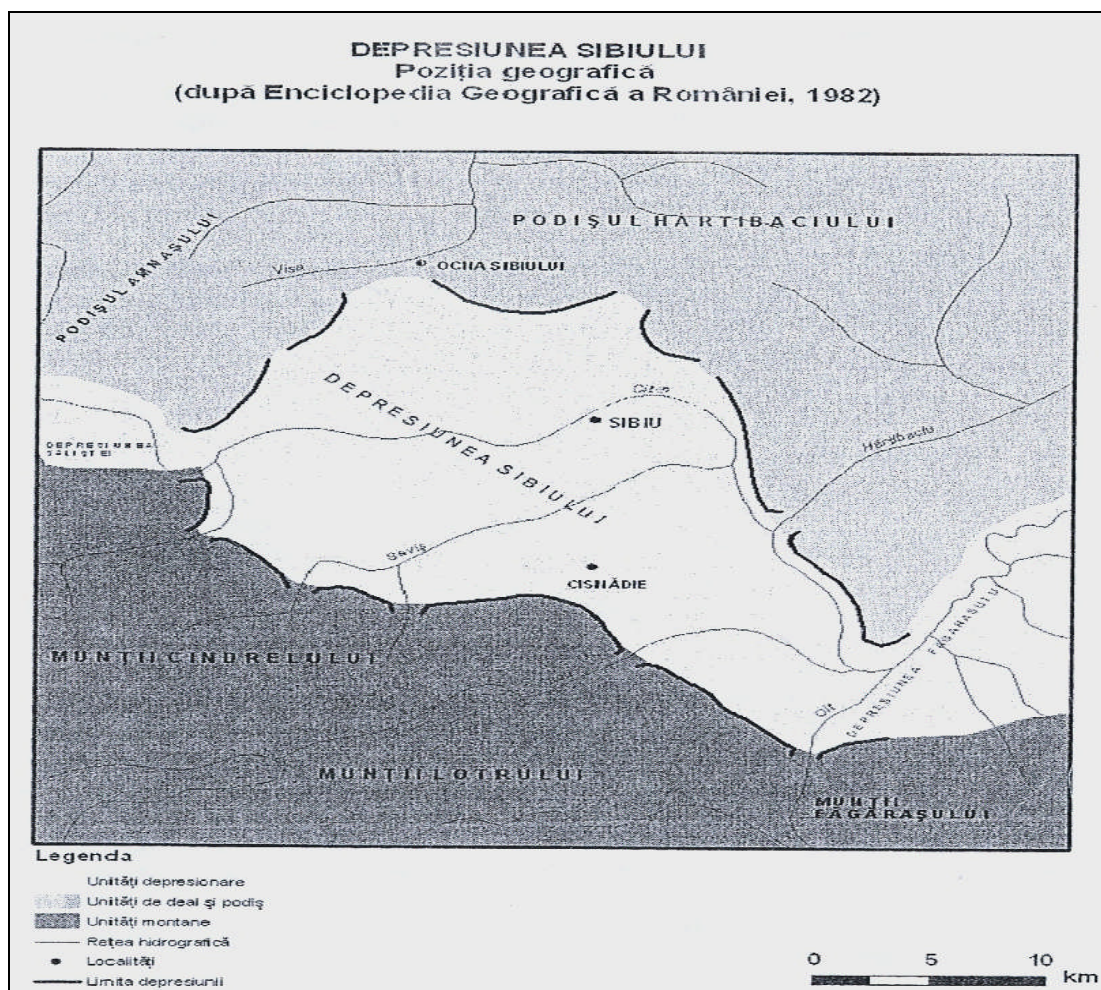

Fig. 2. Depresiunea Sibiului. Poziția geografică (după Enciclopedia Geografică a României, 1982).

5.2. GENEZA ȘI ALCĂTUIREA GEOLOGICĂ

Acest subcapitol prezintă evoluția paleogeografică a Depresiunii Sibiului, demonstrând procesul tectono-eroziv al acesteia, faptul că, în această zonă au fost surprinse toate fazele mai importante prin care au trecut Carpații.

Astfel, forajele efectuate în zonă evidențiază că, prima fază de conturare a depresiunii a fost orogeneza austriacă, continuată cu cea laramică, în care au fost schițate fracturile majore marginale, prin care depresiunea era delimitată de catenele montane înconjurătoare. Datele geologice recente au pus în evidență un fundament cu frecvente deformări ca urmare a unei alternanțe de grabene și horsturi, ce ulterior au fost invadate de ape la începutul paleogenului. Evoluția paleogeografică a Depresiunii Sibiu a fost marcată de trei mari cicluri de evoluție: pretortonian, tortonian-pliocen și

postpliocen, când începea formarea actualului relief al Depresiunii și avea loc adaptarea orientării văilor la structura nou creată de cute diapire, de domuri, la care s-a adăugat și fragmentarea platoului inițial și transformarea lui în regiunea deluroasă din prezent.

5.3. RELIEFUL DEPRESIUNII SIBIULUI

În acest subcapitol sunt prezentate principalele caracteristici ale reliefului Depresiunii Sibiului, evidențiindu-se o depresiune submontană, de contact situată pe latura sudică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei. Relieful Depresiunii Sibiului înregistrează o amplitudine de 220m, fiind asimetric, cu fragmentare deluroasă și cu predominarea șesurilor aluviale, aproximativ 60%. Altitudinea reliefului variază între 380m. și 650 m.: Dl.Obrejii-602 m., Dl.Cucului-589m., Dl.Cisnădiei-557m., fiind dispus în trepte, ca un amfiteatru, ce corespunde etapelor de evoluție a depresiunii. Terasale și lunca Cibiului au oferit de-a lungul timpului condiții favorabile dezvoltării așezărilor.

Treptele de relief ale Depresiunii Sibiului. Evoluția geologică și morfologică a impus trei trepte de relief: treapta colinară, treapta câmpiei piemontane și lunca. Dinamica versanților. Strâns corelată cu relieful fluvial este evoluția versanților de vale, care la nivelul Depresiunii Sibiului nu înregistrează o dinamică accentuată. Astfel, deplasările în masă apar mai mult sub influența activităților antropice și a unor mari cantități de precipitații.

Procese geomorfologice din Depresiunea Sibiului sunt reprezentate de eroziunea accelerată, determinată de contactul dintre stratele dure ale muntelui și stratele moi ale Podișului Transilvaniei, rezultând un culoar depresionar cu caracter subsecvent și cu unele întreruperi. Înfrățirea actuală a reliefului depresiunii denotă o evoluție recentă, o imagine de platou puternic fragmentat de văi și culoare, de interfluvii și altitudini ce cresc de la vest spre est. Cele două procese contrare prezente în zonă, adică alunecările de pantă și eroziunea torențială indică două fenomene contrare: pe de o parte înălțarea reliefului, iar pe de altă parte aluvionarea puternică a luncilor, ce determină mișcări de lăsare. Acest fenomen poate fi explicat prin tendința de migrare a sării din sinclinalele și zonele mai coborâte, la care se adaugă acțiunea dizolvantă a apei infiltrată la orizontul de sare. Luat în ansamblu, relieful Depresiunii Sibiului reprezintă un sinclinal larg, rezultat prin adâncirea treptată a rețelei

hidrografice în urma evoluției styriene, marcată de prezența depozitelor badeniene și panoniene, ce interferează cu cristalinel Munților Căndrel, rezultând între Tilișca și Tălmăcel un abrupt de circa 300-400m, blocdiagrama Depresiunii Sibiului fiind redată în figura 5.

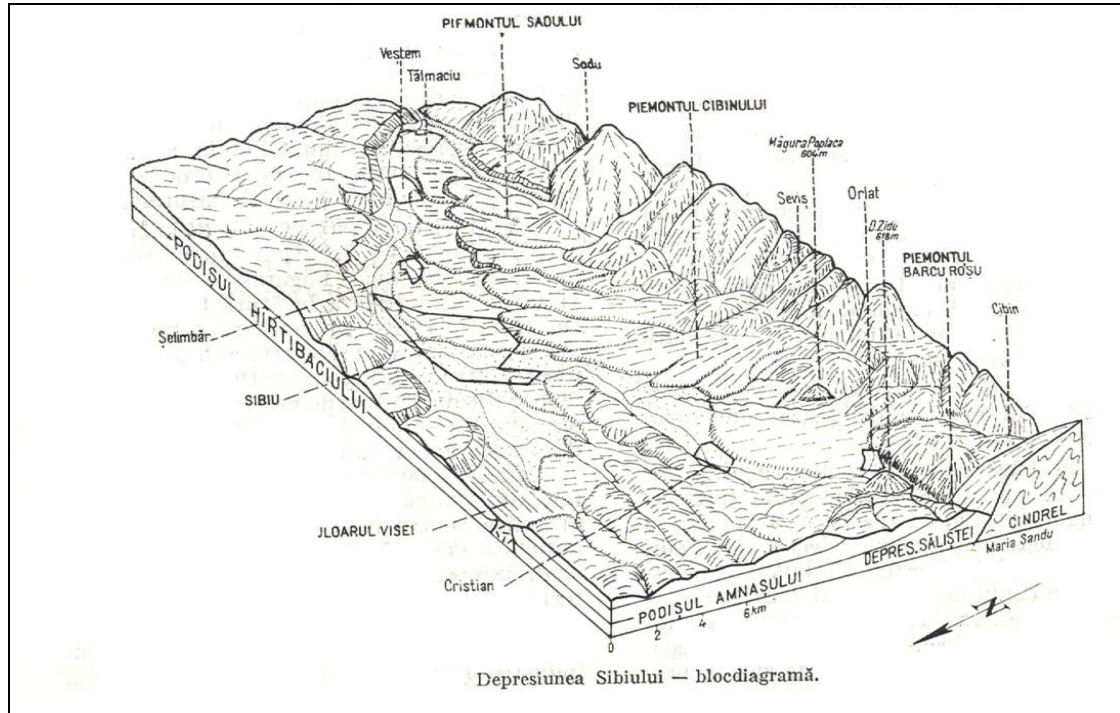

Fig. 5. Depresiunea Sibiului- blocdiagrama (După Geografia României, vol.III, 1987, pag. 610).

5.4. HIDROGRAFIA

Din punct de vedere hidrografic, Depresiunea Sibiului reprezintă un nod de convergență a principalelor cursuri de apă, care aparțin în totalitate bazinului Oltului.

Principala arteră hidrografică a depresiunii este Căminul, care o străbate de la vest la est, fiind afluent de ordinul I al Oltului. Afluenții săi principali sunt Hârtibaciul pe stânga și Sadu pe dreapta. Rețeaua hidrografică din nord a intrat în circuitul de amenajări hidroenergetice de la începutul secolului al XX-lea, de exemplu Barajul și Lacul Negovanu pe Valea Sadului, cu uzinele Sadu I, II, V(cinci), la care se adaugă Barajul și Lacul Gura Râului pe Cămin, cu dubla funcție: cea electrică și cea de aprovizionare cu apă a orașului Sibiu.

Apele subterane sunt prezente la adâncimi între 30 și 70 m, cantonate în depozite de nisipuri și pietrișuri pannoniene și cuaternare și la adâncimi de 10 m. în dealurile piemontane din sudul depresiunii (Sandu Maria, 1998).

5.5. CLIMA

Analizată din punct de vedere climatic, Depresiunea Sibiului corespunde tipului de deal, de adăpost, cu nuanță oceanică. Este caracterizat prin temperaturi medii anuale de 7°C, precipitații medii anuale de 800mm/an, cu vânturi dominante din vest și nord-vest.

5.6. SOLURILE, VEGETAȚIA ȘI FAUNA

Acest subcapitol prezintă învelișul edafic, în interdependență cu relieful și clima, fiind reprezentat prin: solurile brune și brun gălbui de pădure 44%, solurile negre argiloase 11,9%, solurile podzolice argilo-iluviale 11%, regosolurile și litosolurile 10,9%, cernoziomurile levigate și solurile de luncă.

În ceea ce privește, vegetația depresiunii din treapta colinară și din cea piemontană, aceasta este reprezentată de păduri de foioase, iar la limita cu muntele de păduri de molid cu fag și brad și de fag cu brad. Unităților de dealuri le sunt caracteristice arbuștii, iar versanții înclinați și podul teraselor au fost acoperiți cu pajiști secundare higro și mezofile. În luncile râurilor sunt prezente zăvoaie de salcie, iar inversiunile de vegetație apar pe valea râului Sadu. Acțiunile de antropizare reprezentate prin lucrările de despădurire, de desecare au modificat covorul vegetal, astfel că în prezent covorul vegetal ocupă 50%; pădurea 30%; iar restul este deținut de pășuni, fânețe și pomi fructiferi.

Fauna specifică Depresiunii Sibiului aparține în cea mai mare parte pădurilor de foioase: căprior, lup, mistreț, veverița, iar fauna acvatică este reprezentată de: păstrav la munte, pe când în sectoarele mijlocii și inferioare trăiesc mreana și cleanul.

6. POPULAȚIA DEPRESIUNII SIBIULUI

Acest capitol prezintă istoricul populării Depresiunii Sibiului, ca parte integrantă a teritoriului României, dovezile arheologice atestând permanenta continuitate a populației locale în aria mai largă de formare a poporului român, la care se adaugă analiza datelor statistice, care relevă faptul că, din punct de vedere demografic, depresiunea reprezintă un nod de convergență a populației, cu un mare potențial de habitat.

6.1. ISTORICUL POPULĂRII. FORMELE ȘI ETAPELE DE POPULARE

Formele primare și etapele de populare a Depresiunii Sibiului demonstrează faptul că, ele reprezintă rezultatul interacțiunii dintre om și mediul său de viață, o legătură reflectată în “cultura materială” specifică fiecărei perioade analizate.

6.1.1. EPOCA PIETREI

Cele mai vechi urme ale procesului de antropogeneză din acest spațiu aparțin Paleoliticului timpuriu-inferior, la care se adaugă un alt faciès ce datează din Paleoliticul Mijlociu (Musterianul), desfășurat spre sfârșitul interglaciarului Riss-Würm -acum 100 000-35 000ani.

Musterianul peșterilor carpatice posedă un inventar bogat în racloare, piese de cuarțit, răzuitoare de silex, dar și vetre de foc simple.

Descoperirile arheologice datând din această perioadă au fost făcute la Șelimbăr, Turnișor, dar și pe terasa dinspre sud a pârâului Seviș, de pe teritoriul municipiului Sibiu, descoperiri ce au păstrat topoarele de mână bifaciale.

Paleoliticul Superior, acum 35 000-10 000 prin urmele descoperite pe teritoriul comunei Șura Mare, a demonstrat prezența unui om evoluat, asemănător celui actual, care treptat, treptat și-a lărgit aria de locuit.

Neoliticul (6000-3700 î.H.R.) și Eneoliticul (3700-2500 î.H.R.) aparțin perioadei de neolitizare, ce a reprezentat acea etapă de profunde transformări materiale și spirituale, care a lăsat în urmă sutele de mii de ani ale vânătorului-

culegător și a deschis noi perspective omului producător de mijloace de subzistență (fig.6).

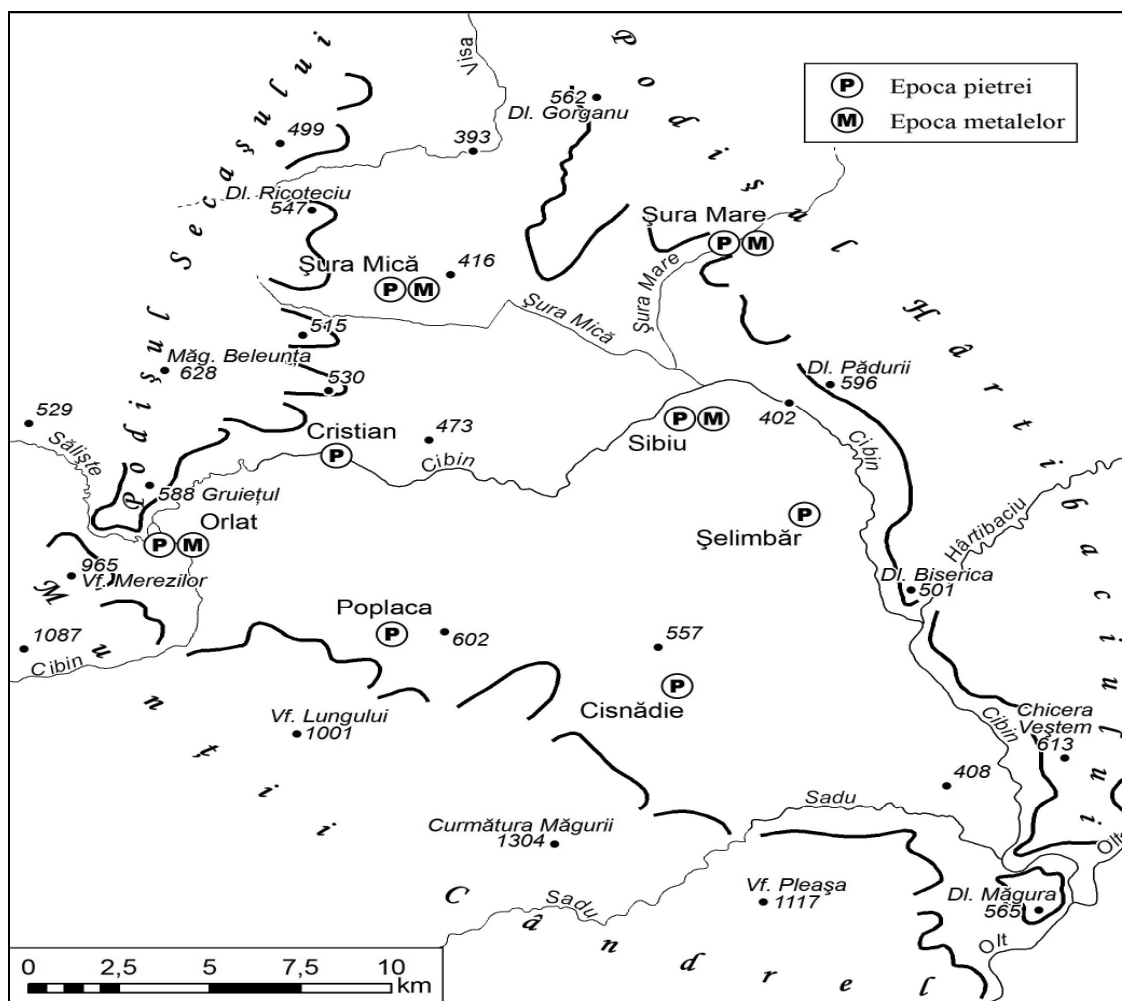

Fig. 6. Descoperiri neolitice și eneolitice în Depresiunea Sibiului.

În ultima perioadă a acestei epoci, a avut loc “revoluția neolitică”, în care uneltele și obiectele erau confecționate din cupru, ceramica prezenta ornamentații policrome, iar în agricultură săpăliga a fost înlocuită cu plugul din lemn cu brăzdar din piatră sau corn din cerb.

6.1.2. EPOCA BRONZULUI

Epoca bronzului, cca 1700-800 î.e.n. a apărut și ca o necesitate a vremii, când populația geto- dacă a experimentat aliajul cuprului cu plumbul sau cositorul, obținând un metal mai rezistent decât cuprul și anume bronzul. Teritorial, bronzul

timpuriu a fost descoperit pe teritoriul localităților: Sibiu, Cristian, Poplaca, Șura Mică, bronzul mijlociu reprezentat de Cultura Wietenberg a fost descoperit în depozitele de la Sibiu și Șura Mică, iar bronzul târziu, reprezentat de Cultura Noua a fost descoperit în depozitele de la Sibiu, în suburbia Gușterița.

6.1.3. EPOCA FIERULUI

Epoca Fierului cuprinde două perioade: prima perioadă este denumită Hallstatt și s-a desfășurat între anii 750-500 î.H.R., iar cea de-a doua poartă denumirea de Latène, fiind încadrată până la începutul Epocii Romane.

Descoperirile arheologice din această perioadă au scos la iveală: vase pentru păstrarea proviziilor, creuzete pentru topirea metalelor prețioase, cești dacice, oale, străchini, opaiț ceramica pictată cu motive geometrice: vegetale și animaliere, cât și obiecte de podoabă: inele, cercei, vase de argint, descoperite la Sibiu-Gușterița și Șura Mică.

Începând cu cea de-a doua vârstă a epocii fierului- Latène-300 î.e.n.-106 e.n. pe teritoriul țării noastre s-a dezvoltat înfloritoarea civilizație geto-dacă. Vestigiile istorice găsite pe teritoriul Depresiunii Sibiului au confirmat intensă locuire a acestuia în perioada Latène-ului dacic, daci care făceau parte din statul slav începător de sub conducerea lui Burebista și mai târziu, Decebal.

6.1.4. EPOCA ROMANĂ

Continuată în vatra vechii Dacii, simbioza daco-romană a constituit cel mai important argument al formării poporului român și al faptului că, românii s-au născut creștini, etnogeneza noastră ca popor neolatin și creștinarea fiind concomitente.

Incontestabilele dovezi care au fost găsite în spațiul Depresiunii Sibiului au fost cele ale depozitelor de cereale, ale hambarelor amenajate în pământ, ale numeroaselor fusaiole sau ale greutăților pentru războaiele de țesut, ale uneltelor de pescuit, ale undițelor și ale harpoanelor din os.

Vechile obiceiuri, datini și ritualuri ale acestei populații agrar-pastorale au fost păstrate și integrate în religia creștină, de asemenea, prezența materialului monetar

din „Dumbrava Sibiului” a reprezentat și reprezintă un argument indiscutabil al continuității pe acest teritoriu a populației autohtone (fig.7).

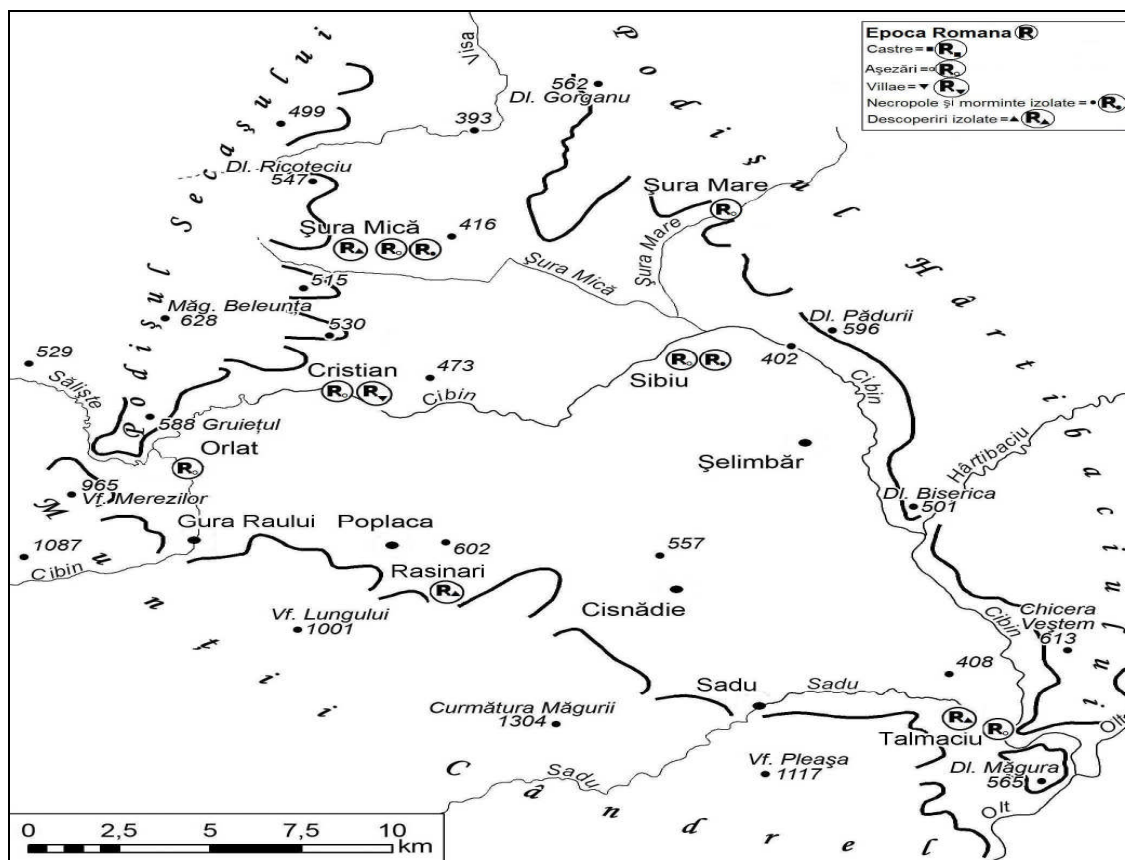

Fig.7.Repartizarea descoperirilor de epoca romană din Depresiunea Sibiului.

O altă dovadă incontestabilă în acest sens a constituit-o Cultura Bratei, adică continuitatea vechii culturi daco-romane, dezvoltate pe un fond autohton, cu toate influențele rămase de la triburile migratoare.

6.1.5. EPOCA POPOARELOR MIGRATOARE

Veniți din zona Gotland de la Marea Baltică la începutul sec.al III lea, goții au fost primii dintre germanici cu care s-au confruntat trupele romane. Astfel, descoperirile arheologice de la Cristian, cât și cele de la Sibiu au demonstrat interacțiunea dintre comunitățile germanice și cele autohtone, privind similaritatea ceramicii și a obiectelor de podoabă cu cea a Culturii Sântana de Mureș. Cultura materială caracteristică populațiilor germanice din spațiul românesc este Sântana de Mureș-Cerneahov.

Un alt moment al migrațiilor l-a reprezentat anul 567, semnificând finalul regatului gepid, cauzat de înfrângerea acestuia de către longobarzi și aliații acestora, avarii.

Pentru mai bine de două secole avarii au devenit stăpânii bazinului Dunării mijlocii și alături de slavi au contribuit la căderea graniței de la Dunărea Inferioară.

Urmele acestor populații avare au fost descoperite pe teritoriul comunei Șura Mare, iar la Sibiu-Gușterița s-a descoperit o necropolă birituală, ceea ce a demonstrat existența unor comunități de slavi în spațiul legat de exploatarea sării, cât și interacțiunea acestora cu populația autohtonă.

Sfârșitul secolului al IX-lea și începutul secolului al X-lea a reprezentat ultimele influențe ale slavilor creștini în procesul de definitivare a poporului român, influențe evidențiate prin mormintele atribuite Grupului Ciumbrud.

6.1.6. EVUL MEDIU

În ceea ce privește civilizația epocii, aceasta a suferit unele transformări, astfel că, civilizația rurală a secolelor VIII-X, a devenit o civilizație rural-urbană.

Alături de populațiile de pecenegi, în secolul următor a avut loc o colonizare a Depresiunii Sibiului, fiind amplasați secuii și sașii, care în schimbul unor avantaje economice, politice aveau obligația de-a asigura apărarea acestor teritorii.

Despre unguri, relatările cronicilor vremii au relatat consolidarea treptată a stăpânirii și a dominației lor în Transilvania, pe care au cucerit-o în etape până în jurul anului 1200, pe fondul unei permanente continuități a populației românești.

De acest fapt a trebuit să țină seama chiar și regalitatea maghiară, care a certificat prezența românilor în teritoriu, în “Diploma Andreiana”1224 - “Bula de Aur”, prin care sașilor colonizați li se acorda dreptul de a folosi pădurea românilor și a pecenegilor împreună cu aceștia.

Pe măsura colonizării unor grupuri de sași, secuii au trecut, după mijlocul secolului al XII-lea în colțul de sud-est al Transilvaniei.

După maghiari și secuii, sașii au fost a treia și ultima populație mai importantă numeric, colonizată în acest spațiu.

Procesul colonizării pășnice a sașilor a reprezentat un fenomen complex, o amplă mișcare demografică, desfășurată mai intens în secolele XII- XIV și constând

mai ales din țărani și din meșteșugari, plecați din Flandra, Saxonia, Bavaria, elemente sociale productive și doar în mod excepțional din grupuri aparținând nobilimii.

Colonizarea sașilor a luat sfârșit în jurul anului 1300, când între cele două Târnave și în aproximativ 40 localități s-a stabilit populație germană.

Exceptând acțiunile “Ordinului Teuton” din Transilvania, colonizarea pașnică a sașilor a constituit un factor de progres, ce a contribuit la dezvoltarea regiunii, realizând trecerea economiei de la perioada timpurie (fig.8) la cea dezvoltată.

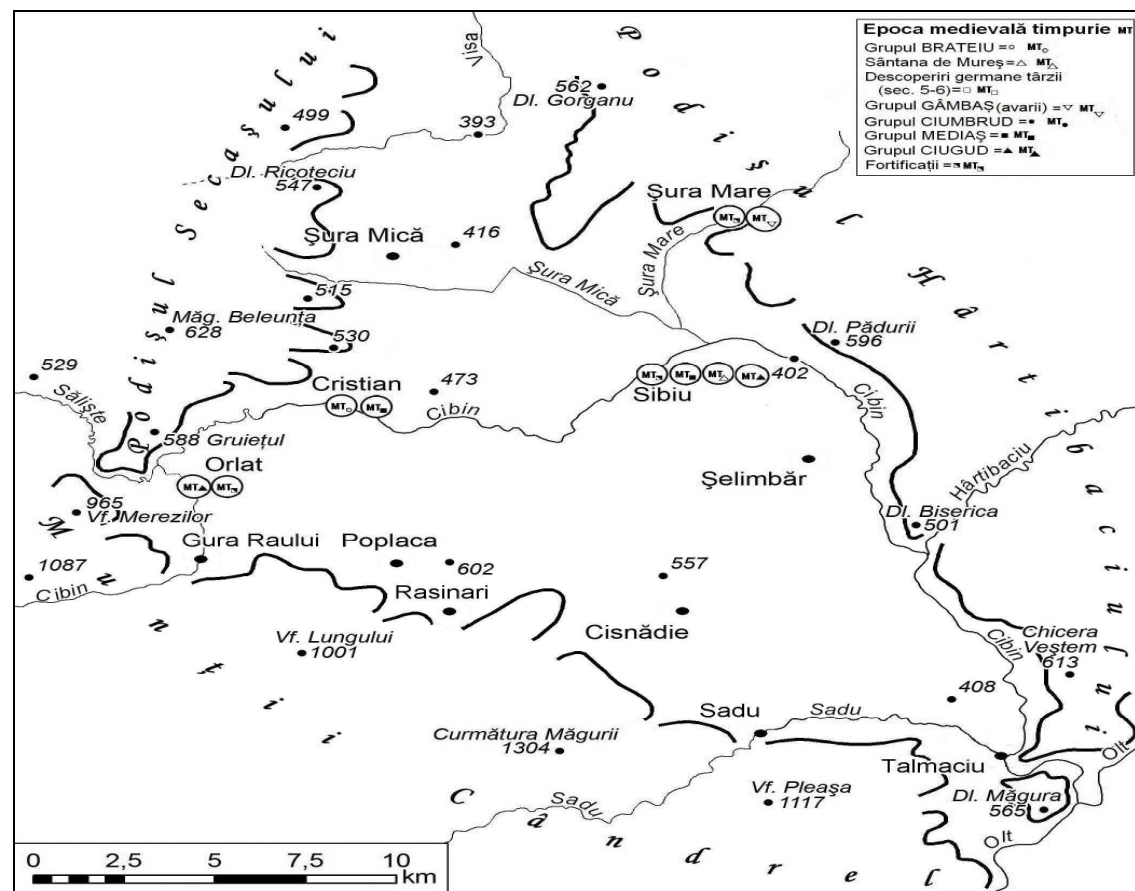

Fig.8 . Repartizarea descoperirilor medievale timpurii din Depresiunea Sibiului, pe culturi arheologice- descoperiri post-romane.

6.2. EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE LOCUITORI

Acest subcapitol prezintă evoluția numărului de locuitori la nivelul Depresiunii Sibiului, cât și pe cele două medii, în perioada 1850-2010, analiza datelor statistice relevând faptul că, s-a înregistrat în general un mers ascendent, excepție făcând anii 2002 și 2010 – față de 1992, când numărul locuitorilor a scăzut pe fondul

emigrării masive a populației germane, dar și a unei îmbătrâniri demografice a populației, fenomen specific, de altfel, întregii țări.

Din analiza datelor a rezultat că, populația Depresiunii Sibiului în intervalul 1850-2010 a crescut de la 41214 locuitori în 1850 la 211818 locuitori în 2010, realizându-se un spor absolut de 170604 persoane, adică 413,94 %, indicând o creștere medie anuală de 1066,27 persoane.

În intervalul 1850-2010, valoarea maximă a sporului mediu anual a fost înregistrată în anul 1992, cu 2339,03 persoane/an, pe fondul unei natalități în creștere, iar valoarea minimă, chiar negativă din intervalul analizat a fost înregistrată în anul 2002, de -1658,7 pers/an, pe fondul unei natalități în scădere, a unei mortalități în creștere, la care s-a adăugat declinul economic -tabelul 3

Evoluția numărului de locuitori la nivelul Depresiunii Sibiului,
între anii 1850-2010.

Tabelul 3

Anii	Total locuitori	Spor mediu anual(pers/an)	Ritmul mediu anual de creștere(‰)
1850	41214		
1900	65369	483,1	7,39
1930	94553	972,8	10,28
1966	165884	1981,41	11,94
1992	226699	2339,03	10,31
2002	210112	-1658,7	-7,89
2010	211818	213,25	1

Privită în ansamblu, evoluția numerică a populației Depresiunii Sibiului a înregistrat un curs ascendent, pe fondul unei redresări economice, cu bune perspective pentru anii viitori în vederea creșterii potențialului de muncă al zonei.

6.3. TRANZIȚIA DEMOGRAFICĂ

Acest subcapitol relevă interdependența dintre procesul economic și bilanțul natural al populației, fenomen pus în evidență de fazele tranziției demografice.

Astfel, la nivelul Depresiunii Sibiului în perioada 1850-2009 s-a trecut de la un regim demografic tradițional, marcat de rate ridicate ale natalității și mortalității, la unul modern, cu valori foarte scăzute ale celor doi indicatori (fig.11).

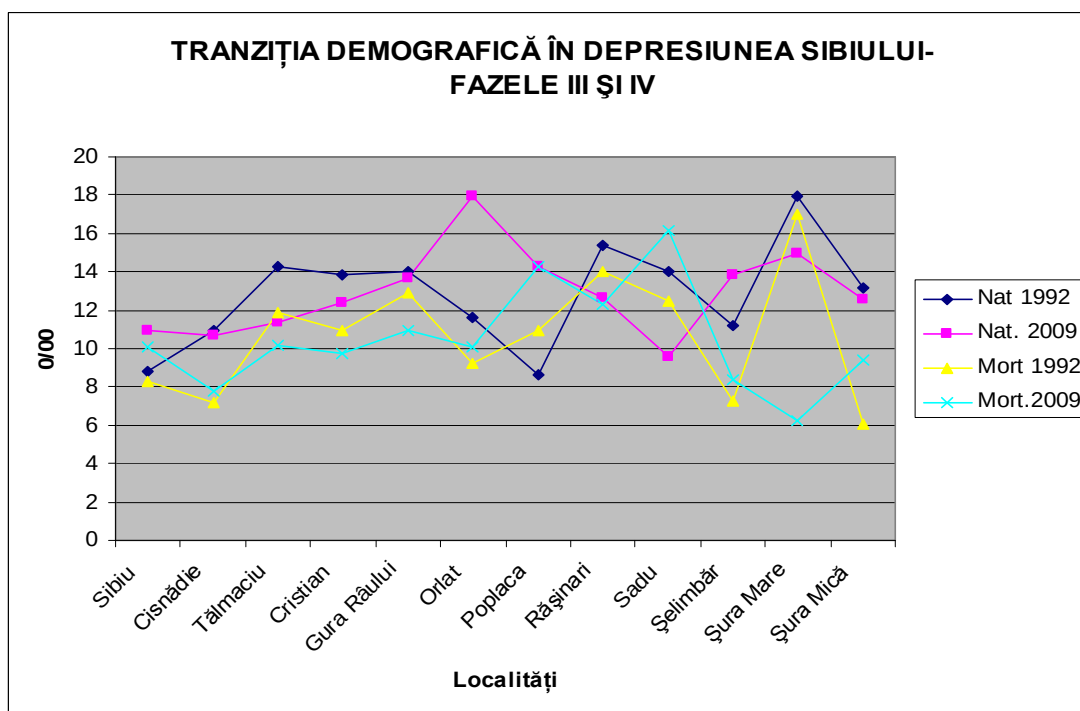

Fig. 11. Tranziția demografică în Depresiunea Sibiului-fazele III și IV.

6.4. MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI

Acest subcapitol prezintă mișcarea naturală a populației Depresiunii Sibiului, în perioada 1992-2009, reflectată în analiza detaliată a datelor statistice privitoare la evoluția natalității, fertilității, mortalității, mortalității infantile și a sporului natural. Din analiza mișcării naturale a populației reiese faptul că, în intervalul analizat au fost înregistrate valori diferite, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii: rural și urban, cât și pe unități administrativ-teritoriale, ceea ce a condiționat politica și planificarea geodemografică a teritoriului.

6.4.1. NATALITATEA

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a natalității, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009.

Valoarea medie a indicelui de natalitate, între anii 1992-2009, la nivelul Depresiunii Sibiului a fost de 9,05‰, cu diferențieri pe cele două medii: 8,64‰ în mediul urban, valoare mai mică decât media depresiunii și 11,61‰ în mediul rural, cea mai mare valoare medie înregistrată.

Administrativ- teritorial cele mai ridicate valori medii ale indicelui natalității s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mare, 13,52‰, Gura Râului, 13,20‰, Șura Mică, 12,97‰, Cristian, 12,84‰ și Rășinari, 12,10 ‰, iar dintre orașe la Tâlmaciu, 11,06‰ (fig.12).

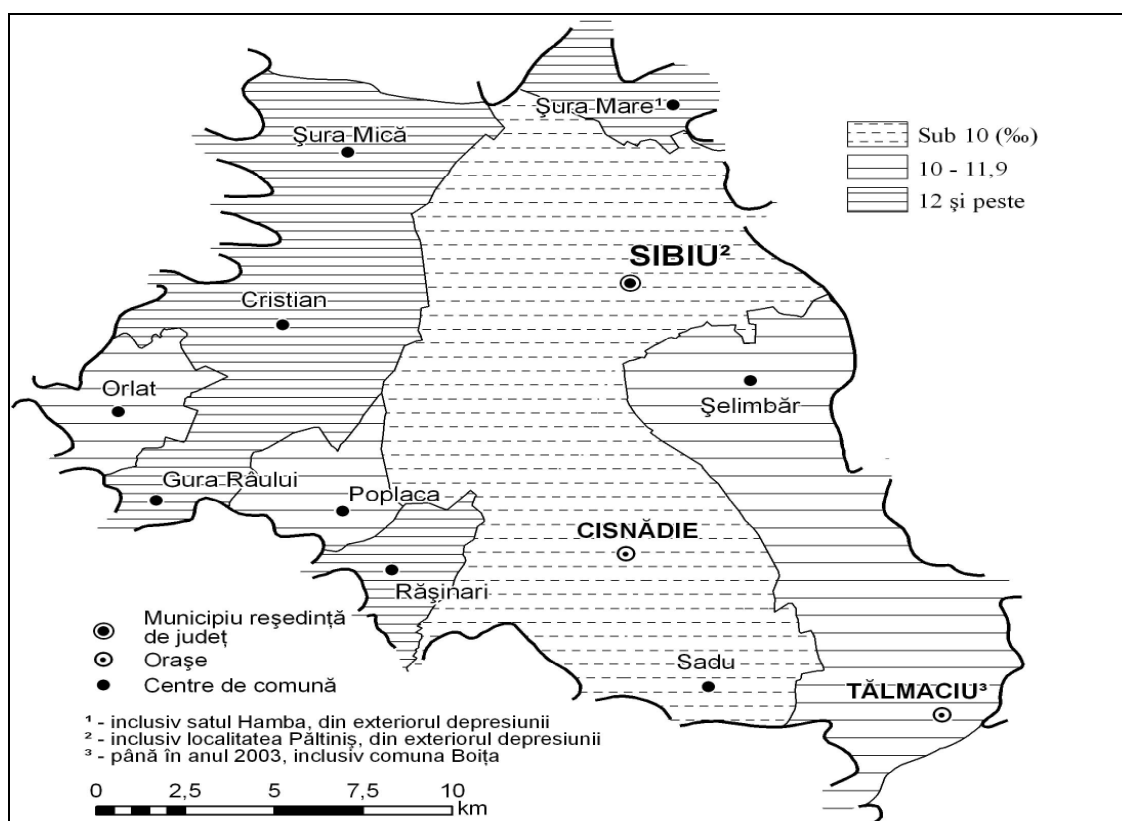

Fig.12. Natalitatea medie în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Valori peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, exceptând orașul Sibiu, cu o valoare medie de 8,38‰, cea mai mică din intervalul analizat.

6.4.2. INDICELE DE FERTILITATE

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a indicelui de fertilitate, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2002.

În ceea ce privește evoluția indicelui de fertilitate, între anii 1992 și 2002 s-a observat o scădere a acestuia la nivelul întregii Depresiuni Sibiului, de la 50,42% în anul 1992 la 41,48% în anul 2002. Scăderea s-a înregistrat atât în mediul urban, cât și în cel rural.

La nivelul anului 1992, indicele de fertilitate în mediul urban era de 37,16%, scăzând la 33,32% în anul 2002. În mediul rural, scăderea indicelui de fertilitate a fost mai accentuată, de la 54,85% în 1992, la 44,19% în anul 2002 – tabelul 4.

Această scădere a avut mai multe cauze, cea mai importantă fiind în principal scăderea nivelului de trai, planificarea familială-legalizarea avorturilor, dar și emanciparea femeilor.

Valorile indicelui de fertilitate în Depresiunea Sibiului, în anii 1992 și 2002.

Tabelul 4

Localitatea	1992 (%)	2002 (%)
Sibiu	31,49	26,49
Cisnădie	35,46	29,16
Tălmăciu	44,55	44,32
Cristian	56,43	38,73
Gura Râului	63,35	57,60
Orlat	45,72	35,02
Poplaca	40,43	53,93
Rășinari	64,87	52,52
Sadu	63,26	35,65
Șelimbăr	46,63	32,69
Șura Mare	58,40	46,06
Șura Mică	54,47	45,59

6.4.3. MORTALITATEA

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a mortalității, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009. În intervalul analizat 1992-2009, mortalitatea, ca factor important al dinamicii naturale a populației a înregistrat valori fluctuante cu creșteri sau scăderi ale indicelui de mortalitate, în funcție de o serie de factori, cum ar fi: nivelul de trai material și cultural, condițiile sanitare, progresele în medicină, apropierea sau depărtarea de centrele urbane. Valoarea medie a indicelui de mortalitate, între anii 1992-2009, la nivelul Depresiunii Sibiului a fost de 9,54‰, cu valoare medie apropiată de cea a depresiunii, în mediul urban de 9,25‰ și mai ridicată în mediul rural de 11,4‰.

Cele mai ridicate valori medii ale indicelui mortalității s-au înregistrat în mediul rural, la Poplaca, 15,13 ‰, Rășinari, 13,52 ‰, Sadu, 12,33‰, Gura Râului, 12,30‰, Șelimbăr, 12,24‰, iar dintre orașe la Tâlmaciu, 10,86‰.

Valori peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, exceptând Șura Mare, 9,50‰, Șura Mică, 9,01‰, Cristian cu 8,72‰, iar dintre orașe Sibiu, 9,25‰ și Cisnădie, cu o valoare medie de 8,15‰, cea mai mică din intervalul analizat (fig. 15).

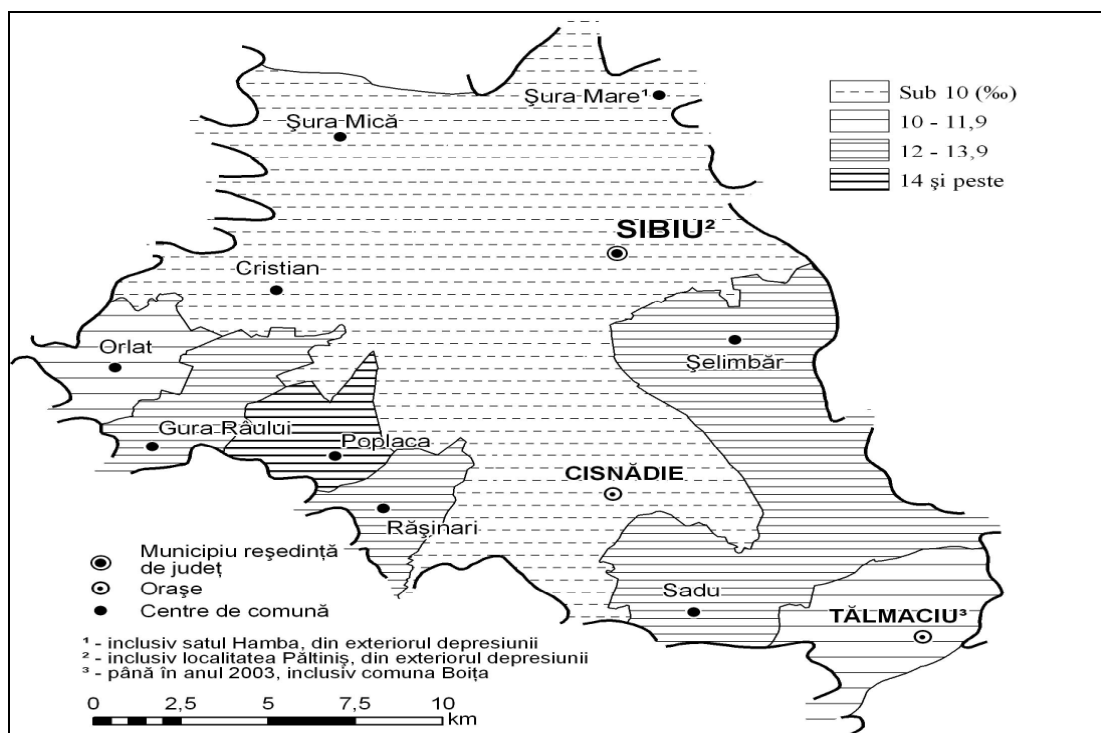

Fig. 15. Mortalitatea medie în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

6.4.4. MORTALITATEA INFANTILĂ

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a mortalității, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009. Mortalitatea infantilă, dependentă de mortalitate, reprezintă un indicator fidel și complex al intercondiționărilor dintre condițiile socio-economice, nivelul de instruire a populației și de nivelul serviciilor sanitare.

Valoarea medie a indicelui mortalității infantile, între anii 1992-2009, la nivelul Depresiunii Sibiului a fost de 0,13‰, cu valoare medie mai mică în mediul urban de 0,09‰ și mai ridicată în mediul rural de 0,18‰.

Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale indicelui mortalității infantile s-au înregistrat în mediul rural, la Rășinari-0,30 ‰, Șura Mare- 0,35‰, Sadu-12,33‰, Gura Râului-12,30‰, Șelimbăr-12,24‰, iar dintre orașe la Tâlmaci-10,86‰. Valori peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, exceptând orașul Cisnădie, cu o valoare medie de 8,15‰ și Cristian de 8,72‰, cu valori mai mici decât media intervalului analizat (fig.16).

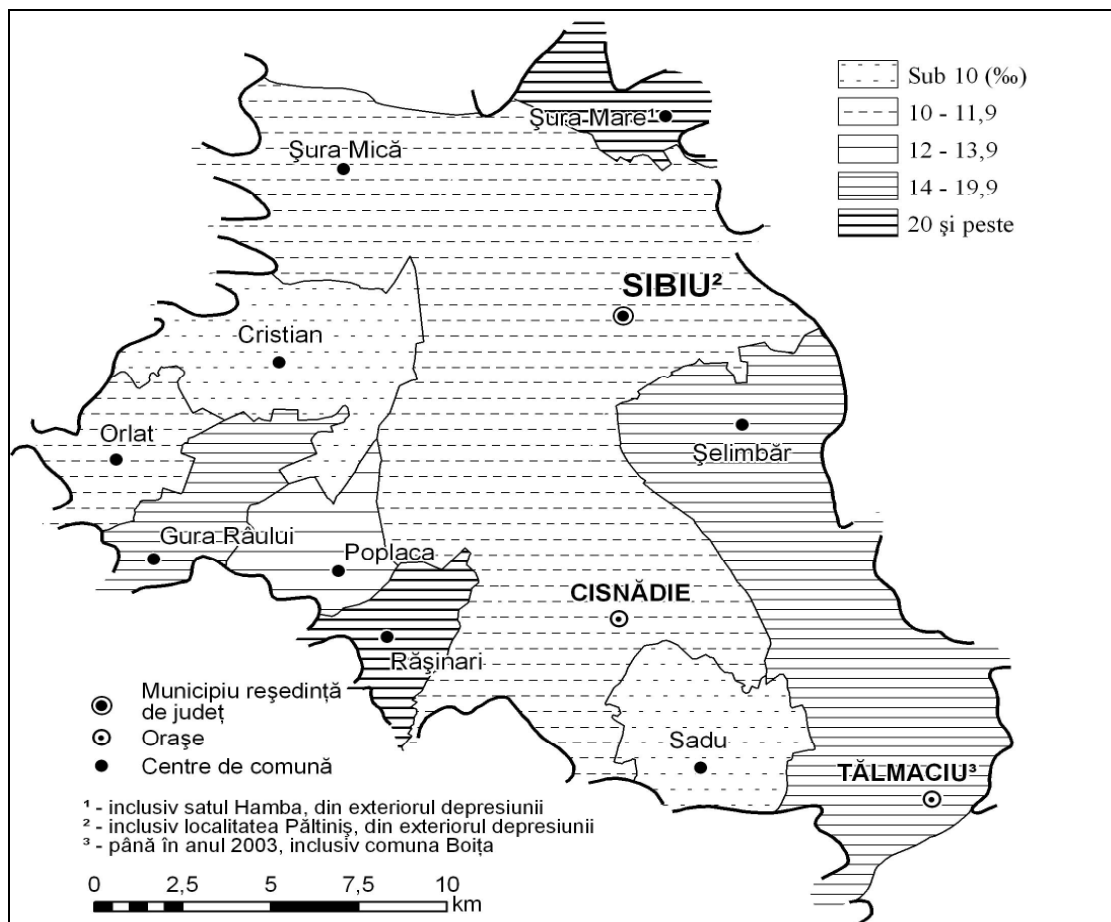

Fig.16. Mortalitatea medie infantilă în Depresiunea Sibiului, între anii 1992- 2009.

6.4.5. SPORUL NATURAL

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a sporului natural, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009. Sporul natural reprezintă unul dintre cei mai importanți indicatori geodemografici, fiind un factor important ce influențează situația și perspectivele de dezvoltare a populației unui teritoriu. Analiza sporului natural în perioada 1992-2009 a evidențiat o evoluție oscilatorie, la fel ca și componentele sale: natalitatea și mortalitatea atât în timp, cât și în spațiu.

Valoarea medie a indicelui sporului natural, între anii 1992-2009 la nivelul Depresiunii Sibiului a fost negativă de $-0,53\text{‰}$, cu diferențieri pe cele două medii: valoare medie negativă în mediul urban de $-0,72\text{‰}$ și pozitivă în mediul rural de $+0,26\text{‰}$. Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale indicelui sporului natural s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mică $+4,01\text{‰}$, Șura Mare $+4,00\text{‰}$ și Cristian $+2,61\text{‰}$, iar dintre orașe la Cisnădie $+1,48\text{‰}$ (fig.17).

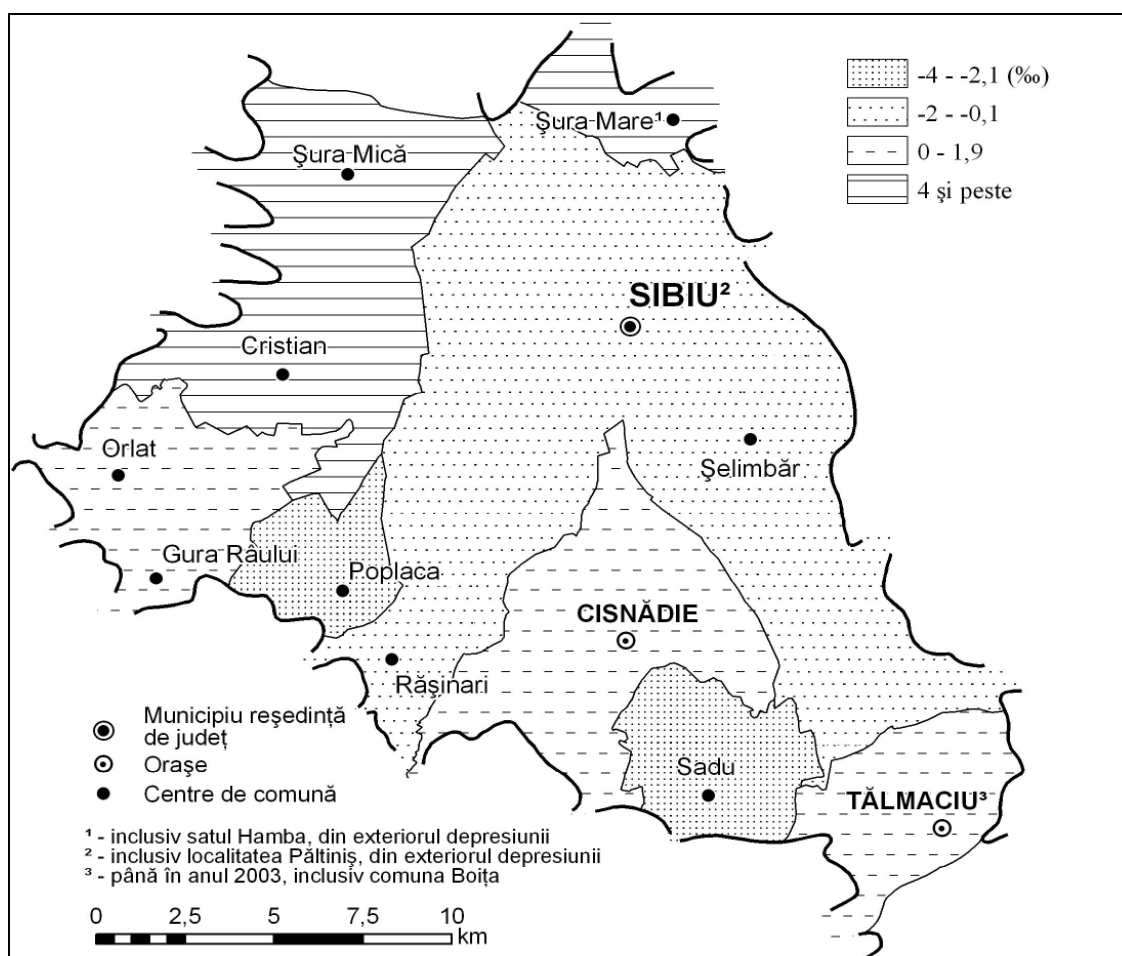

Fig.17. Sporul mediu natural în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Cele mai mici valori medii ale indicelui sporului natural s-au înregistrat la Sadu, de -2,42‰ și Poplaca, de -4,07 ‰. Valori peste medie s-au înregistrat la Orlat +0,54 ‰, Gura Râului +0,89 ‰ și Tâlmaciu +0,21‰.

6.5. MIȘCAREA MIGRATORIE A POPULAȚIEI

Din sinteza prezentată în acest subcapitol reiese faptul că, la nivelul Depresiunii Sibiului, mișcarea migratorie a populației a jucat un rol important, definitoriu în evoluția numărului de locuitori începând chiar cu epoca romană, apoi cu cea a popoarelor migratoare, care au fost asimilate de populația autohtonă, continuând cu episodul colonizării sașilor, secuilor și a maghiarilor și terminând cu populațiile sosite pentru a susține procesul de industrializare, atât în perioada ante și interbelică, cât mai ales în perioada comunistă.

Totuși la nivelul Depresiunii Sibiului semnificativă a fost migrația internă, ceea ce a generat o mișcare endodinamică în majoritatea așezărilor.

6.5.1. RATA DE IMIGRARE (i)

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a ratei de imigrare, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009.

La nivelul Depresiunii Sibiului, acest indicator în perioada analizată 1992-2009, a înregistrat o scădere de la 3952 persoane, adică 17,63 ‰ în 1992, la 3541 persoane, adică 16,72 ‰ în 2009.

Valoarea medie a ratei de imigrare la nivelul Depresiunii Sibiului a fost în perioada analizată de 2683,61 persoane, adică 12,33 ‰.

Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale ratei de imigrare s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mare, 29,03‰, Șura Mică, 28,61, Șelimbăr, 28,60‰, Cristian, 23,54 ‰, iar dintre orașe la Cisnădie, 16,06‰. Valori peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, făcând excepție Sadu, 8,09‰, cea

mai mică valoare medie din intervalul analizat, Gura Râului, 8,52%, Rășinari, 9,14%, iar dintre orașe la Sibiu, 10,71% (fig. 18).

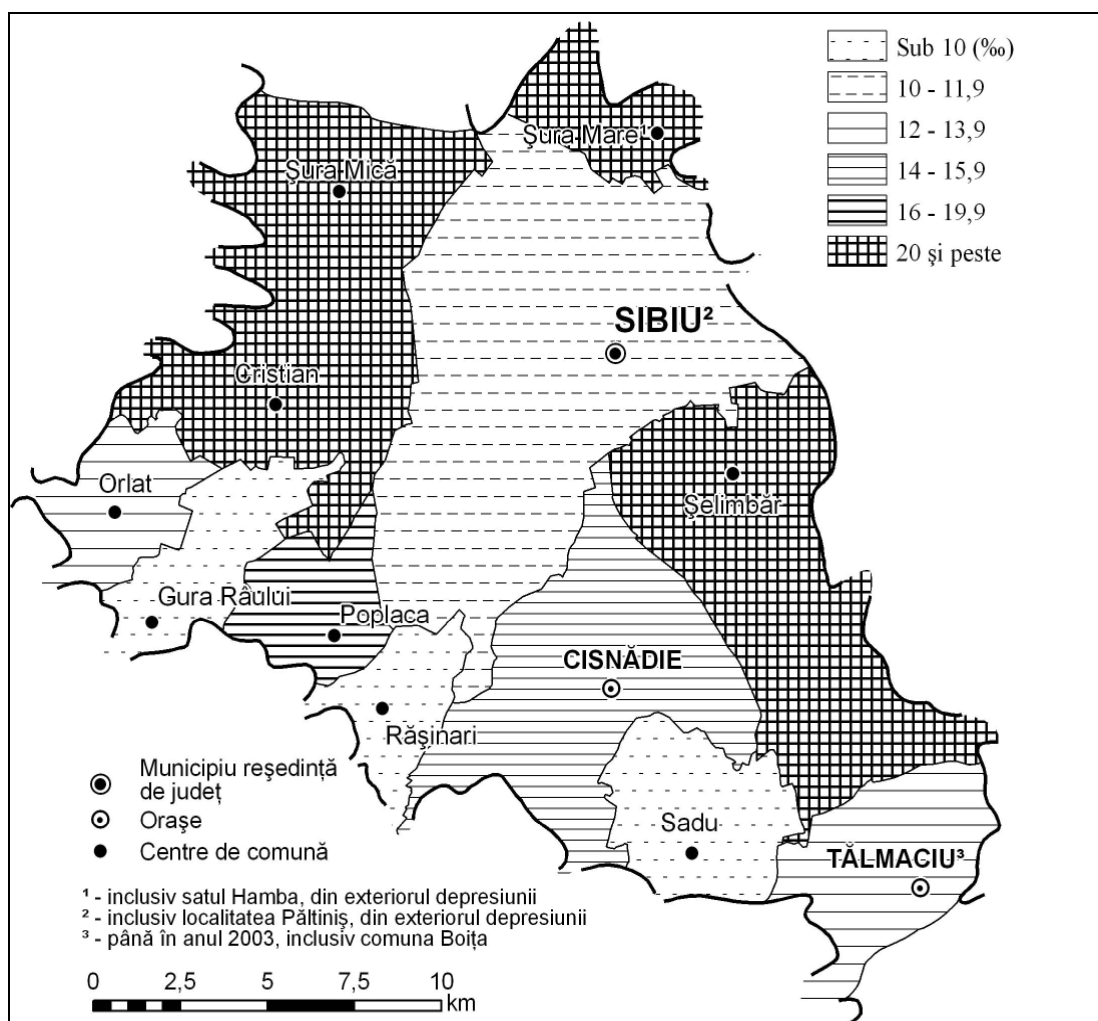

Fig.18. Rata medie de imigrare în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

6.5.2. RATA DE EMIGRARE(e)

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a ratei de emigrare, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009.

În perioada analizată 1992-2009, valoarea medie a ratei de emigrare la nivelul Depresiunii Sibiului a fost de 2501,05 persoane, adică 11,47 %, prezentând diferențieri pe cele două medii : 11,37% în mediul urban și 12,12% în mediul rural .

Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale ratei de emigrare s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mare, 15,92%, Șelimbăr, 15,24%, Șura Mică, 14,84%, iar în mediul urban la Cisnădie, 15,12%.

Valori peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, exceptând Sadu, 8,41 ‰, cea mai mică valoare medie din intervalul analizat, Gura Râului, 9,65‰, Rășinari, 10,54 ‰, iar dintre orașe la Sibiu, 10,93‰ (fig. 19).

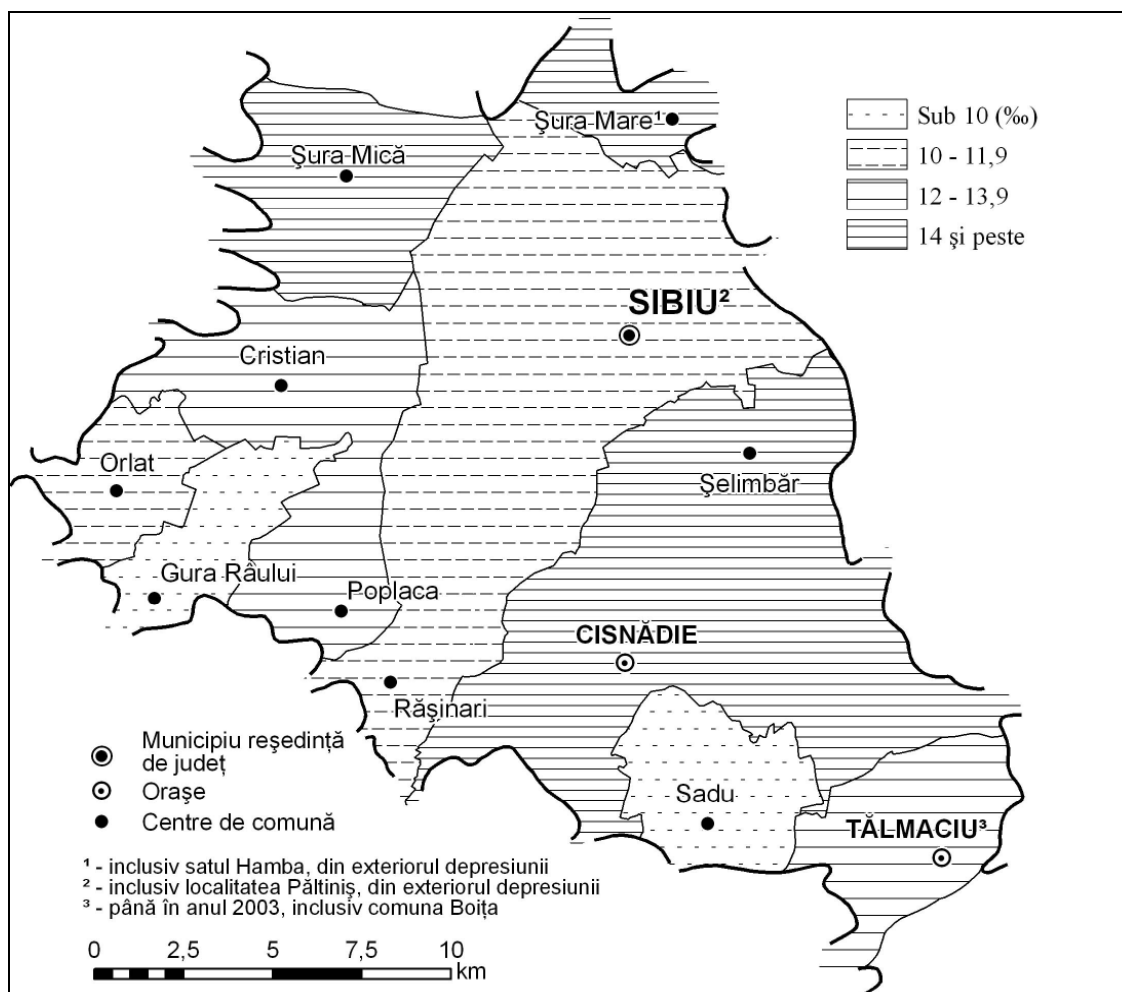

Fig.19. Rata medie de emigrare în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

6.5.3. SPORUL MIGRATORIU

Această secțiune prezintă evoluția în timp și spațiu a sporului migratoriu, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009.

Evoluția sporului migratoriu la nivelul Depresiunii Sibiului în perioada analizată, 1992-2009 a înregistrat o serie de particularități.

În intervalul analizat, la nivelul Depresiunii Sibiului, valoarea medie a sporului migratoriu a fost de +1825 persoane, adică +1,02 ‰, cu valoare medie negativă în mediul urban, de - 0,06‰ și pozitivă în mediul rural, de 5,85‰.

Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale sporului migratoriu s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mică, +13,78 ‰, Șelimbăr, +13,40 ‰, Șura Mare, +13,13‰, Cristian, +11,03 ‰, iar dintre orașe la Cisnădie, +0,95‰.

Valori sub medie, negative s-au înregistrat la Sadu, de -0,35‰, Gura Râului, de-1,13‰, Rășinari, de-1,40‰, cea mai scăzută valoare medie din intervalul analizat, iar dintre orașe la Sibiu, de-0,20‰ (fig.20).

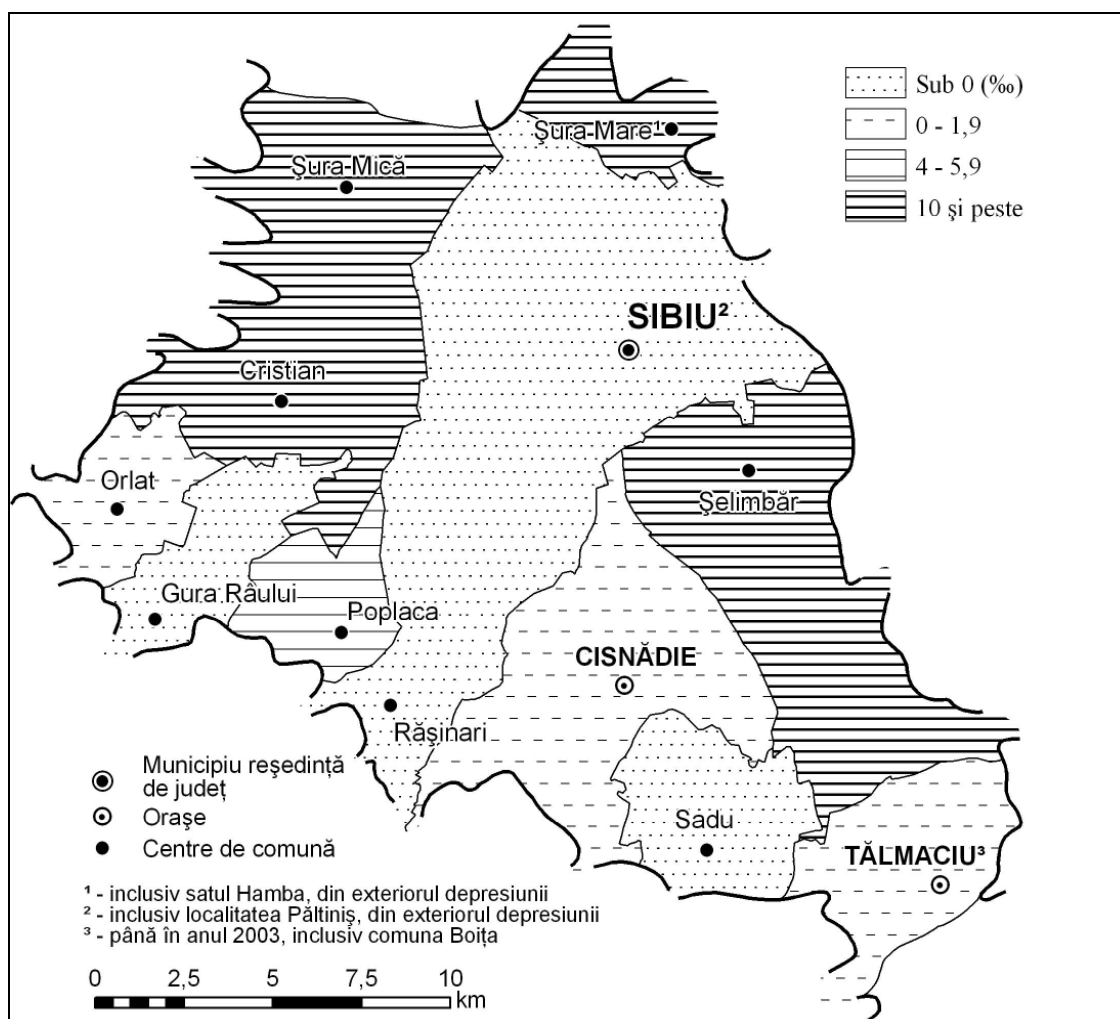

Fig. 20. Sporul mediu migratoriu în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

6.6. SPORUL GEODEMOGRAFIC

Acest subcapitol prezintă evoluția sporului geodemografic la nivelul Depresiunii Sibiului, în perioada 1992-2009, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Analiza acestuia la nivelul Depresiunii Sibiului, în perioada 1992-2009 a evidențiat faptul că, sporul geodemografic a evoluat mai mult în funcție de mișcarea mecanică, decât de cea naturală a populației și a prezentat valori medii diferite.

Valoarea medie a sporului geodemografic la nivelul Depresiunii Sibiului a fost în perioada analizată de 62,17 persoane, adică de 0,30 ‰, cu valoarea medie negativă în mediul urban, de -0,76‰ și pozitivă în mediul rural, de +6,19‰.

Administrativ-teritorial cele mai ridicate valori medii ale sporului geodemografic s-au înregistrat în mediul rural, la Șura Mare, +17,14 ‰, Cristian, +15,17‰, Șura Mică, +14,87‰, Șelimbăr, +10,11‰, iar dintre orașe la Cisnădie, +2,41‰(fig.21).

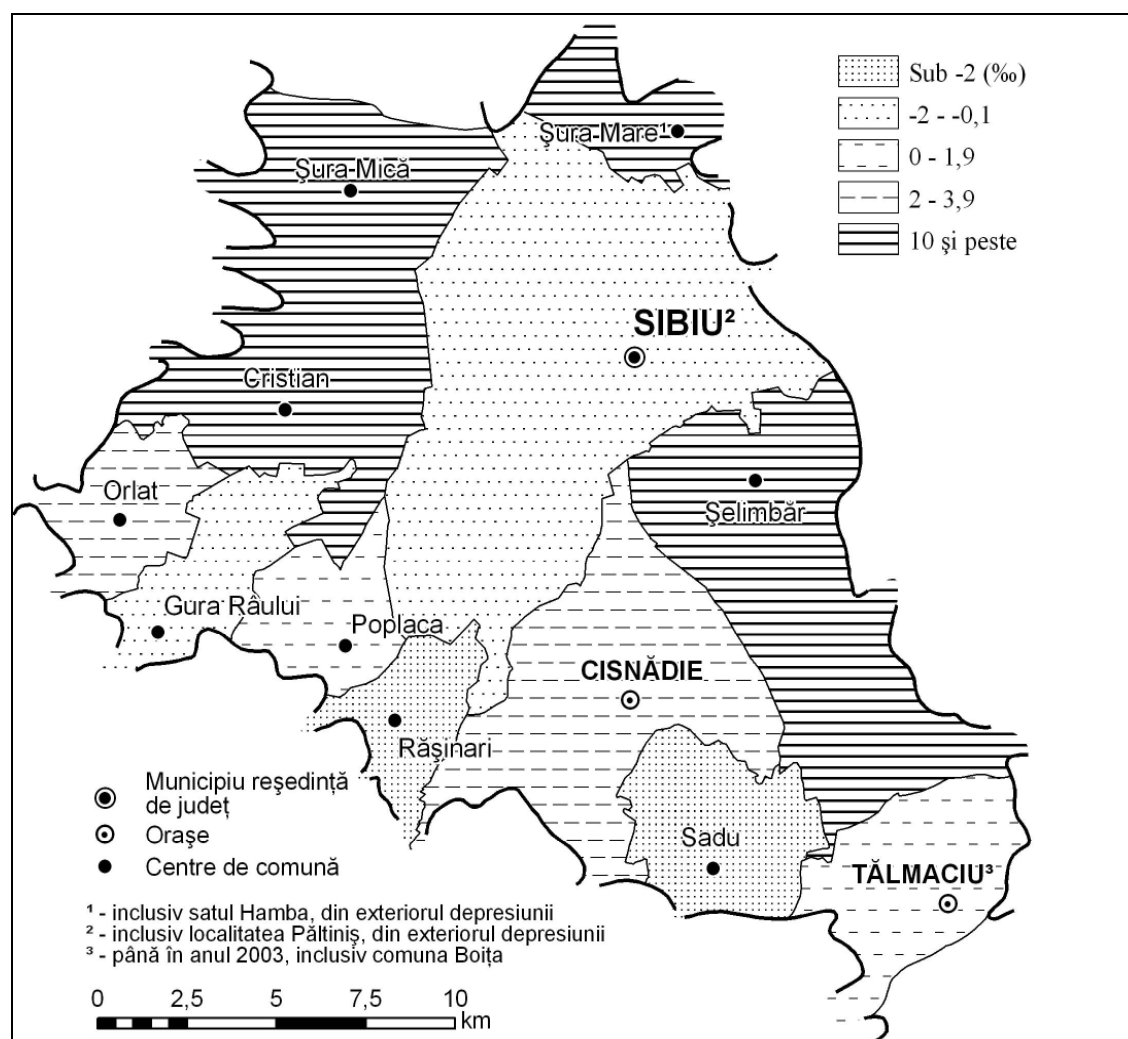

Fig. 21. Sporul mediu geodemografic în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Valori pozitive, peste medie s-au înregistrat la nivelul întregii depresiuni, dar au fost înregistrate și valori medii negative, la Gura Râului, de -0,23 ‰, Rășinari,

de -0,75 ‰, Sadu, de -2,72 ‰- cea mai scăzută valoare medie din intervalul analizat, iar dintre orașe Sibiu, de -1,16 ‰.

6.7. REPARTIȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI

Acest subcapitol prezintă repartiția teritorială a populației în Depresiunea Sibiului, analiza datelor statistice relevând diferențieri pe cele două medii.

Spațiul depresionar analizat prin condițiile naturale propice și prin potențialul său ridicat de comunicație a condiționat de-a lungul vremii o intensă dezvoltare socio-economică și o intensă locuire.

Din suprafața totală a județului Sibiu de 5432,5 km², Depresiunea Sibiului ocupă 1185,57 km², adică 21,82 %, din care suprafața ocupată de urban din spațiul depresionar reprezintă 545,76 km, adică 46,03 %, iar ruralul depresiunii deține 639,81 km, adică 53,97 %.

6.7.1. DENSITATEA GENERALĂ A POPULAȚIEI

Această secțiune analizează datele statistice privitoare la densitatea generală a populației, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în perioada 1992-2009.

Densitatea medie a populației din Depresiunea Sibiului, în perioada analizată 1992-2009 a fost de 184,12 loc/ km², valoare aproape dublă față de densitatea medie din România, care a fost înregistrată datorită valorii demografice din municipiul Sibiu și a gradului ridicat de urbanizare din depresiune.

În mediul urban, în anul 2009, cele mai mari valori de 1273,2 loc/km² au fost înregistrate la Sibiu, iar în mediul rural la Șelimbăr, de 82,75 loc/km², datorită extinderii suburbanizării, iar cele mai mici valori, sub 40 loc/km² s-au înregistrat în mediul urban la Tălmăciu și în mediul rural la Gura Râului, restul localităților înregistrând peste media depresiunii (fig.22).

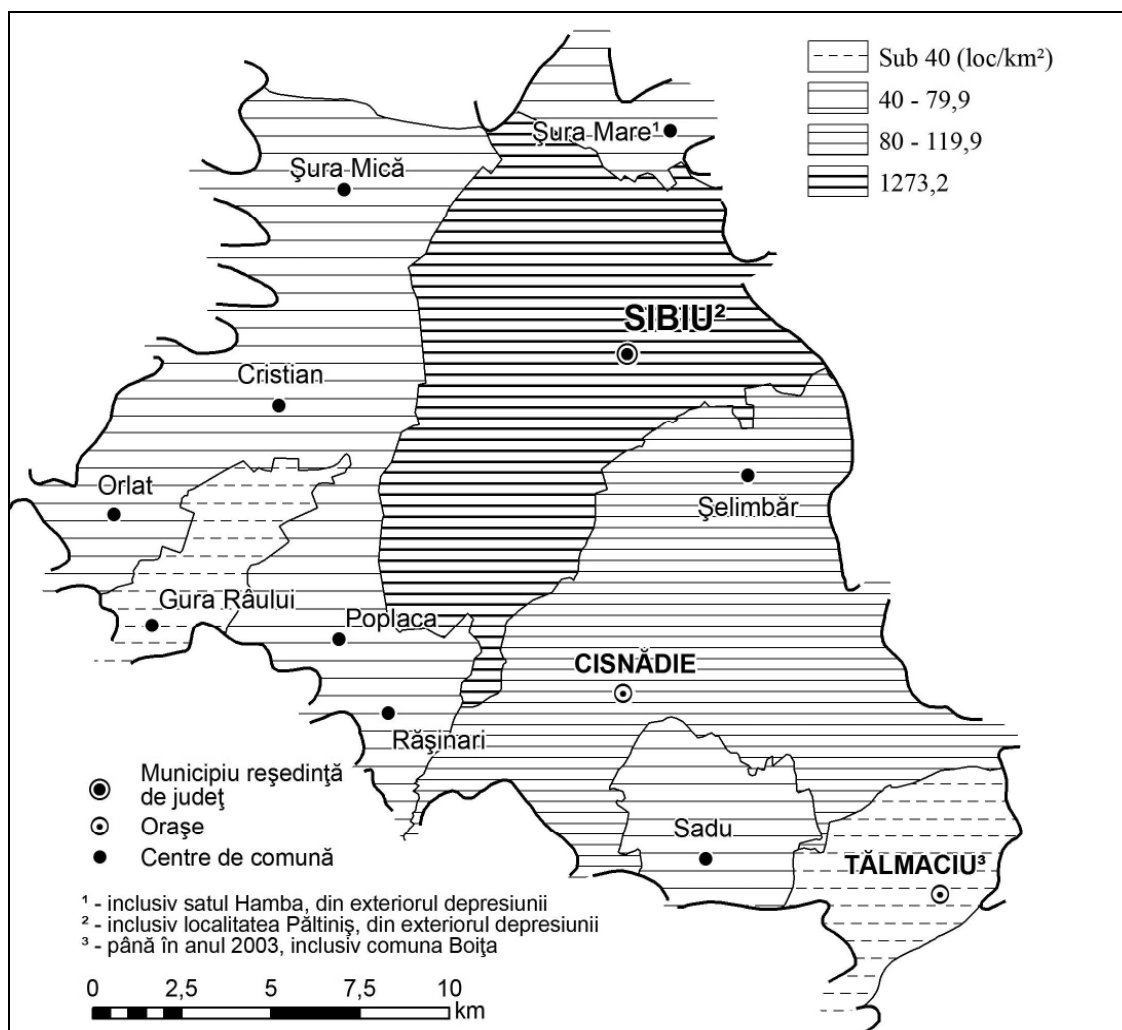

Fig.22. Densitatea generală a populației în Depresiunea Sibiului, în anul 2009.

6.7.2. DENSITATEA AGRICOLĂ A POPULAȚIEI

Această secțiune analizează datele statistice privitoare la densitatea agricolă a populației, atât la nivelul Depresiunii Sibiului, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale, în anul 2009.

La nivelul Depresiunii Sibiului, cu o suprafață agricolă de 46291 ha(462,91 km²), ceea ce reprezintă 42,65 % din spațiul depresionar, densitatea agricolă era în anul 2009 de 457,29 loc/km², cu diferențieri pe cele două medii.

În mediul urban, densitatea agricolă în anul 2009 era de 1102,29 loc/km², iar în mediul rural, densitatea agricolă înregistra valoarea de 110,29 loc/km².

La nivel urban, în anul 2009, cea mai mare valoare era înregistrată la Sibiu de 2377,15 loc/km², apoi Cisnădie cu 368,36 loc/km² și Tâlmăciu cu 140,88 loc/km², cu o suprafață agricolă mai mare decât Cisnădie, dar cu un număr de locuitori mai mic.

În mediul rural, cea mai mare valoare a densității agricole în 2009 a fost înregistrată la Orlat cu 155,45 loc/km², urmat de Rășinari cu 141,06 loc/km² și Poplaca cu 135,79 loc/km². Densități reduse sub 100 loc/km² au fost înregistrate la Gura Râului, datorită faptului că deține un spațiu montan forestier întins, urmează Șura Mare și Șura Mică cu suprafețe agricole întinse (fig. 23).

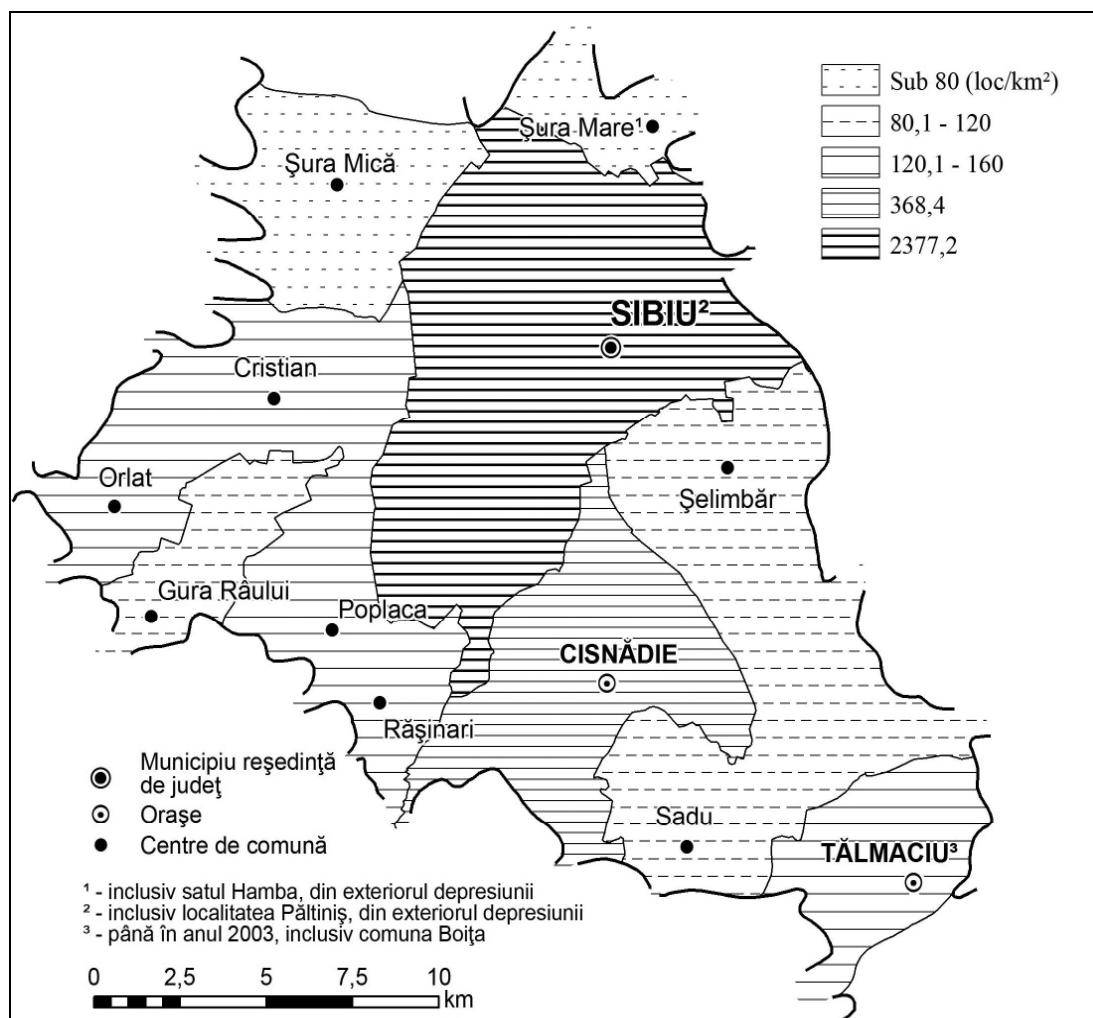

Fig. 23. Densitatea agricolă a populației în Depresiunea Sibiului, în anul 2009.

6.8. STRUCTURA POPULAȚIEI

6.8.1. STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE

Această secțiune prezintă evoluția structurii populației pe sexe în Depresiunea Sibiului, la nivelul celor două recensăminte 1992 și 2002, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Astfel, în anul 1992, indicele de feminitate la nivelul Depresiunii Sibiului a înregistrat o valoare de 104,95 femei la 100 de bărbați, iar în anul 2002, indicele de feminitate a crescut la 109,72 femei la 100 de bărbați, cu diferențieri pe cele două medii.

În mediul urban, în anul 2002, cea mai mare valoare înregistrată a fost la Sibiu de 111,82 femei la 100 de bărbați, peste media depresiunii, tocmai datorită angajării femeilor în număr din ce în ce mai mare în activitățile economice și a înființării de noi locuri de muncă (fig.25).

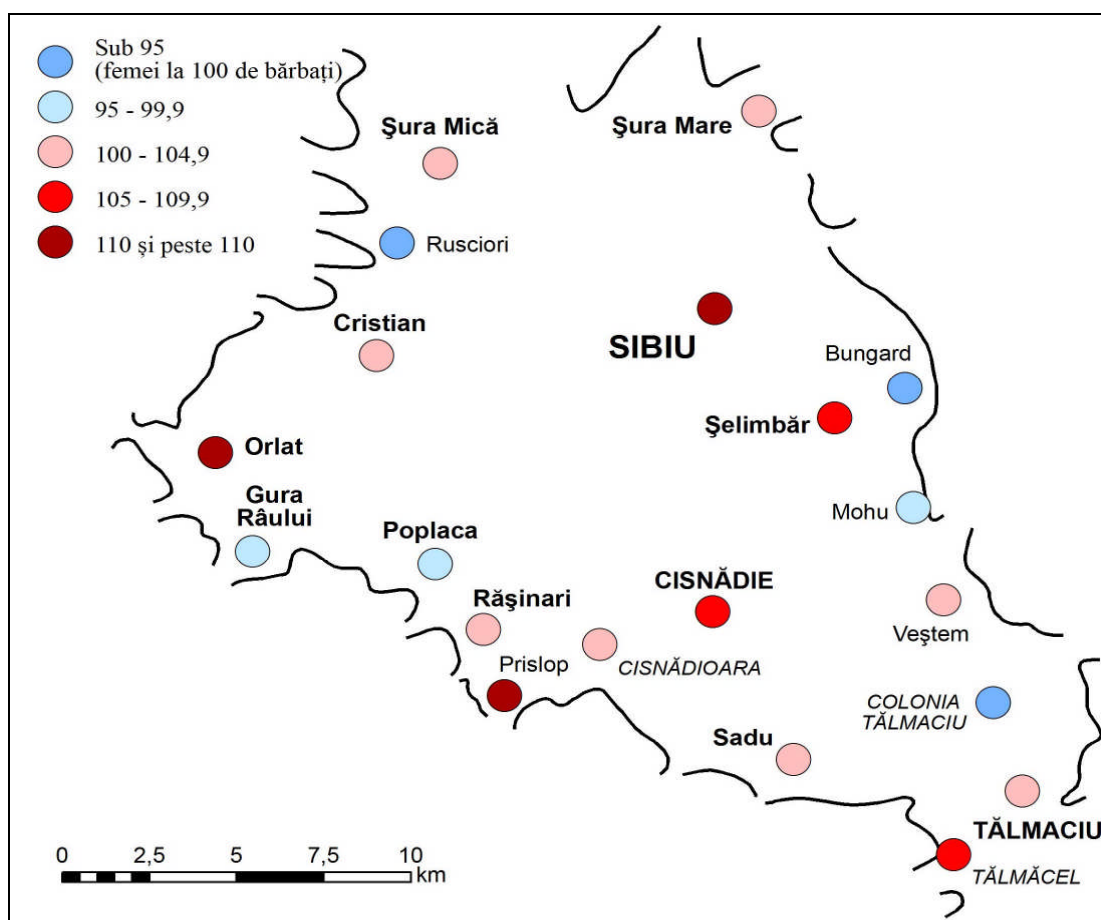

Fig. 25. Evoluția indicelui de feminitate în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

În mediul rural al depresiunii, valorile indicelui de feminitate au crescut față de 1992, cu anumite diferențieri: un maxim la Prislop, 113,15 femei la 100 de bărbați, în care predominând etnia romă, numărul femeilor a depășit pe cel al bărbaților și un minim în Colonia Tâlmăciu, 75 femei la 100 de bărbați, unde dintotdeauna a predominat populația masculină, ocupată în sectorul secundar al economiei, al exploatării resurselor forestiere și al materialelor de construcții, pe fondul unei mișcări navetiste mai intense.

6.8.2. STRUCTURA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI SEXE

Această secțiune prezintă evoluția structurii populației pe cele trei mari grupe de vârstă și sexe la nivelul Depresiunii Sibiului, în cadrul recensămintelor din anii 1992 și 2002, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Astfel, la recensământul din anul 1992, Depresiunea Sibiului era o depresiune tânără din punct de vedere demografic, cu o populație tânără, ce înregistra un număr de 74514 persoane, adică 32,87 % din totalul populației, o valoare ridicată, în principal datorită unei natalități ridicate, pe fondul ponderii reduse a populației vârstnice, pentru ca în anul 2002, numărul populației tinere să scadă, ajungând la 50068 persoane, adică 23,82 %, pe fondul scăderii numărului de nașteri și a procesului de îmbătrânire a populației.

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă și sexe este cunoscut faptul că în primii ani de viață, populația de sex masculin este mai numeroasă decât cea feminină, situația fiind caracteristică și Depresiunii Sibiului. Astfel, la nivelul Depresiunii Sibiului, atât pentru anul 1992 cât și pentru anul 2002, pentru grupa 0-19 ani, populația masculină înregistra 50,31 %, fiind mai numeroasă decât cea feminină.

Grupa adultă sau populația matură, la nivelul Depresiunii Sibiului, a crescut de la 123069 persoane, adică 54,29 % în anul 1992, la 126678 persoane, adică 60,28 % în 2002. În ceea ce privește, structura pe grupe de vârstă și sexe, grupa populației adulte a evoluat în funcție de condițiile socio-economice specifice fiecărei perioade. Astfel, la nivelul Depresiunii Sibiului, la ambele recensăminte, populația adultă feminină depășea ca și pondere pe cea masculină., înregistrând 50,78 % în 1992 și 51,50 % în 2002.

La nivelul Depresiunii Sibiului, populația vârstnică deținea în anul 1992 o pondere de 12,84 %, care avea să crească până în 2002, la valoarea de 15,90 % din populația totală, demonstrând îmbătrânirea demografică a depresiunii, pe fondul unei natalități în scădere și a unui spor migratoriu în creștere, vizând populația tânără.

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă și sexe, în grupa populației vârstnice s-a remarcat o accentuată disproporție între cea de sex feminin și cea de sex masculin, pe fondul duratei medii de viață mai redusă a bărbaților, ponderea lor scăzând în 1992 la 37,23 % și la 40,87 % în 2002.

Pentru o mai bună evidențiere a structurii pe grupe de vârstă și sexe, a consecințelor acestora, dar și pentru a stabili măsurile ce se impun a fi luate în politicile demografice, a fost întocmit ca element de referință, piramida vârstelor.

Analizând comparativ cele două piramide din anii 1992 și 2002 se observă că, pentru anul 1992, (fig.26), grupa populației tinere era mai numeroasă, formând o bază a piramidei mai mare, decât cea din anul 2002.

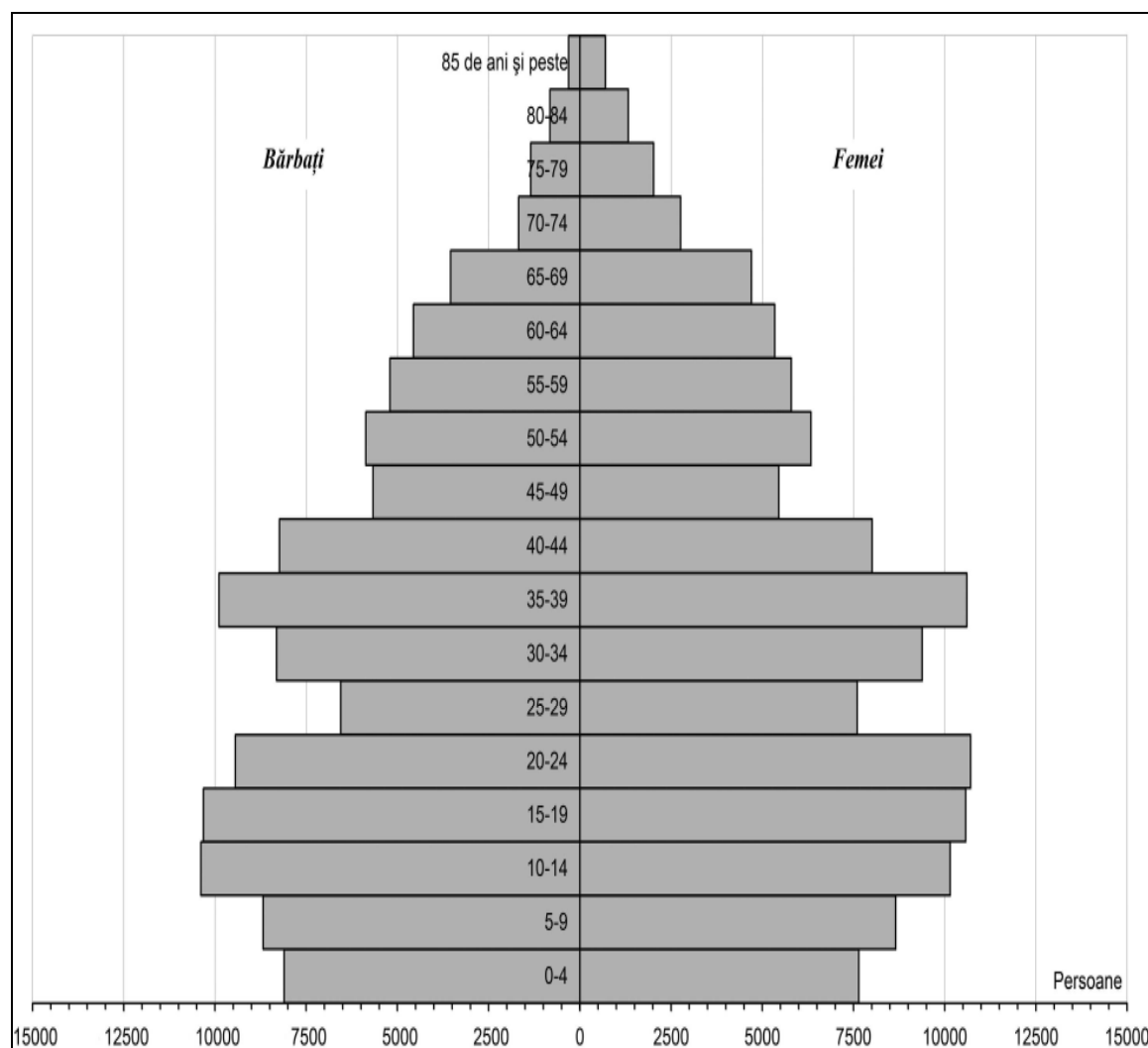

Fig. 26. Piramida vârstelor în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

De asemenea, analiza celor două piramide a mai evidențiat și raportul dintre populația masculină și cea feminină, remarcându-se pentru grupa populației tinere predominarea populației masculine la nivelul ambelor recensăminte, știut fiind faptul că, se nasc mai mulți băieți decât fete.

În ceea ce privește, evoluția în timp pentru anii 1992 și 2002 a grupei de vârstă adulte au fost înregistrate perioade atât de creștere cât și de scădere numerică

pentru ambele sexe, fenomen reflectat prin forma și dimensiunea piramidei. Analizată în ansamblu, la nivelul ambelor recensăminte din anii 1992 și 2002, piramida vârstelor a reflectat pentru populația adultă o predominare netă a populației feminine, în comparație cu grupa populației tinere, în care predomina populația masculină.

În ceea ce privește evoluția populației vârstnice, aceasta a înregistrat o îngustare spre vârful piramidei, mai mult la bărbați și mai puțin la femei, la nivelul ambelor perioade de referință (fig.27).

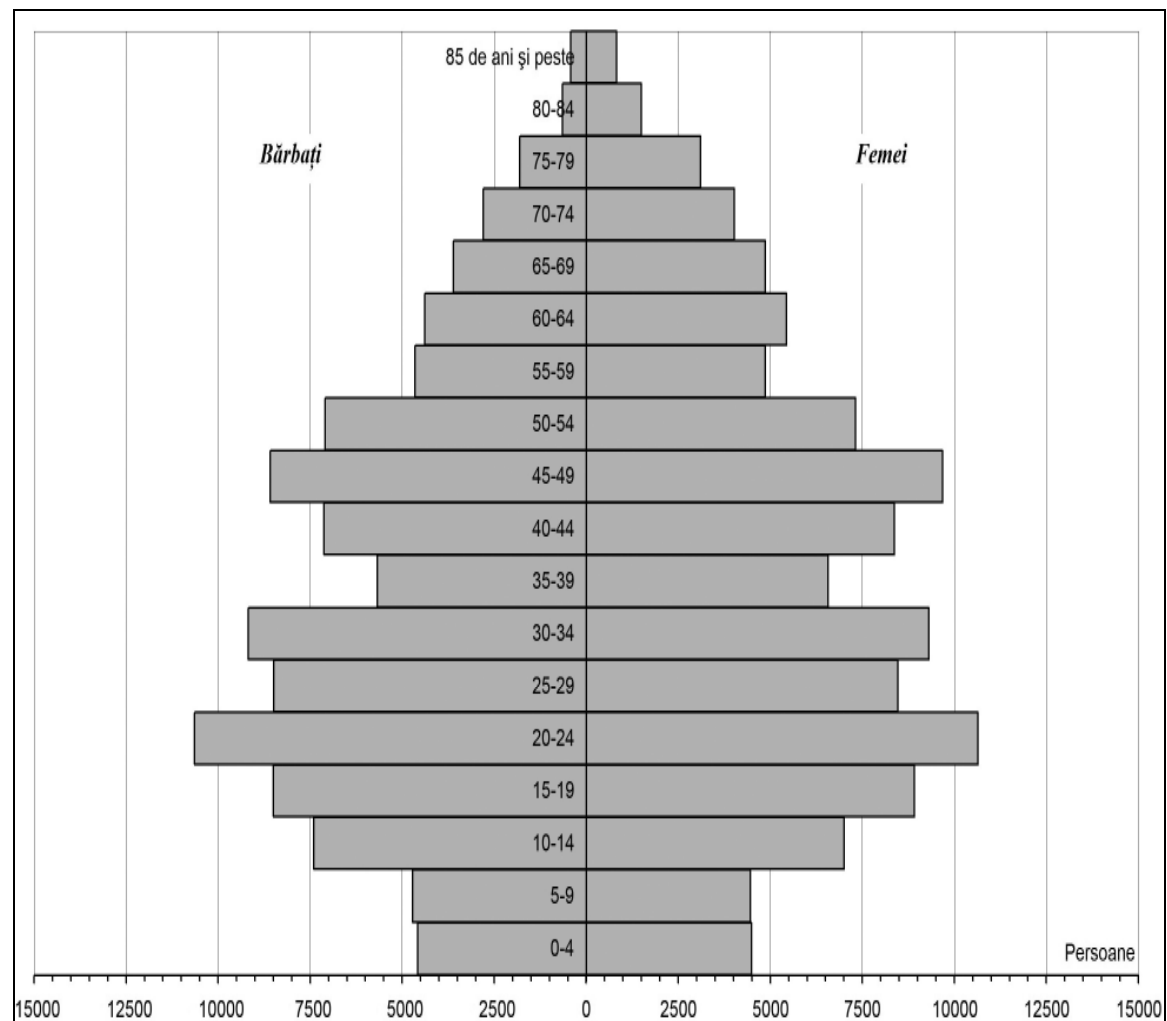

Fig. 27. Piramida vârstelor în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

6.8.3. STRUCTURA PROFESIONALĂ A POPULAȚIEI

Această secțiune prezintă evoluția structurii profesionale a populației la nivelul Depresiunii Sibiului, în cadrul recensămintelor din anii 1992 și 2002, analiza

datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul Depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Astfel, în anul 1992, ponderea populației active la nivelul Depresiunii Sibiului înregistra 47,51 % din care 97,81 % era populație ocupată și 2,19 % șomeri.

În ceea ce privește, repartitia populației active pe principalele ramuri de activitate, schimbările au fost determinate de evoluția economiei naționale, caracterul agricol al depresiunii fiind înlocuit cu unul industrial și de servicii.

În anul 1992 la nivelul Depresiunii Sibiului cea mai mare pondere o deținea populația ocupată în sectorul secundar de 62,37 %, urmată de cel terțiar, 33,09 %, iar cea mai mică pondere o deținea sectorul primar de 4,54 %, dar cu diferențieri pe cele două medii rezidențiale, cât și pe unități administrativ-teritoriale (fig.28).

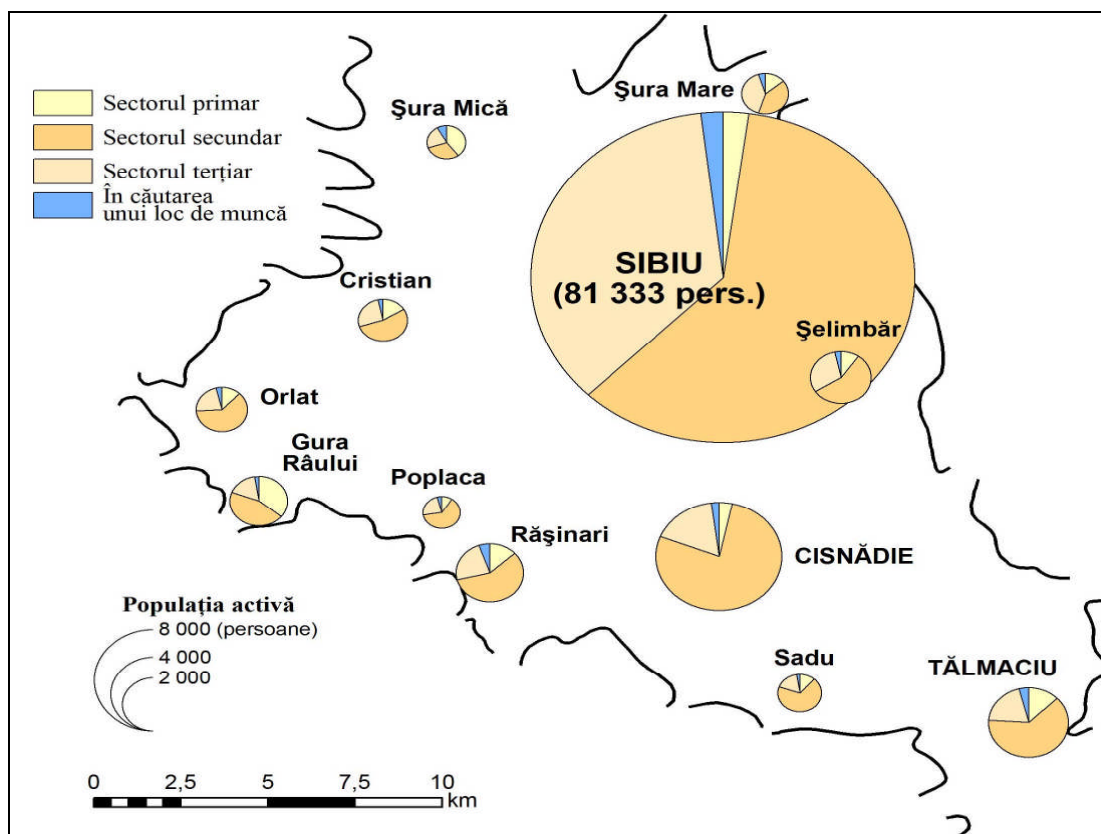

Fig.28. Populația activă a Depresiunii Sibiului, pe ramuri de activitate, în anul 1992.

Fenomenul de creștere a inactivilor în defavoarea activilor s-a menținut, iar numărul șomerilor a continuat să crească, înregistrând valori mai mari în anul 2002, decât în anul 1992. În anul 2002, ponderea populației active la nivelul Depresiunii Sibiului înregistra 43,06 %, iar cea inactivă 56,94 %, existând la nivelul depresiunii

o foarte mare rată a șomajului de 8,81 %, dar cu diferențieri pe cele două medii rezidențiale, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Privitor la repartiția populației active pe principalele ramuri de activitate, situația s-a schimbat față de 1992, datorită industrializării mai accentuate a ruralului, a creșterii gradului de modernizare în agricultură, a intensificării navetismului, a suburbanizării și a reorientării populației spre sectorul terțiar. Astfel, în anul 2002, la nivelul Depresiunii Sibiului, sectorul terțiar deținea cea mai mare pondere a populației ocupate, respectiv de 48,99 %, urmat de cel secundar 47,45 % și pe ultimul loc cel primar, 3,56 % (fig.29).

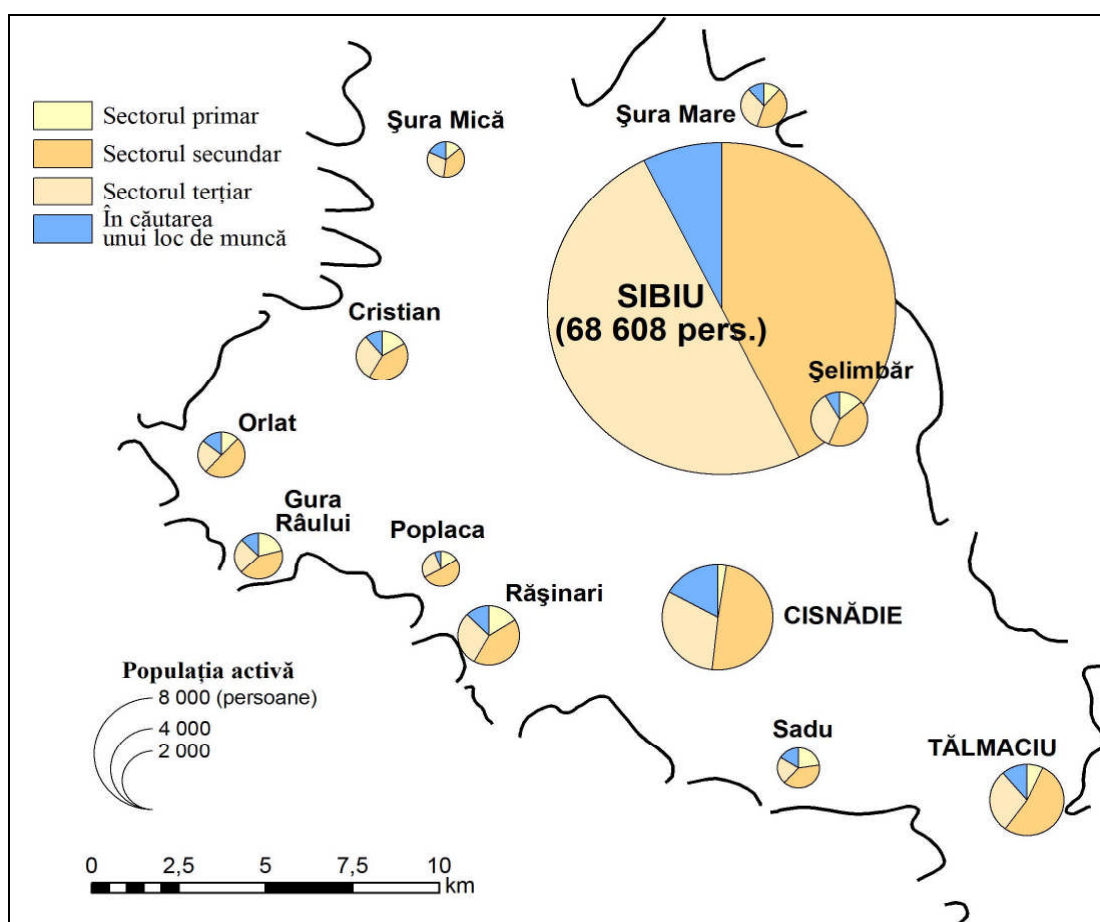

Fig. 29. Populația activă a Depresiunii Sibiului, pe ramuri de activitate, în anul 2002.

6.8.4. STRUCTURA NAȚIONALĂ A POPULAȚIEI

Această secțiune prezintă evoluția structurii naționale a populației la nivelul Depresiunii Sibiului, în cadrul recensămintelor din perioada 1850-2002, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Analiza datelor statistice pe naționalități din recensămintele studiate la nivelul Depresiunii Sibiului au evidențiat existența unei populații majoritar românești, cu o continuitate temporală bine definită în spațiul carpato-danubiano-pontico-panonic.

Comparând anii 1850 și 2002, constatăm o creștere a populației totale la nivelul depresiunii de aproximativ 5 ori, iar în cadrul acesteia populația românească a crescut de peste 10 ori, cea maghiară s-a triplat, cea rromă s-a micșorat de aproximativ 7 ori, dar cea mai drastică scădere a avut-o populația de origine germană de 27,47 ori, dar cu valori diferențiate pe cele două medii, cât și unități administrativ-teritoriale.

Conform datelor recensământului din anul 1850, în Depresiunea Sibiului locuiau 41.214 locuitori, din care 19713 persoane erau români, adică 47,83 %, urma populația germană cu 17440 persoane, adică 42,31 %, locul trei era ocupat de rromi cu 2246 persoane, adică 5,45 %, iar celelalte etnii totalizau 785 persoane, adică 1,91 % (fig.30).

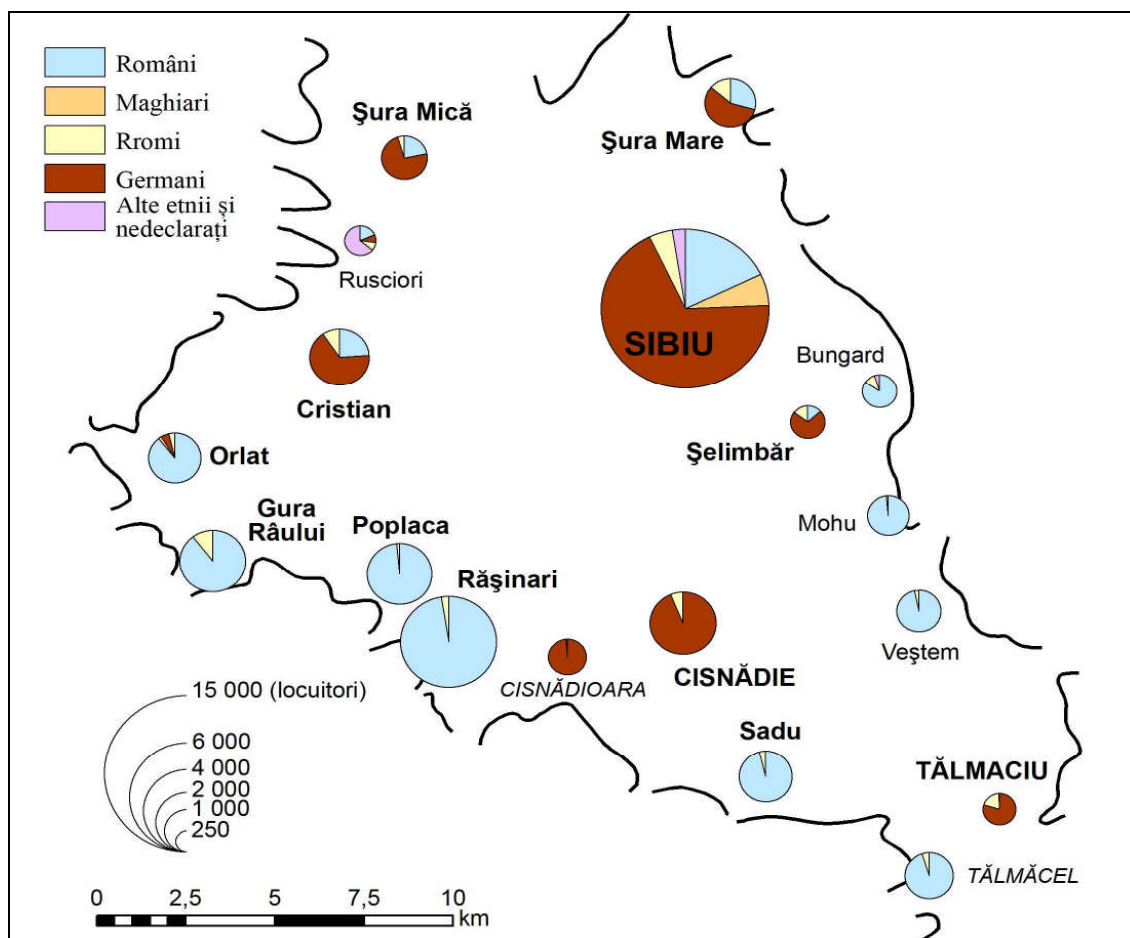

Fig. 30. Structura națională a populației Depresiunii Sibiului, în anul 1850.

Privită la nivelul întregii depresiuni, populația totală în 2002 (fig.32) a înregistrat o creștere de 166474 persoane, adică de 503,92 % mai mult față de 1850, românii au crescut cu 179246 persoane, adică de 1009,27 % față de 1850, maghiarii au crescut cu 2409 persoane, adică de 333,88 % față de 1850, germanii au scăzut cu 14238 persoane, adică de 27,47 % față de 1850, iar rromii au scăzut cu 580 persoane, adică de 74,17 % față de 1850, dar cu valori diferențiate pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

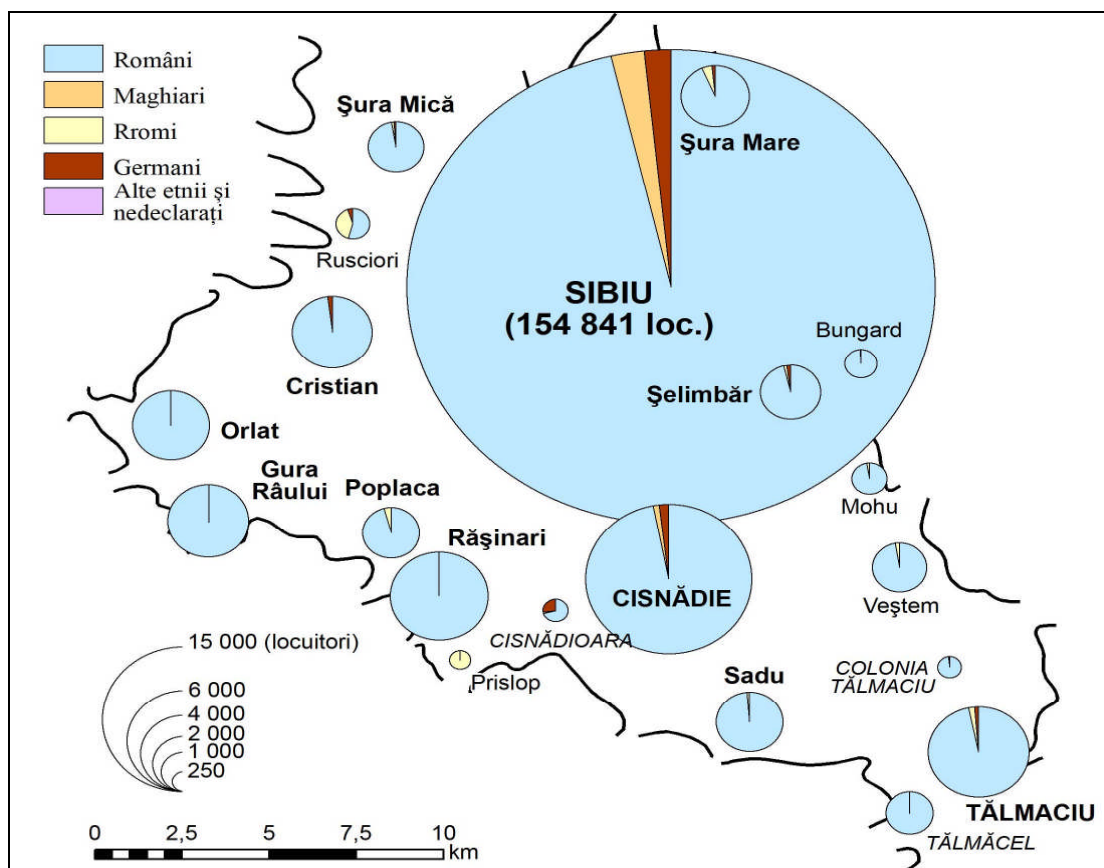

Fig. 32. Structura națională a populației Depresiunii Sibiului, în anul 2002.

6.8.5. STRUCTURA CONFESIONALĂ A POPULAȚIEI

Această secțiune prezintă evoluția structurii confesionale a populației la nivelul Depresiunii Sibiului, în cadrul recensămintelor populației din anii 1850, 1900, 1930, 1992 și 2002, deoarece în anii 1948, 1956, 1966 și 1977, recensămintele populației n-au înregistrat religia, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Structura confesională a populației unui teritoriu este strâns legată de structura sa națională, aducând numeroase informații privind istoricul naționalităților. Analiza

populației Depresiunii Sibiului de-a lungul unui secol și jumătate, în funcție de structura sa confesională a confirmat faptul că, românii, chiar dacă la 1850 nu erau majoritari în depresiune, pe religii, populația de rit creștin –ortodox era cea mai numeroasă, având în ansamblu un mers ascendent, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Astfel, în 1850 (fig.33) la nivelul Depresiunii Sibiului ponderea religiei creștin-ortodoxe era cea mai mare de 17535 persoane, adică 42,55 %, a scăzut la 23862 persoane, adică 36,50 %, în anul 1900, apoi a crescut la 36640 persoane, adică 40,03 %, în anul 1930, ca să atingă valori duble de 204218 persoane, adică 91,13 %, în anul 1992 și maxima de 192805 persoane, adică 92,84 %, în 2002.

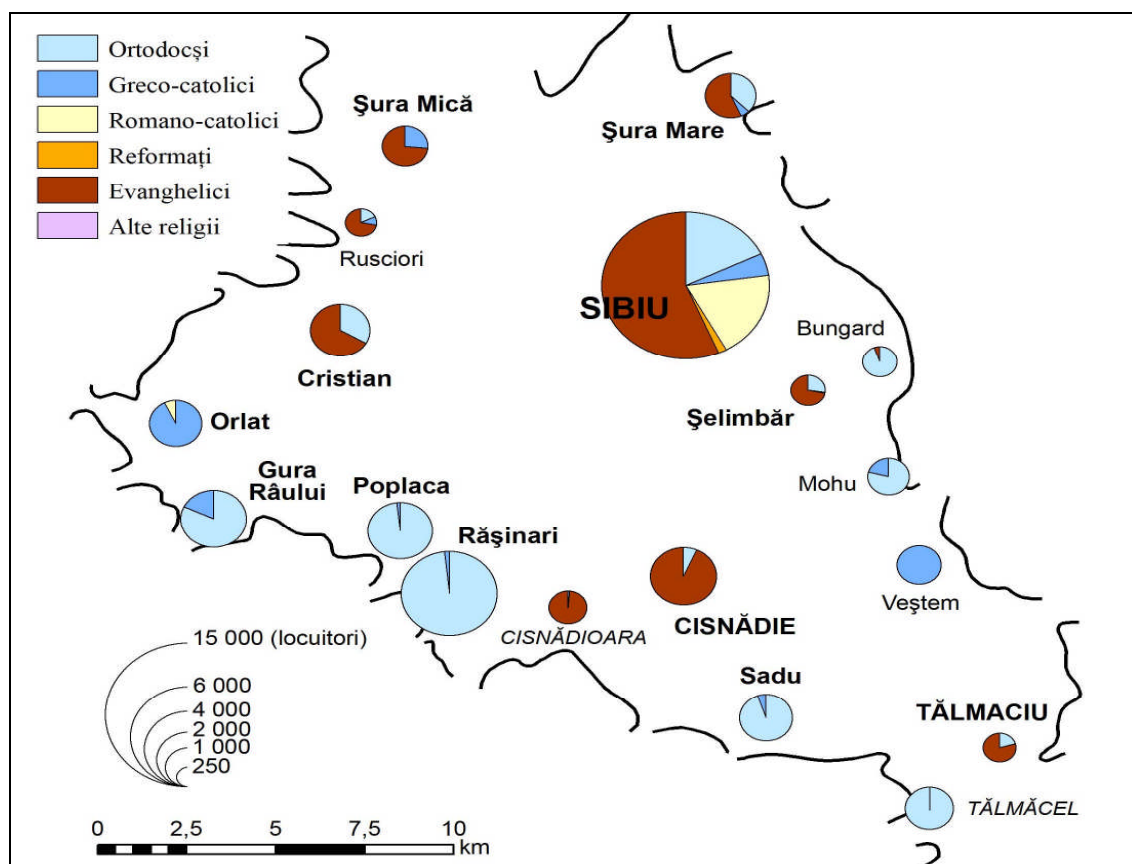

Fig. 33. Structura confesională a populației Depresiunii Sibiului, în anul 1850.

Spre deosebire de religia creștin-ortodoxă, care a avut o evoluție ascendentă în intervalul analizat, religiei greco-catolice i-a fost caracteristic un mers descendent, de la 4455 persoane, adică 10,81 %, în 1850, la 1,33 % în 2002, cu diferențieri pe cele două medii și unități administrativ-teritoriale, scăderile fiind cauzate de scoaterea acestei confesiuni în afara legii în perioada comunistă și de trecerea populației la ritul creștin ortodox.

Religiei romano-catolică, specifică populației maghiare, privilegiată în spațiul depresiunii, încă de la 1850, a înregistrat un număr de 3121 persoane, adică 7,57 %, în anul 1850 și a scăzut în 2002 la 2473 persoane, adică 1,19 %, din totalul populației, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

În intervalul analizat, în anul 1850, cultul reformat a înregistrat 252 persoane, adică 0,61%, după care a crescut, ajungând la 0,75 % în 2002, ponderea acestuia înregistrând creșteri, în defavoarea altor confesiuni, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Cultul evanghelic, specific populației săsești din Depresiunea Sibiului a înregistrat în perioada 1850-2002 o permanentă scădere, cea mai drastică fiind după decembrie 1989, odată cu emigrarea etnicilor germani în Germania.

Maximul perioadei analizate l-a reprezentat anul 1850, când la nivelul Depresiunii Sibiului ponderea celor de confesiune evanghelică a fost de 38,39 %, ocupând locul doi după creștini-ortodocși, iar minimum a fost înregistrat în anul 2002, cu o pondere de 1,14 %, datorită emigrării masive a sașilor, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale (fig.35).

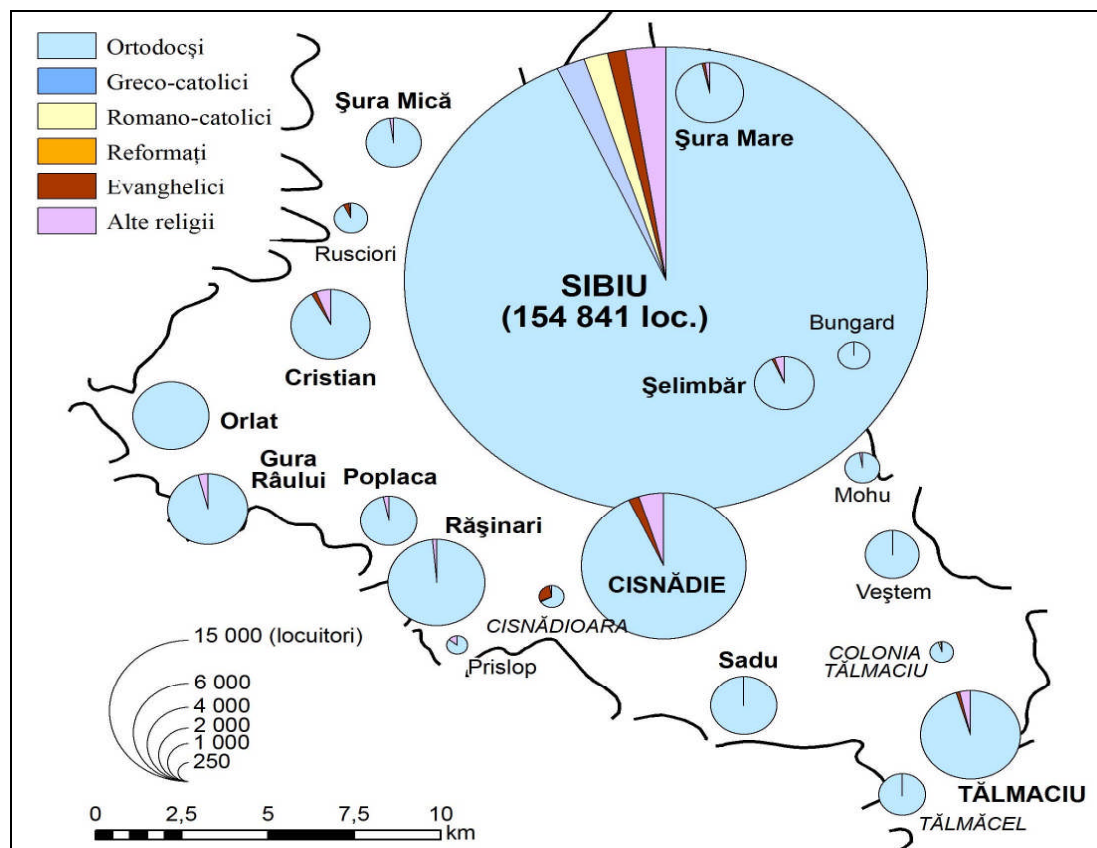

Fig. 35. Structura confesională a populației Depresiunii Sibiului, în anul 2002.

La începutul intervalului analizat în Depresiunea Sibiului, numărul populației de religie unitariană a fost de 18 persoane, adică 0,04 % din totalul populației, existența acestora fiind consemnată în anul 1850 numai în mediul urban și au crescut la 0,06 %

în 2002, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Privitor la religia mozaică, în anul 1850, la nivelul Depresiunii Sibiului, mozaismul a înregistrat un număr de 11 persoane, adică 0,03 % din totalul populației, după care, în urma măsurilor luate împotriva lor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și a creării statului Israel, o mare parte a populației a emigrat, înregistrând o scădere continuă, până la 0,02 % în anul 2002, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Analiza structurii confesionale a populației a marcat la cea de alte religii, rubrică care în 1850 nici nu exista, înregistrarea unui număr tot mai mare de adepți ai religiilor neoprotestante, cei mai mulți fiind penticostali, adventiști, creștini după evanghelie, baptiști.

La nivelul Depresiunii Sibiului, această categorie deținea în anul 2002 o pondere de 2,68 %, adică 5567 persoane din numărul locuitorilor depresiunii, cu ponderi aproximativ egale în mediul urban de 744 persoane, adică 2,7 % și 823 persoane, adică 2,58 % în mediul rural, cu diferențieri pe unități administrativ-teritoriale.

6.9. NIVELUL DE INSTRUIRE ȘCOLARĂ A POPULAȚIEI

Aceast capitol prezintă evoluția nivelului de instruire a populației la nivelul Depresiunii Sibiului, între anii 1992 și 2002, analiza datelor statistice relevând diferențieri atât la nivelul depresiunii, pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale. Dezvoltarea socio-economică a unei societăți are la bază gradul de instruire al populației. Tendința, atât la nivel național, cât și la nivelul depresiunii este de sporire a populației care urmează instituțiile de învățământ superior sau postliceal, concomitent cu reducerea ponderii absolvenților de învățământ primar și gimnazial, pe fondul scăderii natalității și a cerințelor de specializare din ce în ce mai ridicate.

La nivelul Depresiunii Sibiului, având în vedere gradul ridicat de urbanizare și de dezvoltare economică a zonei, ponderea populației cu instruire superioară a crescut de la 8,16 % în 1992 (fig.36) la 11,34 % în 2002, peste valoarea națională, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

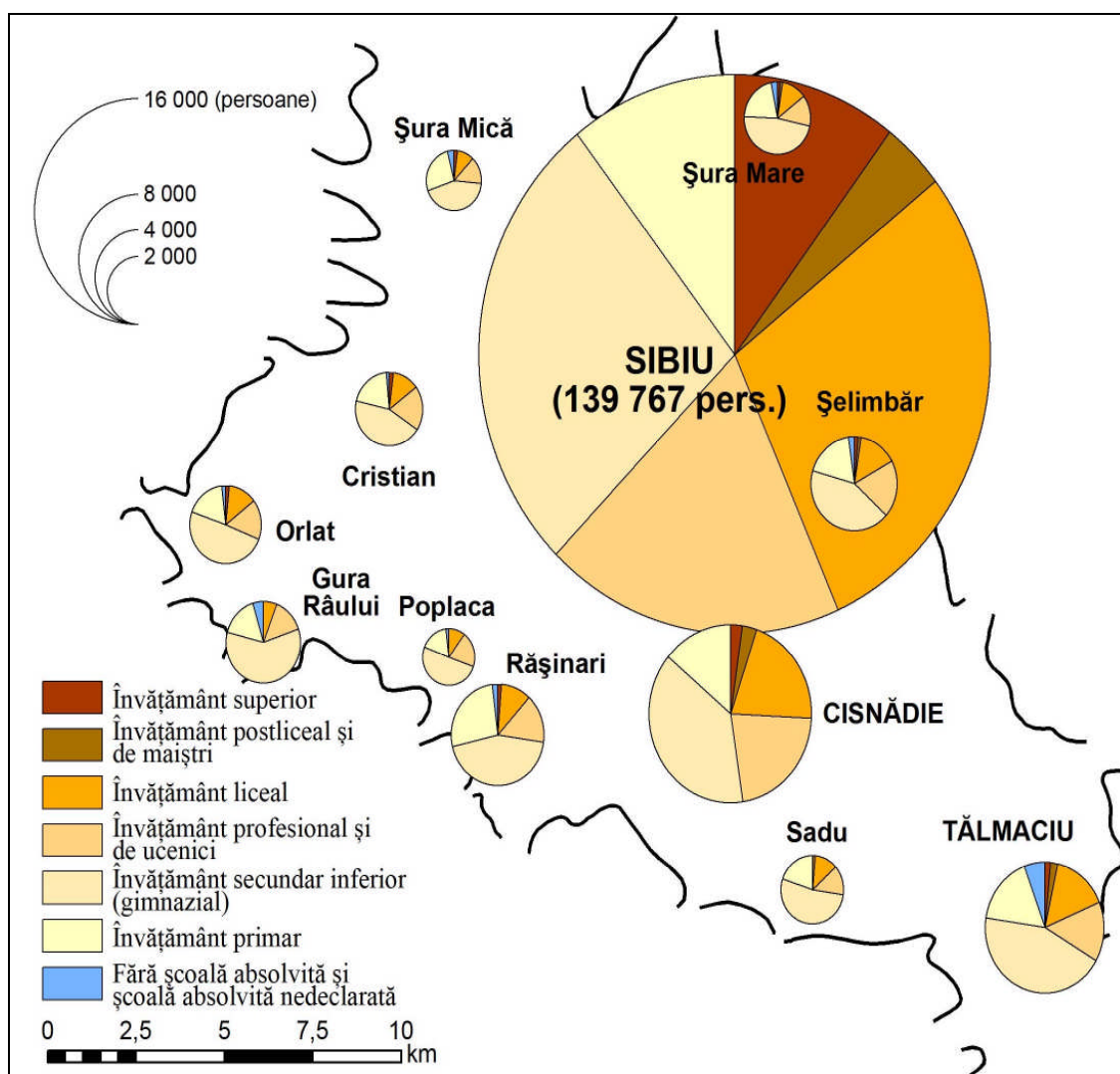

Fig. 36. Nivelul de instruire școlară a populației Depresiunii Sibiului, în anul 1992.

S-au înregistrat creșteri peste media națională și a ponderii populației cu studii postliceale și de maiștri, de la 3,41 % în 1992, la 4,57 % în 2002 și de asemenea, creșterea ponderii și a celor cu studii liceale, de la 25,32 % în 1992 la 29 % în 2002, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale (fig.37).

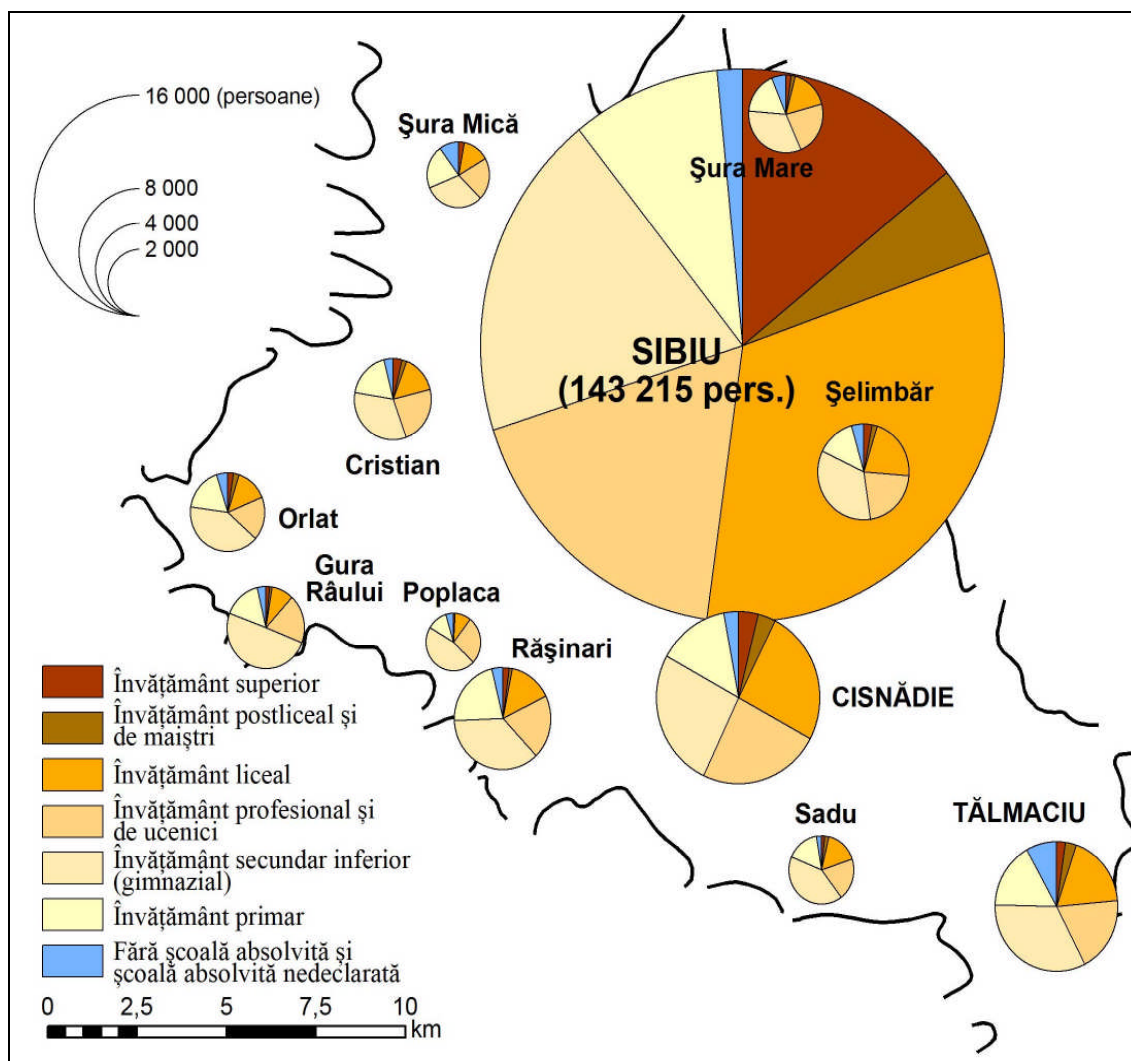

Fig. 37. Nivelul de instruire școlară a populației Depresiunii Sibiului, în anul 2002.

În ceea ce privește, ponderea persoanelor care au absolvit învățământul profesional și de ucenici, acesta a înregistrat doar o ușoară creștere de la 18,53 % în 1992 la 18,80 % în 2002, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

Pe fondul unei natalități în scădere, ponderea populației din învățământul gimnazial și primar a înregistrat cele mai severe scăderi, respectiv pentru învățământul gimnazial ponderea populației a scăzut de la 31,11 % în 1992, la 22,86 % în 2002, iar pentru cel primar de la 12,30 % în 1992, la 11 % în 2002, ambele sub media pe țară, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale. Tot sub media pe țară, dar cu valori în creștere s-a aflat și ponderea populației fără școală absolvită sau nedeclarată, de la 0,88 % în 1992, la 2,34 % în 2002, cu diferențieri pe cele două medii, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

7. AȘEZĂRILE DIN DEPRESIUNEA SIBIULUI

7.1. EVOLUȚIA AȘEZĂRILOR

În acest subcapitol este prezentată evoluția așezărilor din cuprinsul Depresiunii Sibiului, începând cu epoca pietrei, bine reprezentată prin mulțimea materialelor arheologice ale vetrelor de locuire și terminând cu perioada modernă, marcată printr-o tipologie proprie, specifică.

Astfel, din paleoliticul timpuriu-inferior s-au descoperit urmele omului de Neanderthal, care și-a extins aria de locuit de la stadiul de peșteri, la cel de așezări de terasă, în aer liber sau pe văile apelor, specifice perioadei neo-eneolitice, dovedind un sedentarism din ce în ce mai accentuat și o creștere a populației.

În epoca bronzului densitatea de locuire a crescut, odată cu numărul așezărilor compacte, unele întărite, de pildă, cea aparținând Culturii Coțofeni, descoperită lângă Orlat, la locul numit “Cetatea Scurtă”. Cele mai multe așezări aparțin însă Culturii Wietenberg, descoperite la Șura Mică, Sibiu (fig. 38).

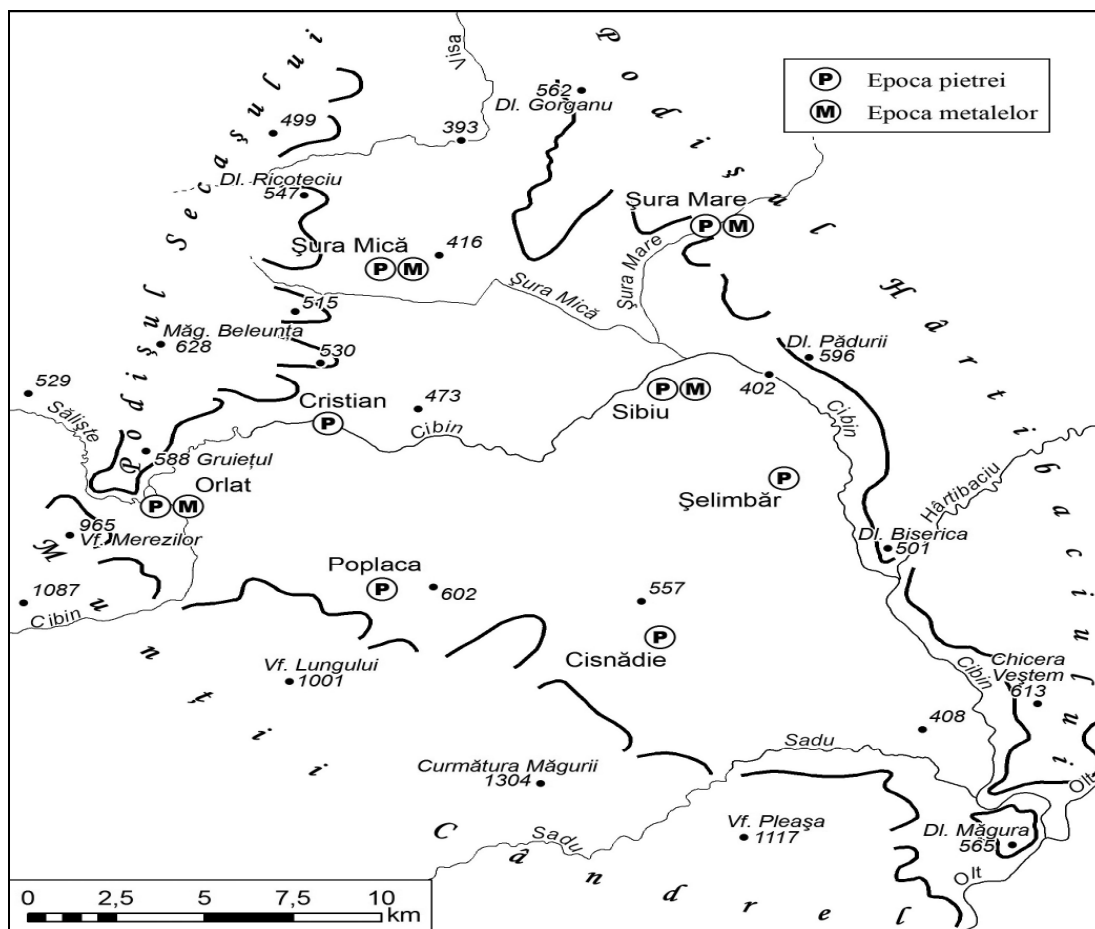

Fig. 38. Descoperiri neolitice și eneolitice în Depresiunea Sibiului.

De o deosebită importanță în istoria epocii bronzului de la noi din țara se remarcă existența marele depozit de bronzuri, cca 1000 î.e.n. descoperit în suburbia Gușterița. Epoca metalelor, prin așezările dacice din epoca fierului a demonstrat adaptarea acestora la particularitățile mediului, în așa fel încât nici o cetate dacică nu era absolut identică cu celelalte. Materialul de construcție era întotdeauna lemnul, ce creștea din abundență.

Continuată în vatra vechii Dacii, simbioza daco-romană a constituit și constituie cel mai important argument al formării și al permanenței poporului român în acest spațiu. Cea mai mare parte a populației vremii trăia cu precădere la sate, care după modelul roman purtau numele de pagi sau vici, adică comunele rurale alcătuite pe teritoriul unei colonii.

De asemenea, cercetările arheologice din zona Depresiunii Sibiului au evidențiat adaptarea structurii obștii la mediul natural, existând două tipuri de așezări: primul și cel mai numeros l-au reprezentat așezările dispersate chiar și pe o lungime de doi kilometri, alcătuite din bordeie și locuințe de suprafață, la care s-a adăugat cel de al doilea tip de așezări, fără spații largi între locuințe și fără grajduri, adunate pe o suprafață restrânsă, exemplu așezările protejate, ferite de atacurile neașteptate ale dușmanilor, cum ar fi cele din preajma lacurilor, a bălților sau a mlaștinilor.

Un tip aparte de așezări datând din această perioadă, descoperite în spațiul Depresiunii Sibiului, l-au reprezentat așezările fortificate, exemplu palisadele complexe, situate pe culmea valurilor de pământ mai vechi (fig.39).

Fig. 39 . Palisadă.

Repartizarea descoperirilor de epoca romană din Depresiunea Sibiului pe categorii de situri și artefacte (fig.40):

- 1.Castre.
- 2.Așezări.
- 3.Villae.
- 4.Necropole și morminte izolate.
- 5.Descoperiri izolate

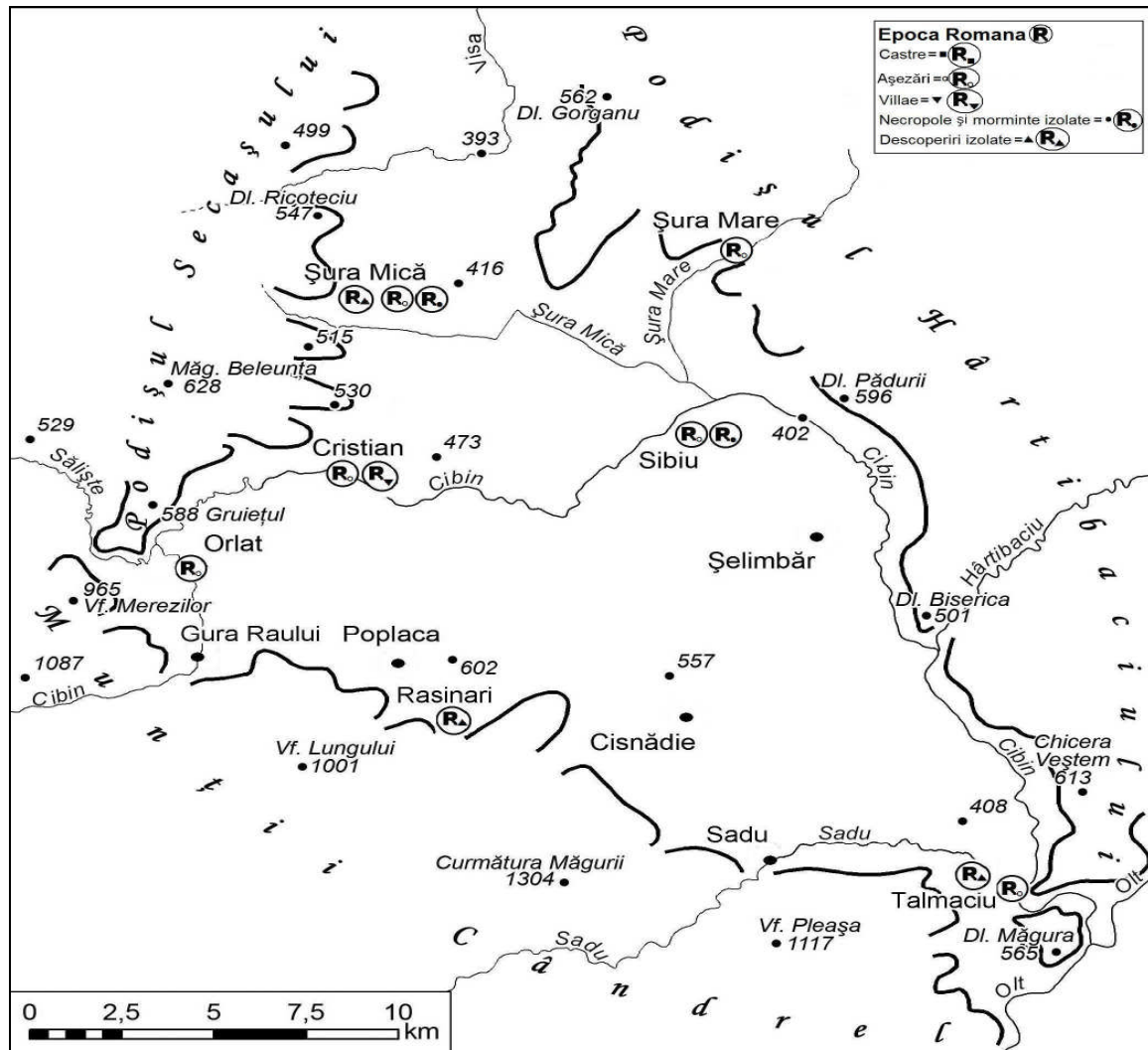

Fig.40. Repartizarea descoperirilor de epoca romană din Depresiunea Sibiului.

Continuând cu epoca popoarelor migratoare în cuprinsul depresiunii, primele așezări au fost cele ale vizigoților, la est și sud-est de Carpați, de-a lungul cursurilor superioare ale Oltului și ale afluenților acestuia, la care s-au adăugat cele aparținând populațiilor avare.

Feudalismul timpuriu în Depresiunea Sibiului a fost marcat prin prezența acelor așezări-întărite, a cetăților-castra, care ofereau apărare în caz de invazii și de război.

Repartizarea descoperirilor medievale timpurii din Depresiunea Sibiului, pe culturi arheologice- descoperiri post-romane sunt reprezentate în fig.41 :

1. Grupul Brateiu. 2. Sântana de Mureș. 3. Descoperiri germanice târzii (sec. 5-6). 4. Grupul Gâmbaș (avarii). 5. Grupul Ciumbrud. 6. Grupul Mediaș. 7. Grupul Ciugud. 8. Fortificații.

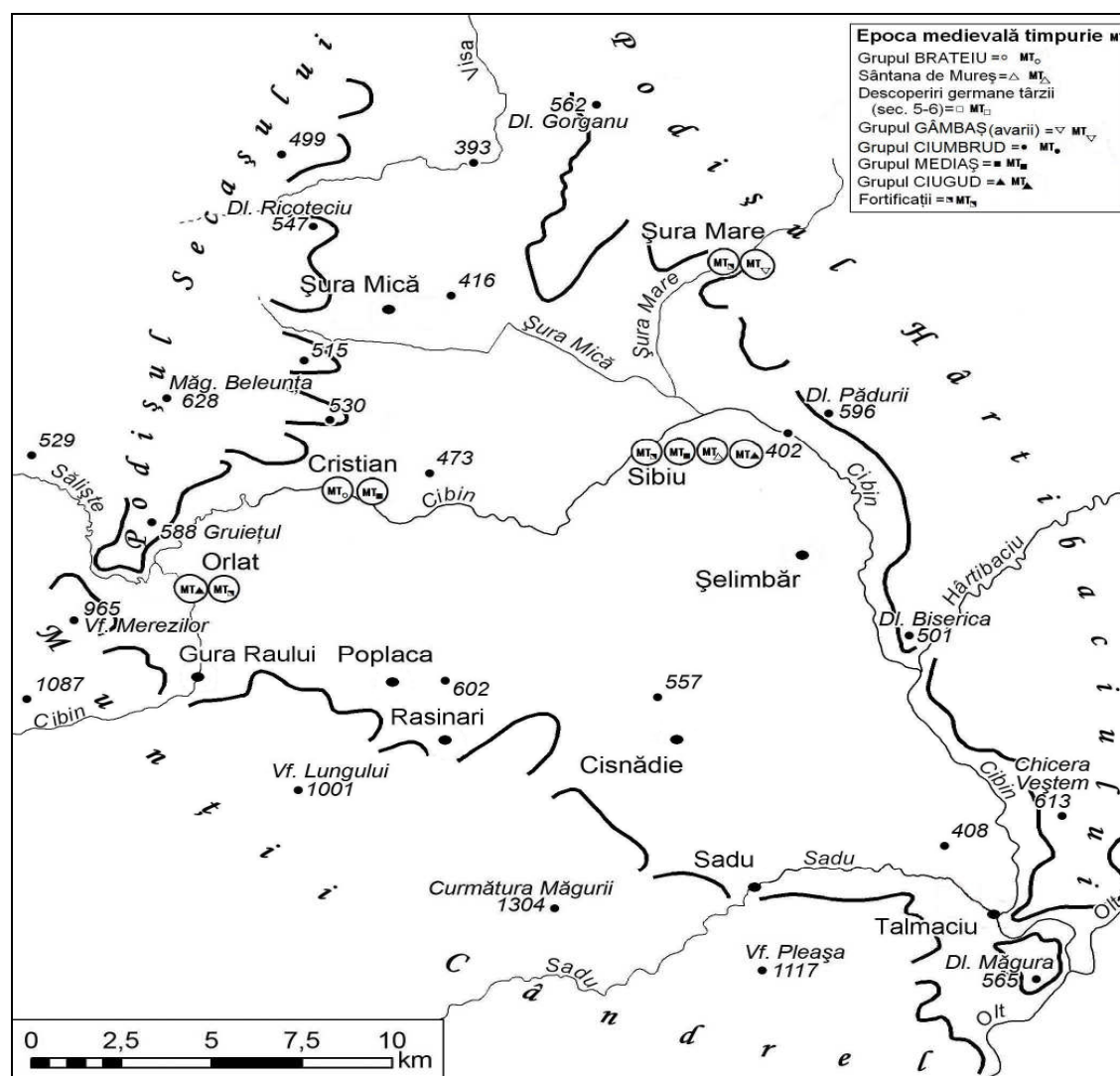

Fig. 41. Repartizarea descoperirilor medievale timpurii din Depresiunea Sibiului, pe culturi arheologice- descoperiri post-romane.

Cele mai vechi așezări din perioada colonizării au fost cele tipice românilor, au urmat cele ale maghiarilor și cele mici și răsfrate ale secuilor.

După maghiari și secui, sașii au fost a treia și ultima populație mai importantă numeric, colonizată în acest spațiu. Satul organizat de sași avea curți alăturate, de regulă dispuse în două șiruri și cu o piață centrală.

Despre prezența primelor așezări rurale în spațiul Depresiunii Sibiului din veacul al XII lea nu există informații documentare, excepție face așezarea Cibinum, amintită în prima etapă a colonizării săsești.

În documentele anilor 1192-1196 se vorbea de existența unei prepozituri a sașilor, care își aveau sediul în Cibinum, iar în documentul din 1223, Sibiul, încă o așezare rurală apărea sub numele de „Villa Hermanni”.

În 1224 Andrei al II lea prin „Diploma Andreiană” sau „Andreanum” a unit toate comitatele din teritoriul colonizat într-unul singur, cel al Sibiului.

Fortificațiile orășenești propriu-zise apar în Transilvania după mijlocul secolului al XIII lea, astfel, prima fortificație incintă a fost ridicată în jurul bisericii Sf. Maria, din Piața Huet și a prepoziturii, înaintea invaziei tătare, între anii 1101 și 1224.

La sfârșitul secolului al XIII lea a apărut și a doua centură de fortificație, ce închidea semilunar Piața Mică, a treia centură s-a încheiat spre sfârșitul secolului al XIV lea, iar cea de-a patra centură cu turnurile aferente, în jurul Orașului de Jos s-a finalizat în jurul anului 1410.

Elementul nou, caracteristic acestei epoci l-a constituit răspândirea cetăților de zid, prin care numeroasele locuri mai retrase și apărate natural intrau în circuitul habitatului transilvănean.

7.2. INFLUENȚA FACTORILOR FIZICO-GEOGRAFICI ASUPRA REPARTIȚIEI PLAN- SPAȚIALE A AȘEZĂRILOR

În acest subcapitol s-a realizat analiza morfometrică a arealului depresionar, cu surprinderea principalilor parametrii morfometrici: panta, densitatea fragmentării, adâncimea fragmentării, orientarea versanților, la care se adaugă realizarea modelului digital de elevație.

În raport cu așezările umane parametrii analizați se constituie ca un complex geomorfometric cu valențe de condiționare.

În această situație, analiza efectului de ansamblu în raport cu structurile habitationale s-a făcut prin intermediul analizei GIS.

Mai exact, s-a realizat operațiunea de overlay a datelor în sistem raster, aferente celor patru parametrii morfometrici.

Rezultatul s-a concretizat în valori cuprinse între 6,3corespunzător suprafețelor cu valorile cele mai mici aferente fiecărui parametru, constituindu-se ca arealele cu valențe minime de restrictivitate) și 770 (corespunzătoare suprafețelor cu valorile cele mai mari aferente fiecărui parametru, constituindu-se ca areale cu valențe maxime de restrictivitate), ecartul fiind acoperit de combinarea spațială a diverselor condiții morfometrice locale (fig.51).

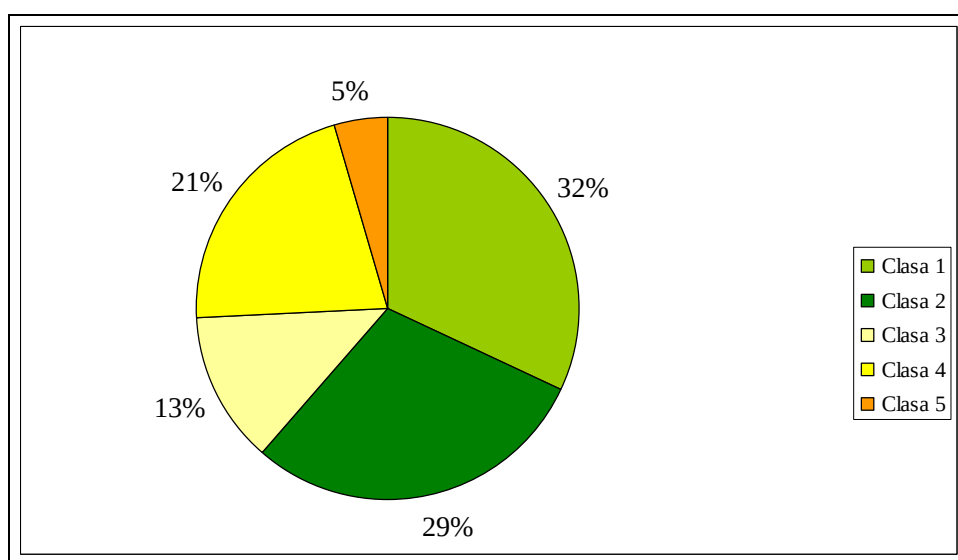

Fig. 51. Ponderea claselor de restrictivitate morfometrică.

Valorile astfel obținute au fost ordonate în 5 clase de valori, pe baza algoritmului Jenks de clasificare.

Analiza acestor clase de restrictivitate morfometrică în cadrul intravilanului localităților din cadrul depresiunii scoate în evidență faptul că, în ansamblu, suprafețele cu restrictivitate semnificativă sunt reduse, doar 5% din intravilan fiind dezvoltat pe astfel de suprafețe.

În contrast, suprafețele cu restrictivitate redusă (clasa 1 și 2) dețin 61% din intravilanul localităților, iar suprafețele cu restrictivitate morfometrică moderată dețin 34% din intravilanul localităților.

Conform datelor rezultă așadar existența unor condiții cu favorabilitate ridicată pentru dezvoltarea structurilor habitabile (fig. 52).

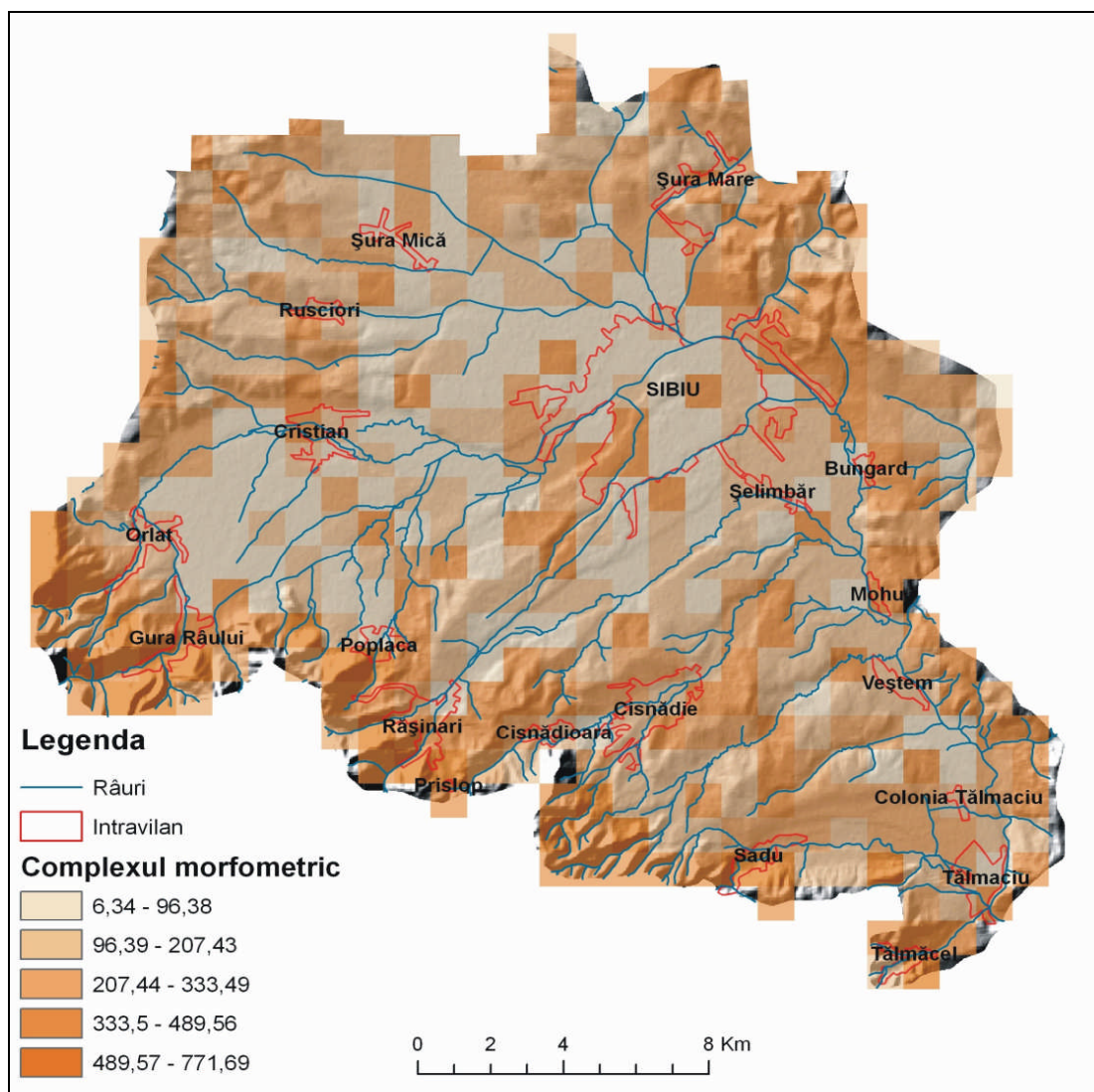
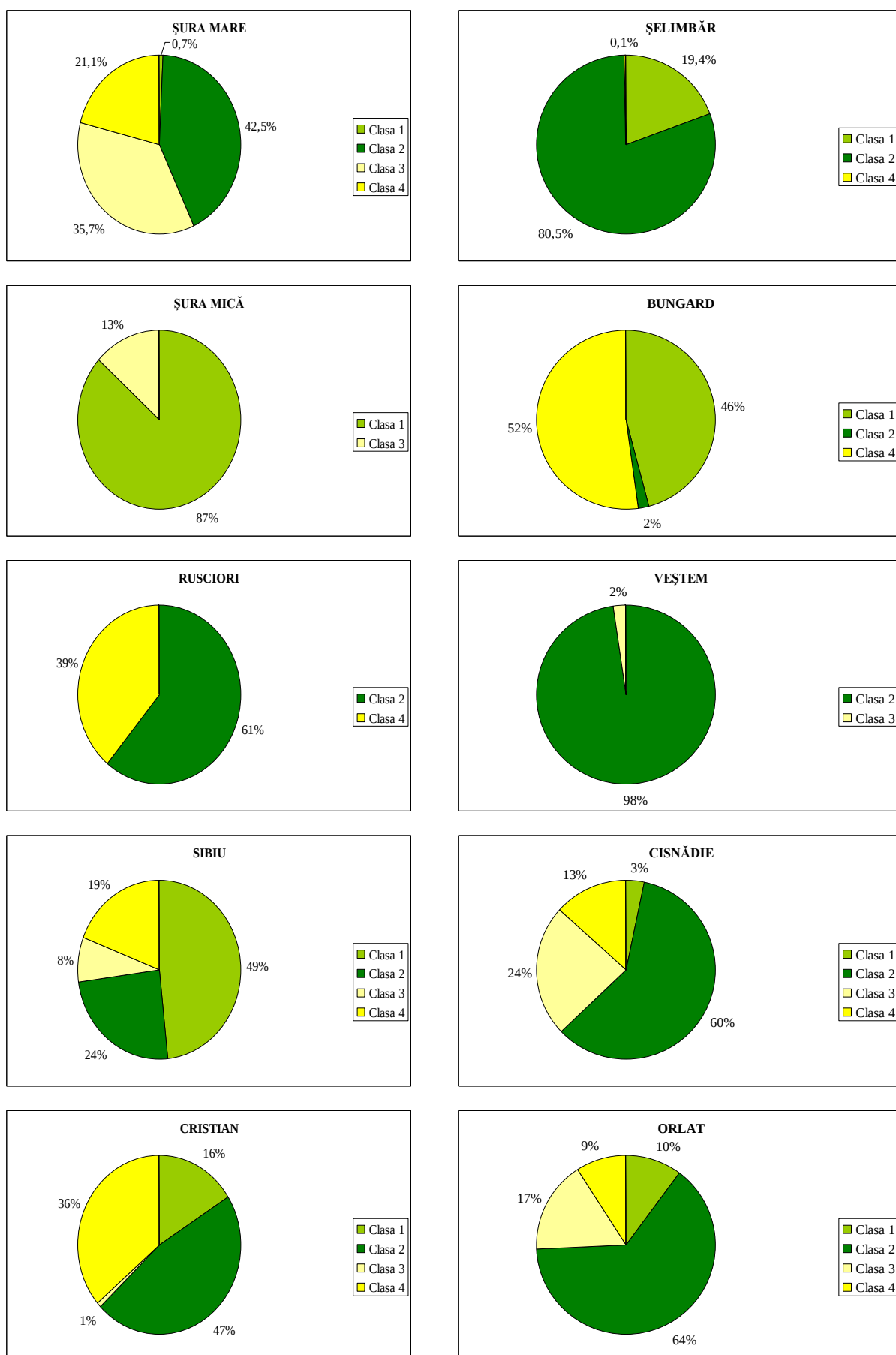
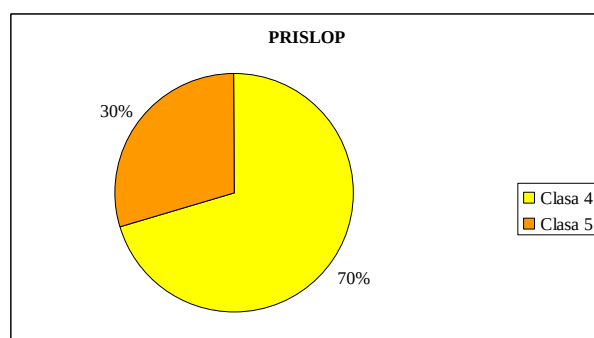
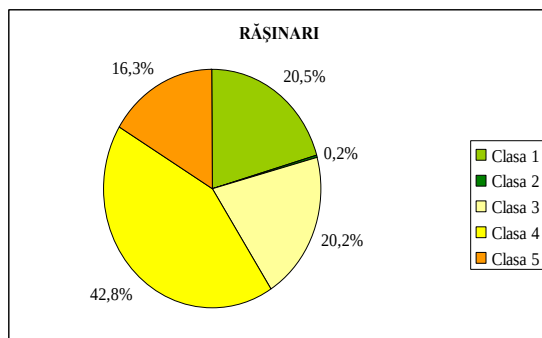
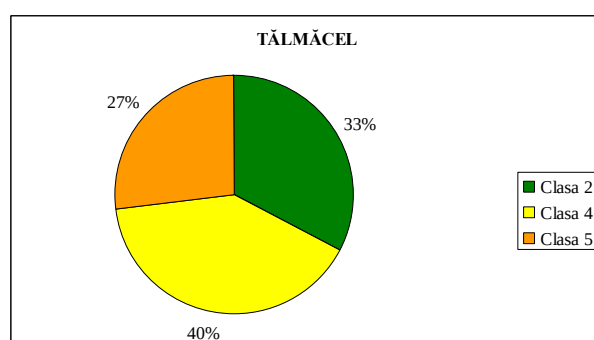
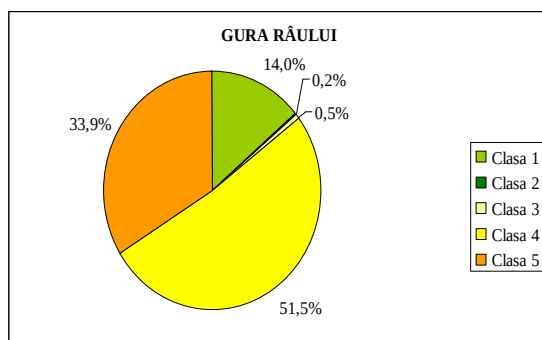
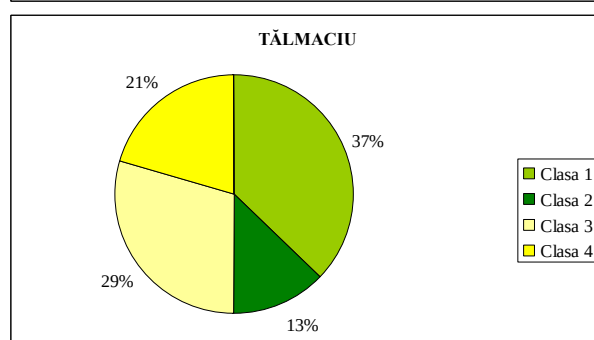
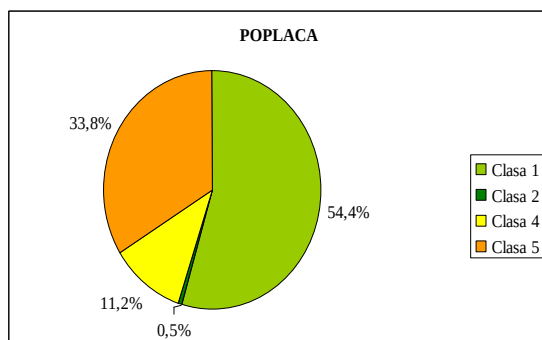
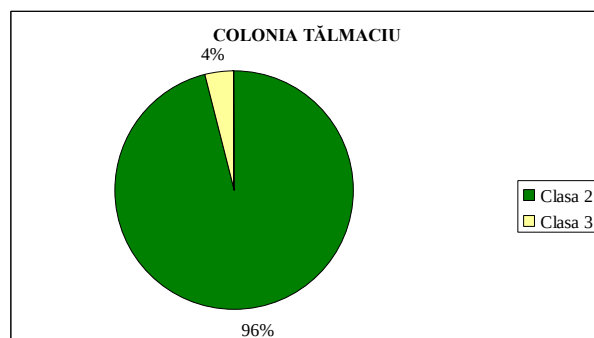
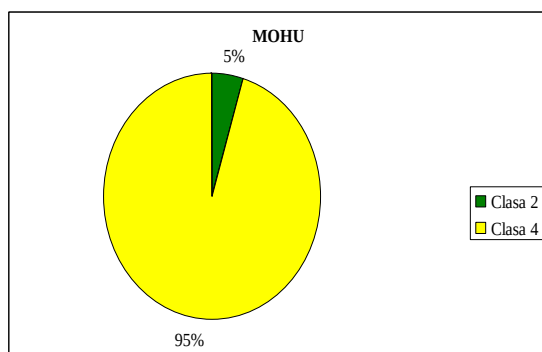
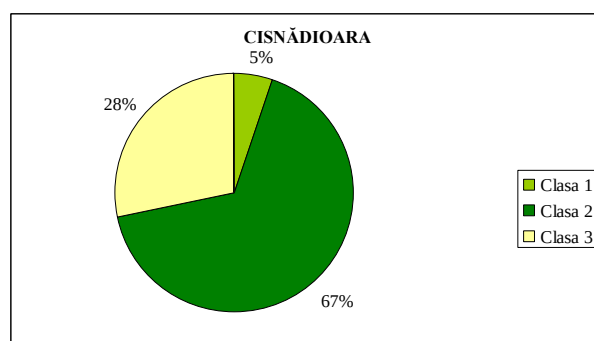
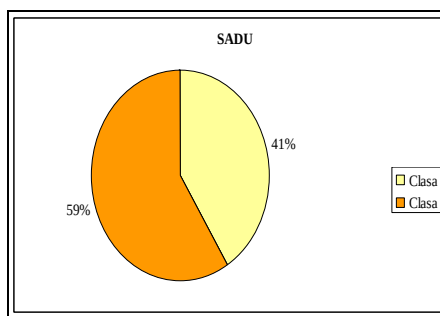

Fig. 52 . Repartiția spațială a valorilor complexului geomorfometric.

Pe lângă amplasare, configurația spațială a așezărilor umane reprezintă o altă formă de interacțiune și de adaptare la contextul geomorfologic local(fig. 53).

Fig. 53 Ponderea claselor de restrictivitate morfometrică în cadrul localităților din Depresiunea Sibinului

7.3. INFLUENȚA FACTORILOR ANTROPICI ASUPRA REPARTIȚIEI PLAN- SPAȚIALE A AȘEZĂRILOR

Acest subcapitol relevă interdependența dintre intervenția factorului antropic asupra mediului natural din Depresiunea Sibiului, reflectat în distribuției rețelei de așezări.

Un rol important în definirea acestor relații l-a avut poziționarea geografică a acestei depresiuni, la contactul dintre două subunități majore de relief – Depresiunea Transilvaniei și Carpații Meridionali, cât și proximitatea a două elemente-reper din imediata proximitate: axa Oltului și axa Mureșului.

Un element de particularitate pentru Depresiunea Sibiului îl constituie, spațiul din Mărginimea Sibiului, la care se adaugă prezența populației de origine germanică, sașii, a căror prezență a jucat un rol important asupra așezărilor din spațiul analizat.

Necesitatea schimburilor economice s-a concretizat sub forma unui alt element cu influență hotărâtoare asupra distribuției plan – spațiale a așezărilor și anume rețeaua căilor de comunicație, de o deosebită importanță locală, națională, dar și internațională.

7.4. SISTEMUL DE AȘEZĂRI DIN DEPRESIUNEA SIBIULUI

Acest subcapitol prezintă abordările conceptului de sisteme de așezări, în literatura de specialitate, la care se adaugă elementele constitutive și configurația sistemului de așezări din Depresiunea Sibiului.

Din sinteza prezentată în acest subcapitol, reiese că ansamblul de așezări din Depresiunea Sibiului funcționează ca un tot unitar, întrunind cu prisosință attributele sistemice.

Astfel, poziționarea la contactul dintre spațiul montan carpatic și cel depresionar transilvănean a avut consecințe nu doar în ceea ce privește configurația spațiului depresionar, ci și în configurația sistemului de așezări.

Pe de altă parte, vatra depresionară reflectă funcția sa de spațiu convergent, atât din punct de vedere hidric, dar și din punct de vedere antropic, concretizat în dezvoltarea centrului polarizator - municipiul Sibiu, a cărui prezență a contribuit la funcționalitatea ridicată a sistemului analizat.

În prezent pe teritoriul depresiunii sunt prezente un număr de 20 de localități, organizate în cadrul a 12 unități administrativ – teritoriale.

Din punct de vedere numeric cea mai bine reprezentată categorie este cea a așezărilor rurale (17), acestea având o repartitie neuniformă, cu o scădere a densității dinspre sud spre nord.

În cea mai mare parte a lor localitățile rurale au vetre cu gospodării adunate, structură indusă atât de influențele săsești, cât și ca rezultat al adaptării la condițiile morfologice; acest din urmă factor este responsabil în unele cazuri de apariția satelor liniare și tentaculare.

Orașele prezente în depresiune sunt în număr de trei, dintre care două fac parte din categoria orașelor mici (sub 20000 mii locuitori: Cisnădie-16205 și Tâlmaciu-7575), la care se adaugă orașul Sibiu (154220 locuitori).- la 1 iulie 2010.

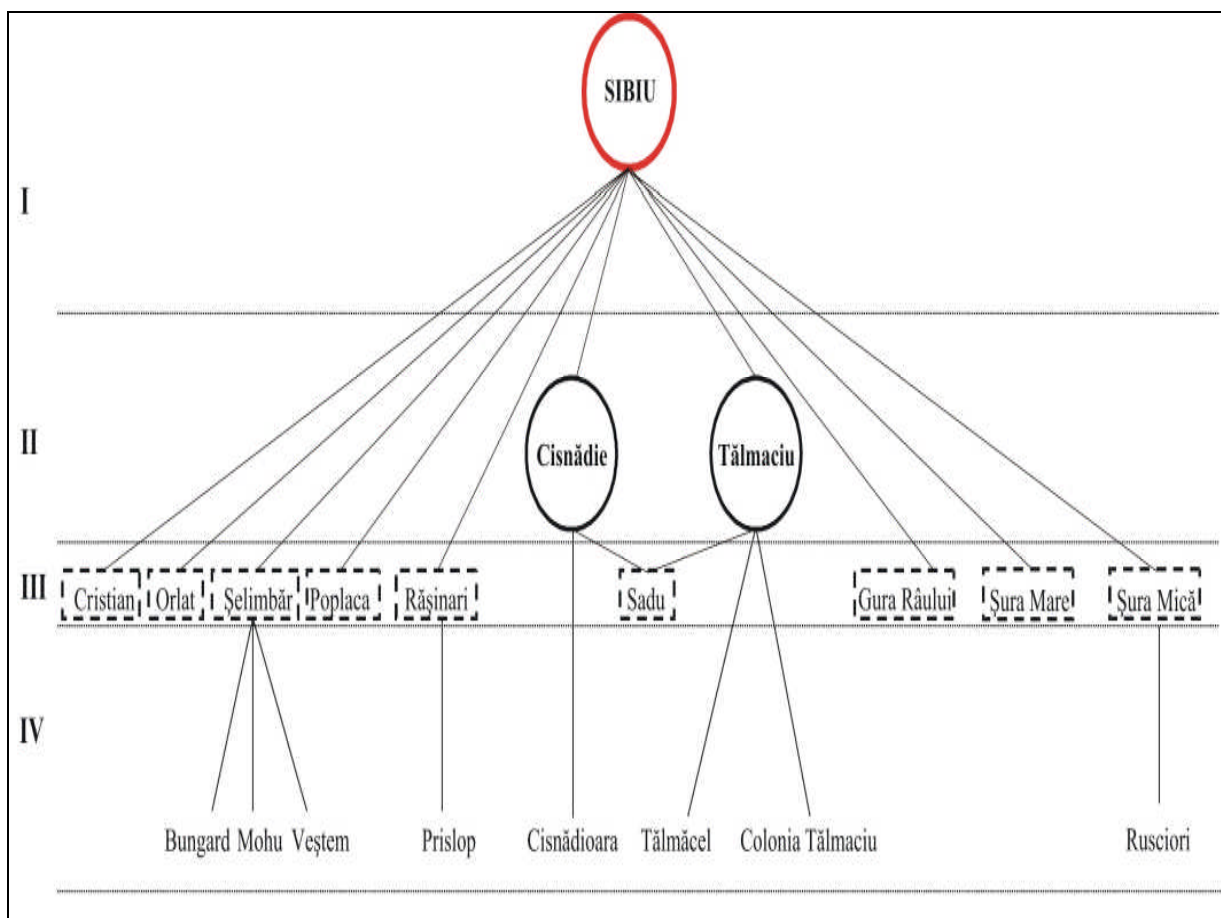
Din punct de vedere administrativ, sistemul de localități din Depresiunea Sibiului este constituit dintr-un ansamblu de 12 unități teritorial administrative, toate integrate în cadrul județului Sibiu și direct subordonate municipiului reședință de județ - orașul Sibiu.

Este vorba despre orașele Tâlmaciu și Cisnădie, la care se adaugă o serie de comune (Șura Mare, Șura Mică, Cristian, Orlat, Gura Râului, Poplaca, Rășinari, Sadu și Șelimbăr) și localitățile componente ale acestora.

În conformitate cu Legea 351/2001 (privind Planul de Amenajare a Teritoriului Național, secțiunea IV, Rețeaua de localități), în cadrul teritoriului analizat sunt prezente localități de rangul II (municipiul Sibiu), de rangul III (orașele Tâlmaciu și Cisnădie), rangul IV (localitățile reședință de comună) și rangul V (satele aparținătoare comunelor și orașelor).

O particularitate în ceea ce privește organizarea acestor unități administrativ – teritoriale derivă din numărul ridicat al celor care nu au sate aparținătoare, exemplu comunele Cristian, Gura Râului, Orlat, Poplaca și Sadu.

Tot din punct de vedere administrativ, importanța municipiului Sibiu este subliniată și prin desemnarea acestuia ca pol de dezvoltare urbană (H.G. nr. 1149 din 18 septembrie 2008), urmând ca planurile integrate de dezvoltare să contribuie și la dinamizarea localităților din proximitate(fig. 57).

- I: Municipiu reședință de județ
 II: Orașe
 III: Centre de comună
 IV: Sate componente ale comunelor

Fig. 57. Nivelele de integrare administrativă a localităților în Depresiunea Sibiului

Rangul localităților din Depresiunea Sibiului (conform PATN, secțiunea IV) este redat în figura 58.

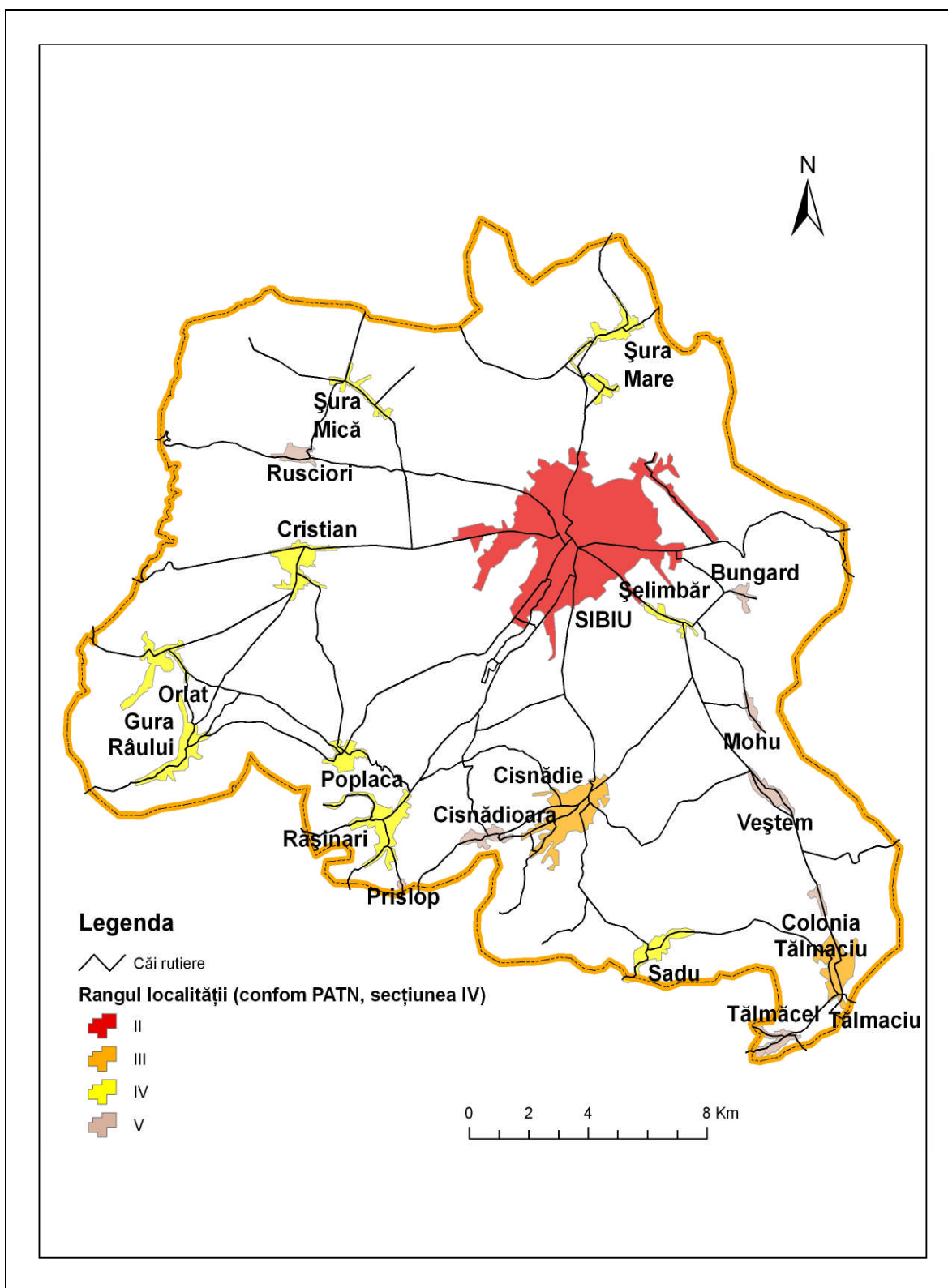

Fig.58.Rangul localităților din Depresiunea Sibiului(conform PATN, secțiunea IV).

7.5. DENSITATEA AȘEZĂRILOR

Acest subcapitol prezintă influența factorilor fizico-geografici asupra densității așezărilor din Depresiunea Sibiului, determinând o densitate diferențiată a acestora.

Astfel, cu o suprafață de 1185,57 km² și un număr de 20 de așezări, densitatea generală a așezărilor din Depresiunea Sibiului este de 1,68 așezări/100 km², inferioară celei naționale de 5,5 așezări/100 km², cu diferențieri atât pe cele două medii, cât și pe unități administrativ teritoriale (fig.60).

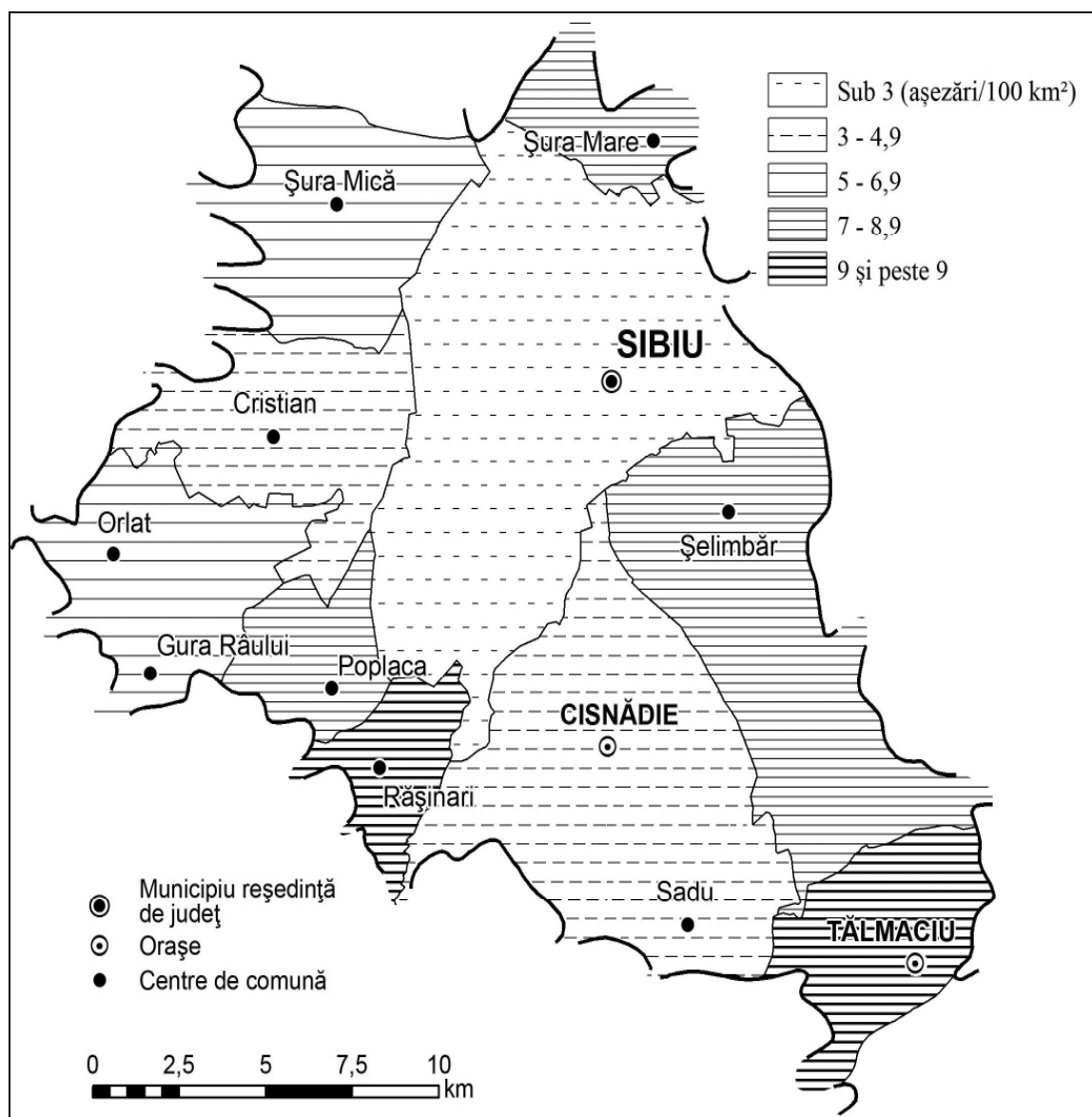

Fig.60. Densitatea așezărilor în Depresiunea Sibiului, în anul 2009.

7.5.1. INDICELE DE DISPERSIE

Din sinteza acestei secțiuni reiese că, în Depresiunea Sibiului, relieful depresionar, puțin fragmentat al unor localități mari din punct de vedere demografic, de multe ori singurele așezări ale unei unități administrativ-teritoriale a determinat înregistrarea unui indice de dispersie nesemnificativ pentru multe dintre ele, între 0 și +1,77, valori, care se află sub media de la nivel național (fig.61).

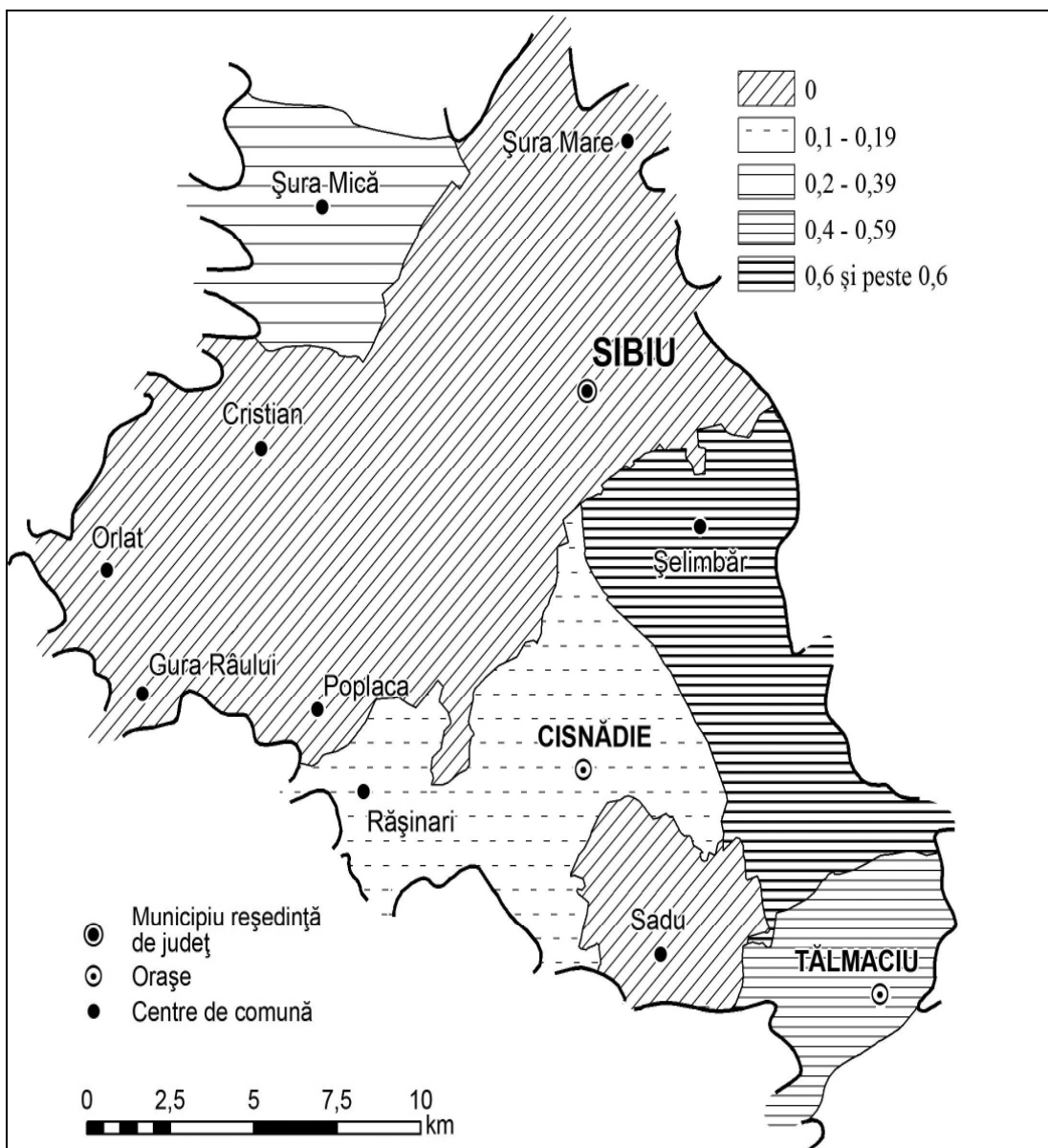

Fig. 61. Depresiunea Sibiului. Indicele de dispersie a așezărilor în anul 2009.

7.5.2. INDICELE DE CONCENTRARE

Din sinteza acestei secțiuni reiese că, indicele de concentrare a localităților din Depresiunea Sibiului prezintă valori medii, asemănătoare celor de la nivel național (fig.62).

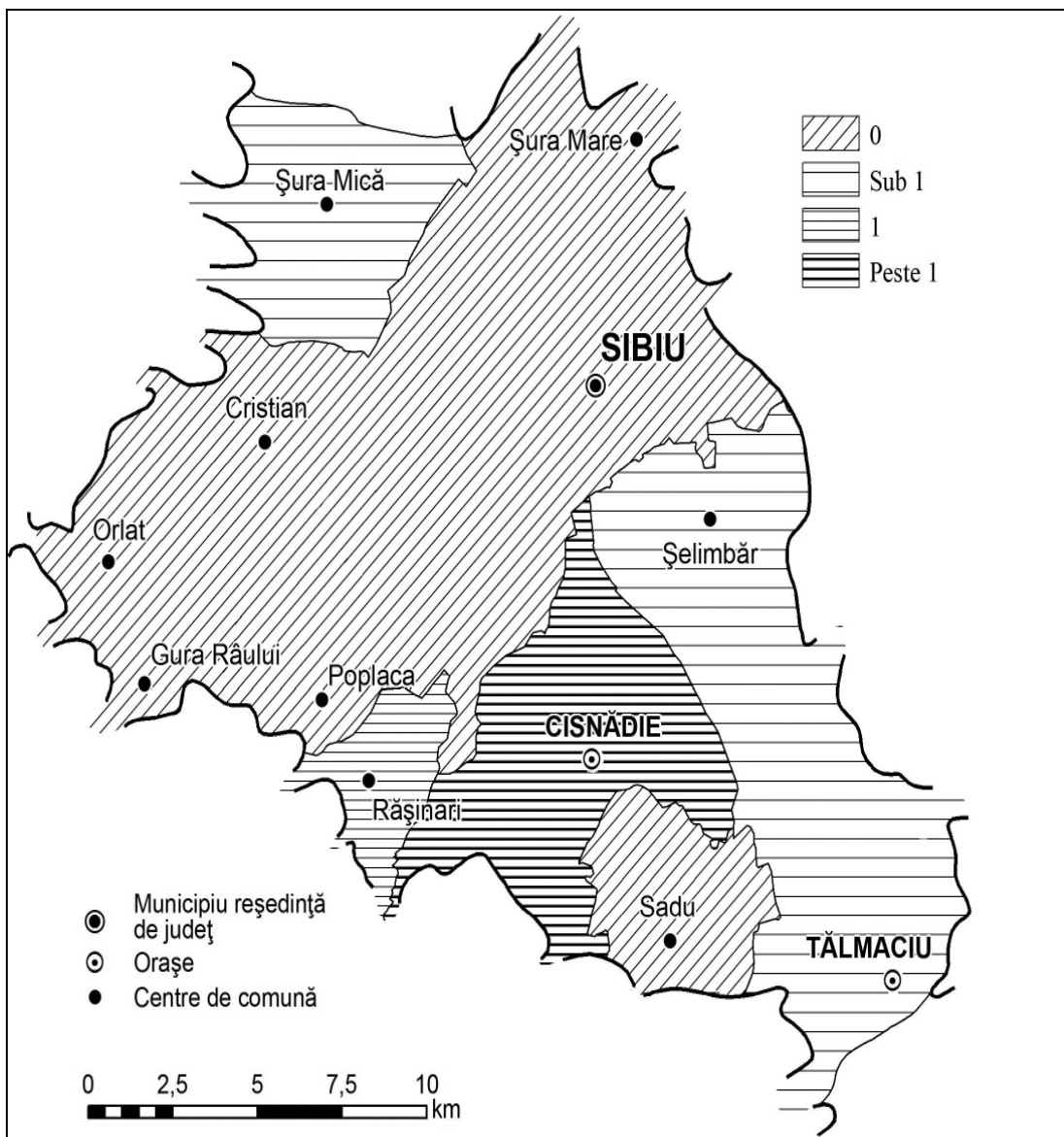

Fig.62. Depresiunea Sibiului. Indicele de concentrare a așezărilor în anul 2009.

7.5.3. INDICELE DE CENTRALITATE

Din sinteza acestei secțiuni reiese că, determinarea acestui indice are o utilitate practică în amenajarea teritorială, dată de luarea deciziilor în dotarea cu echipamente, amplasarea acestora în așezări cu o poziție centrală pentru a putea beneficia un număr cât mai mare de populație. Depresiunea Sibiului prezintă valori medii, asemănătoare celor de la nivel național (fig.63).

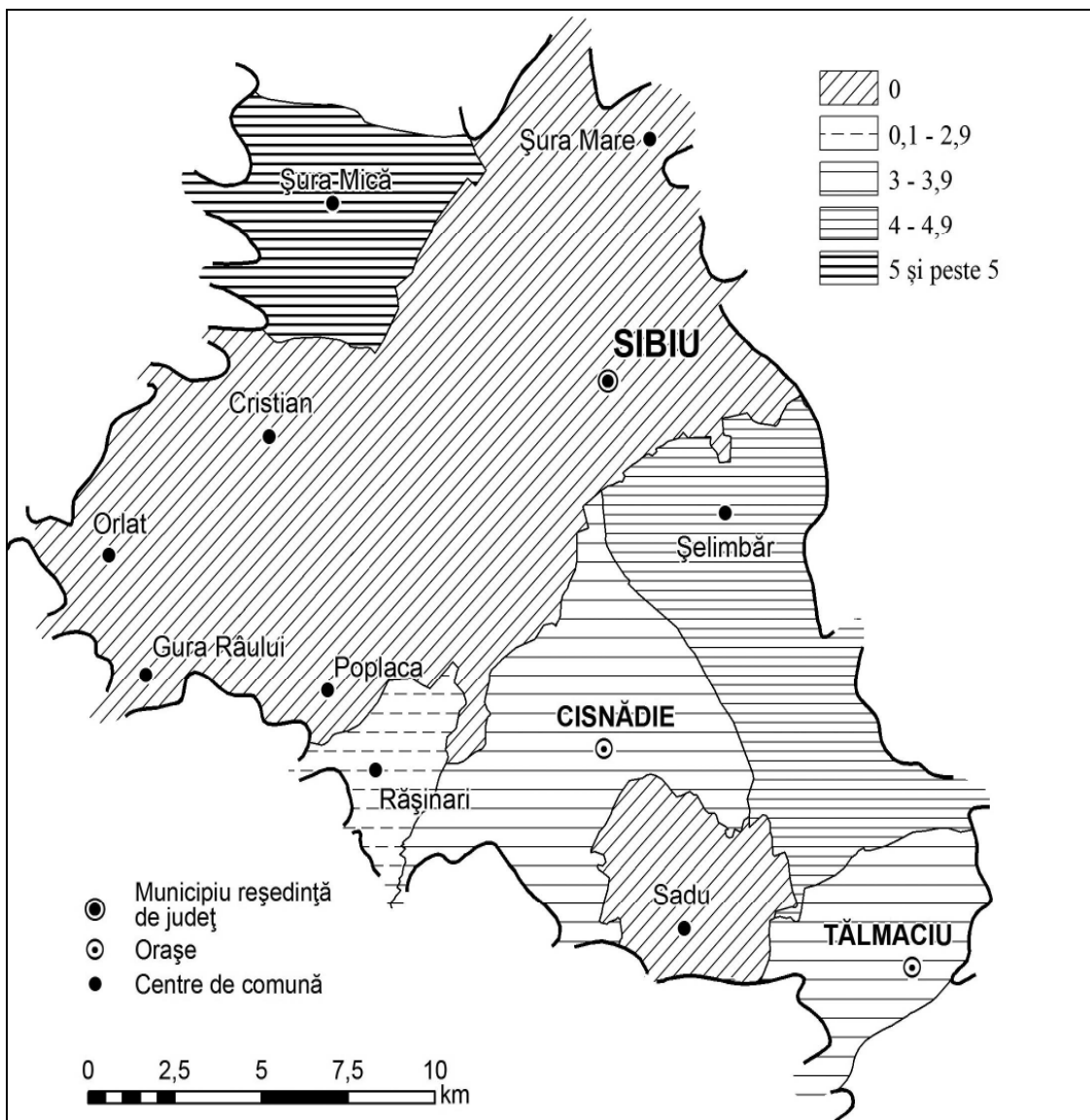

Fig. 63. Depresiunea Sibiului. Indicele de centralitate a așezărilor în anul 2009.

7. 6. MĂRIMEA GEODEMOGRAFICĂ A AȘEZĂRILOR

În acest subcapitol sunt prezentate așezările din Depresiunea Sibiului în funcție de mărimea lor demografică.

SIBIU face parte din categoria orașelor mari ale României, cu 154220 locuitori la 1 iulie 2010, centrul polarizator al depresiunii.

Din punct de vedere al ierarhizării localităților urbane pe ranguri, Sibiul este de rangul 2.

CISNĂDIE al doilea oraș din depresiune, după numărul de locuitori, fiind inclus în categoria orașelor mici, cu o populație de 16160 locuitori la 1 iulie în 2010.

Din punct de vedere al ierarhizării localităților urbane pe ranguri, Cisnădia este de rangul 3.

TĂLMACIU este inclus în categoria orașelor mici ale României, înregistrând o populație de 7575 locuitori la 1 iulie 2010.

Din punct de vedere al ierarhizării localităților urbane, pe ranguri, Tâlmaciu este de rangul 3.

În ceea ce privește localitățile rurale, dintre cele 17 de pe teritoriul Depresiunii Sibiului, doar una singură face parte din categoria așezărilor rurale foarte mari și anume Rășinari, 10 așezări rurale sunt sate mari, 3 sunt sate mijlocii și 3 sunt sate mici.

Din categoria satelor foarte mari face parte Rășinari, cu 5692 locuitori, la 1 iulie 2010, din categoria satelor mari fac parte Gura Râului cu o populație de 3679 locuitori, la 1 iulie 2010, Tălmăcel cu 1224 locuitori, Cristian cu 3536 locuitori, Orlat cu 3271 locuitori, Poplaca cu 1779 locuitori, Sadu cu 2472 locuitori, Șelimbăr cu 2014 locuitori, Veștem cu 1654 locuitori, Șura Mare cu 2575 locuitori și Șura Mică cu 1727 locuitori- (recensământ 2002).

În ceea ce privește satele mijlocii, acestea sunt: Bungard cu 567 locuitori, Mohu cu 677 locuitori, Rusciori cu 630 locuitori (recensământ 2002).

Satele mici din Depresiunea Sibiului sunt: Cisnădioara cu 345 locuitori, Colonia Tâlmaciu cu 308 locuitori și Prislop cu 243 locuitori (recensământ 2002).

7.7. DOTĂRILE AȘEZĂRILOR

În acest subcapitol sunt prezentate dotările așezărilor din Depresiunea Sibiului, prezentând diferențieri atât pe cele două medii, cât și la nivelul unităților administrativ-teritoriale. În acest sens, în cele 76773 locuințe din Depresiunea Sibiului există electricitate în 99,31 % dintre ele, valoare diferențiată pe cele două medii: în mediul urban valoarea este mai mare de 99,61 %, iar în mediul rural mai mică, de 97,40 %.

În ceea ce privește dotarea locuințelor cu o altă resursă energetică și anume cea de gaz metan se poate afirma că, lungimea totală a conductelor este de 37,58 % la nivelul depresiunii însumând 526,6 km, adică 2,4 m/loc, diferențiat pe cele două medii: de 79,69 % în mediul urban însumând 419,7 km, adică 2,3 m/loc și în mediul rural de 20,30 %, însumând 106,9 km, adică 3,2 m/loc. (fig.64).

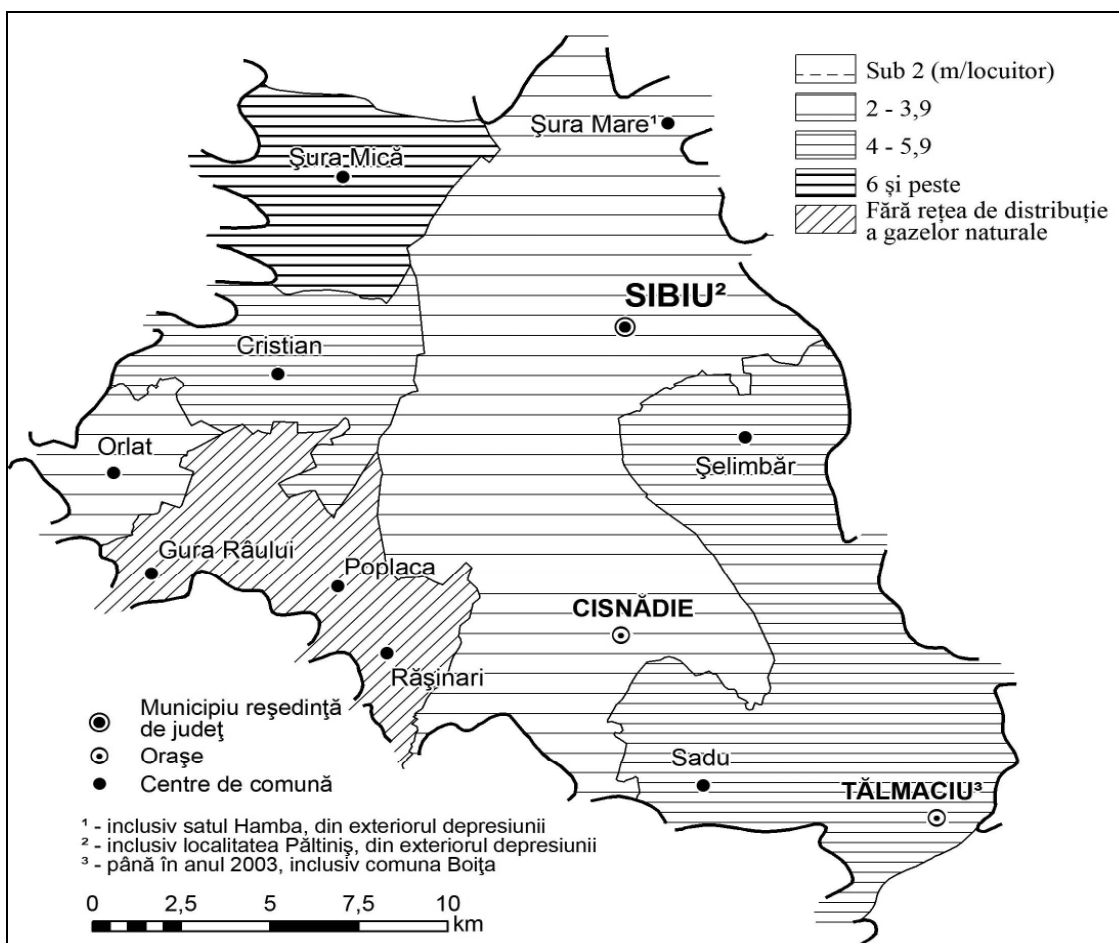

Fig.64. Depresiunea Sibiului. Repartiția rețelei de distribuție a gazelor naturale, în anul 2009.

În ceea ce privește, lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, aceasta este de 570,5 km , adică 52,22 % reprezentând 2,6 m/loc, cu valori diferențiate pe cele două medii: urban de 71,02 % , adică 2,2 m/loc și rural de 28,97 % adică 4,9 m/loc. (fig. 65).

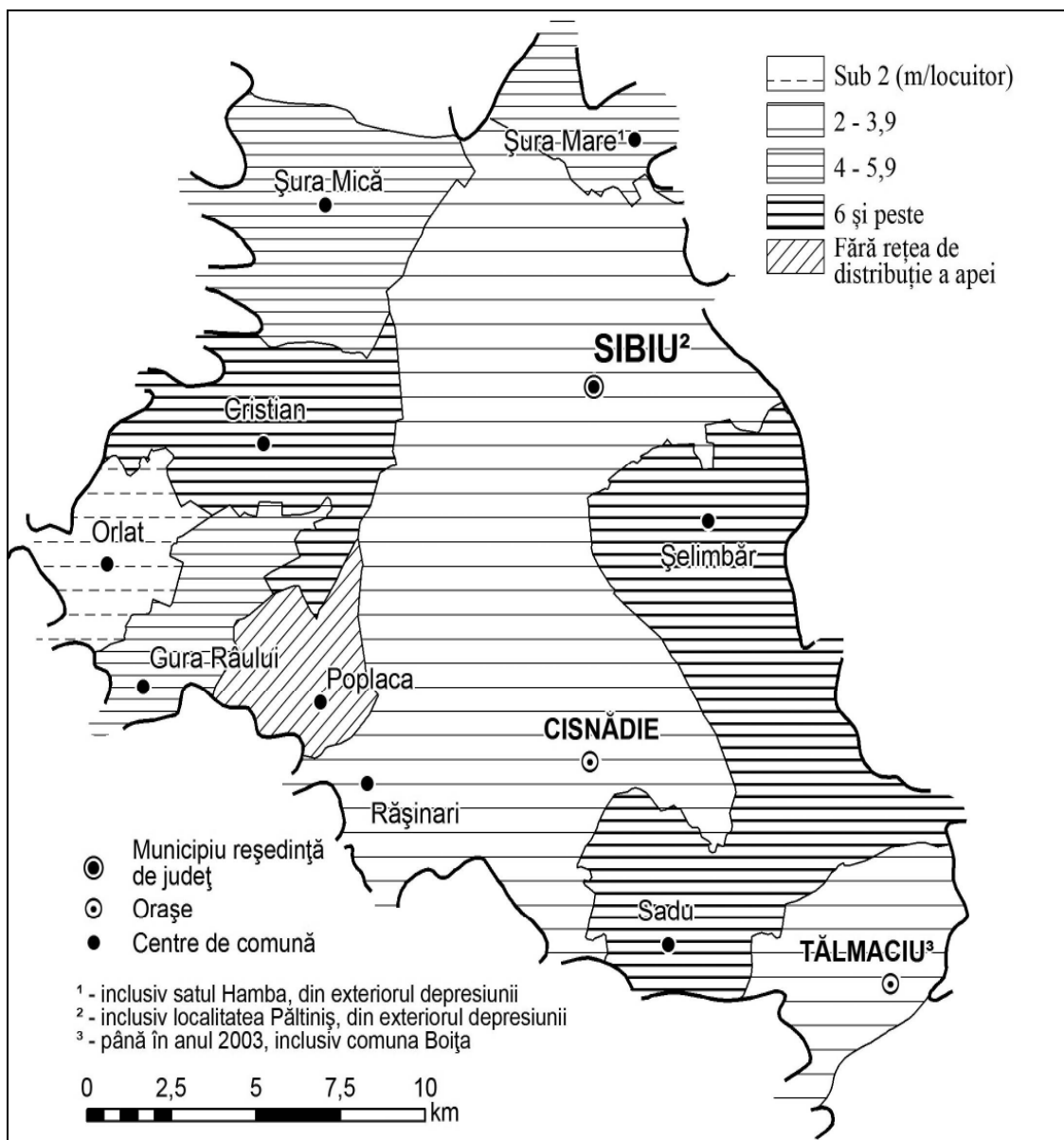

Fig. 65. Depresiunea Sibiului. Repartiția rețelei de distribuție a apei, în anul 2009.

În ceea ce privește lungimea totală a conductelor de canalizare, la nivelul Depresiunii Sibiului, aceasta însuma 465,3 km, adică 75,41 % cu 2,19 m/loc, fiind mai mică în mediul urban, unde reprezintă 78,74 %, adică 2 m/loc și 21,26 % în mediul rural, adică 2,9 m/loc.(fig. 66).

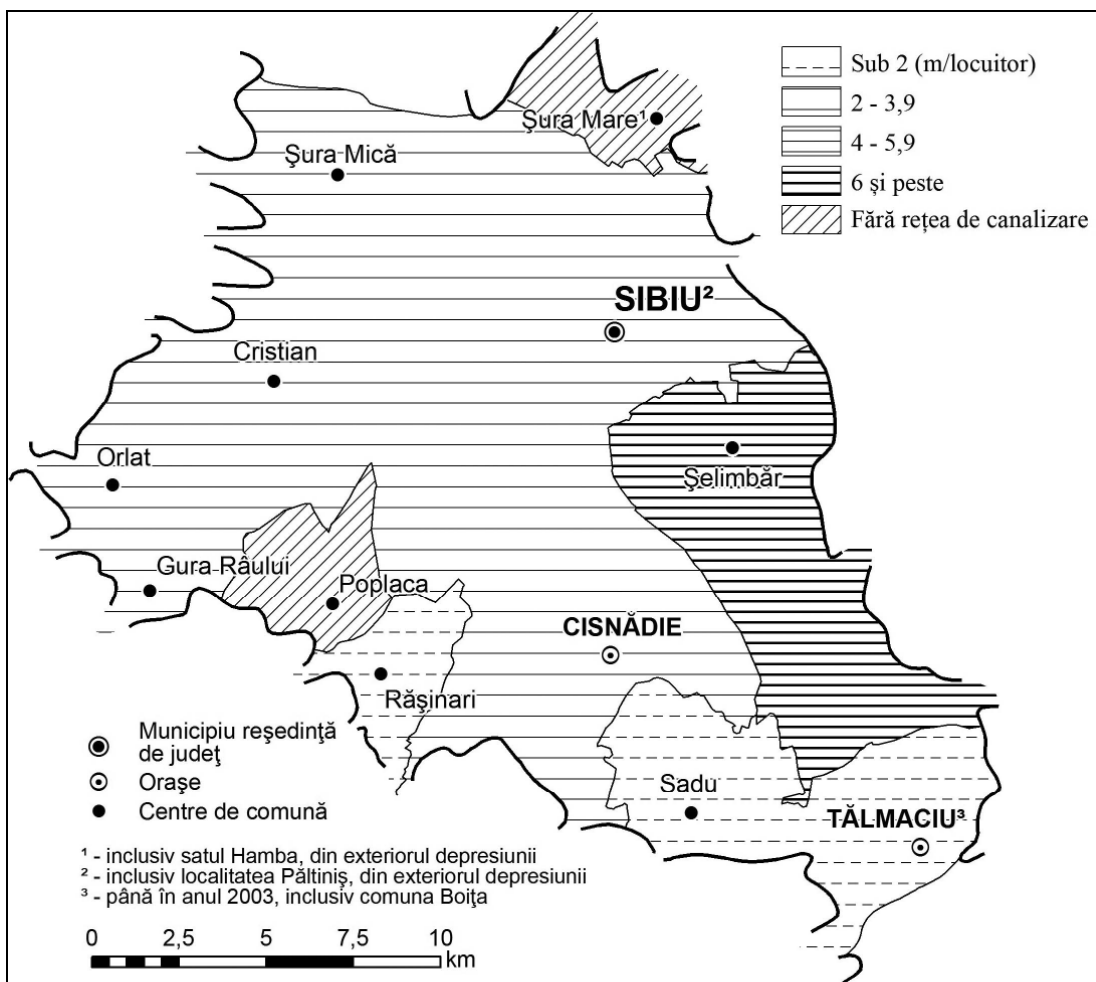

Fig. 66. Depresiunea Sibiului. Repartiția rețelei de canalizare, în anul 2009.

7.8. AȘEZĂRILE RURALE

Acest subcapitol prezintă cele trei componente ale așezărilor rurale: populația, vatra și moșia, analizându-le detaliat, evoluția, varietatea, diversitatea, transformarea lor în timp, în funcție de poziția geografică, de influența factorilor fizico-geografici și economici, dar în mod special de tradițiile și obiceiurile populației.

7.8.1. POPULAȚIA AȘEZĂRILOR RURALE

În această secțiune sunt analizate evoluția numerică a populației rurale din Depresiunea Sibiului, mișcarea naturală și mecanică, structura pe grupe de vârstă și sexe, structura pe ramuri de activitate, structura etnică și confesională, dar și nivelul de instruire școlară, toate aceste modificări fiind reflectate în calitatea vieții, folosind selectiv datele recensămintelor populației din anii 1850, 1900, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, cât și anuarele statistice ale jud. Sibiu din anii 2003, 2004, 2005, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010. Din punct de vedere al evoluției populației din mediul rural, aceasta a înregistrat creșteri de la 20936 locuitori în 1850, la 33818 locuitori în 2010, rezultând un spor absolut de 12882 persoane, adică 61,53 %, deci un spor mediu anual de 80,51 persoane (fig. 67).

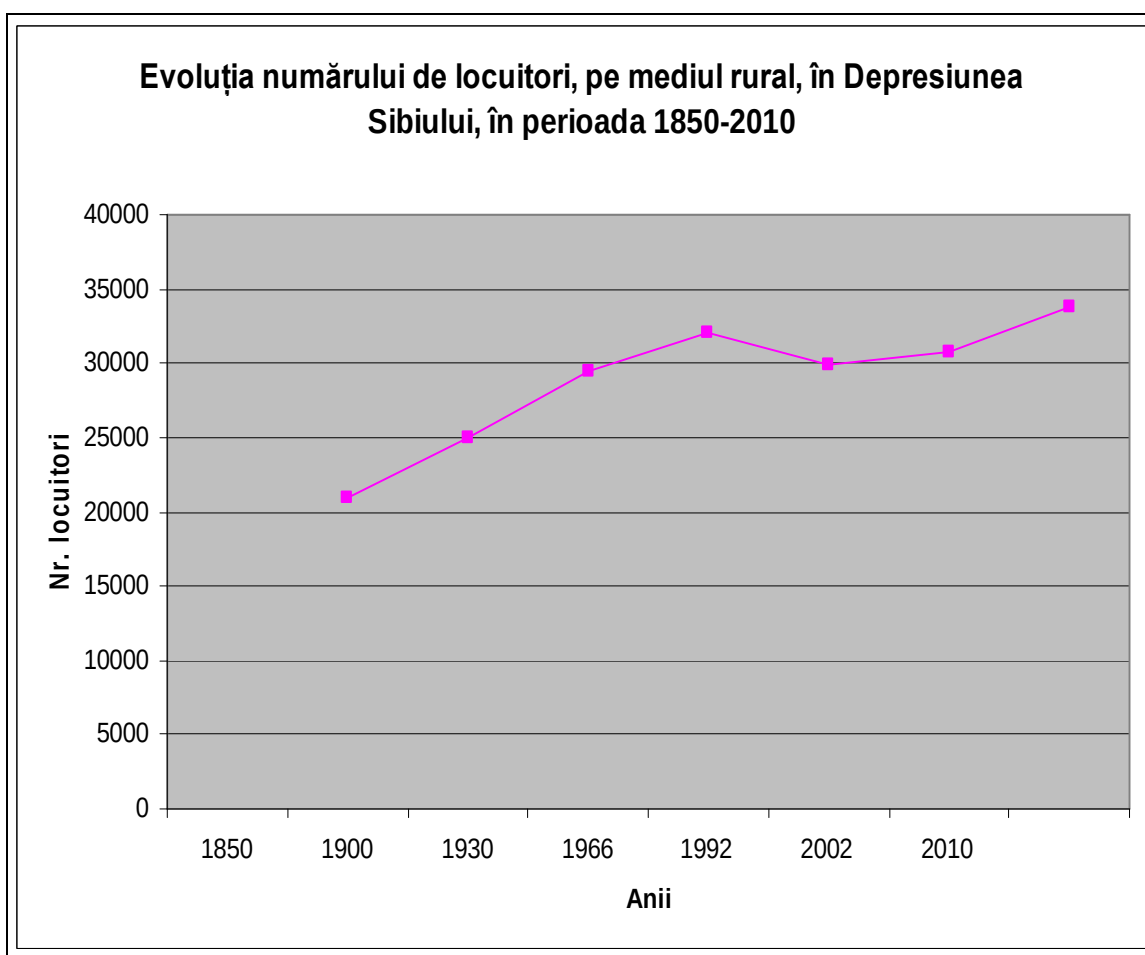

Fig. 67. Evoluția numărului de locuitori, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în perioada 1850-2010.

Privită în ansamblu, evoluția numerică a populației din mediul rural al Depresiunii Sibiului a înregistrat un curs ascendent, pe fondul unei redresări economice, cu bune perspective pentru anii viitori în vederea creșterii potențialului de muncă al zonei. Evoluția numerică a populației unui teritoriu a fost dintotdeauna influențată de mișcarea naturală a populației, în care natalitatea a jucat și joacă un rol foarte important în planificarea demografică și în politicile geodemografice.

Astfel, în intervalul analizat, 1992-2009, valorile înregistrate ale indicelui de natalitate au fost diferite de la un an la altul, au prezentat fluctuații, dar au urmat în general un curs ascendent, cu valori în permanență mai mari în mediul rural (fig.68).

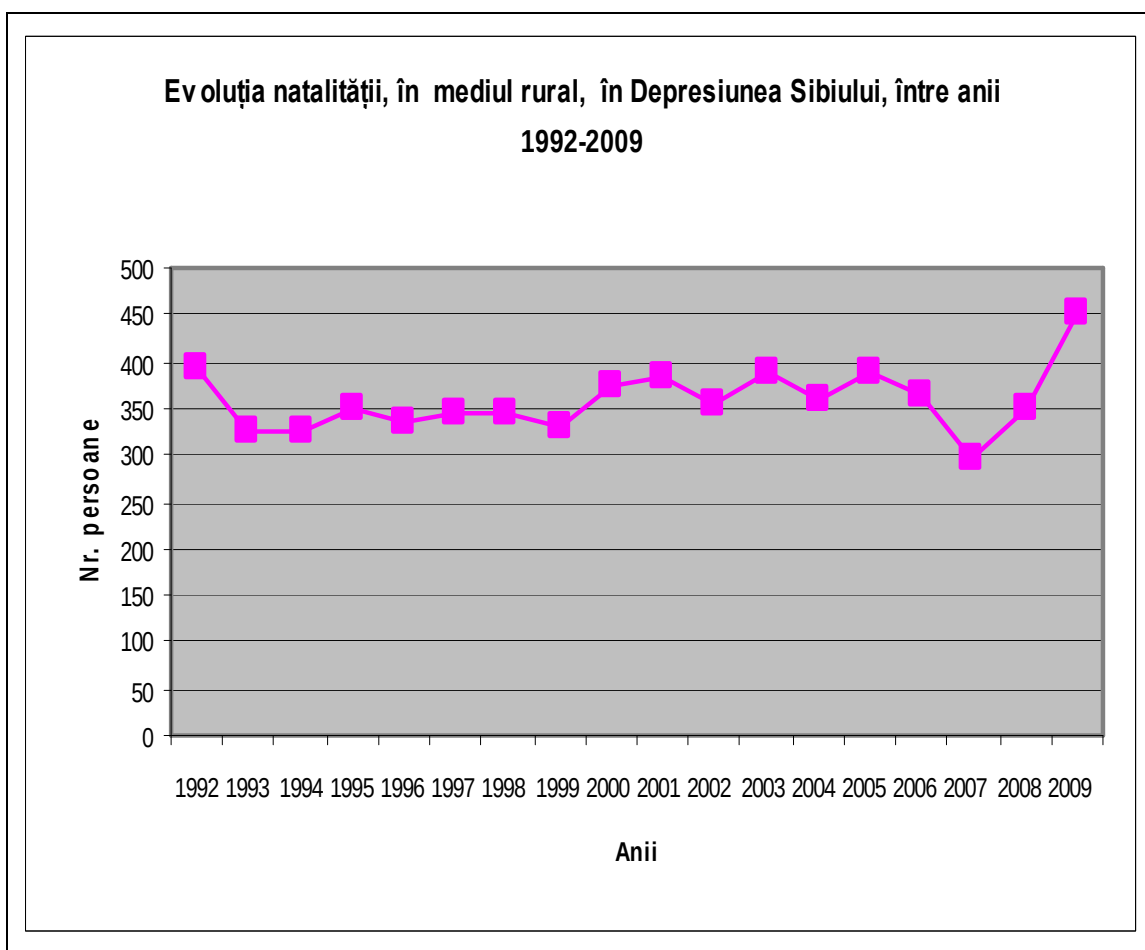

Fig. 68. Evoluția natalității, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Valoarea indicelui de natalitate a fost cu 0,12 ‰ mai mare în anul 2009 decât în 1992, respectiv a crescut de la 13,46 ‰ în 1992, la 13,58 ‰ în 2009, dar cu diferențieri

la nivelul comunelor și a satelor din depresiune. În mediul rural, privitor la evoluția indicelui de fertilitate între anii 1992 și 2002 s-a observat o scădere accentuată a acestuia, având mai multe cauze, printre care, scăderea nivelului de trai, planificarea familială-legalizarea avorturilor, dar și datorită emancipării femeilor. Ca factor important al dinamicii naturale a populației, în intervalul analizat 1992-2009, mortalitatea a înregistrat valori diferite ale indicelui de mortalitate, fluctuante de la un an la altul și cu diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune.

Valorile indicelui de mortalitate în mediul rural, în intervalul analizat au prezentat un caracter fluctuant, cu creșteri ale valorilor de la 11,24 ‰ în 1992 la 13 ‰ în anul 1998, adică o creștere de 2,24 ‰, urmând apoi o perioadă de scădere până în anul 2009, când valoarea indicelui de mortalitate a fost de 10,36 ‰, cu 0,88 ‰ mai puțin decât în anul 1992 (fig.69).

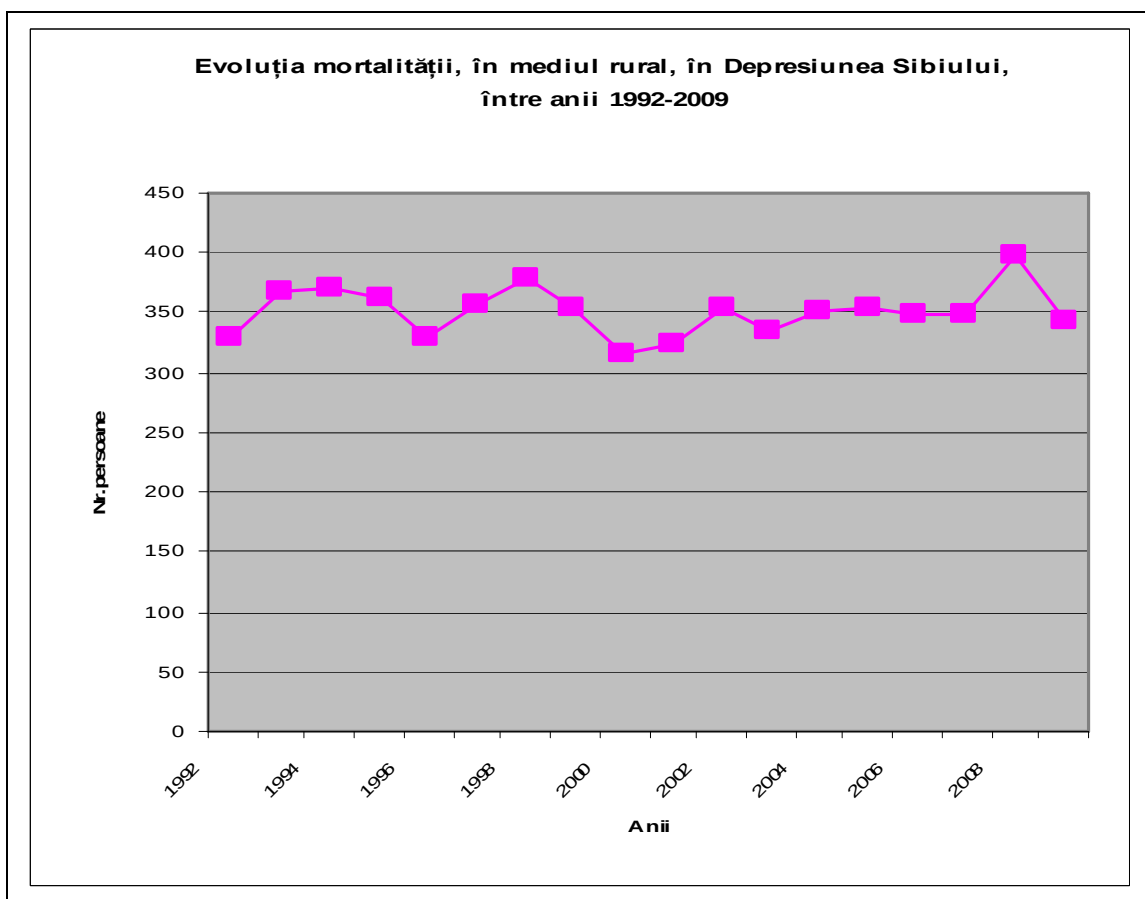

Fig. 69. Evoluția mortalității, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Mortalitatea infantilă, dependentă de mortalitate, reprezintă un indicator fidel și complex al intercondiționărilor dintre condițiile socio-economice, nivelul de instruire a populației și de nivelul serviciilor sanitare .

Pentru mediul rural, valorile indicelui mortalității infantile în perioada analizată au scăzut de la 0,27 ‰ în anii 1992 și 1995, la 0,12 ‰ în anul 2009, cu diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din Depresiune. (fig.70).

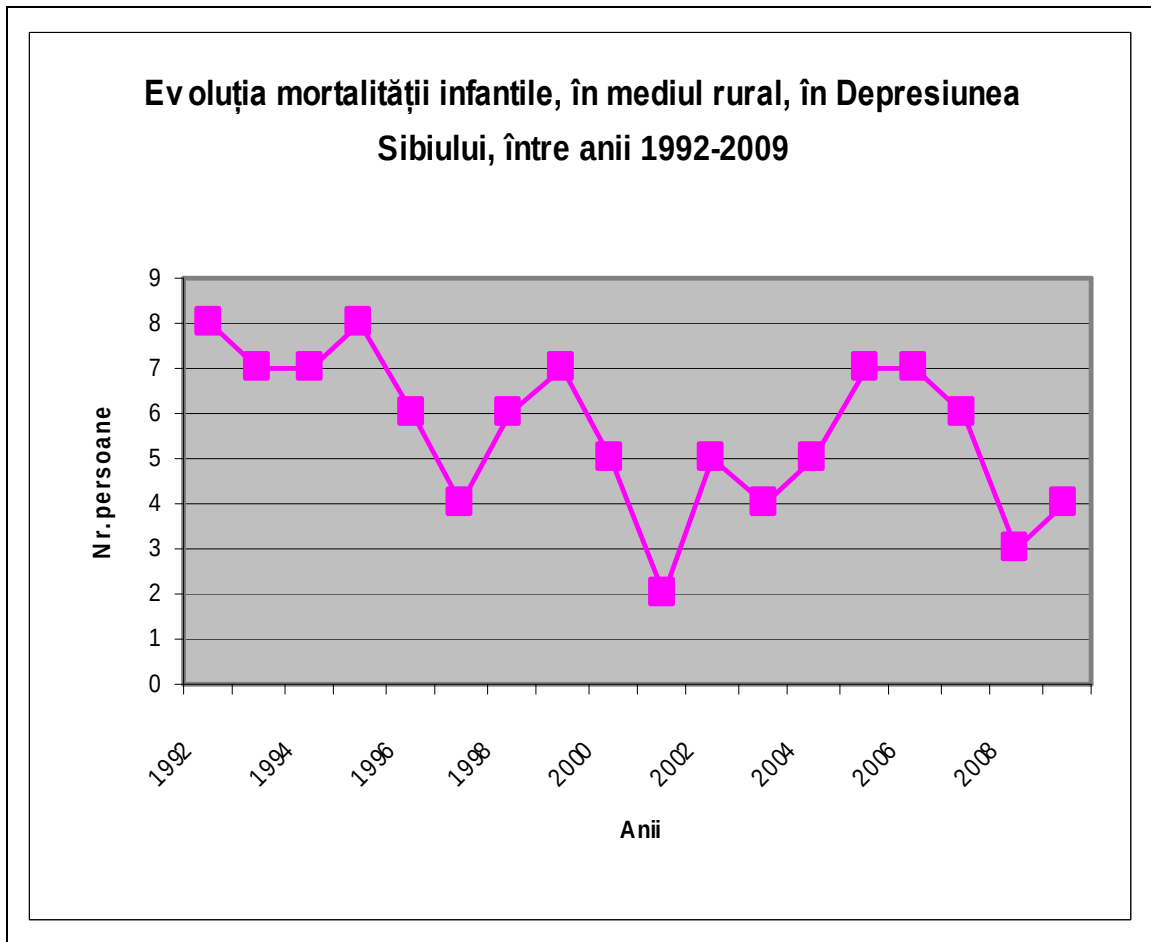

Fig. 70. Evoluția mortalității infantile, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Analiza sporului natural în perioada 1992-2009 a evidențiat o evoluție oscilatorie, la fel ca și componentele sale: natalitatea și mortalitatea, atât în timp, cât și în spațiu și cu diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune.

Pentru mediul rural al Depresiunii Sibiului, valorile sporului natural al populației au prezentat caracteristici diferite față de cele urbane, cu valori negative ale sporului

natural în 1993, când a fost înregistrată cea mai mică valoare de -1,55 ‰ și cu valori negative până în anul 1999 și anul 2008, la care s-au adăugat valorile pozitive din 1992, intervalul 2000-2007 și anul 2009, când a fost înregistrată cea mai mare valoare a sporului natural din perioada analizată, de + 3,22 ‰ (fig.71).

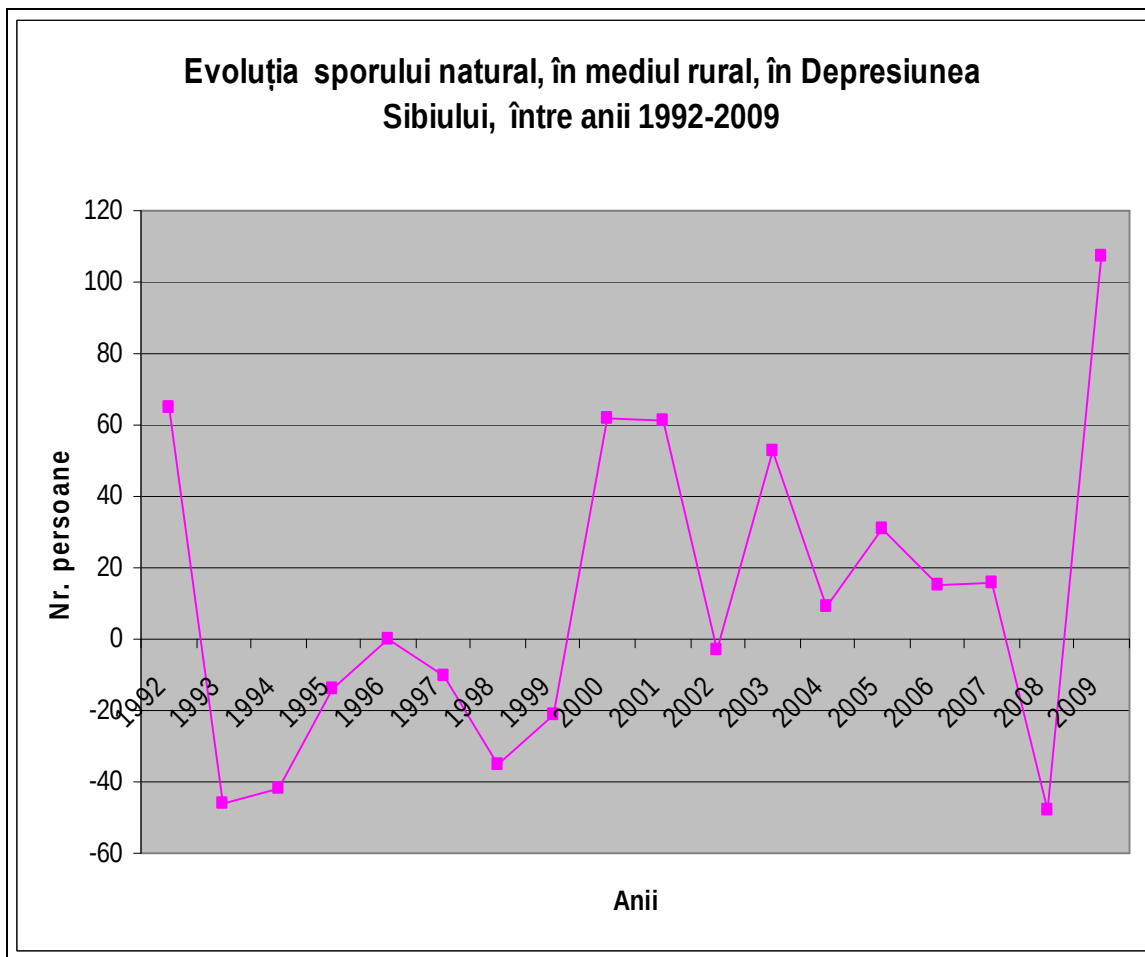

Fig.71.Evoluția sporului natural, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Analiza mișcării naturale a populației Depresiunii Sibiului a fost completată de mișcarea mecanică sau mișcarea migratorie a populației, influențată în cea mai mare parte de factorii socio-istorici din perioada analizată.

Au fost luate în calcul valorile indicelui de imigrare și cele ale indicelui de emigrare, calculate la nivelul localităților din mediul rural, din Depresiunea Sibiului.

Valoarea medie a ratei de imigrare din mediul rural a fost în perioada analizată 1992-2009, de 564 persoane, adică 17,98 %, pe fondul restructurării economice a întregii regiuni și prezentând diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune (fig. 72).

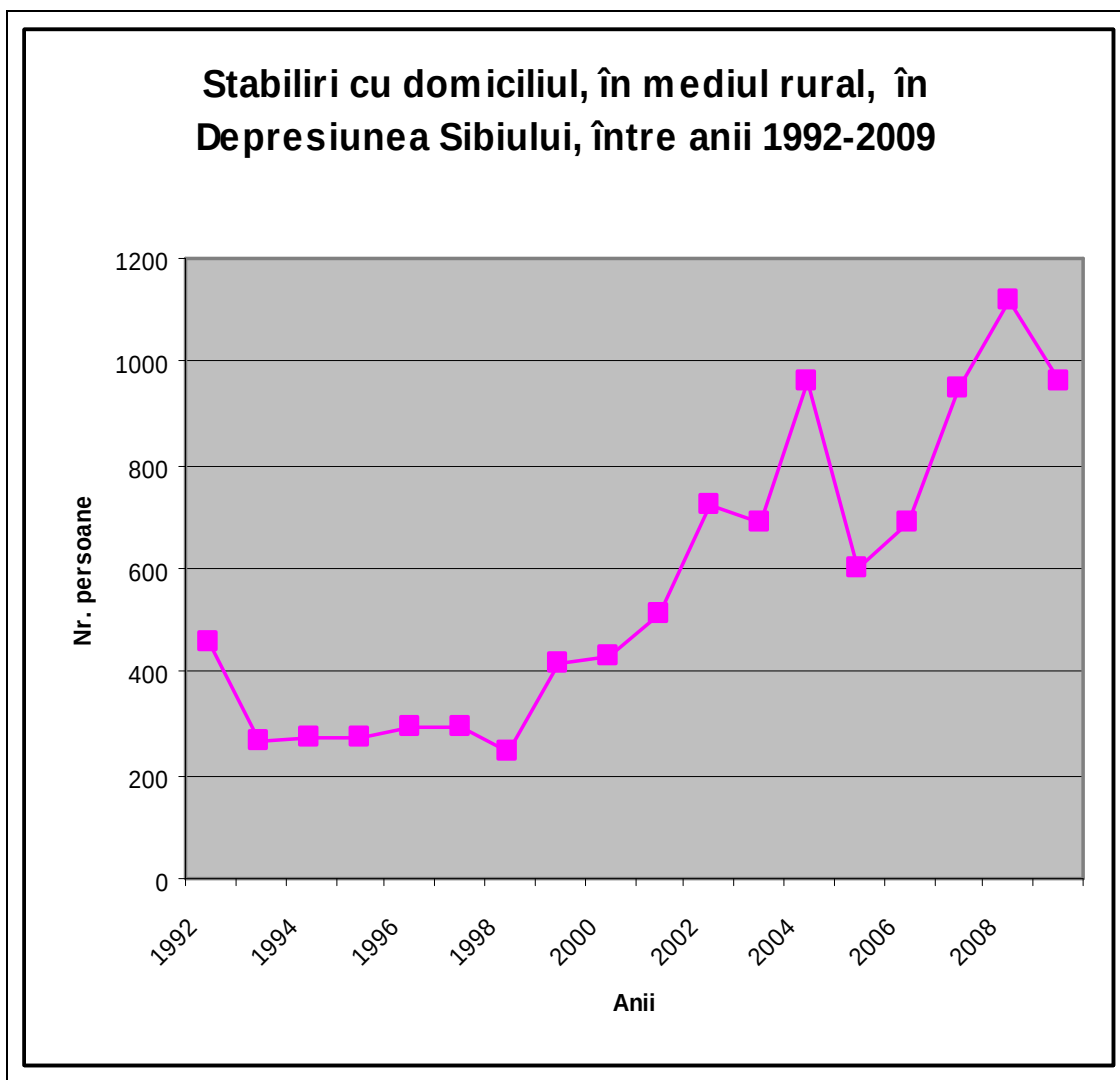

Fig. 72. Stabiliri cu domiciliul, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

În mediul rural, valoarea medie a ratei de emigrare a fost în perioada analizată 1992-2009, de 374,67 persoane, adică 12,12 % și prezentând diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune.

Acest fapt s-a datorat atât fenomenelor socio-economice existente în zonă, cât și extinderii orașelor din zonă în teritoriu, la care s-a adăugat fenomenul suburbanizării (fig. 73).

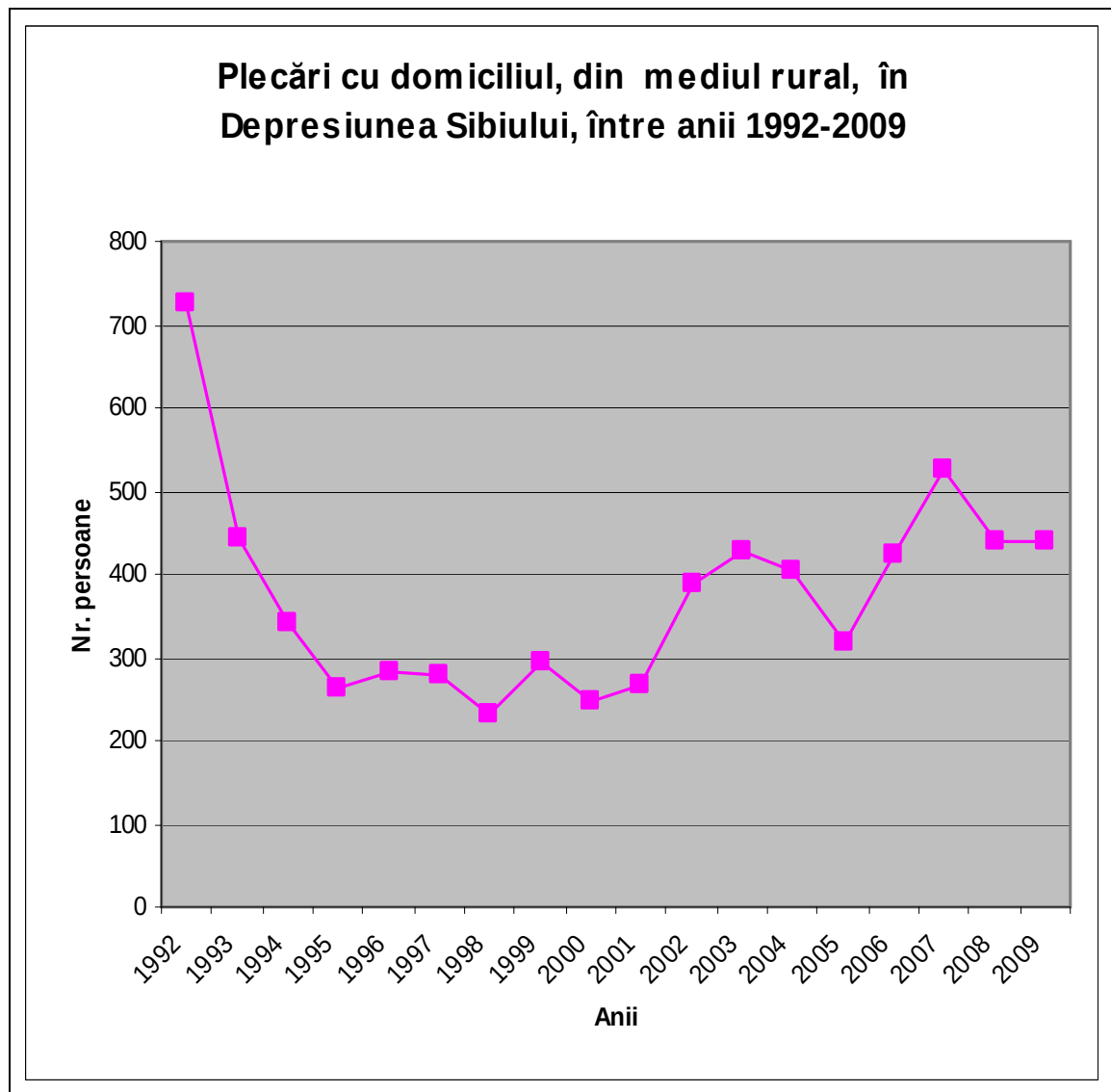

Fig. 73. Plecări cu domiciliul, din mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

În perioada analizată 1992-2009, spre deosebire de mediul urban, evoluția sporului migratoriu la nivelul localităților din mediul rural al Depresiunii Sibiului, a înregistrat de-a lungul perioadei analizate o valoare medie pozitivă de 189,33 persoane, adică 5,85 %, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din depresiune, fapt datorat

fenomenelor socio-economice din mediul urban, a fenomenului suburbanizării, cât și dezvoltării unor ramuri tradiționale în zonă (fig.74).

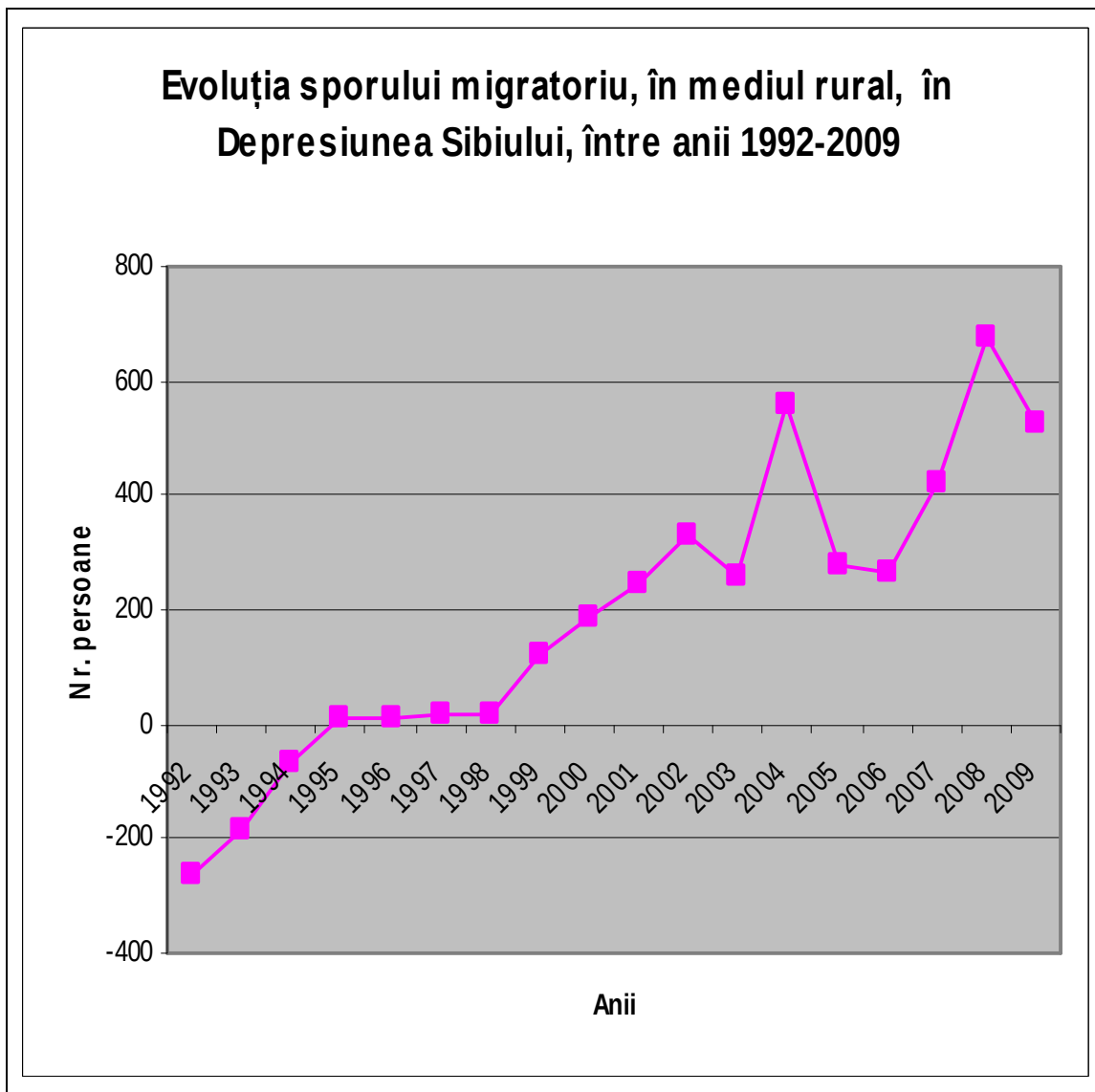

Fig. 74. Evoluția sporului migratoriu, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Mediul rural al depresiunii, chiar dacă a fost puternic depopulat în urma emigrărilor de după revoluție, a prezentat o evoluție ascendentă a sporului geodemografic după anul 1996, atingând valoarea maximă în 2008 de 631 persoane, adică 19,25 %, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din depresiune, cauzele acestui fenomen fiind legate de decăderea unor ramuri industriale din mediul urban și de

dezvoltarea și extinderea fenomenului suburbanizării, în special în apropierea orașului Sibiu (fig.75).

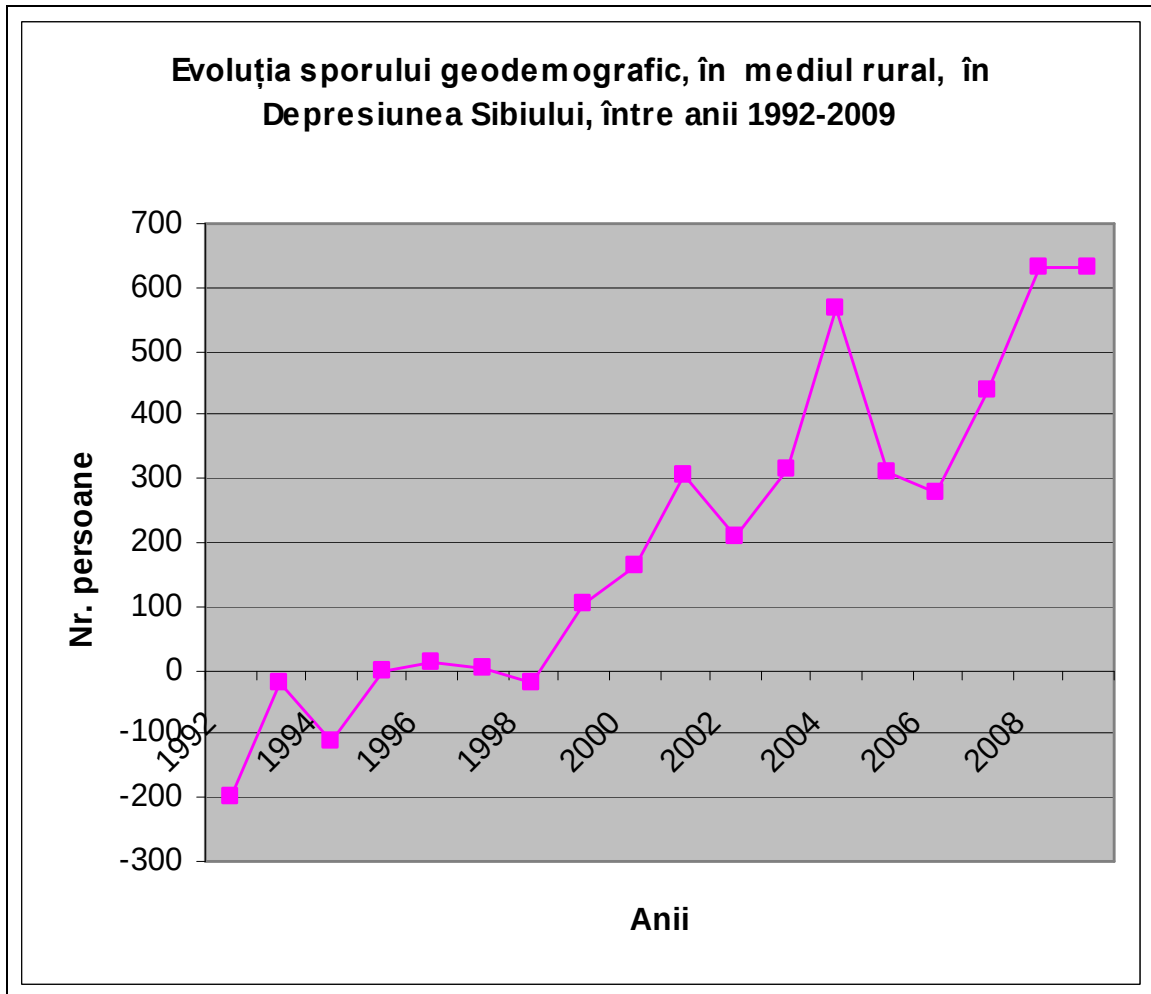

Fig. 75. Evoluția sporului geodemografic, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Pentru a cunoaște mai bine resursele de muncă pe viitor, dinamica populației și măsurile ce se cuvin a fi luate în acest sens, a fost analizată evoluția în timp și spațiu a celor trei mari grupe de vârstă la nivelul Depresiunii Sibiului, în cadrul recensămintelor din anii 1992 și 2002.

Astfel, în anul 1992, populația tânără din mediul rural al Depresiunii Sibiului deținea o pondere de 34,83 %, care a continuat să scadă până în 2002, când a înregistrat valoarea de 28,82 %, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din depresiune, pe fondul unei natalități în scădere controlată, a unui nivel de instruire

mai ridicat, a unei planificări mai riguroase a membrilor familiei și a libertății întreruperilor de sarcină (fig. 76).

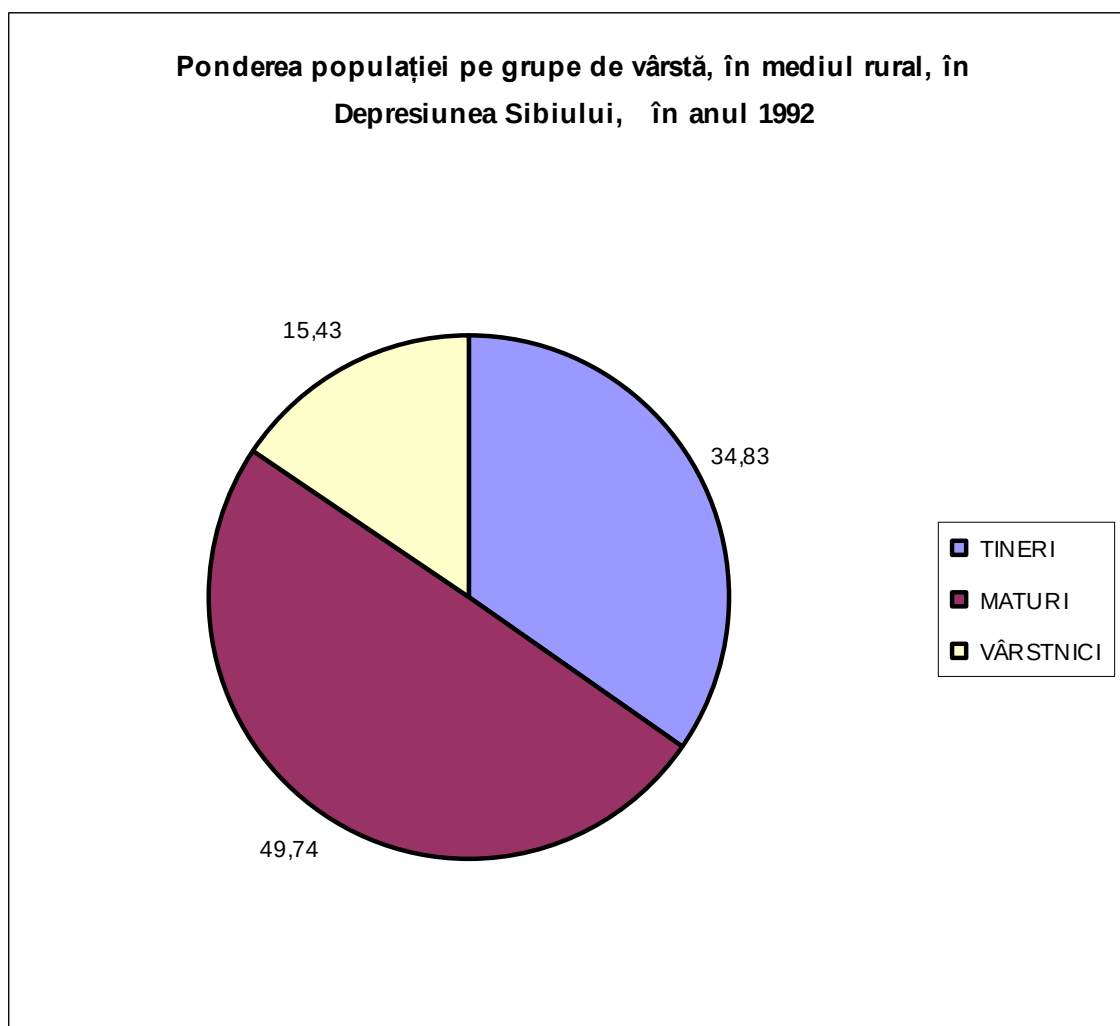

Fig. 76. Ponderea populației pe grupe de vârstă, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

În ceea ce privește, grupa populației adulte din mediul rural, chiar dacă aceasta era mai puțin numeroasă ca la oraș, totuși ponderea ei a crescut de la 49,74 % în 1992, la 55,09 % în 2002, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din depresiune, pe fondul suburbanizării și al extinderii activităților economice și în mediul rural.

În anul 1992, populația vârstnică din mediul rural din Depresiunea Sibiului, deținea o valoare de 15,43 % din totalul populației, iar în anul 2002, ponderea

populației vârstnice a crescut, ajungând la 16,08 %, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din Depresiune (fig.77).

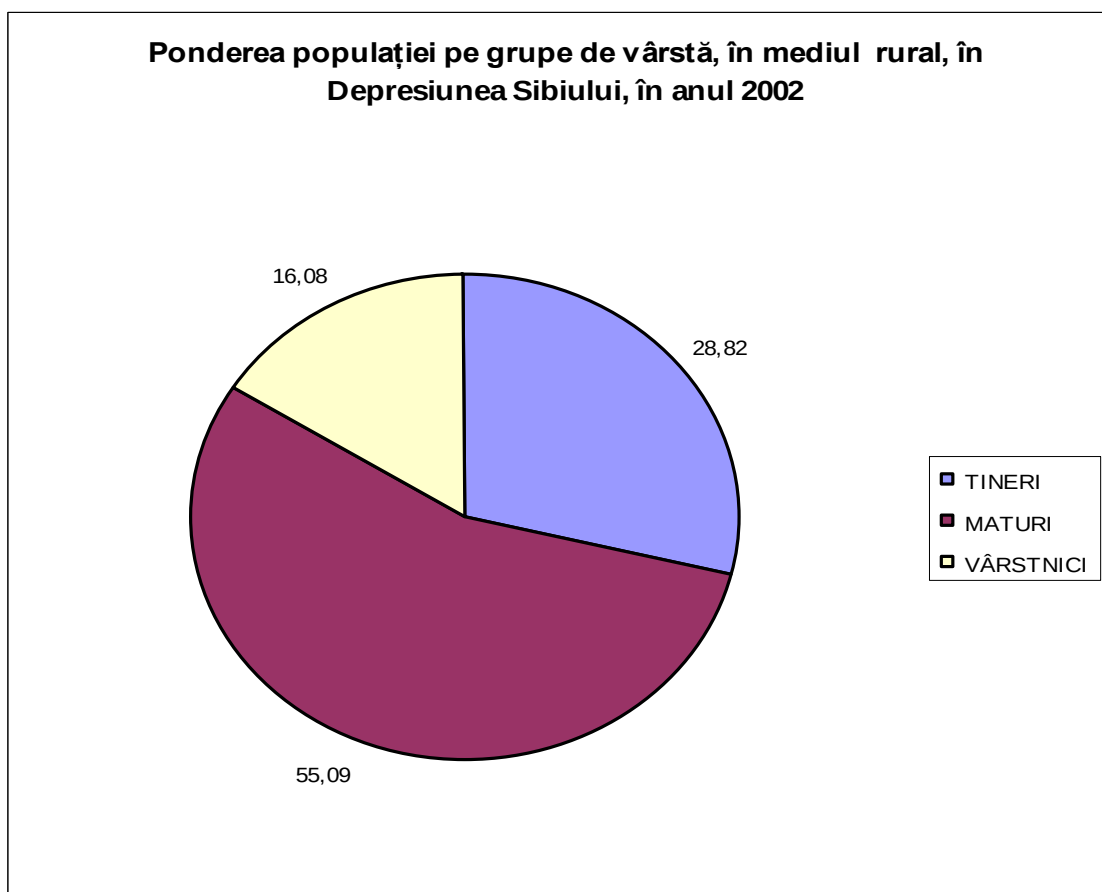

Fig. 77. Ponderea populației pe grupe de vârstă, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

În strânsă legătură cu nivelul de dezvoltare economică, precum și cu structura pe grupe de vârstă și sexe este clasificarea populației, după caracteristicile sale economice, ceea ce evidențiază, de fapt calitatea vieții sale.

Astfel, în anul 1992, ponderea populației active în mediul rural era de 44,14 %, iar pe fondul disponibilizărilor masive din toate sectoarele de activitate, a depopulării și a îmbătrânirii demografice, populația activă s-a redus simțitor, înregistrând în anul 2002, o valoare de 38,41 %, diferențiată la nivelul comunelor și a satelor din Depresiune.

În ceea ce privește repartitia populației active pe principalele ramuri de activitate, schimbările au fost determinate de evoluția economiei naționale.

În mediul rural, în anul 1992, populația ocupată în industrie deținea tot primul loc cu o pondere de 56 % datorită industrializării și a unei reorientări industriale a unei părți a ruralului, locul doi era deținut de populația ocupată în sectorul terțiar cu 25,87 %, iar ultimul loc de populația ocupată în agricultură cu 18,13 % (fig.78).

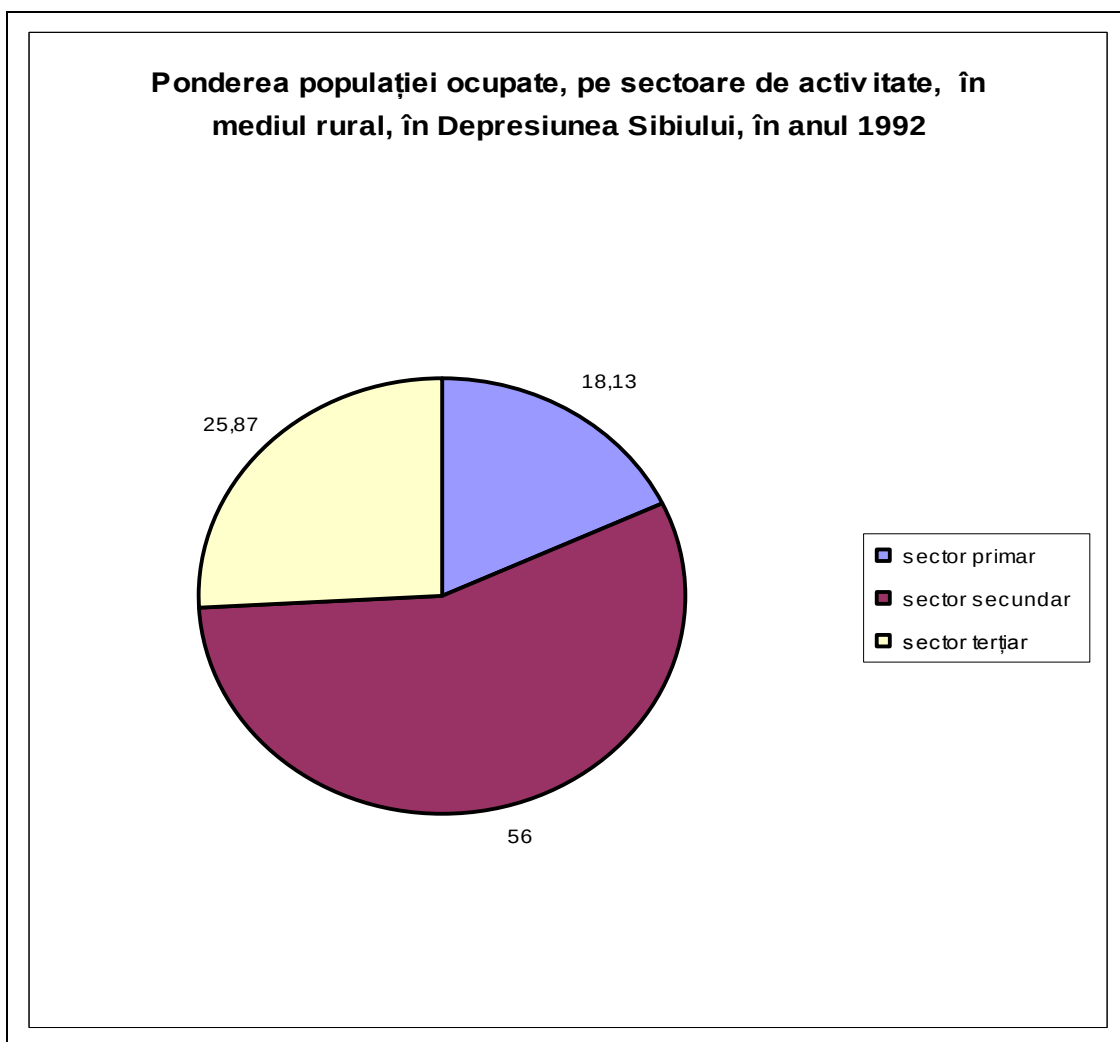

Fig. 78. Ponderea populației ocupate, pe sectoare de activitate, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

În anul 2002, intensificarea navetismului, suburbanizarea, industrializarea mai accentuată a ruralului a determinat o pondere mai mare a populației ocupate în sectorul secundar de 48,82 %, dar mai mică decât în 1992, urmată de sectorul terțiar în creștere

față de 1992, cu o pondere de 33,05 % și o valoare constantă de 18,13 %, pentru sectorul primar pentru ambii ani de referință (fig. 79).

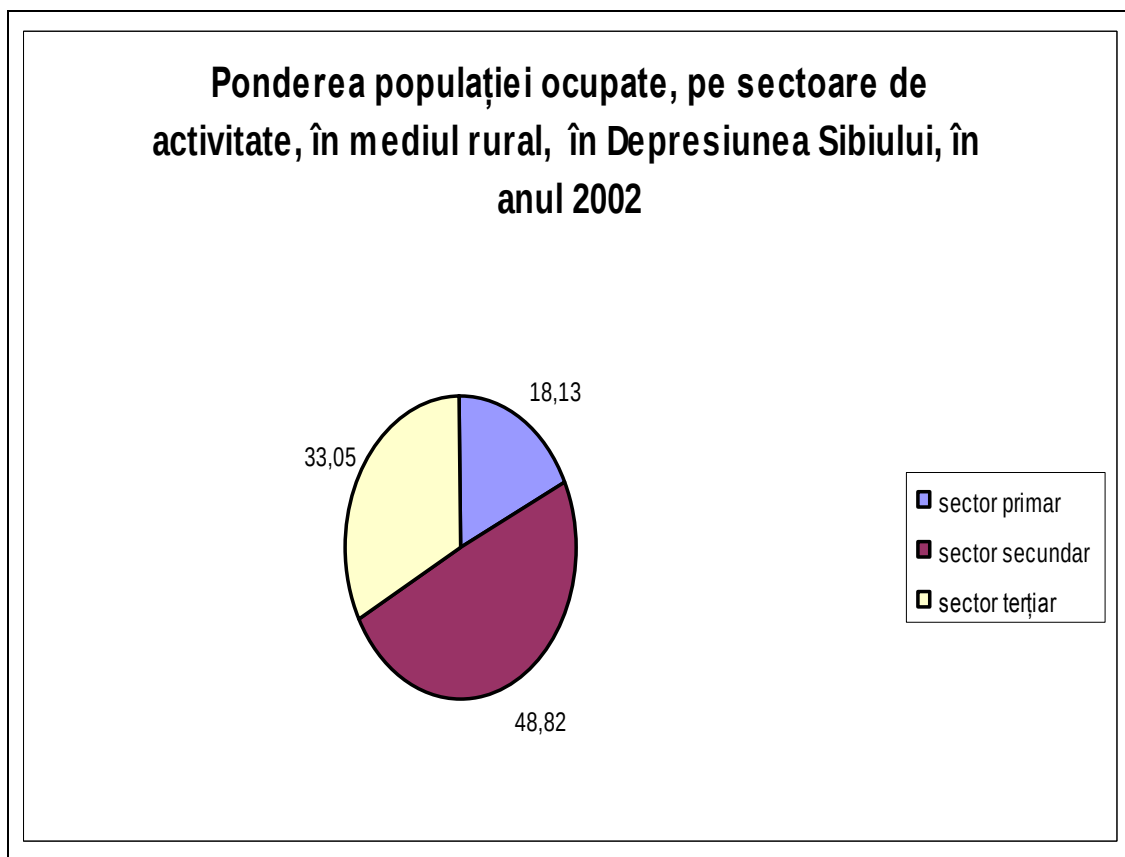

Fig. 79. Ponderea populației ocupate, pe sectoare de activitate, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Din analiza populației rurale pe ramuri ale economiei naționale, la care s-a adăugat repartiția resurselor din perimetrul depresiunii, a rezultat clasificarea funcțională a așezărilor rurale.

Funcția principală a tuturor localităților rurale din Depresiunea Sibiului, a devenit, începând din anul 1992 și inclusiv anul 2002, cea secundară (fig.80) cu o populație activă ocupată în acest sector, de peste 32% în 1992 și peste 45% în 2002, (fig. 81), urmată de cea a serviciilor, cu o populație activă ocupată, de peste 17% în 1992 și peste 26% în 2002, în timp ce funcția agricolă ocupa ultimul loc, cu o populație activă ocupată, de peste 9% în 1992 și peste 13% în 2002 .

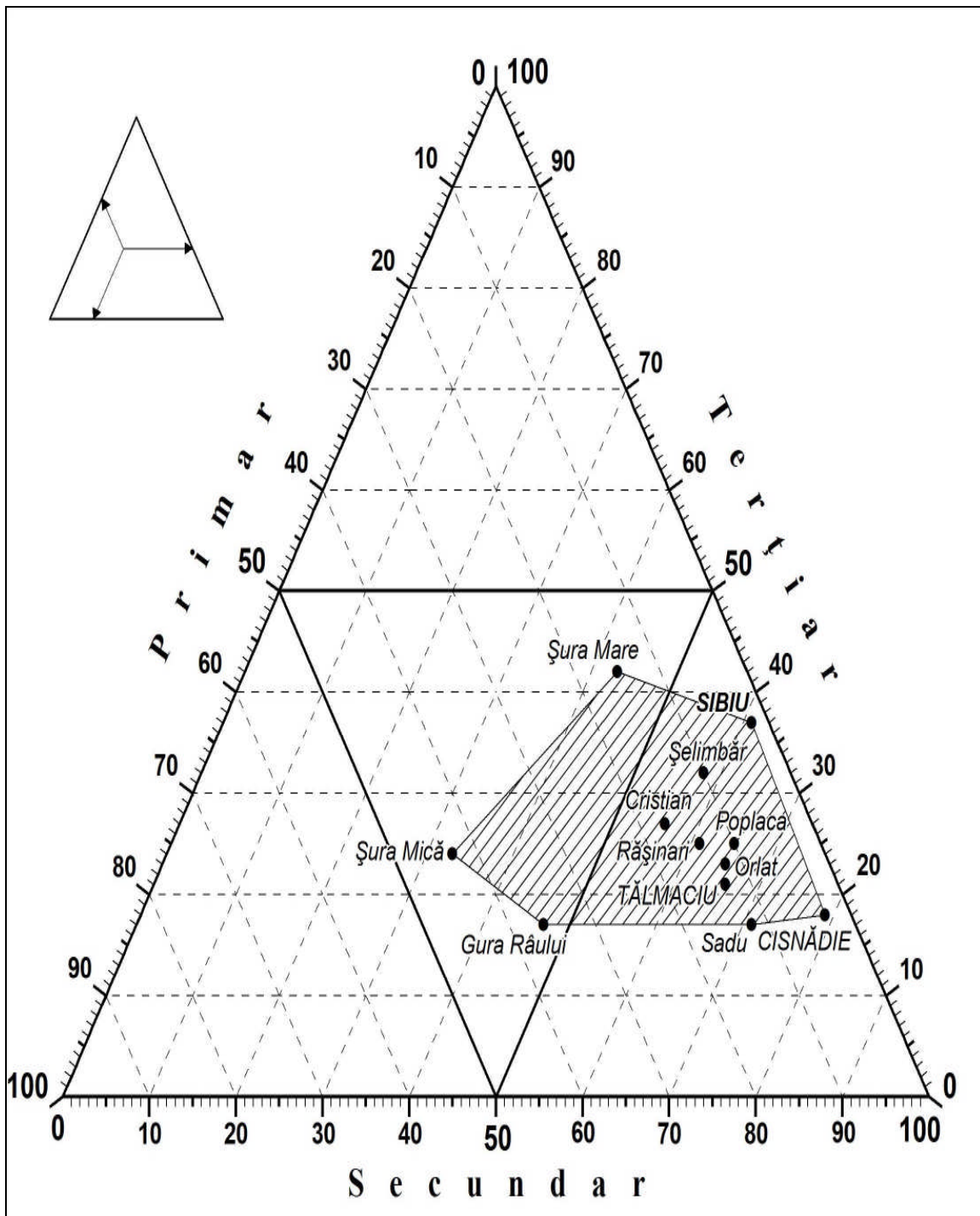

Fig.80.Nomograma triunghiulară –Localitățile Depresiunii Sibiului,după sectoarele economice în care a activat populația activă, în anul 1992.

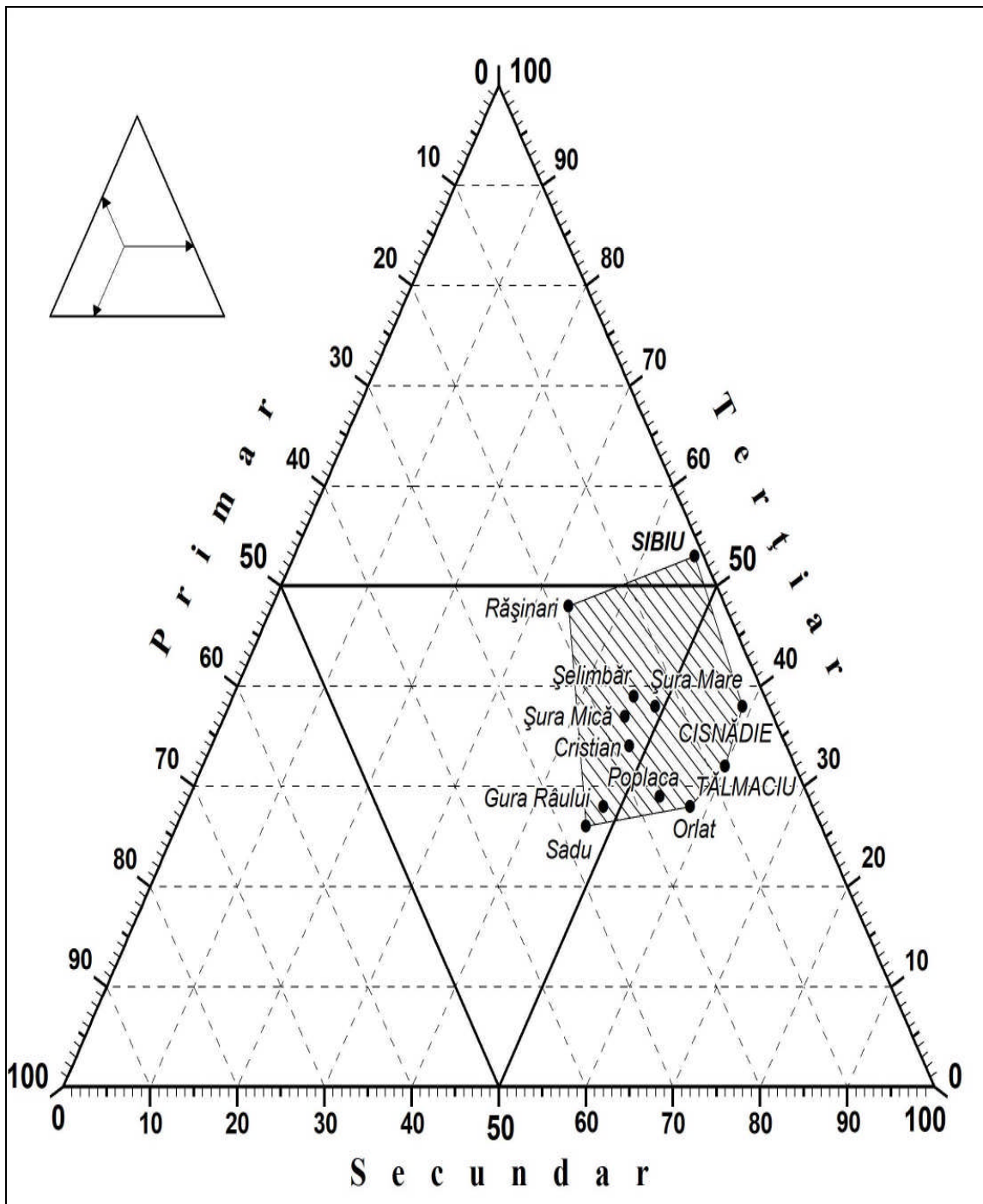

Fig. 81. Nomograma triunghiulară –Localitățile Depresiunii Sibiului, după sectoarele economice în care a activat populația activă, în anul 2002.

Analiza populației din mediul rural al Depresiunii Sibiului a fost completată cu date privitoare și la structura sa națională, care a înregistrat modificări în perioada 1850-2002 și prezentând diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune.

Conform datelor recensământului din anul 1850, în mediul rural din Depresiunea Sibiului, românii, considerați o națiune tolerată, înregistrau 16963 persoane, adică 73,91 %, locul doi era deținut de populația germană cu 4253 persoane, adică 18,53 %, iar locul trei îl ocupau rromii cu 1290 persoane, adică 5,62 % (fig.82).

Fig. 82. Ponderea principalelor naționalități, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 1850.

La ultimul recensământ al populației din anul 2002, situația pe medii la nivelul Depresiunii Sibiului se prezenta astfel: în mediul rural cu o populație de 31924 persoane, adică 15,37 %, populația românească era majoritară, cu 30558 persoane, adică 95,72 %, locul doi era deținut de populația rromă cu 929 persoane, adică 2,91 %, fiind urmată de germani cu 325 persoane, adică 1,02 %, de maghiari cu 102 persoane, adică 0,32 % și de alte naționalități cu 10 persoane, adică 0,03 % (fig.85).

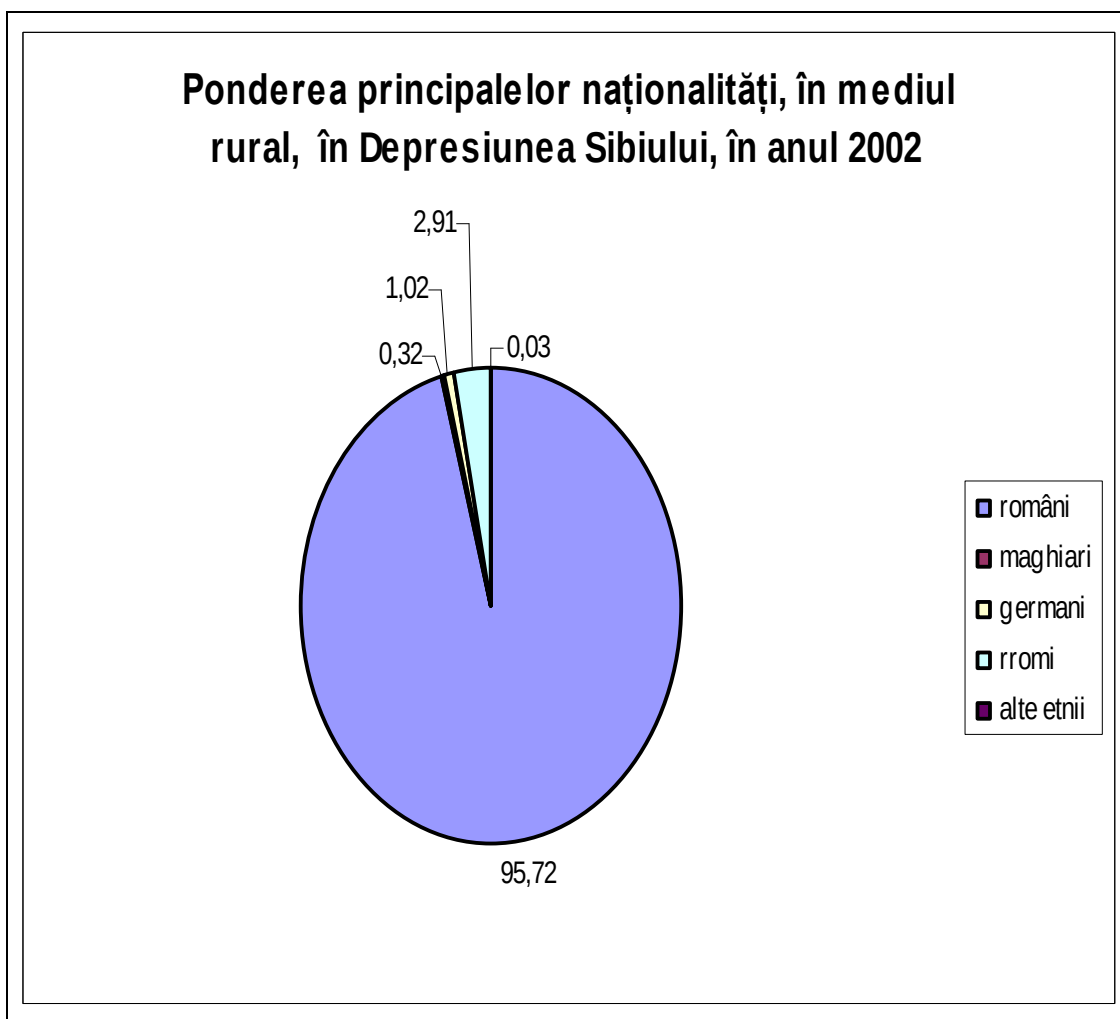

Fig. 85. Ponderea principalelor naționalități, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Structura confesională a populației unui teritoriu este strâns legată de structura sa națională, aducând numeroase informații privind istoricul naționalităților. În anul 1850, cea mai mare pondere a populației de rit creștin ortodox era înregistrată în mediul rural,

de 14543 persoane, adică 63,36 %, deoarece la sate era concentrată cea mai mare parte a populației românești (fig. 86), dar cea mai accentuată creștere a populației de religie ortodoxă, atingând valoarea maximă din intervalul analizat de 95,98 % a fost în anul 2002.

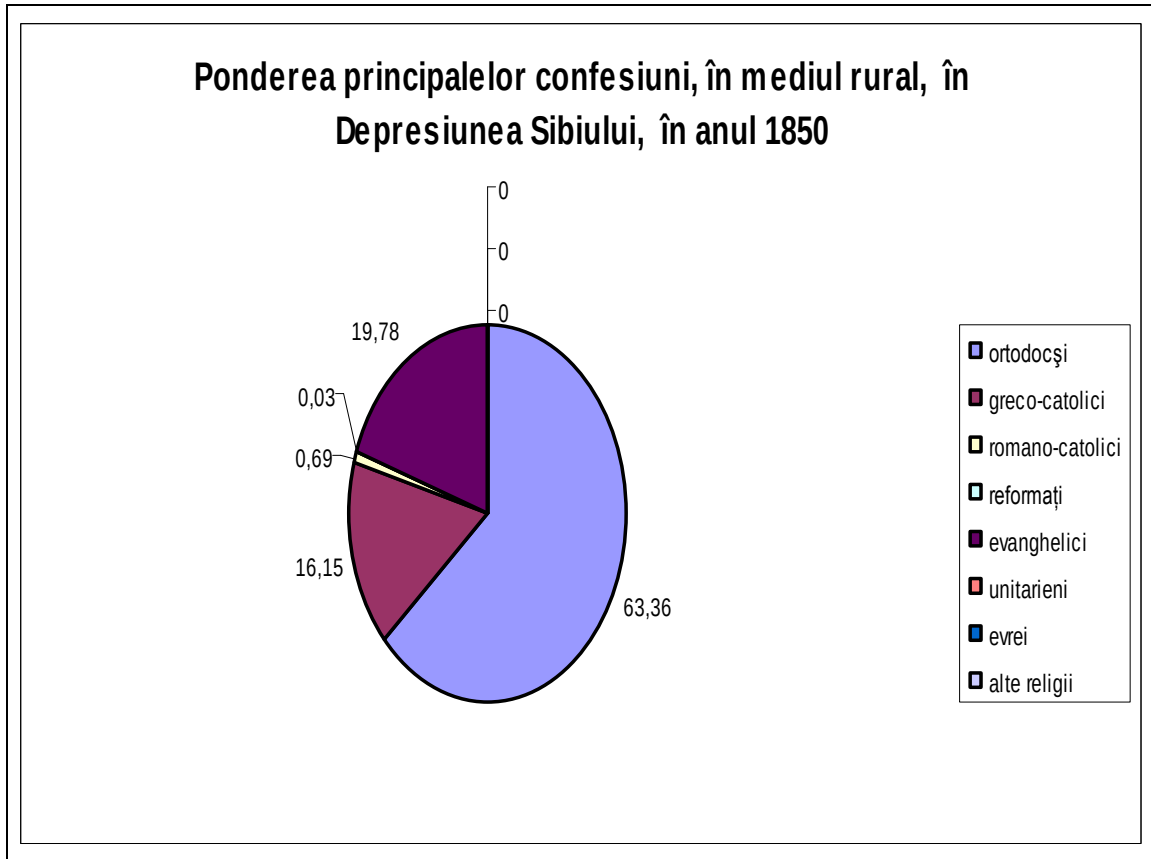

Fig. 86. Ponderea principalelor confesiuni, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 1850.

Spre deosebire de religia creștin-ortodoxă, care a avut o evoluție ascendentă în intervalul analizat, religiei greco-catolice i-a fost caracteristic un mers descendent, cu scăderi drastice ale valorilor de la 14,65 % în 1850 la 0,14 % în 2002, din cauza scoaterii cultului greco-catolic în afara legii.

Conform datelor recensământului din anul 1850, în mediul rural din Depresiunea Sibiului, populația de religie romano-catolică reprezenta doar 157 persoane, adică 0,69 % din total, scăzând la 68 persoane, adică 0,21% în anul 2002.

În ceea ce privește cultul reformat, în anul 1850, ponderea populației reformate din mediul rural înregistra valori sub 1% și a scăzut continuu, ajungând în anul 2002 la 0,16 % din totalul populației.

Cultul evanghelic, specific populației săsești din Depresiunea Sibiului, a înregistrat în perioada 1850-2002 o permanentă scădere, cea mai drastică fiind după Decembrie 1989, odată cu emigrarea etnicilor germani în Germania (fig. 88).

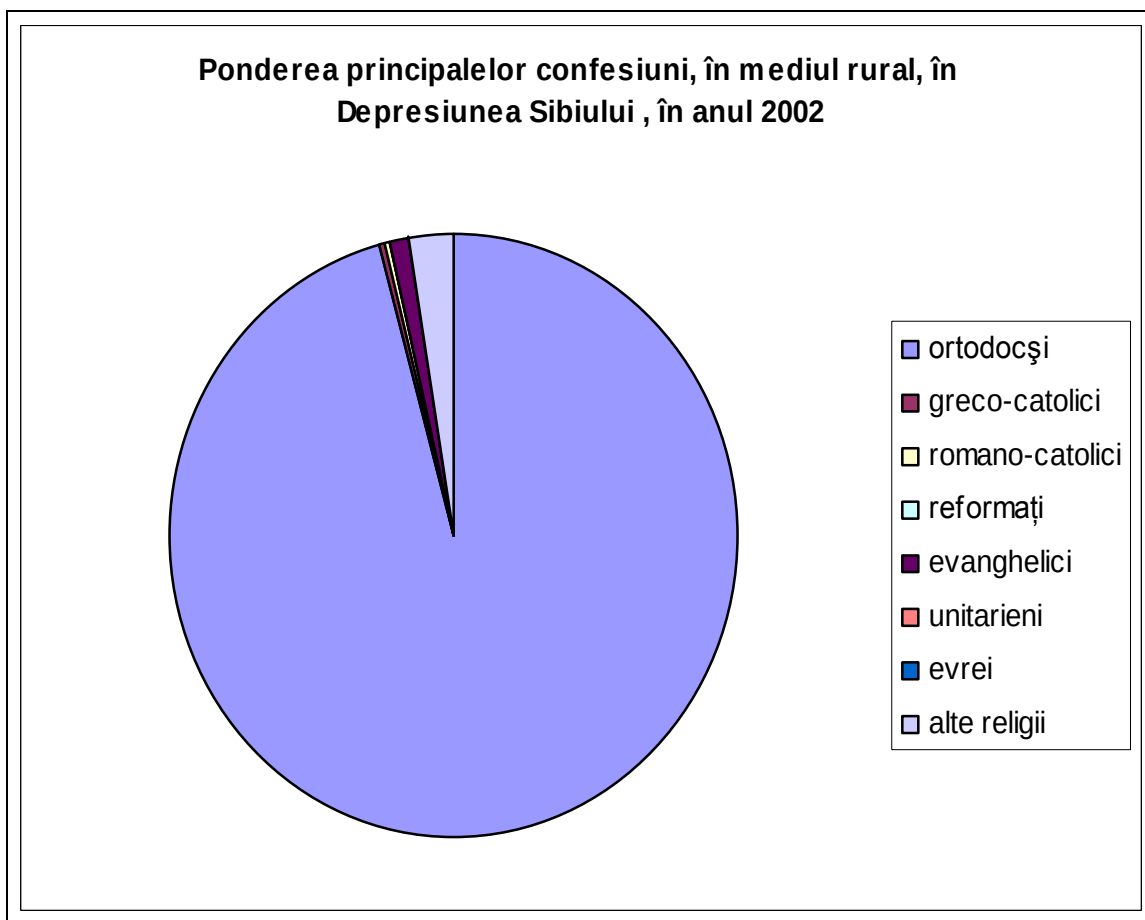

Fig. 88. Ponderea principalelor confesiuni, în mediul rural, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

În mediul rural, în anul 1850, populația de rit evanghelic deținea locul doi după cea ortodoxă, cu un număr de 4540 persoane, adică 19,78 %, după care ponderea evanghelicilor a scăzut drastic, înregistrând 294 persoane, adică 0,93 %, și s-a produs fie în favoarea ortodocșilor, fie în favoarea cultelor catolice, având la bază acordurile dintre

statul român și Germania Federală, privind emigrarea prestabilită a unui număr de etnici germani până în 1989, ca după acest an, odată cu libera circulație transfrontalieră, populația germană a emigrat masiv.

În ceea ce privește, cultul unitarian de-a lungul perioadei analizate 1850-2002, acesta nu a fost consemnat în mediul rural la nivelul anului 1850, înregistrând valoarea de 0,009 % în anul 2002.

Privitor la religia mozaică, nici aceasta nu a fost consemnată până în anul 1900 în mediul rural în Depresiunea Sibiului, fiind răspândită numai în mediul urban, numărul persoanelor de confesiune mozaică înregistrând doar 1 persoană, adică 0,003 % la Șura Mică.

Analiza structurii confesionale a populației a marcat la cea de alte religii, rubrică care în 1850 nici nu exista, înregistrarea unui număr tot mai mare de adepți ai religiilor neoprotestante, cei mai mulți fiind penticostali, adventiști, creștini după evanghelie, baptiști.

Astfel, în anul 2002, în mediul rural erau înregistrate 823 persoane, adică 2,58 % din totalul populației.

Dezvoltarea socio-economică a unei societăți are la bază gradul de instruire al populației, pregătirea ei profesională pe parcursul întregii vieți, observându-se, pentru mediul rural al depresiunii, o pondere din ce în ce mai crescută a nivelului de instruire școlară a populației, cu diferențieri la nivelul comunelor și a satelor din depresiune, prezentându-se astfel:

ponderea populației cu instruire superioară a crescut de la 1,33%, în 1992 la 2,38 % în 2002, ponderea absolvenților din învățământul postliceal a avut de asemenea valori în creștere de la 0,93 % în 1992 la 1,55 % în 2002, învățământul liceal a înregistrat valori crescânde de la 11,15 % în 1992 la 15 % în 2002, valori în creștere, apropiate pe cele două medii atât în 1992 cât și în 2002 le-au înregistrat absolvenții de învățământ profesional și de ucenici, respectiv de la 16,29 % în 1992(fig. 89) la 21,01 % în 2002.

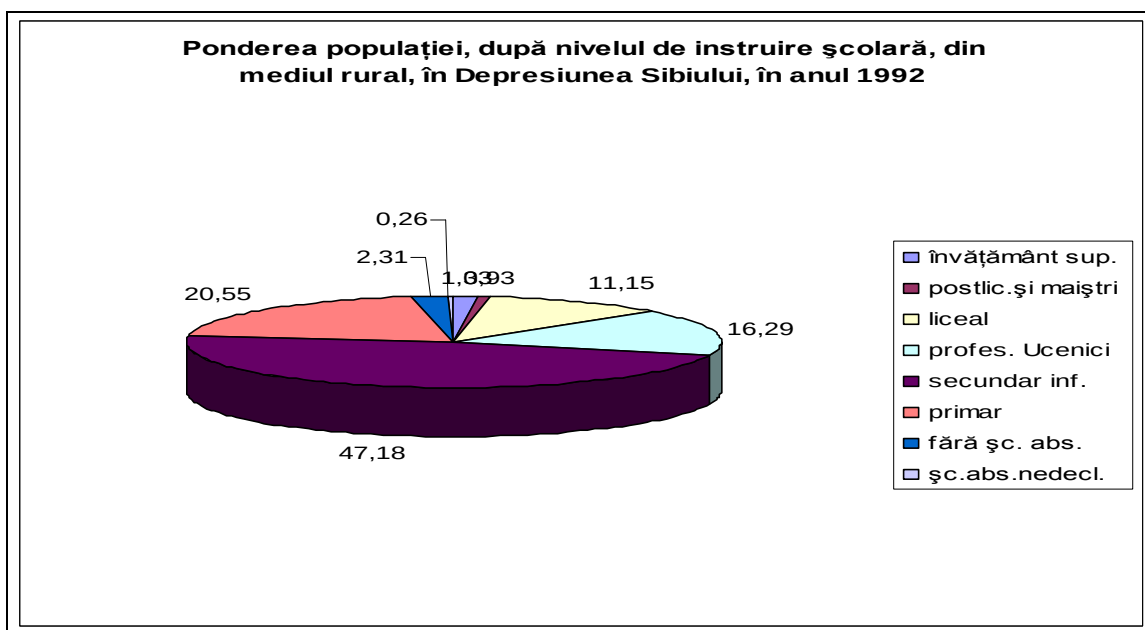

Fig. 89. Ponderea populației, după nivelul de instruire școlară, din mediul rural în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

În ceea ce privește învățământul gimnazial și primar situația s-a inversat, în sensul că, ruralul a depășit ca și pondere urbanul, atât în 1992 cât și în 2002, în rural valorile au fost mai mari, înregistrând 47,18 % în 1992 și 37,89 % în 2002, această categorie de absolvenți fiind cea mai numeroasă din Depresiunea Sibiului(fig. 90).

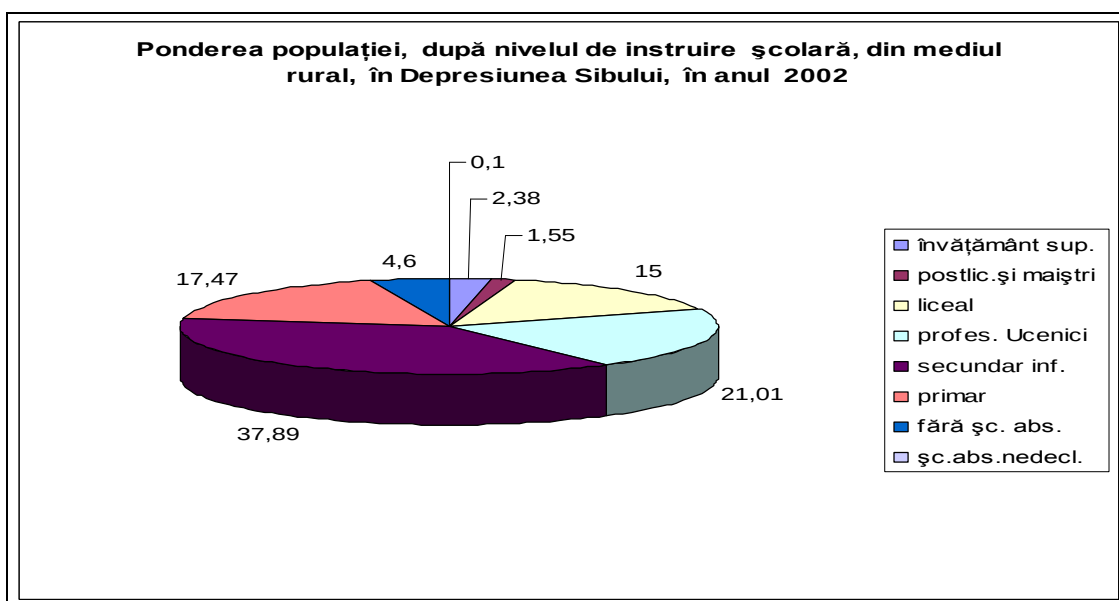

Fig. 90. Ponderea populației, după nivelul de instruire școlară, din mediul rural în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Privitor la învățământul primar, ponderea absolvenților din mediul rural, a fost de 20,55 % în 1992 și 17,47 % în 2002.

În ceea ce privește populația fără instruire, aceasta aparține mai ales unei populații îmbătrânite peste medie, a celor care nu cunosc limba română sau populației de etnie rromă. Atât în 1992 cât și în 2002, această categorie înregistra valorile cele mai mari în mediul rural, cu o pondere de 2,31 % în 1992 și 4,60 % în 2002.

7.8.2.VETRELE AȘEZĂRILOR RURALE

În această secțiune sunt prezentate configurațiile vetrelor așezărilor rurale, cât și funcțiile acestora. Majoritatea așezărilor rurale din Depresiunea Sibiului prezintă însă vetre de **formă** regulată, geometrizată, din care cauză se mai numesc și sate geometrice.

În acest caz, ocuparea spațiului s-a realizat dirijat, rezultând vetre de formă liniară sau dreptunghiulară, pătrată, triunghiulară, circulară.

Satele liniare sunt condiționate de relief, de căile de comunicație- Șura Mică, Șura Mare, Cisnădioara, Veștem, Mohu, Șelimbăr, dar și de rețeaua hidrografică: Cristian, de-a lungul căii de comunicație și a rețelei hidrografice, Gura Râului pe Cibin, Poplaca, de-a lungul rețelei hidrografice și a căii de comunicație, Rășinari, de-a lungul rețelei hidrografice și a căii de comunicație, Sadu, Tălmăcel și Colonia Tălmăciu de-a lungul rețelei hidrografice.

La ieșirea din spațiul montan a râului Sadu este amplasată localitatea omonimă, Sadu, a cărei vatră reflectă, prin configurație, tocmai aspectele de favorabilitate și diminuarea constrângerilor morfologice.

În Depresiunea Sibiului mai există și sate cu vetre de formă pătrată-patruater, exemplu Rusciori, ca urmare a proceselor de colonizare, la care se adaugă sate cu vetre de formă circulară, exemplu Orlat, situat într-un mic bazinet depresionar.

După **structura** vetrei, așezările rurale se împart în așezări rurale cu structură adunată, exemplu, Șura Mare, Șelimbăr, așezări rurale cu structură răsfrată, exemplu Cisnădioara și așezări rurale cu structură risipită.

Textura vetrei reprezintă modul de dispunere a construcțiilor și a rețelei de ulițe în cadrul vetrei. Din acest punct de vedere, textura vetrei poate fi ordonată, exemplu Gura Râului, Poplaca, Colonia Tâlmăciu, sau geometrică și neordonată, exemplu, o textură liniară tentaculară, desfășurată pe mai multe direcții, Orlat, Tălmăcel, Rășinari, Bungard și Prislop.

Configurațiile plan-spațiale ale localităților din Depresiunea Sibiului sunt redată în fig.91 și 92.

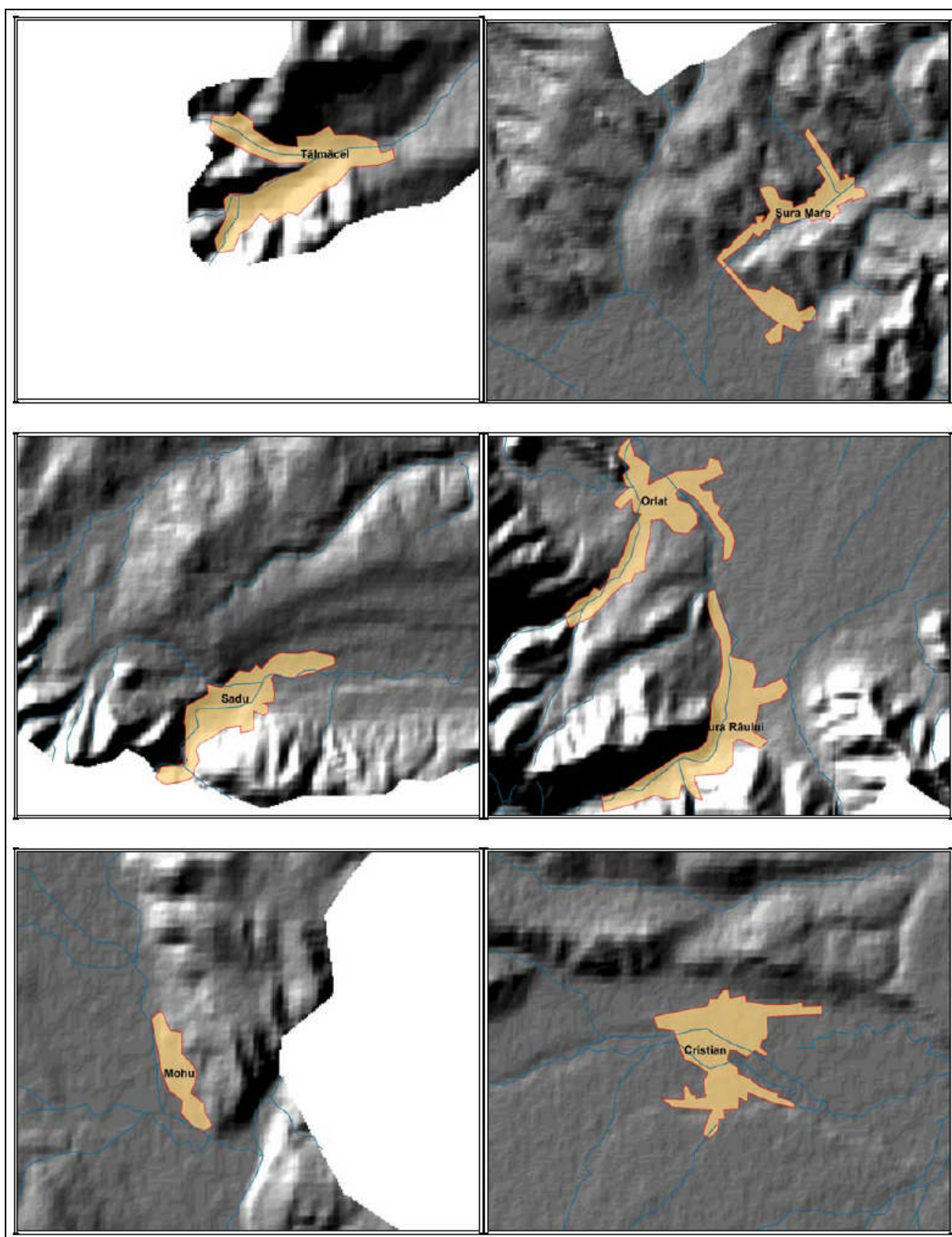

Fig. 91. Configurații plan-spațiale ale localităților din Depresiunea Sibiului.

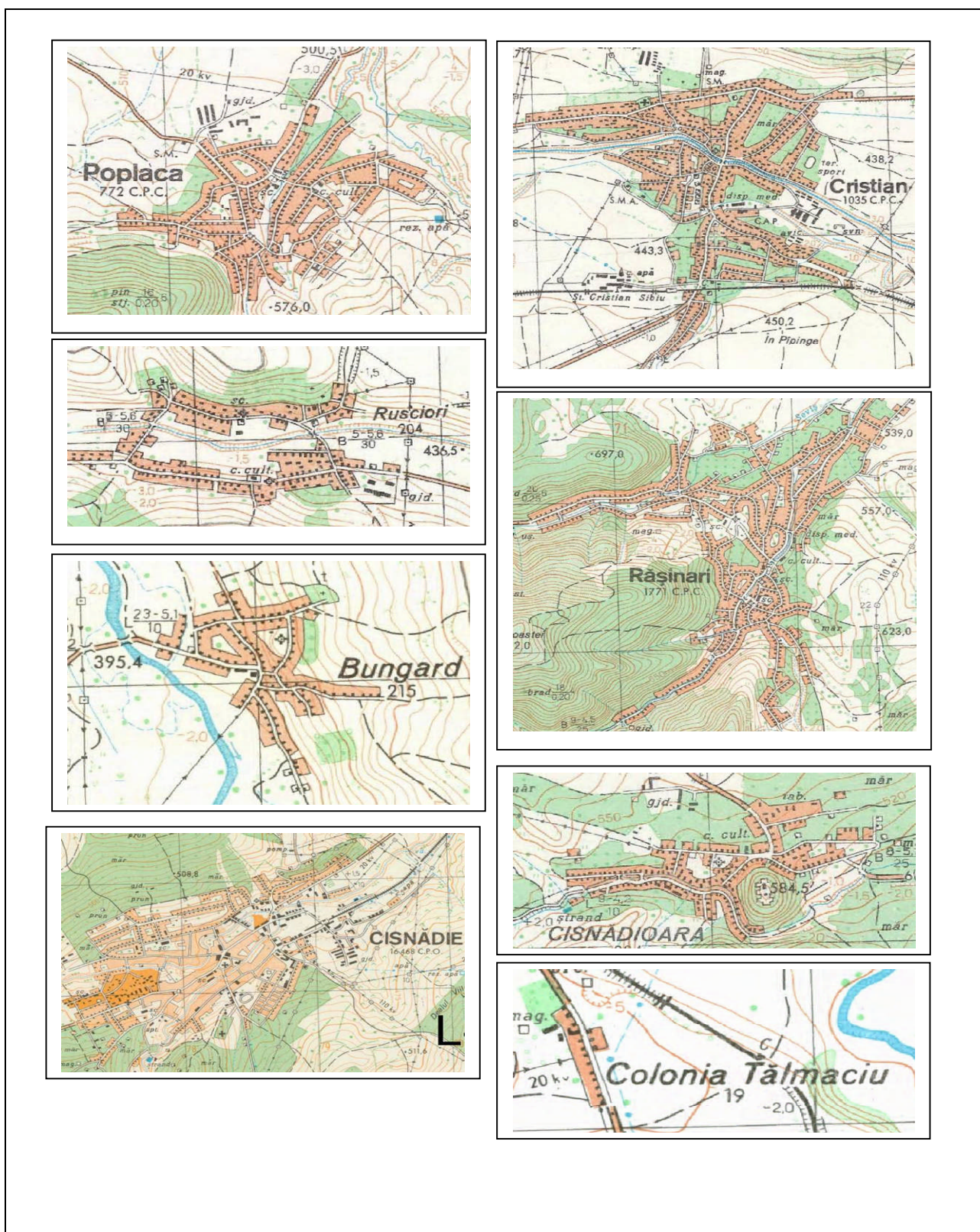

Fig. 92 . Configurații plan-spațiale ale localităților din Depresiunea Sibiului.

Din analiza datelor populației și ale vetrei așezărilor a rezultat o corelație liniară, puternic pozitivă, cu o valoare a coeficientului de corelație de 0,995490702, ceea ce demonstrează că, intervenția și influența altor factori este foarte mică, (fig. 93).

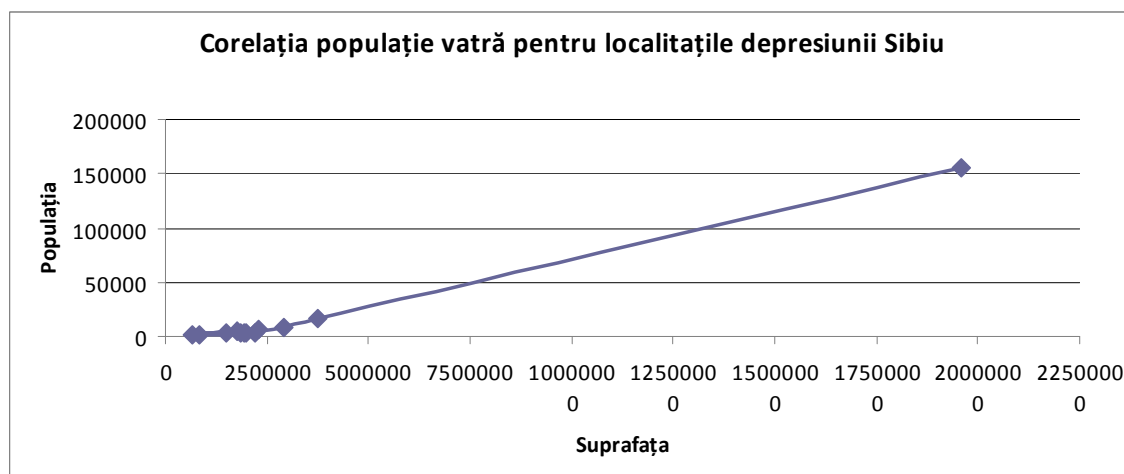

Fig. 93. Corelația populație-vatră pentru localitățile Depresiunii Sibiului, în anul 2009.

Aceasta demonstrează și din punct de vedere geografic, că cele două variabile, populația și vatra se află într-o relație de interdependență, de intercondiționare reciprocă.

7.8.1. MOȘIILE AȘEZĂRILOR RURALE

În această secțiune este analizată moșia așezărilor rurale, la nivelul Depresiunii Sibiului, cât și pe unități administrativ-teritoriale.

La nivelul Depresiunii Sibiului, spațiul administrativ teritorial al așezărilor deținea în anul 2009 o suprafață ocupată cu păduri de 57,34 % și 42,66 % terenuri agricole, din care terenurile arabile reprezentau 15,43 %, pășunile 17,33 %, fânețele 7,72 %, livezile și pepinierele pomicole 2,05 %, iar viile doar 0,13 % (fig.94).

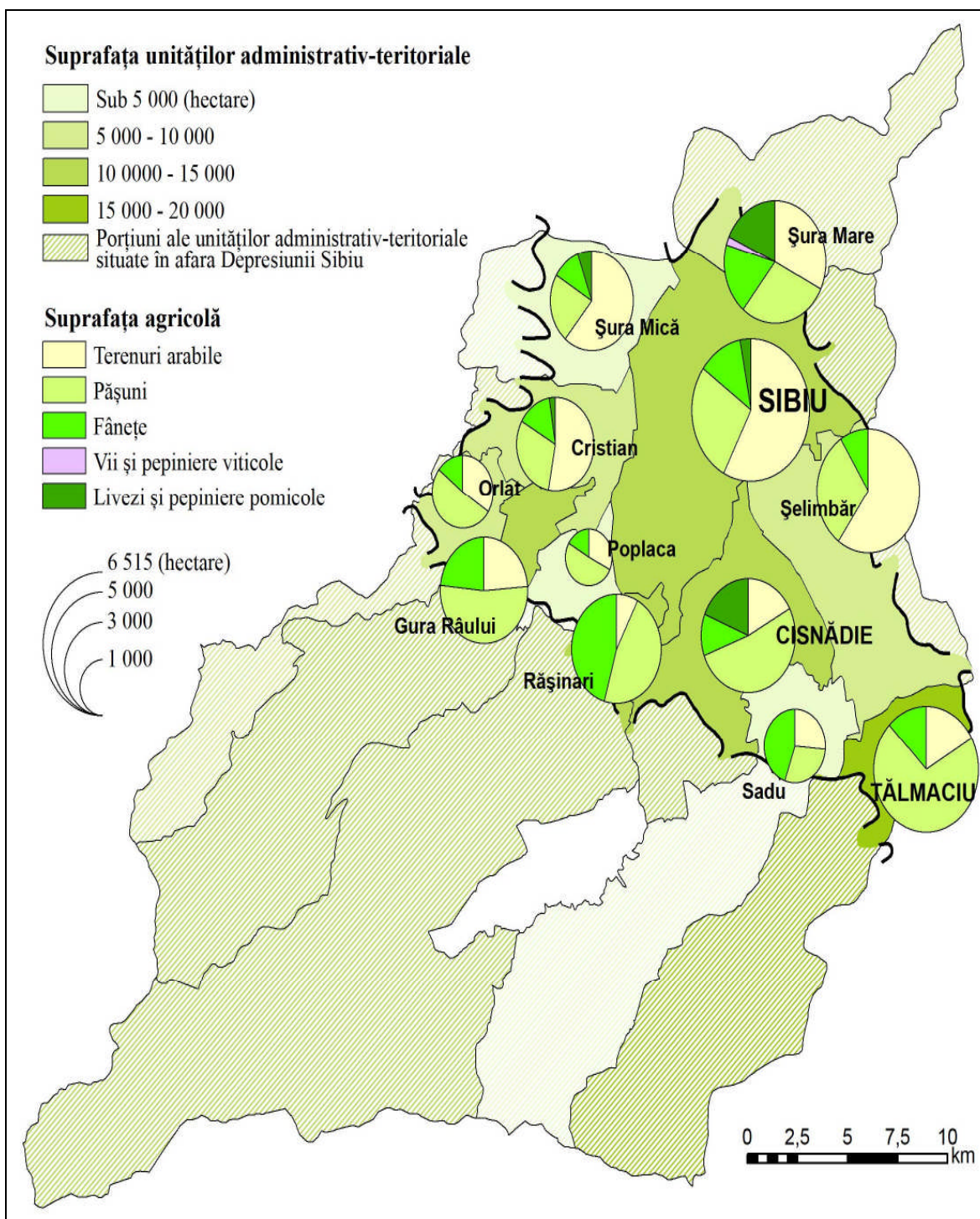

Fig. 94. Depresiunea Sibiului. Utilizarea terenurilor în anul 2009.

Din analiza datelor populației și ale moșiei așezărilor a rezultat o corelație populație-moșie slabă, cu o valoare a coeficientului de corelație de 0,165841234, ceea ce demonstrează că, prima variabilă influențează puțin pe cea de a doua, dependența dintre variabile fiind mică (fig.95).

Aceasta demonstrează și din punct de vedere geografic, că cele două variabile, populația și moșia sunt aproape independente una față de cealaltă, fiecare fiind puternic influențată și de alți factori.

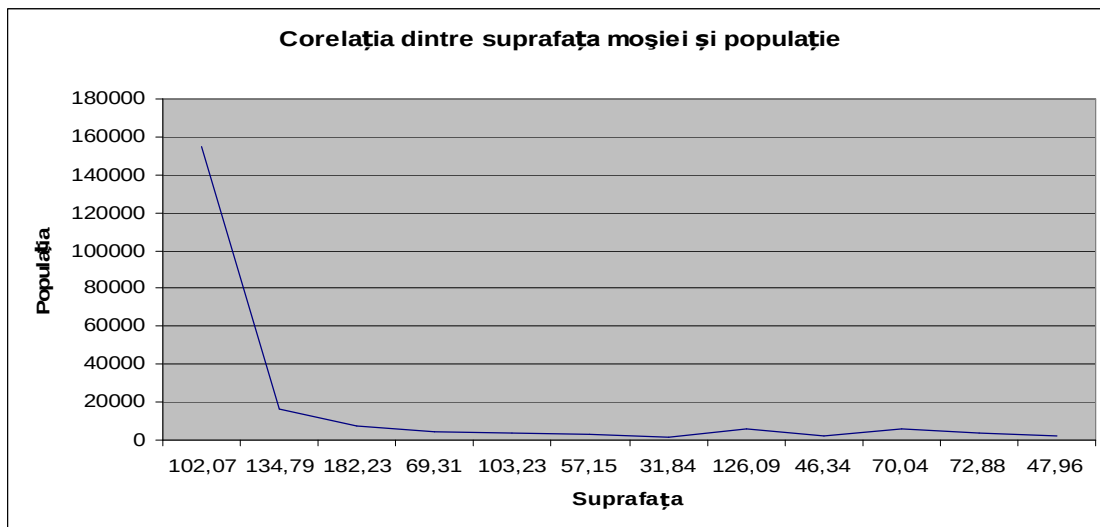

Fig.95.Corelația populație-moșie pentru localitățile din Depresiunea Sibiului, în anul 2009.

7.9. AȘEZĂRILE URBANE

Acest subcapitol prezintă evoluția celor trei așezări urbane ale Depresiunii Sibiului: Sibiu, Cisnădie și Tâlmăciu, influența lor asupra regiunilor înconjurătoare, cât și interdependența acestora.

7.9.1. ORAȘUL MEDIEVAL SIBIU

Atestările documentare de ordin arheologic de pe teritoriul orașului Sibiu dovedesc intensă, vechea și permanenta locuire a acestor meleaguri.

Cele mai vechi urme ale procesului de antropogeneză au fost descoperite încă din Paleoliticul Inferior, fiind reprezentate printr-o unealtă de silex, un toporaș de mână bifacial în Sibiu-Turnișor, completate de cele din Paleoliticul Mijlociu și cele neolitice, care au înregistrat prezența unei populații de agricultori și păstori, triburi purtătoare a Culturilor de tip Turdaș și Petrești.

Epoca bronzului (cca 1700-800 î.e.n) a fost marcată de creșterea numărului populației și de descoperirea în cartierul Gușterița a Marelui Depozit de Bronzuri (cca1000 î.e.n.).

Superioritatea civilizației epocii a fost reprezentată de civilizația geto-dacă, a cărei dezvoltare s-a accentuat odată cu prelucrarea și folosirea noului metal superior bronzului și anume fierul. Dovezile arheologice din zona cartierului Gușterița au constatat din monede bătute, folosite în comerțul cu lumea greco-romană, din conductele de apă, din tuburi de lut ars și din urmele vestigiilor enigmatice ale timpului, Sanctuarele.

Noua Epocă a fost marcată de apariția raporturilor de aservire colectivă a comunităților autohtone și de noua forță politico-militară apărută, “seniors villarum”, completată de existența unor cetăți medievale- cu rol de apărare, cum ar fi cea de la Zidu din apropierea Sibiului.

Populația românească autohtonă a luptat cu înverșunare împotriva pătrunderii maghiarilor în Transilvania, astfel că această cucerire s-a făcut în etape, românii constituind un adevărat obstacol.

Odata cucerită Transilvania, în scopul apărării granițelor de Sud și de Est, regele Geza al 2-lea(1141-1162) a început colonizarea, astfel că, alături de secui, au fost colonizați începând cu mijlocul secolului al XII-lea și sașii.

Prima etapă de colonizare și cea mai intens colonizată a fost zona Sibiului.

Din prima etapă a colonizării săsești face parte așezarea Cibinium, menționată într-un document din 1191, emis de Papa Celestin al III-lea, care amintea de existența unei prepozituri a sașilor cu sediul în Cibinium.

Tot din această perioadă datează prima fortificație, incintă care a fost ridicată în jurul Bisericii Sf.Maria, din Piața Huet și a prepoziturii.

Dezvoltarea foarte rapidă a așezării, care căpăta aspecte urbane l-a determinat pe regele Andrei al II-lea în anul 1224 să emită Bula de Aur, prin care a luat ființă

Comitatul de Sibiu, condus de un comite, numit de rege. Comitatul avea reședința la Sibiu, care devenea oraș în anul 1326 și al cărui perimetru includea la sfârșitul veacului construcția celui de-al doilea inel de fortificații.

În paralel cu viața economică au avut loc și schimbări în plan social și administrativ. Comitatele au fost desființate, în locul lor au fost create Scaunele și Provinciile.

Astfel, Sibiul făcea parte din Scaunul Sibiului, ce era inclus Provinciei Sibiu, ce cuprindea 7 scaune: Orăștie, Sebeș, Miercurea, Sibiu, Nocrich, Cincu și Rupea.

Începând cu anii 1486-1487 și până în 1876, această Provincie a Sibiului împreună cu districtele Brașov și Bistrița au format Obștea Sașilor-Universitas Saxorum, ce reprezenta instituția administrativ-politică și judecătorească a comunității săsești de pe Pământul Regesc.

A treia centură s-a încheiat spre sfârșitul sec.al XIV-lea, iar cea de-a patra centură cu turnurile aferente, în jurul Orașului de Jos s-a finalizat în jurul anului 1410.

Deoarece în construcția fortificației a fost folosită foarte mult cărămida, Sibiul a primit denumirea de Orașul Roșu.

Construcția și lucrările de întărire ale centurii au fost realizate prin munca și contribuția bănească a breslelor, tot lor revenindu-le și sarcina de a le apăra și întreține. Tot breslele cele mai înstărite răspundeau și de intrările și ieșirile din oraș, exemplu, Breasla Măcelarilor răspundea de Poarta Cisnădiei, Breasla Croitorilor de Poarta Turnului, Breasla Cismarilor de Poarta Ocnei și Breasla Cojocarilor de Poarta Elisabetei.

Cele patru Porți de intrare în oraș au fost și ele întărite prin patru turnuri, câte unul la fiecare poartă., porți care închideau suprafața de 83ha a celei mai puternice cetăți din Transilvania, Cetatea Sibiului.

Aspectul arhitectural urbanistic, dezvoltarea economică și administrativă, dar și creșterea demografică a orașului de peste 6000 de locuitori la începutul sec. al XVI-lea au determinat desemnarea Sibiului în anul 1692 ca și capitală a Transilvaniei, rămânând capitala provinciei până în anul 1791.

Realizările Cetății Sibiului trebuie puse și pe seama numeroaselor privilegii acordate și recunoscute națiunii săsești de către Regalitatea maghiară, cum ar fi Diploma

Leopoldină de la 1691, prin care averile sașilor transilvăneni erau consfințite și apărute de către aceasta, sau datorită sistemului pertinențelor.

Documentele vremii ne-au dezvăluit o activitate comercială avantajoasă și intensă, desfășurată atât pe plan intern, cât și extern, comerțul cu Țara Românească și Moldova rămânând garanții ale bunelor lor relații, motiv pentru care în anul 1735 administrația orașului a hotărât renunțarea la fortificațiile, care odinioară asiguraseră apărarea cetății.

După Revoluția de la 1848, la ale cărei evenimente a participat și Sibiul, feudalismul a început să se destrame, făcând loc noilor relații de producție capitaliste. Revoluția de la 1848 a reprezentat și o nouă organizare administrativ-teritorială a Principatului Transilvaniei, organizare în care Sibiul era centrul unui district militar.

Comitatul era împărțit în Cercuri, Comitatul Sibiu, cuprindea cercurile Sibiu-31 de comune, Sebeșul Săsesc-16 comune, Săliște-11 comune, Miercurea-13 comune, Nocrich-15. În 1852, Guvernatorul Schwartzenberg a desființat atribuțiile administrative și legislative ale Universității, căreia îi mai revenea doar gestionarea averii, iar din 1853 a fost scoasă din uz denumirea de Pământ regesc.

Desființarea breslelor pe fondul dezvoltării forțelor de producție a determinat apariția industriei manufacturiere și a capitalului în industrie, iar aplicarea patentelor Imperiale din 1853 și 1854 au stimulat dezvoltarea agriculturii și a micii gospodării țărănești.

Dezvoltarea industrială devenise o necesitate a vremii, un imperativ creat pe accentuarea relațiilor de producție capitaliste, pe fondul apariției celor două clase ale noii orânduiri.: burghezia și proletariatul.

Sfârșitul secolului reprezenta o nouă structură socială și o organizare definitivă a administrației locale, care cuprindea două categorii de municipii: comitale și orașenești, comitatul fiind condus de un viceprefect și orașul de un primar.

În plan politic, Sibiul a jucat un rol important, contribuind la solidaritatea tuturor ardelenilor cu România, pentru înfăptuirea idealurilor de libertate națională, în lupta împotriva regimului austro-ungar.

Problema națională românească nu se putea înfăptui decât pe cale revoluționară, eveniment care a avut loc în Decembrie 1918, atunci când s-a realizat unitatea politică și

statală a tuturor românilor, Alba Iulia reprezentând simbolul unificării Neamului Românesc. Acest proces a lăsat în urmă un preț foarte greu. foamete, boală, inflație, persecuții politice, întemnițări, măsuri represive, torturi, tot ceea ce a însemnat Primul Război Mondial.

A urmat un alt flagel în care populația orașului Sibiu, ca de altfel a întregii țări a fost puternic implicată și anume lupta pentru eliberarea României de sub dominația horthysto-hitleristă, perioadă care a luat sfârșit odată cu Proclamarea Republicii la 30 Decembrie 1947.

O nouă orînduire avea să fie edificată și odată cu ea era înfăptuită Revoluția Socialistă, în care clasei muncitoare îi revenea rolul conducător, iar naționalizarea principalelor mijloace de producție de la 11 Iunie 1948 a însemnat lichidarea puterii economice și politice a burgheziei, toate bunurile acestora fiind trecute în proprietatea statului. În 1968 a avut loc o reorganizare administrativ-teritorială a României, în urma căreia Sibiu a fost declarat municipiu. Corespunzător cu dezvoltarea socio-economică a orașului a crescut an de an și populația ocupată pe sectoare ale economiei, funcția principală a orașului, fiind cea industrială, completată în perioada socialistă de funcția comercială cu veche tradiție.

Devenit un puternic centru economic al țării se pune și problema unei restructurări urbanistice, a integrării dintre vechi și nou, a definitivării unui oraș modern, cu o structură urbanistică bipolară: Orașul Vechi și Orașul Nou.

Acest nucleu urban, păstrat până în zilele noastre poartă amprenta tuturor stilurilor de arhitectură, începând cu cel Romanic, apoi Gotic, succedate de stilul Renascentist, Baroc și Rococo. Construcțiile din interiorul "Cetății Sibiu" sunt predominant gotice, fiind lipite unele de altele, chiar înghesuite, cu străzi înguste, cu multe pasaje și tunele, ce leagă Orașul de Sus cu cel de Jos.

La fel de vechi ca și orașul sunt cele trei faimoase Piețe din Orașul de Sus: Piața Huet, Piața Mare-Piața Revoluției (fig.96) și Piața Mică (fig.97) fiecare adăpostind importante edificii.

Piața Revoluției și Muzeul Brukenthal

Fig. 96. Piața Revoluției și Muzeul Brukenthal.

Piața Mică

Fig. 97. Piața Mică.

Toate aceste edificii au făcut din Sibiu un adevărat Oraș-Muzeu, completat de splendoarea parcurilor și a spațiilor verzi, cele mai importante parcuri fiind: Pădurea

Fig.100. Muzeul Civilizației Populare Astra.

Începând cu anul 1881, Societatea a preluat și Parcul Sub Arini și a continuat plantarea arborilor, (fig.101).

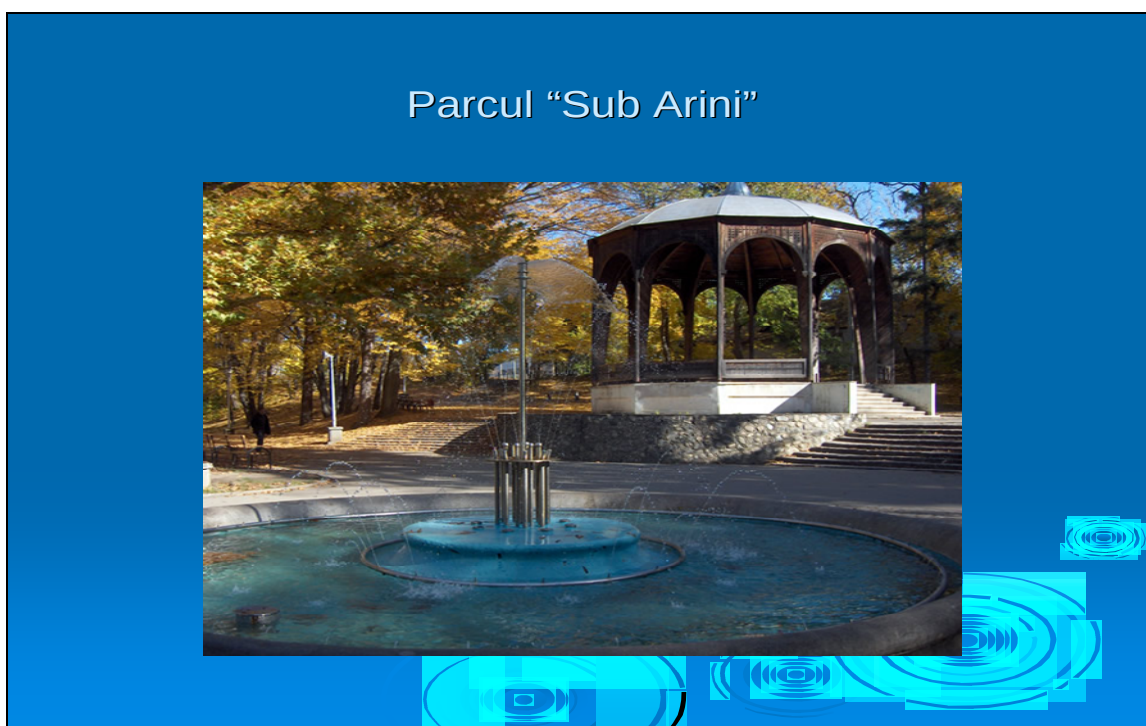

Fig.101. Parcul Sub Arini.

Oraşul-Cetate, Oraşul-Muzeu, Oraşul-Verde, Sibiul te cucereşte, te face să-l iubeşti şi să-l porţi în suflet oriunde te-ai afla.

Sunt argumentele, care cu siguranţă au pledat pentru ca Sibiul să fie ales în 2007 Capitală Culturală Europeană, alături de Luxemburg şi cele 40 de proiecte comune, Sibiul a devenit în 2007, cea de-a 32-a Capitală Culturală Europeană, în acelaşi an în care a fost programată şi aderarea României la U.E.

Toate aceste domenii au fost cuprinse în 337 proiecte, care au însumat 2062 evenimente, oglindind caracterul multicultural şi multilingvistic al oraşului şi confirmând sloganul "Un oraş al culturii-un oraş al culturilor".

A fost o experienţă foarte bine realizată şi însuşită de către întreaga comunitate sibiană, dar care pe viitor obligă Sibiul şi sibienii să genereze evenimente culturale de o înaltă clasă atât pe plan naţional, cât şi internaţional.

7.9.2. ZONELE FUNCŢIONALE ALE ORAŞULUI SIBIU

Această secţiune prezintă zonificarea funcţională a municipiului Sibiu, în conformitate cu planşa de Reglementări a PUG-ului, având la bază categoriile de activităţi pe care le cuprinde localitatea, dar şi ponderea acestora în teritoriu.

Teritoriul a fost împărţit în unităţi teritoriale de referinţă, prescurtat, UTR, acestea suprapunându-se fizic cu cartierele sale tradiţionale.

Municipiul Sibiu are următoarele zone funcţionale:

A. ZONA CENTRALĂ ŞI CENTRUL NOU – C_n

Zonă multifuncţională cu funcţii diferite, aparţinând instituţiilor publice şi a serviciilor

B. ZONA ISTORICĂ ŞI CENTRUL VECHI - C_v

Rezervaţia de arhitectură a municipiului Sibiu

C. ZONA REZIDENŢIALĂ -LM

1.SUBZONA REZIDENŢIALĂ CU LOCUINŢE INDIVIDUALE MICI IP, P+M, P+2 I DE TIP URBAN - L_m

2. SUBZONA REZIDENŢIALĂ CU LOCUINŢE COLECTIVE P+1 - L_b

3. SUBZONA REZIDENŢIALĂ CU LOCUINŢE TIP VILA -L_v

- 4. SUBZONA REZIDENȚIALĂ CU GOSPODĂRII INDIVIDUALE CU SPECIFIC RURAL -Lr
- 5. SUBZONA REZIDENȚIALĂ CU CLĂDIRI INALTE P+4, P+10 - Li

D. ZONA DESTINATĂ DEZVOLTĂRII -L

ZONA DE LOCUIT, CU INTERDICȚIE TEMPORARĂ DE CONSTRUIRE PÂNĂ LA ELABORAREA DE PUD SAU PUZ – APROBATE

E. ZONA PENTRU INSTITUȚII PUBLICE și SERVICII DE INTERES GENERAL- IS - (a- administrative, c- cultură, co -comerț, t - turism, s - alte servicii, i - Invățământ).

F. ZONA UNITĂȚILOR INDUSTRIALE - I

G. ZONA UNITĂȚILOR AGRICOLE -A

H. ZONA SPAȚIILOR PLANTATE - P

Po - PARC ORĂȘENESC

Ps - COMPLEXE SPORTIVE

Pa - ZONA AGREMENT, MUZEE IN AER LIBER

Pp - PERDELE DE PROTECȚIE

P - ZONE DESTINATE EXTINDERII ZONEI DE AGREMENT

I. ZONA GOSPODĂRIE COMUNALĂ-CIMITIRE -CG

J. ZONA PENTRU ECHIPARE TEHNICO EDILITARĂ - TE

K. ZONA PENTRU CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI CONSTRUCȚII AFERENTE - rutiere, eroviare- CC

L. ZONA CU DESTINAȚIE SPECIALĂ - S

M. ZONA TERENURI CU RISCURI NATURALE – TR.

7.9.3. ORAȘELE POSTBELICE: CISNĂDIE ȘI TĂLMACIU

ORAȘUL CISNĂDIE

Localitatea Cisnădie face parte din județul Sibiu, fiind situată în Depresiunea Sibiului, pe latura ei sudică, pe valea Cisnădioarei, pe pârâul Argintului cu afluentul său Ursu, la contactul morfostructural al podișului Transilvaniei cu Munții Cindrel .

Localitatea, veche așezare săsească, datând din 1204 este cunoscută și sub denumirea de Heltau, care în limba germană-halda - se traduce prin povârniș, dar în decursul timpului a purtat și alte denumiri.

Cele mai vechi urme ale procesului de antropogeneză din acest spațiu datează din Epoca Pietrei- perioada Neoliticului-6000-3700 î.Hr. și a Eneoliticului-3700-2500 î.Hr.

Localizarea așezării demonstrează caracteristica de bază a celor neo-eneolitice și anume instalarea lor pe locuri joase, pe văile apelor unde aveau condiții mai favorabile de dezvoltare.

Începând cu cea de-a doua vârstă a fierului-La Tene-300î.e.n.-106 e.n., pe teritoriul țării noastre s-a dezvoltat înfloritoarea civilizație geto-dacă.

Vestigiile istorice găsite pe Dealul Cetății-Burgberg-Cisnădioara, au confirmat intensă locuire a acestui teritoriu, toate putând fi văzute la Muzeul Național Brukenthal.

Continuitatea populației daco-romane, care a rămas pe loc a reprezentat garanția de existență în fața valurilor de popoare migratoare: goți, vizigoți, gepizi și avari.

În perioada următoare, construirea unor așezări fortificate a demonstrat tocmai efortul voievozilor transilvăneni și al populației locale de a se apăra împotriva tendințelor expansioniste ale vremii.

Descoperirile arheologice de la est de dealul Götzenberg au evidențiat existența Cetății de la Cisnădie, care se pare că, făcea parte dintr-un sistem de apărare mult mai întins.

În anul 1224, Regele Andrei al II-lea (1205-1235) a emis "Bula de Aur", prin care a luat ființă Comitatul de Sibiu, urmele primilor coloniști sași de pe aceste meleaguri

fiind păstrate la Muzeul Național Brukenthal sub forma unei Cruci, reprezentându-l pe Isus Răstignit și Mielul, ce datează din a doua jumătate a secolului al XIII-lea.

Privilegiile populației săsești s-au menținut foarte mult timp, aproape cinci secole, timp în care au avut loc schimbări sociale, dar și administrative, de exemplu Comitatele au fost desființate, în locul lor fiind create Scaunele și Provinciile.

Astfel, începând cu anul 1355, comuna Cisnădie făcea parte din Scaunul Sibiu, ce făcea parte din Provincia Sibiu.

Dintre evenimentele tensionate, în urma cărora populația comunei a fost grav afectată sau chiar distrusă pot fi menționate invaziile turcești din aprilie 1241, din 1490 când au dat foc așezării, din 1493 și din 1658-1659, când detașamentele turcești au distrus total Cisnădia și Cisnădioara .

Acestor pericole și invazii, care au afectat localitatea, li s-au adăugat de-a lungul vremii și alte nenorociri, printre care epidemiile de ciumă din 1604, 1660 și 1737/1738, incendiul din 17 ianuarie 1841 și alte 11 incendii în perioada 1844-1862 și inundațiile din august 1857.

În ciuda tuturor acestor vicisitudini, comunitatea locală cisanădiană a depus intense eforturi de redresare și bunăstare materială, eforturi la care au participat și reprezentanții bisericii.

Poziția geografică favorabilă lângă trecătoarea Turnu Roșu, cât și cantitățile de postav din ce în ce mai mari au ajutat Cisnădia să facă și să exporte orice fel de postav, practicând astfel în zonă un comerț liber și înfloritor.

În toată această perioadă de sfârșit de secol al XIX-lea, producția textilă s-a modernizat, activitatea din bresle, în urma Patentei Imperiale din 1851, a început să decadă, după anul 1872 au dispărut complet, locul acestora fiind luat de producția manufacturieră și de fabrică. Astfel, în condițiile creșterii demografice și a solicitărilor din ce în ce mai mari din partea armatei, avantajele producției de atelier deveneau evidente.

Dezvoltarea și prosperitatea localității, dar și a întregii provincii a fost zdruncinată de izbucnirea Primului Război Mondial, ale cărui victime: 61 soldați germani, 6 unguri și 139 români au fost înmormântate în monumente ridicate în memoria lor în diferite locuri de pe teritoriul localității.

Istoria Națională a fost completată în 1918 de un alt eveniment major și anume Marea Unire de la Alba Iulia și Formarea Statului Național Unitar Român. Doi ani mai târziu, în 1920, teritoriul Transilvaniei a fost împărțit din punct de vedere administrativ în județe, conduse de un prefect și în plase, conduse de un pretor.

În noile condiții, Cîsnădia a înregistrat o dezvoltare fără precedent a industriei textile, căreia i s-a adăugat dezvoltarea transportului local rutier, în sistem privat, iar în 1926 s-a înființat Societatea de Autobuze.

Anilor de prosperitate interbelică i-au urmat anii grei ai celui de-al Doilea Război Mondial, pentru care România a plătit greu tribut, la fel și minoritatea germană deportată în lagărele din URSS.

Actul Naționalizării înregistra Cîsnădia din punct de vedere administrativ teritorial în categoria orașelor României, în 1948 primind statutul de oraș, al cărui profil economic era reprezentat tot de industria textilă.

Perioada de după decembrie 1989 a reprezentat și reprezintă o perioadă de profunde transformări în toate domeniile vieții socio-economice.

Totuși, pentru orașul Cîsnădie, principalul fenomen provocat de revoluția din 1989 a fost emigrarea masivă a sașilor. P.U.G. Cîsnădiei prezintă un oraș într-o continuă transformare, iar conform PATN, Cîsnădie este un oraș de rangul 3 în ierarhia națională (fig.103).

Fig.103. CISNĂDIE –VEDERE GENERALĂ.

ORAȘUL TĂLMACIU

Orașul Tălmăciu face parte din Depresiunea Sibiului, fiind localizat între 45°30' - 46°10' latitudine nordică și 23°41' - 24°10' longitudine estică, în apropiere de trecătoarea Turnu Roșu, limita fiind stabilită de râul Olt.

În acest spațiu, urmele de locuire s-au descoperit încă din paleoliticul superior și au avut o continuitate neîntreruptă până în zilele noastre.

Astfel, din neolitic și eneolitic datează o secure-ciocan și două topoare de piatră, completate cu obiectele și uneltele confecționate din cupru, dovada eforturilor și a inteligenței geto-dacilor din epoca următoare, adică cea a metalelor, cuprinzând epoca bronzului și cele două perioade ale epocii fierului: Hallstatt și Latene.

Simbioza daco-romană de după anul 106 d.Hr. a reprezentat transformarea statului dac în provincie romană, în care populația autohtonă s-a adaptat noilor condiții și a continuat să trăiască pe vechiul teritoriu.

Teza permanenței dacilor sub ocupație romană a fost dovedită pe aceste meleaguri, atât de atestări documentare de ordin arheologic, cât și numismatic.

Tendențele expansioniste din sec al X-lea și al XI-lea ale pecenegilor și ale Imperiul Bizantin au determinat voievozii transilvăneni, sprijiniți de populația locală să construiască reședințele fortificate sau cetățile-castre, care ofereau adăpost în caz de război.

Una dintre aceste fortificații rudimentare create de coroana maghiară cu scopul de a apăra teritoriile de la granița sudică a Regalității Maghiare a fost cea de la Tălmăciu.

Cetatea Tălmăciu (fig.106) prin poziția sa strategică a fost condusă la început numai de funcționari regali, ca ulterior această funcție să fie atribuită unui conducător local săsesc, numit greav, care se afla deasupra comunității.

Fig.106. CETATEA DIN TĂLMACIU.

Deosebita importanță a cetății l-a determinat pe regele Ludovic I să încredințeze conducătorilor Sibiului, construcția în anul 1370, lângă Tâlmăciu a unei cetăți foarte puternice, denumită Landskrone-Cununa Țării.

Măreția cetății a fost pusă la grea încercare odată cu apropierea pericolului otoman, care în urma incursiunilor din anii 1434, 1438, 1442 au slăbit rezistența acesteia, determinându-l pe Matei Corvin s-o demoleze în 1489. În locul cetății, în vederea apărării graniței Transilvaniei a fost construit între anii 1437-1453 Fortul de la Turnu Roșu.

În același an, 1453, regele Ladislau al V-lea acorda o diplomă de donație, prin care teritoriul Tălmaciului era numit Scaunul filial al Tălmaciului-sades filiales, beneficiind de aceleași drepturi ca și cetățenii din cele 7 scaune. În urma evenimentelor vremii, Scaunul Tălmaciului a fost dăruit lui Ștefan Mailat, care l-a integrat Țării Oltului.

Importanța economică și poziția strategică a Scaunului Tălmaciu i-a determinat pe conducătorii sibieni să-i ofere și să-i obțină răscumpărarea.

Au urmat vremuri grele pentru locuitorii Tălmaciului: epidemiile de ciumă, foametea, inundațiile și atacurile nemiloase ale otomanilor în urma cărora Scaunul Tălmaciului a avut foarte mult de suferit.

Începând cu sec. al XIX-lea, locuitorii sași ai Tălmaciului au avut de luptat nu numai pentru religia lor, dar și pentru limba vorbită în condițiile în care maghiarii au încercat să-și impună limba lor și celorlalte națiuni din Transilvania.

Punctul culminant al acestor lupte a fost atins în timpul Revoluției de la 1848, când printre victime s-a numărat Ștefan Ludwig Roth.

Dezvoltarea și prosperitatea localității a fost zdruncinată de izbucnirea Primului Război Mondial, ale cărui victime au fost și din rândul localnicilor din Tălmaciu.

Istoria Națională a fost completată în 1918 de un alt eveniment major și anume Marea Unire de la Alba Iulia și Formarea Statului Național Unitar Român.

Doi ani mai târziu, în 1920, teritoriul Transilvaniei a fost împărțit din punct de vedere administrativ în județe, conduse de un prefect și în plase, conduse de un pretor.

Anilor de prosperitate interbelică i-au urmat anii grei ai celui de-al Doilea Război Mondial, pentru care România a plătit greu tribut, la fel și minoritatea germană deportată în lagărele din URSS.

Actul Naționalizării înregistra Tălmaciu, din punct de vedere administrativ teritorial în categoria comunelor României, iar în 1989 a primit statutul de oraș.

Odată cu creșterea numărului populației, a îndeletnicirilor practicate de aceasta, localitatea s-a transformat dintr-una cu pronunțat caracter agrar într-un mic centru industrial, care s-a păstrat până în zilele noastre.

P.U.G. Tălmaciu prezintă un oraș într-o continuă transformare, iar conform PATN, Tălmaciu este un oraș de rangul 3 în ierarhia națională.

7.9.4. POPULAȚIE URBANĂ

În această secțiune sunt analizate evoluția numerică a populației urbane din Depresiunea Sibiului, mișcarea naturală și mecanică, structura pe grupe de vârstă și sexe, structura pe ramuri de activitate, structura etnică și confesională, dar și nivelul de instruire școlară, toate aceste modificări fiind reflectate în calitatea vieții urbane, folosind selectiv datele recensămintelor populației din anii 1850,1900,1930,1956,1966,1977,1992,2002, cât și anuarele statistice ale jud.Sibiu din anii 2003, 2004, 2005, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010.

Analizată în intervalul 1850-2010, populația din mediul urban al Depresiunii Sibiului a înregistrat creșteri, de la 20278 locuitori în 1850 la 178000 locuitori în 2010, înregistrând un spor absolut de 157722 persoane, adică 777,79%, indicând o creștere medie anuală de 985,76 persoane (fig.109).

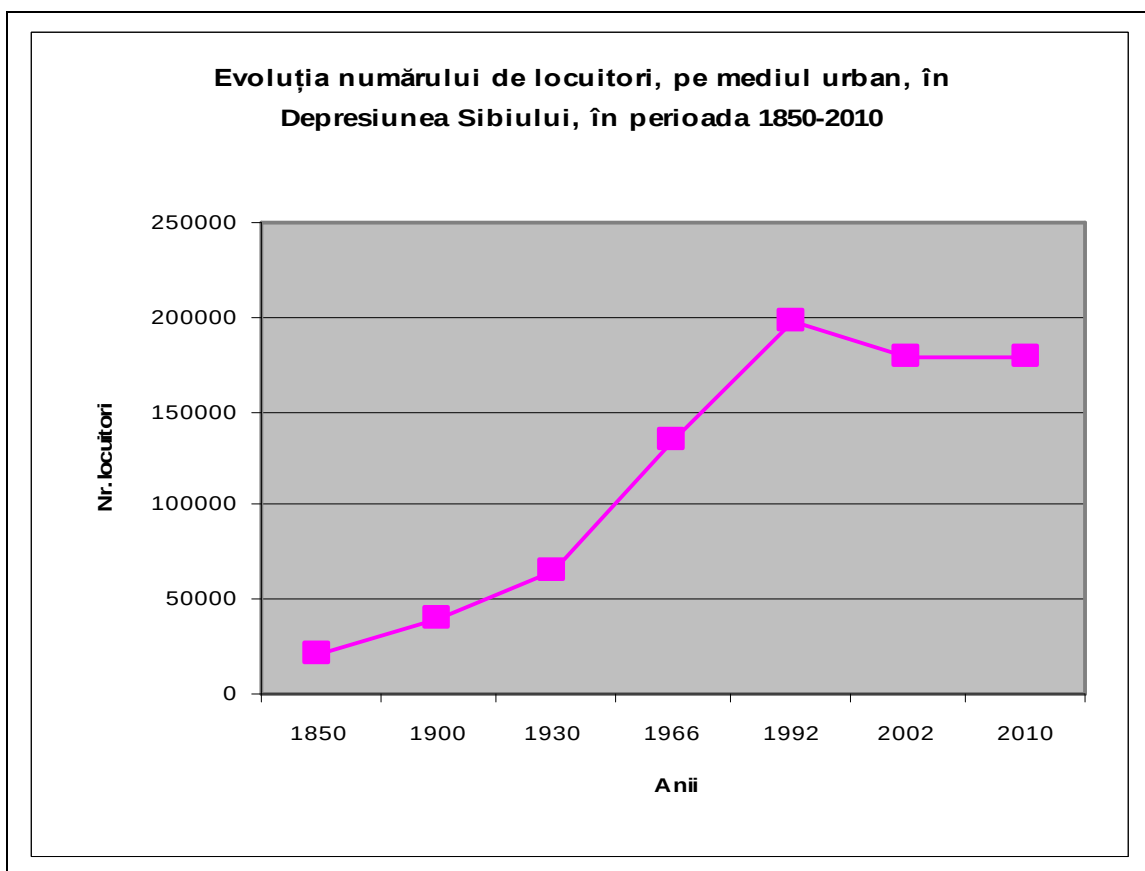

Fig. 109. Evoluția numărului de locuitori, pe mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în perioada 1850-2010

Modificările din mediul urban sunt reflectate și în mișcarea naturală a populației și implicit în valorile indicelui de natalitate.

În intervalul analizat, 1992-2009, valorile înregistrate ale indicelui de natalitate au fost diferite de la un an la altul, prezentând fluctuații (fig.110).

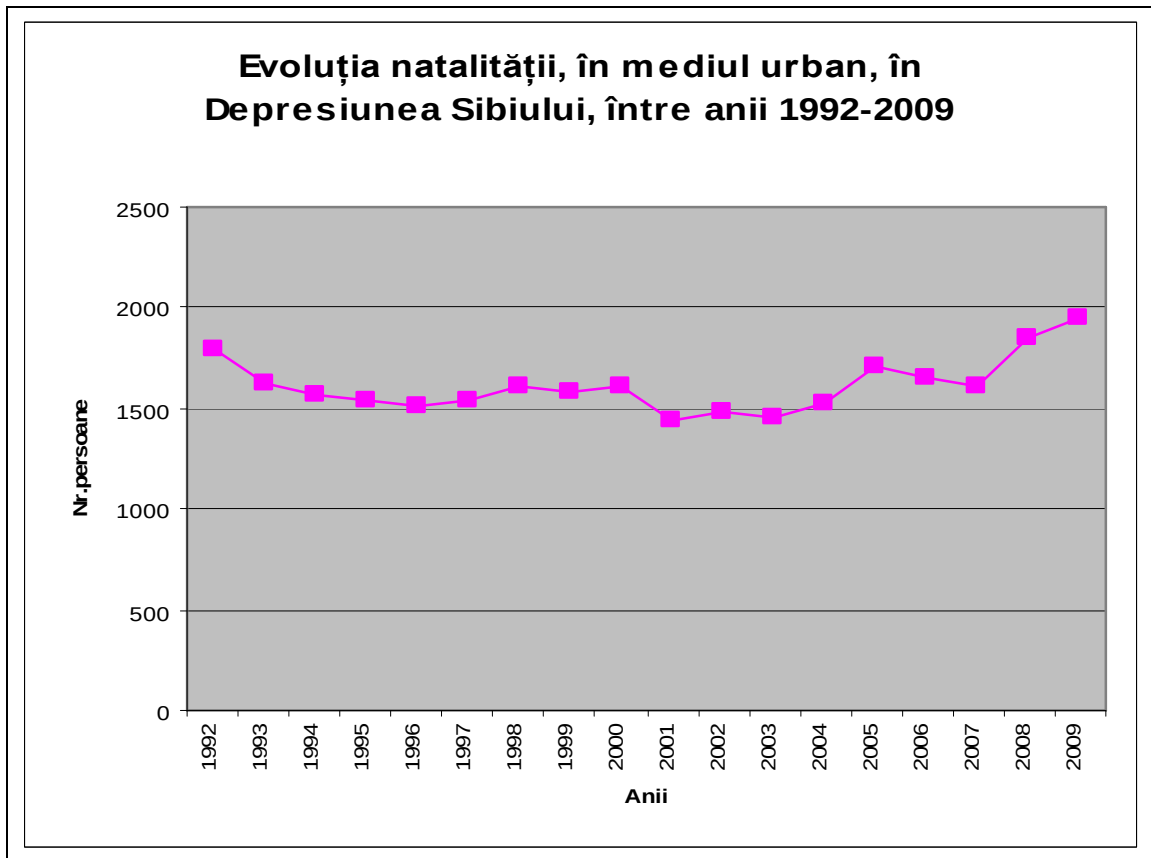

Fig. 110. Evoluția natalității, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

În mediul urban, valorile indicelui de natalitate au crescut de la 9,21 ‰ în anul 1992 la 10,91 ‰ în 2009, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Referitor la valoarea indicelui de fertilitate, în mediul urban, acesta a scăzut de la 37,16‰, în anul 1992 la 33,32‰ în anul 2002, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În perioada 1992-2009, în mediul urban din Depresiunea Sibiului, valorile indicelui mortalității au înregistrat valori fluctuante, dar care au urmat în general un curs

ascendent, cu 1,53 % mai mult în anul 2009 decât în 1992, adică de la 8,35 ‰ în 1992 la 9,88 ‰ în 2009, (fig. 111), cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din Depresiune.

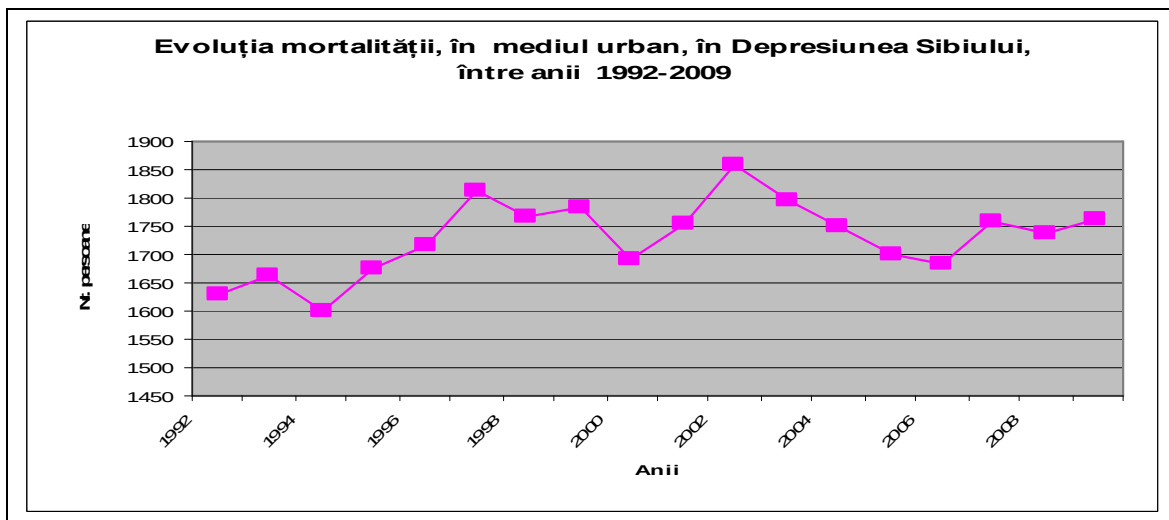

Fig. 111. Evoluția mortalității, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Astfel, în mediul urban, în intervalul 1992-2009, s-a remarcat tendința generală de scădere a valorilor indicelui mortalității infantile de la 0,16 ‰ în 1992- cea mai mare din intervalul analizat, la 0,06‰ în 2009, (fig.112), cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din Depresiune, datorită gradului diferit de dotare a unităților spitalicești, la care se adaugă condițiile socio-economice mai bune din mediul urban.

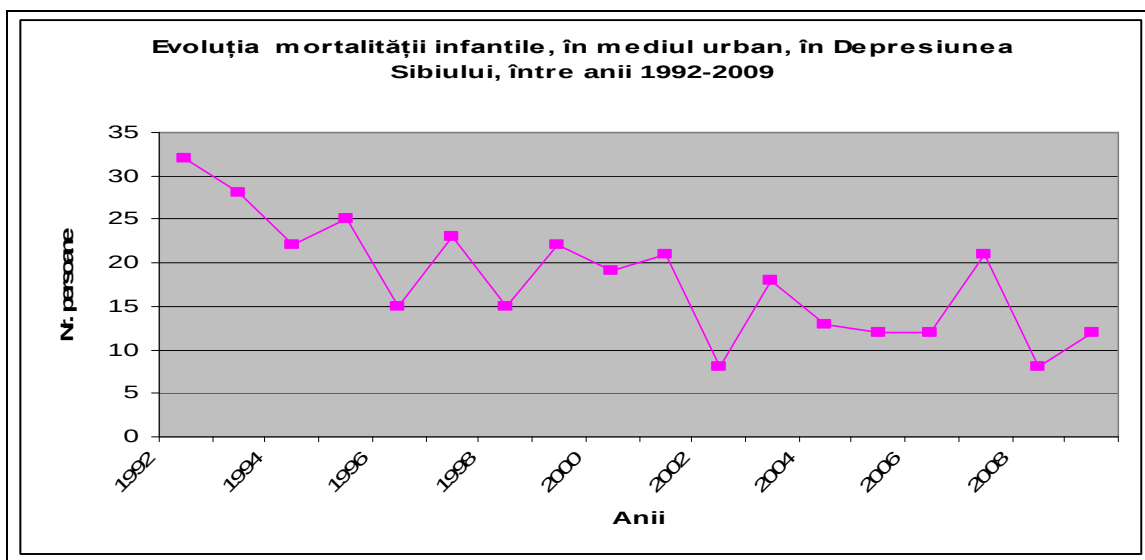

Fig. 112. Evoluția mortalității infantile, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului între anii 1992-2009.

Analiza sporului natural în mediul urban, în perioada 1992-2009 a evidențiat o evoluție oscilatorie, atât în timp, cât și în spațiu, prezentând aceleași caracteristici ca și cea de la nivelul Depresiunii Sibiului, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Astfel, în mediul urban, valorile pozitive au fost înregistrate doar în cei patru ani, respectiv, în anul 1992 de +0,85 ‰ , în 2005 de + 0,02 ‰ , în 2008 de 0,66 ‰ , și în 2009 de + 1,03 ‰ , cea mai mare valoare înregistrată în intervalul analizat, ce semnifică o evoluție crescândă a valorilor sporului natural, (fig.113).

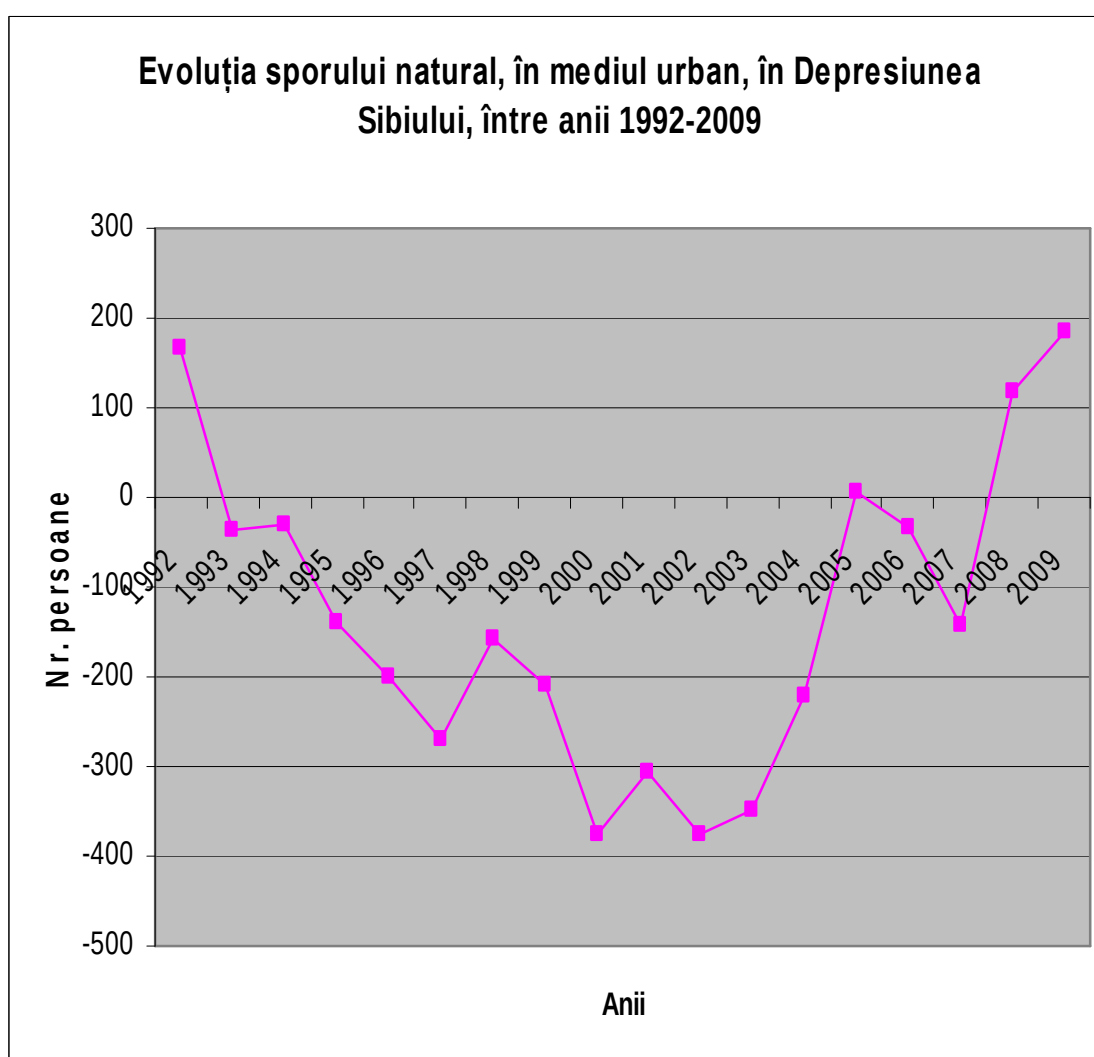

Fig. 113. Evoluția sporului natural, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Valoarea medie a ratei de imigrare din mediul urban a fost în perioada analizată de 2119,61 persoane, adică 11,31 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din Depresiune(fig.114).

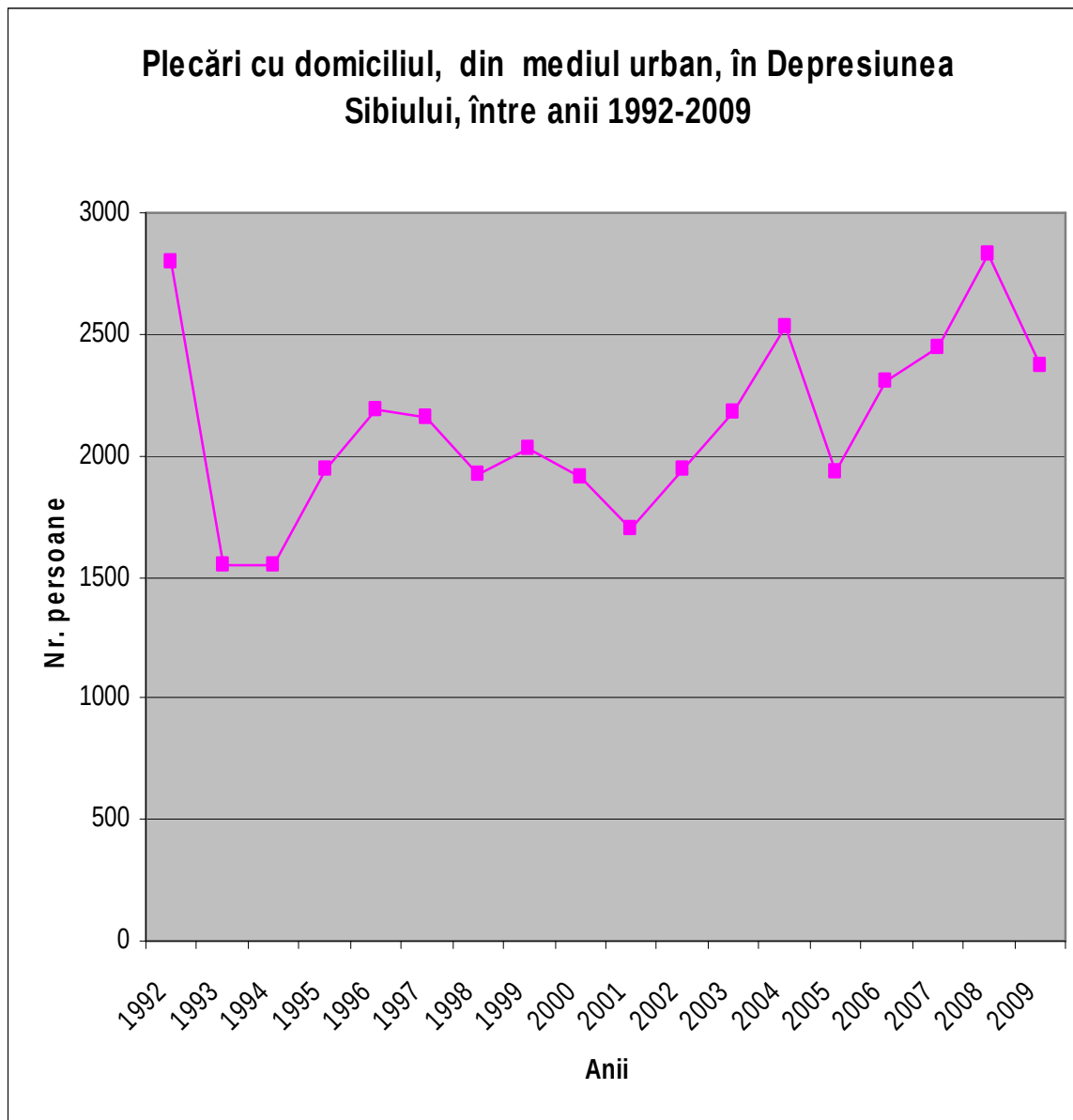

Fig.114. Plecări cu domiciliul din mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Valoarea medie a ratei de emigrare în mediul urban a fost în perioada analizată de 2126,38 persoane, adică 11,37 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune(fig.115).

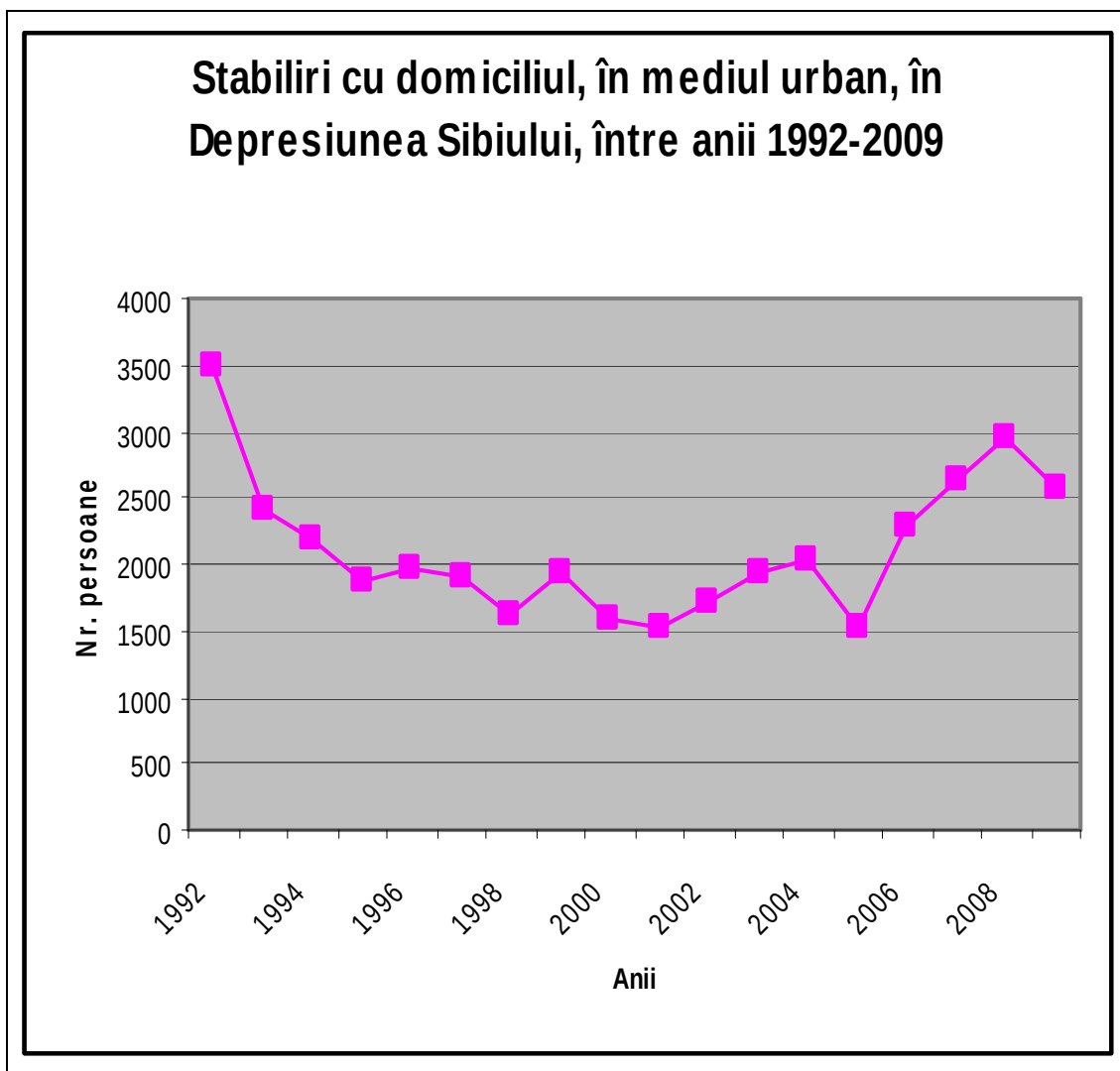

Fig. 115. Stabiliri cu domiciliul în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

În perioada analizată, valoarea medie a sporului migratoriu în mediul urban a fost negativă, de -6,77 persoane, adică 0,06 ‰, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din Depresiune (fig.116).

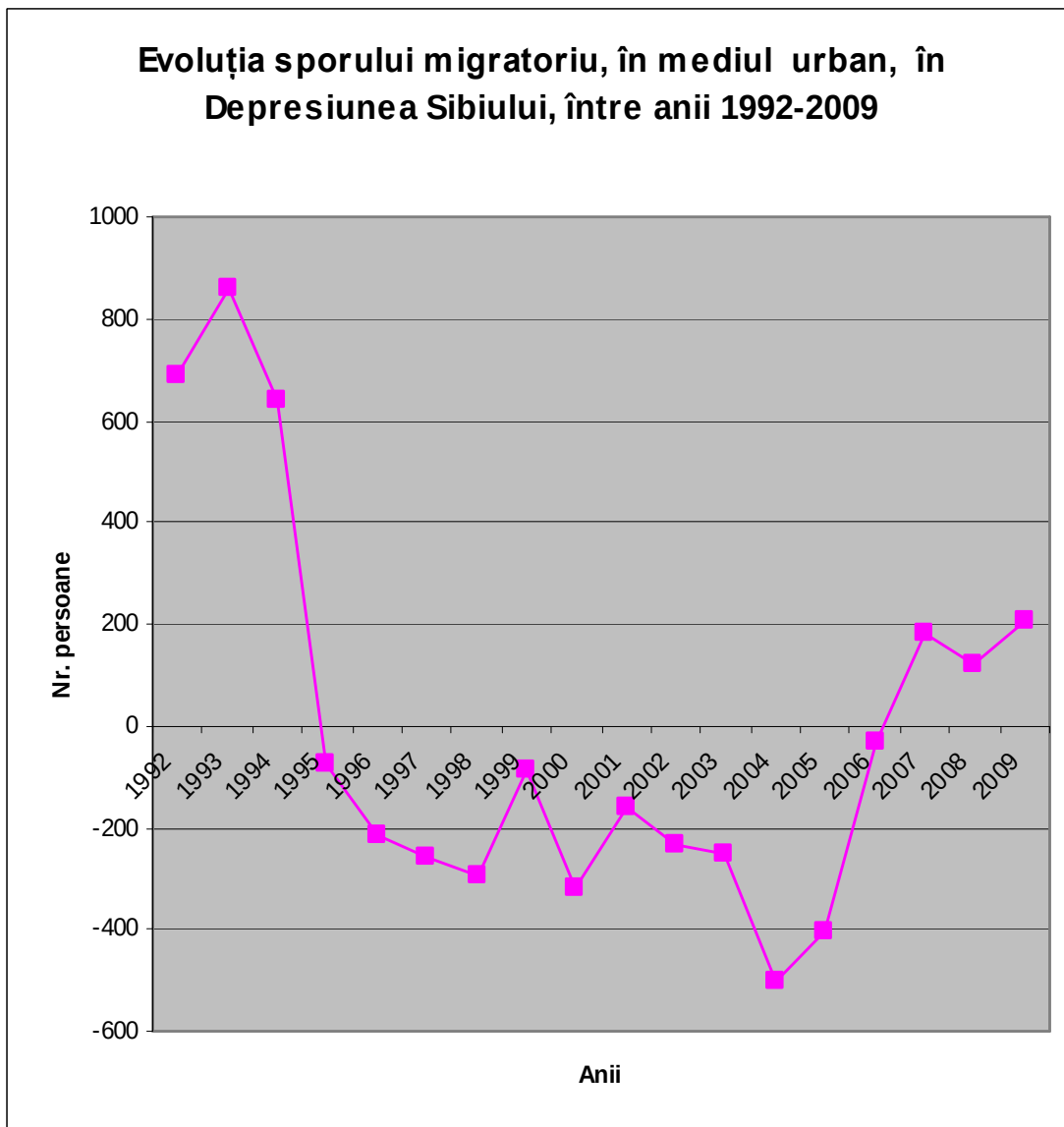

Fig.116.Evoluția sporului migratoriu, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Analiza sporului geodemografic, din mediul urban al Depresiunii Sibiului, în perioada 1992-2009 a evidențiat faptul că, acesta a evoluat mai mult în funcție de mișcarea mecanică decât de cea naturală a populației .

În intervalul analizat, în mediul urban, sporul geodemografic a prezentat valori diferențiate, astfel rezultând o valoare medie negativă, de -138,61 persoane, adică -0,76 ‰, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din Depresiune (fig.117).

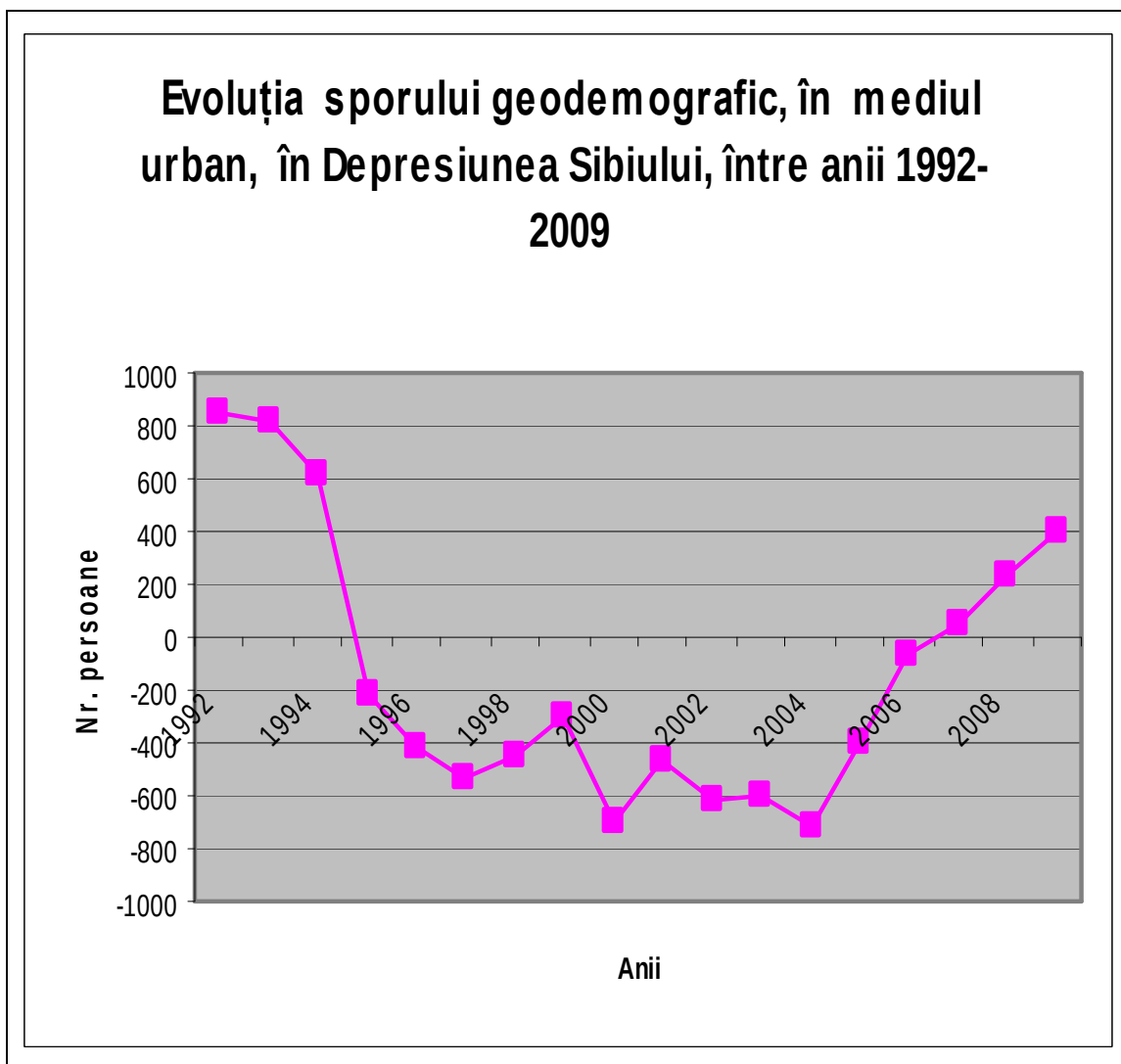

Fig.117. Evoluția sporului geodemografic, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, între anii 1992-2009.

Indicatorul cel mai sugestiv privind structura pe sexe a populației unui teritoriu este indicele de feminitate, respectiv numărul de femei la 100 de bărbați.

Astfel, în anul 1992, în mediul urban, valoarea indicelui de feminitate o depășea pe cea de la nivelul depresiunii, fiind de 109,22 femei la 100 de bărbați, iar în anul 2002,

indicele de feminitate din urban a crescut, înregistrând 111,08 femei la 100 de bărbați, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Privitor la structura populației pe grupe de vârstă, la recensământul din anul 1992, populația tânără din mediul urban deținea o pondere de 32,57 %, valoare care a continuat să scadă, înregistrând în anul 2002, o pondere de 22,96 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În mediul urban, la nivelul ambelor recensăminte, populația masculină din grupa populației tinere a depășit pe cea feminină, înregistrând o pondere de 50,56 % în 1992 și de 50,37 % în 2002, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În anul 1992, în mediul urban, ponderea adulților a fost de 54,98 %, pentru ca, în anul 2002, să crească la 61,16 %, în care populația feminină adultă deținea 52,34 %, depășind-o pe cea masculină, care deținea 47,66 % (fig.118).

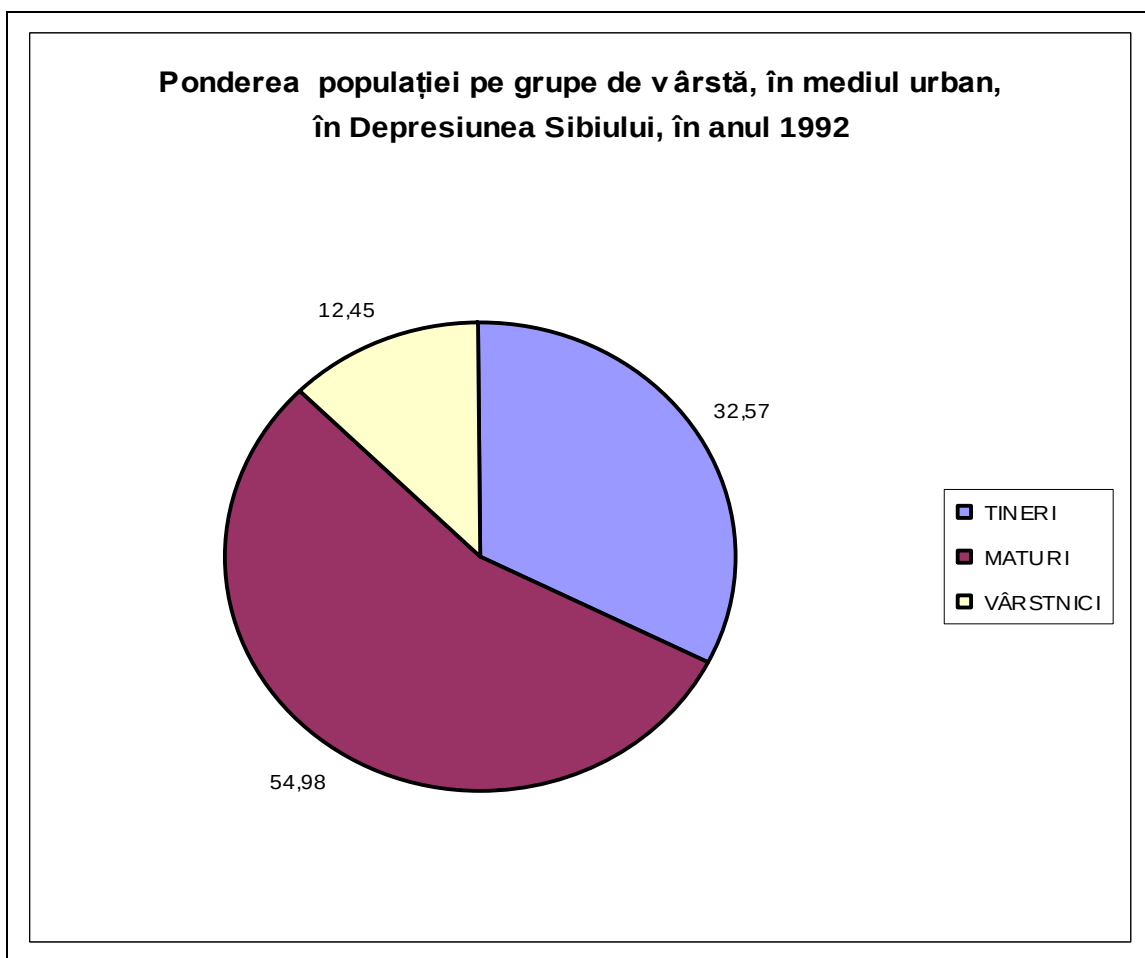

Fig. 118. Ponderea populației pe grupe de vârstă, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

În anul 1992, populația vârstnică deținea în mediul urban o pondere de 12,45 %, valoare care a crescut constant, ajungând la 15,88 %, în anul 2002, (fig.119), datorită creșterii speranței de viață, în cadrul căreia se remarcă durata medie de viață mai redusă a bărbaților, în mediul urban, ponderea lor scăzând de la 41,82 % în anul 1992 la 39,41 % în anul 2002.

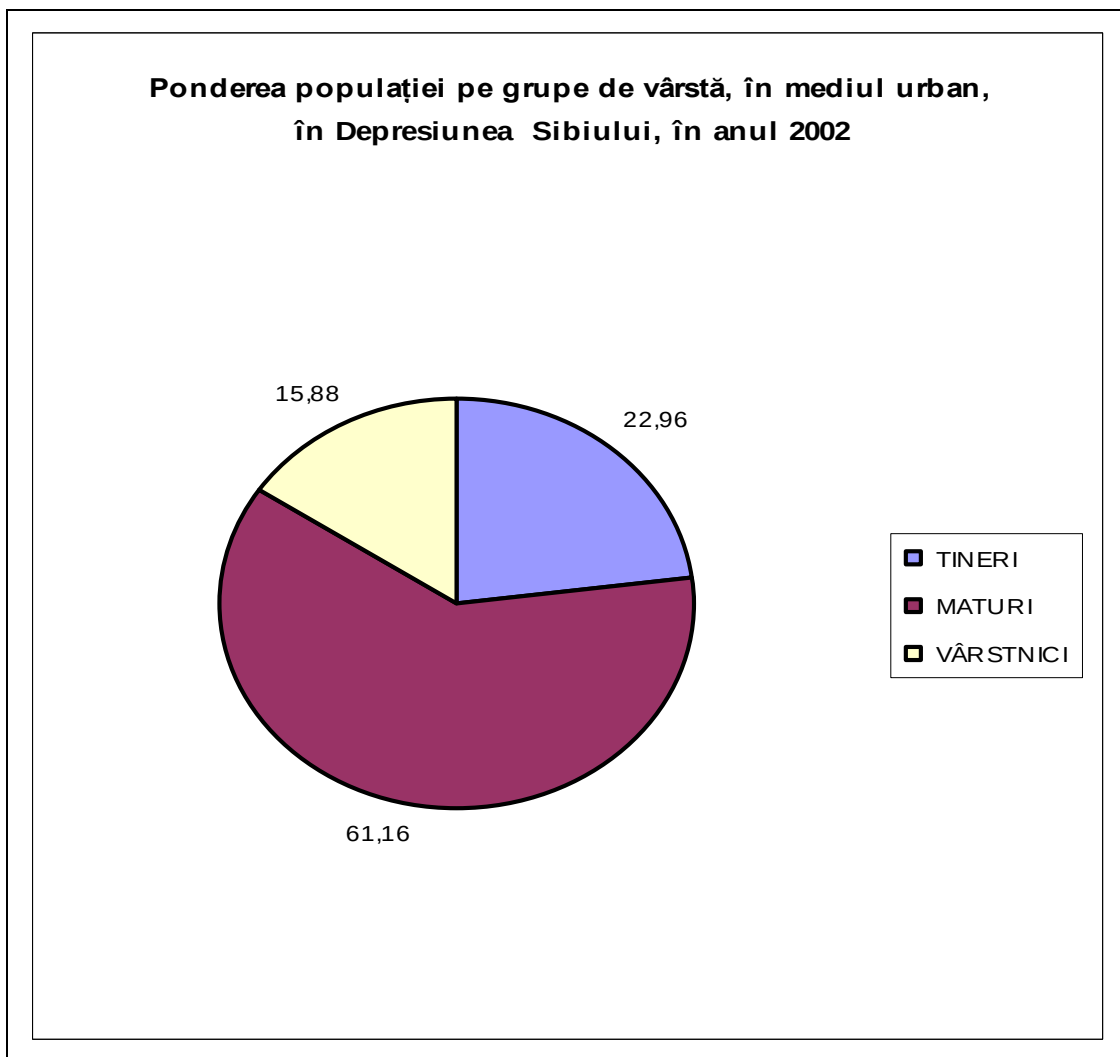

Fig. 119. Ponderea populației pe grupe de vârstă, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Modificările produse în structura populației pe grupe de vârstă și sexe au determinat schimbări atât în structura funcțională a zonei, cât și în raportul dintre populația activă și cea inactivă.

Astfel, în anul 1992, populația activă a înregistrat o valoare de 48,02 %, iar populația ocupată deținea 98,06 % în mediul urban, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Privitor la, repartiția populației active pe principalele ramuri de activitate, la nivelul mediului urban, în anul 1992, (fig.120), industria a rămas centrul polarizator, cu peste 63,24 %, urma sectorul terțiar cu 34,06 % și sectorul primar cu 2,70 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

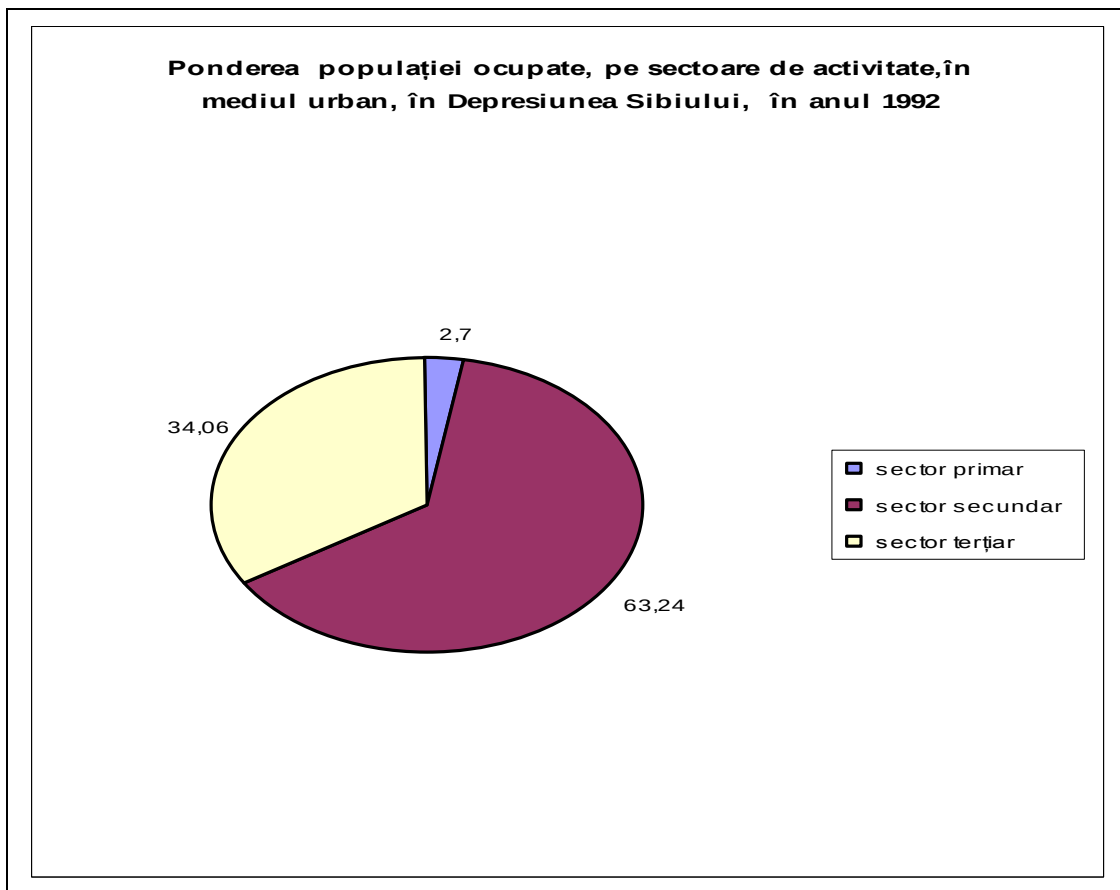

Fig. 120. Ponderea populației ocupate, pe sectoare de activitate, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

Astfel, în anul 2002, populația activă s-a redus simțitor și a înregistrat o valoare de 43,85 % în mediul urban, datorită disponibilizărilor masive din toate sectoarele de activitate, a depopulării și a îmbătrânirii demografice, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În mediul urban, situația s-a inversat față de 1992, locul industriei fiind luat de sectorul terțiar cu o pondere de 51,29 %, locul doi de sectorul secundar cu 47,25 % și doar cu o pondere de 1,46 % sectorul primar (fig.121).

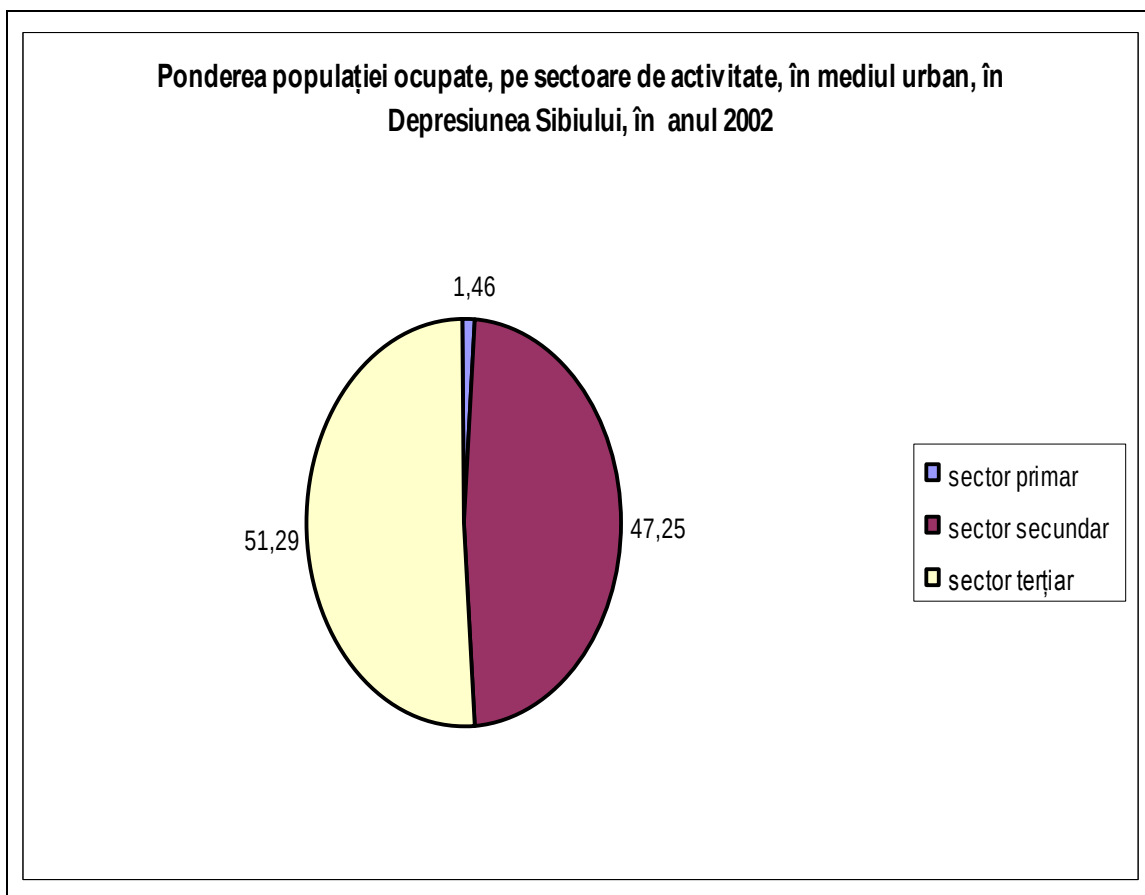

Fig. 121. Ponderea populației ocupate, pe sectoare de activitate, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

În perioada analizată, 1850-2002, structura națională a populației, în mediul urban din Depresiunea Sibiului a prezentat numeroase modificări.

Cele mai mari transformări în această perioadă le-au suferit populația românească și cea germană, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Astfel, conform datelor recensământului populației din anul 1850, populația de 18.262 persoane din mediul urban reprezenta 44,31 % din totalul populației depresiunii, în cadrul acesteia cea mai mică pondere o înregistrau românii, cu 2750 persoane, adică 15,05 %, în timp ce populația germană deținând primul loc, totaliza 13.187 persoane,

adică 72,21 % și trăia cu precădere în mediul urban, iar locul doi cu 978 persoane, adică 5,35 % îl ocupau maghiarii(fig.122).

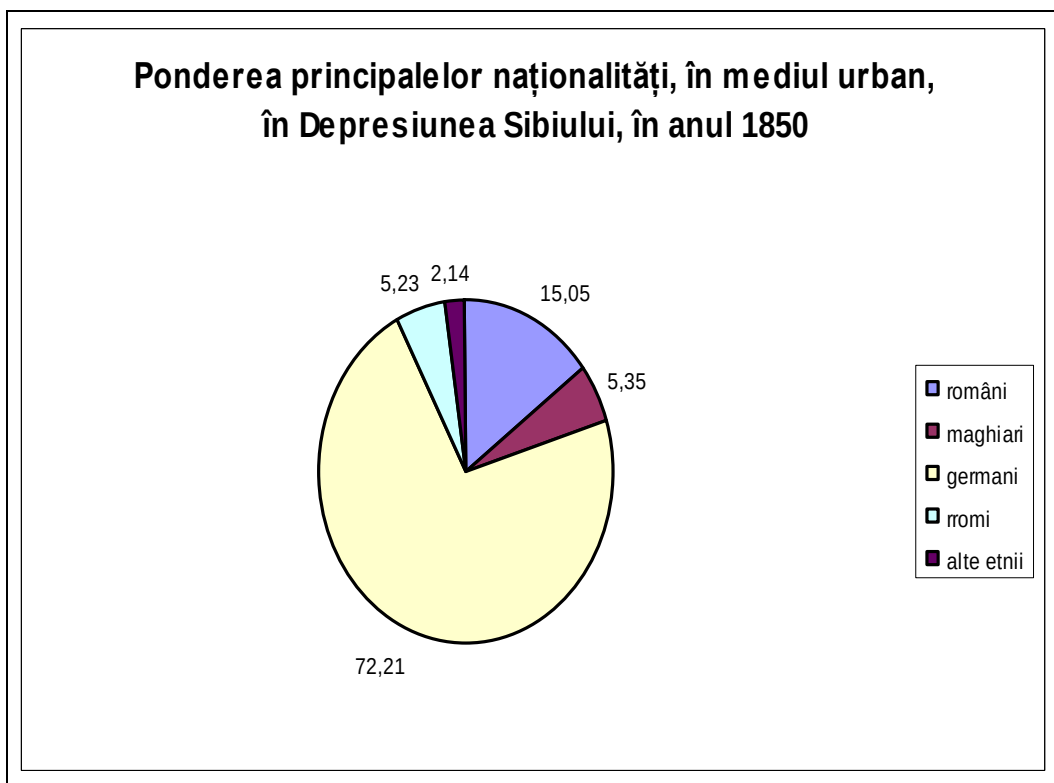

Fig. 122. Ponderea principalelor naționalități, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 1850.

La ultimul recensământ al populației din anul 2002, situația pe mediul urban se prezent astfel: în mediul urban, care însuma 175764 persoane, adică 84,63 % din totalul populației Depresiunii Sibiului, populația românească atinge cea mai mare valoare din intervalul analizat, de 168401 persoane, adică 95,82 %, locul doi era ocupat de maghiari cu 3337 persoane, adică 1,89 %, urmau germanii cu 2877 persoane, adică 1,63 %, apoi rromii cu 737 persoane, adică 0,42 % și alte naționalități cu 412 persoane, adică 0,24 % (fig.125).

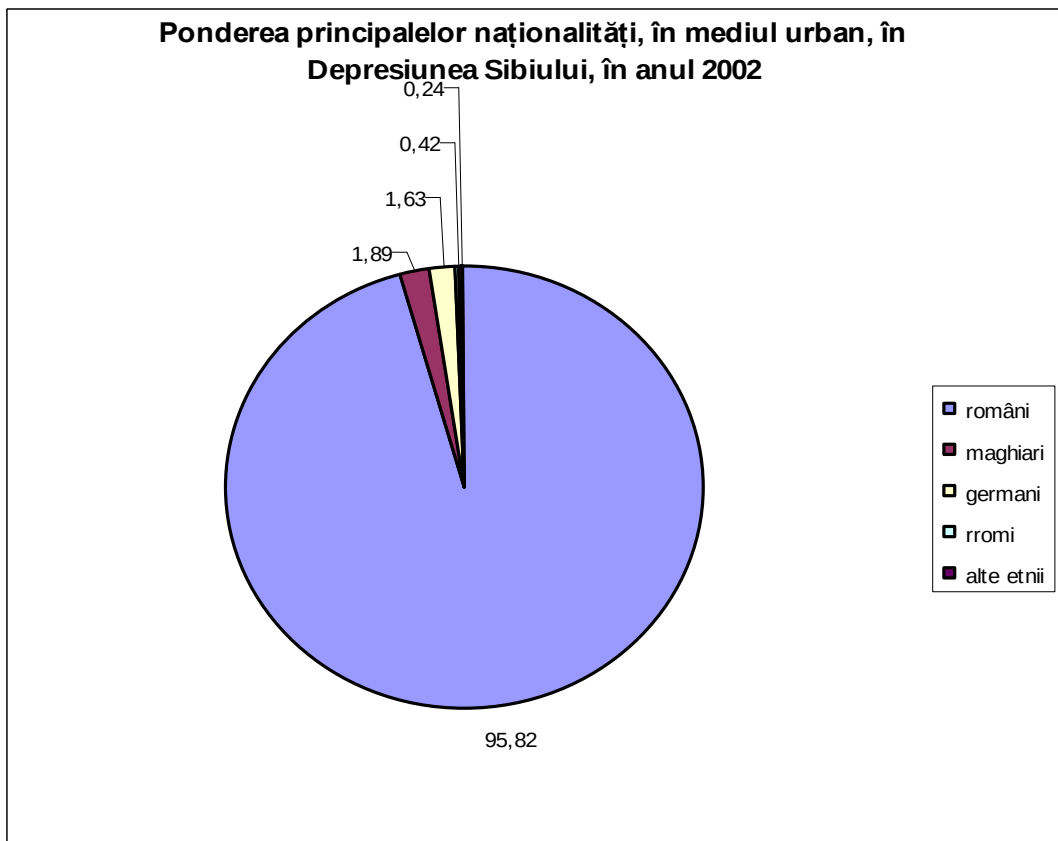

Fig. 125. Ponderea principalelor naționalități, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Structura confesională a populației a fost puternic determinată de schimbările socio-politice petrecute în acest spațiu.

Analizând la 1850 situația populației de rit creștin-ortodox din mediul urban, aceasta ocupa locul doi ca și pondere, după cea evanghelică cu un total de 2992 persoane, adică 16,39 %, pentru ca, la recensământul din anul 2002 să înregistreze cele mai mari ponderi din intervalul analizat 1850-2002, deținând 162161 persoane, adică 92,26 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Spre deosebire de religia creștin-ortodoxă, care a avut o evoluție ascendentă, religiei greco-catolice, în mediul urban i-a fost caracteristic un mers descendent, de la 4,11 % în 1850 la 1,55 % în anul 2002, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Astfel, scăderile s-au realizat fie prin trecerea populației înapoi, la cultul creștin-ortodox, fie la religiile romano-catolice sau protestante, iar în perioada comunistă, scăderea a fost cauzată de scoaterea cultului greco-catolic în afara legii, iar bisericile trecute în patrimoniul Bisericii Ortodoxe Române.

Religiei romano-catolice, specifică populației maghiare, privilegiată în spațiul depresiunii, încă de la 1850, i-au fost caracteristice valori mai mari în mediul urban, un spațiu mult mai conservator, în care romano-catolicismul s-a menținut de-a lungul timpului.

Conform datelor recensământului din anul 1850, în mediul urban, religia romano-catolică, înregistra 2964 persoane, adică 16,23 % și deținea locul trei, scăzând drastic la 2405 persoane, adică 1,37 %, în anul 2002 și cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În perioada analizată, ponderea cultului reformat a fost influențată fie de religia romano-catolică, fie de cea ortodoxă.

Astfel, în anul 1850, adepții cultului reformat totalizau 246 persoane, adică 1,35 %, din populația depresiunii, pentru ca la recensământul populației din anul 2002, ponderea populației de rit reformat să scadă la 0,86 % în 2002, cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Cultul evanghelic, specific populației săsești din Depresiunea Sibiului a înregistrat în perioada 1850-2002 o permanentă scădere, cea mai drastică fiind după decembrie 1989, odată cu emigrarea etnicilor germani în Germania.

Mediul urban a deținut în permanență cea mai mare pondere a populației de confesiune evanghelică, cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În anul 1850, fiind considerată o națiune privilegiată și bucurându-se de toate drepturile și avantajele, populația germană de rit evanghelic trăia cu precădere în mediul urban, unde deținând primul loc totaliza un număr de 11282 persoane, adică 61,78 %, ceea ce a reprezentat un maxim pentru întregul interval analizat 1850-2002 (fig.126).

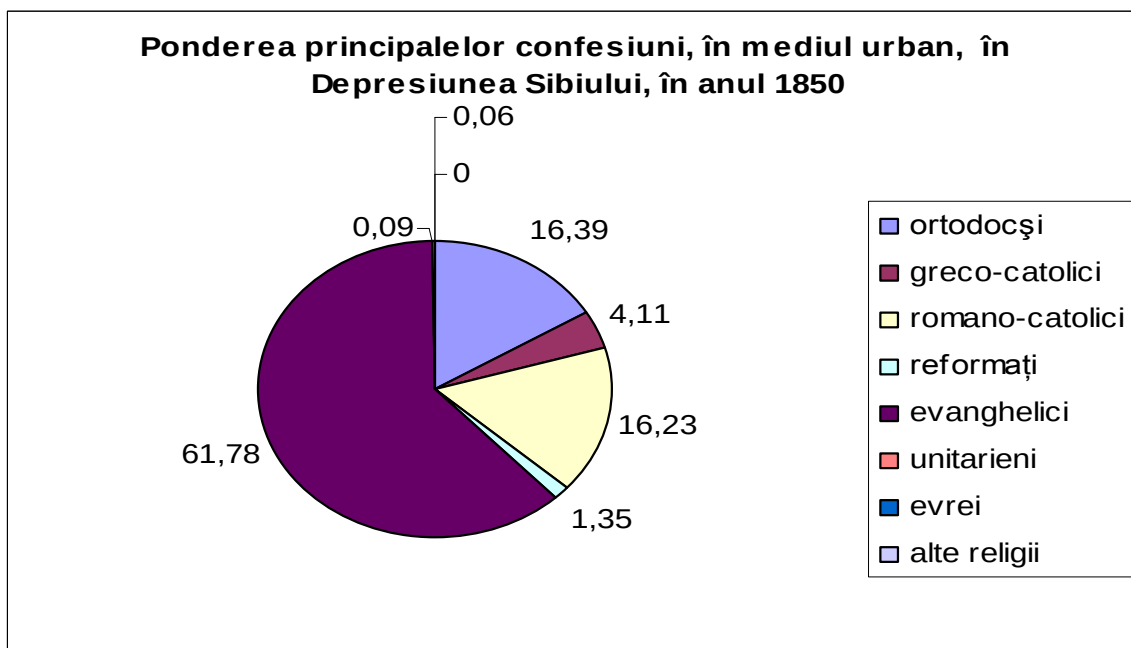

Fig. 126. Ponderea principalelor confesiuni, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 1850.

Pentru anul 2002, ponderea populației evanghelice în mediul urban se reducea la jumătate, scăzând la 2064 persoane, adică 1,17 %.(fig.128).

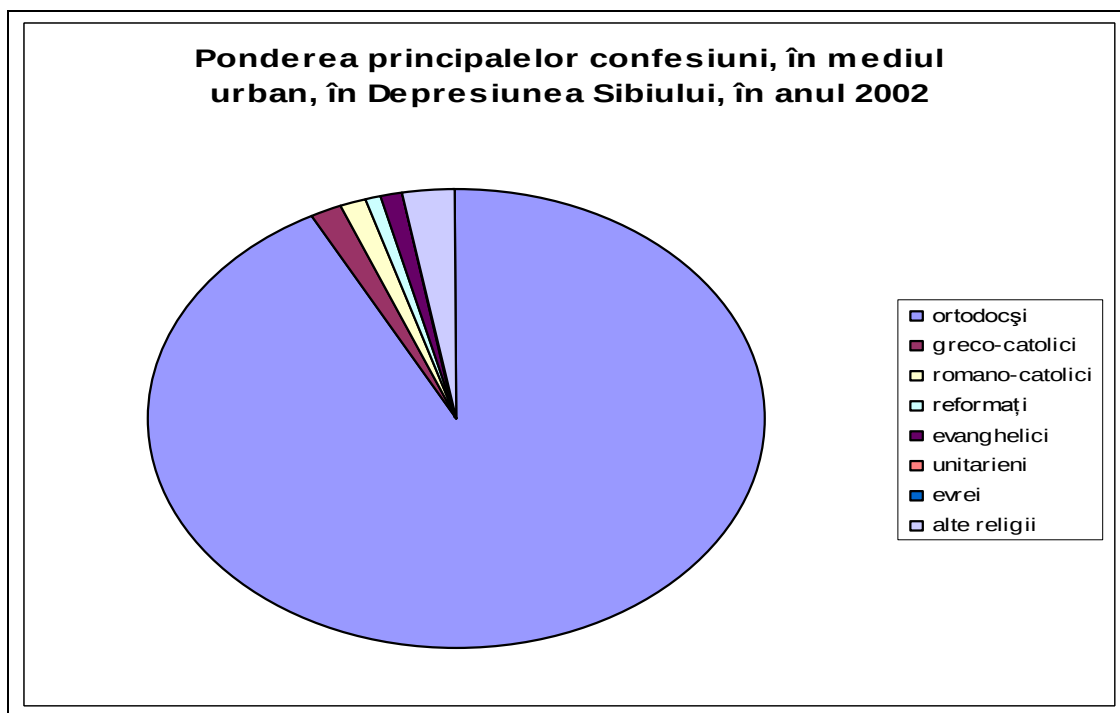

Fig. 128. Ponderea principalelor confesiuni, în mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

Cultul unitarian, în anul 1850, în mediul urban, a înregistrat 0,09% și a scăzut la 0,08% în 2002 din totalul populației, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Religia mozaică a prezentat, în mediul urban al depresiunii o valoare maximă în anul 1930, de 2,38 %, după care a înregistrat o scădere continuă, ajungând în anul 2002 la 0,02 %, populația evreiască emigrând odată cu crearea statului Israel.

Analiza structurii confesionale a populației a marcat la cea de alte religii, rubrică care în 1850 nici nu exista, înregistrarea unui număr tot mai mare de adepți ai religiilor neoprotestante, cei mai mulți fiind penticostali, adventiști, creștini după evanghelie, baptiști. Această categorie deținea în anul 2002, în mediul urban, 744 persoane, adică 2,7 %, dar cu diferențieri la nivelul celor trei orașe din depresiune.

În ceea ce privește, nivelul de instruire școlară a populației în perioada 1992-2002, au fost înregistrate diferențieri, pe cele două medii rezidențiale, dar și la nivelul celor trei orașe din depresiune.

Astfel, ponderea absolvenților de învățământ superior a crescut de la 9,18 % în 1992 la 12,80 % în 2002, ponderea absolvenților din învățământul postliceal a avut de asemenea valori în creștere de la 3,78 % în 1992 la 5,06 % în 2002, ponderea absolvenților din învățământul liceal a înregistrat în mediul urban cele mai mari creșteri în perioada analizată, de la 27,44 % în 1992 la 31,29 % în 2002, ponderea absolvenților de învățământ profesional și de ucenici a crescut de la 18,86 % în 1992 (fig. 129), la 18,44 % în 2002.

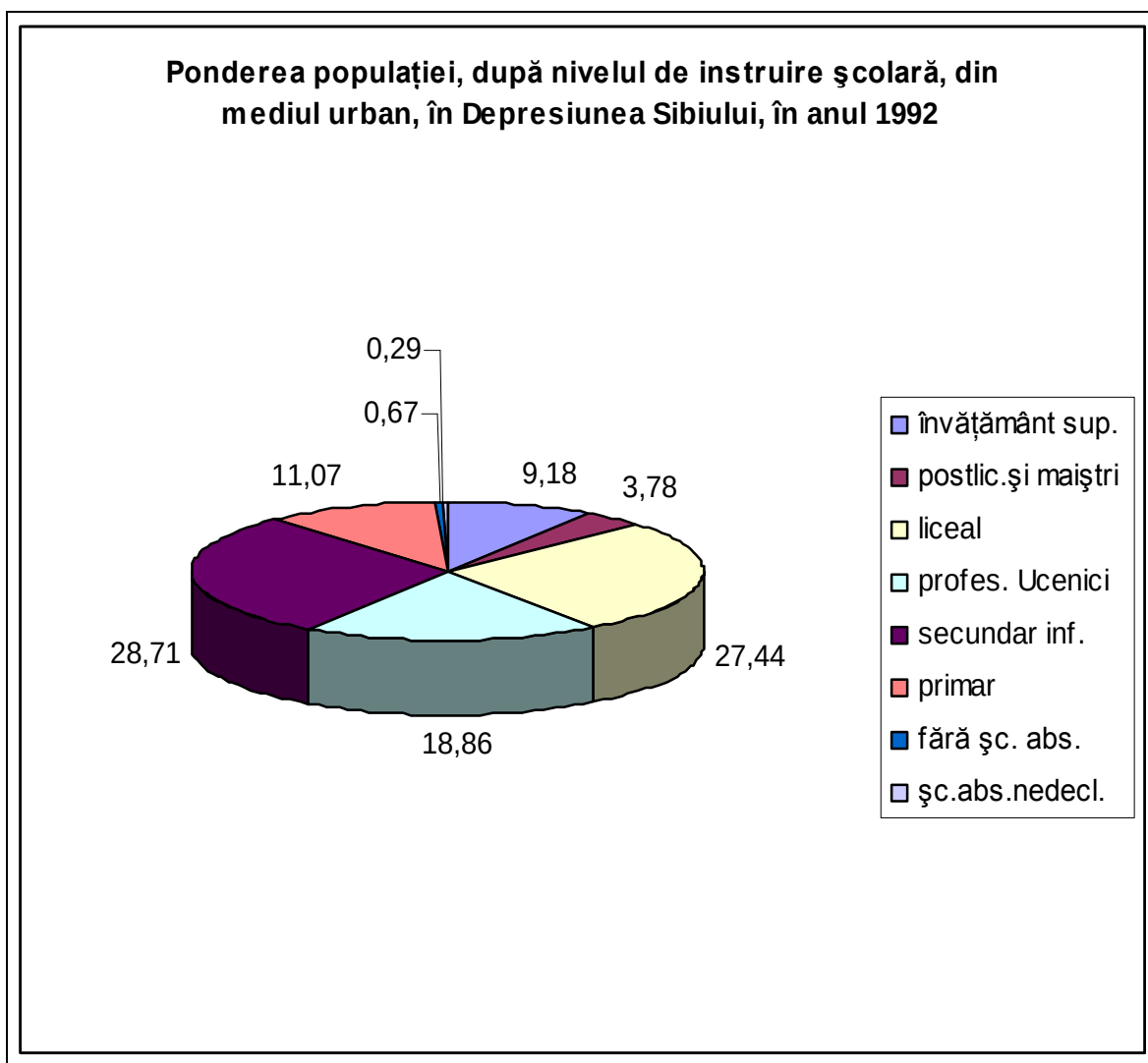

Fig. 129. Ponderea populației, după nivelul de instruire școlară, din mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 1992.

În mediul urban, absolvenții de învățământ gimnazial înregistrau 28,71 % în 1992 scăzând la 20,41 % în 2002, iar absolvenții de învățământ primar de la 11,07 % în 1992 au scăzut la 9,95 % în 2002 .

În ceea ce privește populația fără instruire, aceasta aparținea mai ales unei populații îmbătrânite peste medie, a celor care nu cunosc limba română sau populației de etnie rromă, înregistrând valori în creștere pentru mediul urban, de la 0,67 % în 1992 la 1,97 % în 2002 (fig. 130).

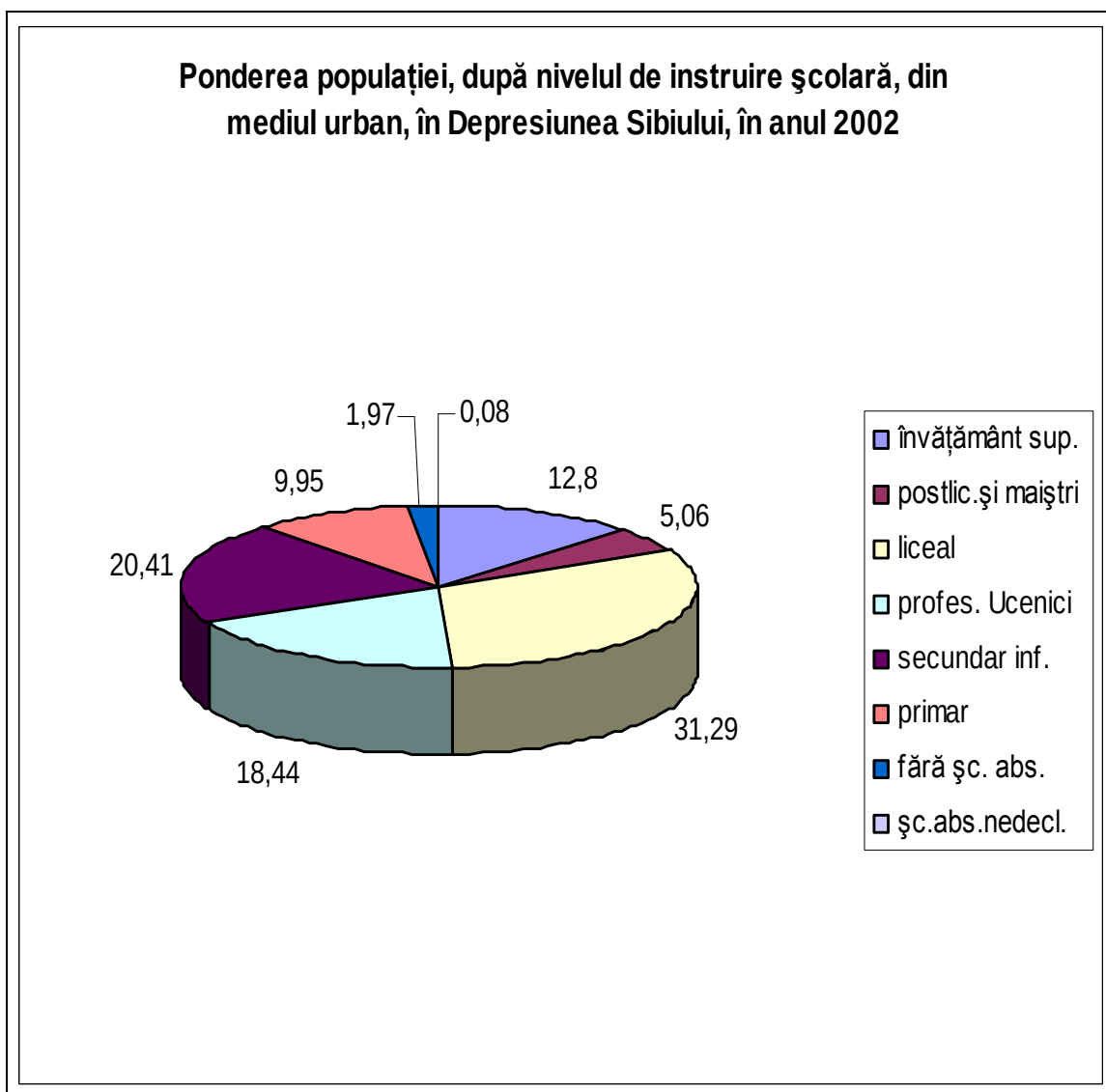

Fig. 130. Ponderea populației, după nivelul de instruire școlară, din mediul urban, în Depresiunea Sibiului, în anul 2002.

7.9.5. PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE A AȘEZĂRILOR DIN DEPRESIUNEA SIBIULUI

Perspectivile de dezvoltare a așezărilor din Depresiunea Sibiului presupun o cunoaștere și o analiză atentă a întregului potențial de care acestea dispun.

Punctele tari pe care le deține Depresiunea Sibiului sunt poziția geografică și potențialul uman al zonei, aflate într-o strânsă complementaritate, intercondiționare reciprocă, din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre.

Punctele slabe, nefavorabile cuprind o serie de elemente generalizate la nivelul întregii țări, exemplu, calitatea infrastructurii rutiere și feroviare este slabă, dotările edilitare precare; alimentarea cu apă a localităților, chiar dacă zona beneficiază de un remarcabil potențial hidrografic, gradul ridicat de îmbătrânire a populației, rata mare de emigrare în rândul populației tinere, gradul de instruire a populației din ce în ce mai redus, la care se adaugă abandonul școlar, pe fondul scăderii nivelului de trai și al accentuării sărăciei.

Oportunitățile de dezvoltare sunt legate tot de poziția geografică favorabilă și de valorificarea potențialului uman și turistic al zonei.

În anul 2007, această oportunitate a fost pe deplin valorificată, prin Programul – SIBIU-CAPITALĂ CULTURALĂ EUROPEANĂ, la care a fost antrenat tot județul, activitate, pe care, în continuare o dezvoltă, în cadrul altor Programe Naționale și Internaționale.

Pericolele potențiale care ar putea surveni în dezvoltarea Depresiunii Sibiului sunt legate tot de interdependențele dintre cei doi factori: cel natural și cel uman.

IV. BIBLIOGRAFIE

1. Alexandru, M., (1962), Depresiunea Sibiului. Câteva observații geomorfologice preliminare, Probleme de Geografie, vol. IX, Editura Academiei, București.
2. Anastasiu, N., Grigorescu, D., Mutihac, V., Popescu, Gh.C., (1998), Dicționar de geologie, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București.
3. Badea, L., Caloianu, N., Dragu, Gh. (1971), Județele Patriei-Sibiu, Editura Academiei R.S.R., Institutul de Geografie, București.
4. Bailly, Antonie S., (1995), Les concepts de la géographie humaine, Masson, Paris.
Beaujeu-Garnier, Jacqueline, Chabot, G. (1971), Géographie urbaine. Editura Științifică, București.
5. Benedek, J., (2004), Amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
6. Benedek, J., (1998), Relațiile oraș – spațiu rural. O abordare teoretică, în Studia Universitatis Babeș – Bolyai, Geographia, 1-2.
7. Bertalanffy, L. von (1972), General Systems Theory, Braziller, New-York.
8. Bîrzu, L., (1973), Continuitatea populației autohtone în Transilvania în sec. IV-V, cimitirul nr. 1 de la Bratei, București.
9. Bîrzu, L., (1991), "Gepidische funde von Bratei", în Dacia NS, XXXV.
10. Bobeș, Rodica, Barbu, C., Stratulat, Cezara, (2011), Tălmăciu la răscrucea timpului: O carte pentru minte și suflet, Editura Techno Media, Sibiu.
11. Bodocan, V., (1992), Naționalismul și harta politică europeană, în analele Universității din Oradea, Oradea.
12. Boldur-Lătescu, Gh., Ciobanu, Gh., Băncilă, I., (1982), Analiza sistemelor complexe, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
13. Bonis, I., (1979), Sistem-informație în sistemele din Științele Naturii, Editura Academiei, București.
14. Botez, M., Celac Mariana, (1980), Sistemele spațiului amenajat, Editura Științifică și enciclopedică, București.
15. Botez, C., Saizu, I., (1977), Epopeea feroviară românească, Editura Sport – Turism, București.

16. Boutot, A. (1997), Inventarea formelor, Editura Nemira, București.
17. Brătianu, Ghe. I., (1988), M. Neagră, Editura Meridiane, București.
18. Căndea Melinda, Bran Florina, Cimpoieru Irina, (2006), Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului geografic, Editura Universitară, București.
19. Childe, G.V. (1966), Făurirea Civilizației, Editura Științifică, București.
20. Chorley, R. J., Haggett, P., (1969), Socio-Economic Models in Geography. University Paperbacks, Methuen, London.
21. Ciangă, N., (1998), Turismul din Carpații Orientali-Studiu de Geografie Umană. Editura Presa Universitară Clujeană.
22. Ciangă, N., (2003), Geografie Turistică, Editura Presa Universitară Clujeană.
23. Ciangă, N., (2003), Geografia umană a României-îndrumător de lucrări practice. Editura Dimitrie Cantemir, Târgu Mureș.
24. Ciolan, I.N., Voicu, C., Racovițan, M., (1995), Transilvania-Istorie și dăinuire românească, Editura Sirius, București.
25. Ciupagea, D., Păuca, M., Ichim, Tr., (1970), Geologia Depresiunii Transilvaniei, Editura Academiei, București.
26. Cocean, P., (2002), Geografie regională, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
27. Coffley, W. I. (1981), Geography. Towards a General Spatial Systems. Approach, Methuen, London and New York.
28. Colectiv, Geografia Romaniei, III, (1987), Carpații și Depresiunea Transilvaniei (sub redacția dr. D. Oancea, dr. Valeria Velcea, dr. N. Caloianu, S. Dragomirescu, dr. Gh. Dragu, dr. Elena Mihai, dr. Gh. Niculescu, V. Sencu, dr. I. Velcea), Editura Academiei, București.
29. Colecția Județele Patriei-Sibiu- Monografie, (1980), Editura Sport-Turism, București.
30. Comșa, M., (1964), Slavii pe teritoriul R.P.R., Editura Academiei, București.
31. Crăcea, T. (2008), Dinamica peisajului geografic reflectată în documentele cartografice în Depresiunea Sibiu, Editura Universității "Lucian Blaga", Sibiu.
32. Crăciunaș, S., (1940), Viața industrială a Cisnădiei, în industria românească 1930-1940, Editura București.
33. Daicoviciu, H., (1981), Studii dacice, Editura Dacia, Cluj-Napoca.

- 34.Donisă, I. (1977), Bazele teoretice și metodologice ale geografiei, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- 35.Dumitrașcu, S., Togan,G. (1974), Cimitirul de la Boarta-Pârâul Zăpezii-Șoivan, în Studii și Comunicări “, Arheologie-istorie, Muzeul Brukenthal, Sibiu.
- 36.Dumitrescu-Jippa, A., Nistor, N. (1976), Sibiu și ținutul în lumina istoriei I, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- 37.Efros, V., (2002), Dicționar de geografie economică și umană. Editura Universității Suceava, Suceava.
- 38.Efros, V., (2002),Geografie economică și umană. Editura Universității Suceava.
- 39.Enăchescu, C., (2007), Tratat de teoria cercetării științifice, ediția aIIa, Iași, Editura Polirom.
- 40.Erdeli, Gh. (1999), Dicționar de geografie umană. Editura Corint, București.
- 41.Filip, S., (2008), Depresiunea și Munceii Băii Mari. Studiu de geomorfologie environmentală, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 42.Forrester, Jay W. (1979), Principiile sistemelor. Teorie și autoinstruire programată, Editura Tehnică, București.
- 43.Fruma, I., (1935), Problema Universității Săsești și a Instituției celor șapte Juzi, Editura Sibiu.
- 44.Glück, E., (1990), Contribuții cu privire la prezența cavalerilor teutoni în Țara Bârsei(1211-1225), în Crisia, 21, Magazin Istoric, nr. 7.
- 45.Grasu, C., (1997), Geologie structurală, Editura Tehnică, București.
- 46.Haggett, P.,(1979), Geography. A Modern Synthesis, Harper& Row, London.
- 47.Halmaghi, I., (2001), Prejmerul medieval, Editura Lux Libris, Brașov.
- 48.Herodot-Istoriei, (1964.)V,3, in Fontes ad historiam Daco-Romaniae pertinentes,I, pag.68, Editura Științifică, București.
- 49.Horwath, I., (1999), Minoritățile din România. Aspecte politice. Editura Limes, Cluj.
- 50.Ianoș, I.,(1987), Orașele și organizarea spațiului geografic,Editura Academiei Române, București
- 51.Ianoș, I., (2000), Sisteme teritoriale. Editura Tehnică, București.
- 52.Ianoș, I., Humeau, J. B., (2002), Teoria sistemelor de așezări umane, Editura Tehnică, București.

53. Ianoș I., Heller W., (2006), Spațiu, economie și sisteme de așezări, Editura Tehnică, București.
54. Iașu, C., (2003), Mutations migratoires internes du milieu rural en Roumanie entre 1992 et 2000, în vol. "Rural space and regional development", Editura Studia, Cluj-Napoca.
55. Iașu, C., (2006), Schimbările de domiciliu din România - considerente geografice, Lucrările Seminarului Geografic Internațional Dimitrie Cantemir, Iași.
56. Ielenicz, M., (1999), Dealurile și Podișurile României, Editura Fundației "România de mâine", București.
57. Ilie, M., (1955), Bazinul Transilvaniei, cercetări geologice în regiunea Alba-Iulia-Sibiu-Făgăraș-Rupea, Anuarul Comitetului Geologic, vol. XXVIII, Editura Științifică București.
58. Imreh, St., (1955), Despre începuturile industriei capitaliste și Transilvania, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, Editura Academiei R.P.R., București.
59. Ioniță, A., Marcu, D., (2000.), Feldioara, comuna Feldioara, jud. Brașov, în CCA Campania 1999, Deva.
60. Irimuș, I., (1998), Relieful pe domuri și cute diapire în Depresiunea Transilvaniei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
61. Luca, S.A., Pinter, Z.K., Georgescu, A., (2003), Repertoriul Arheologic al Județului Sibiu, Editura Economică, București.
62. Mac, I., Irimuș I., (1996), Corelații morfologice intra și interspecifice cu structurile din Bazinul Transilvaniei, Revoluția Geografică, tom II-III, Academia Română, Institutul de Geografie, București.
63. Mac, I., Sorocovschi, V., (1978), Relații morfodinamice în Depresiunea Transilvaniei, Studia UBB, Geol.-Geogr., fascicol 2, Cluj-Napoca.
64. Macrea, M., (1969), Viața în Dacia romană, Editura Științifică, București.
65. Malița, M. (1979), Sisteme în științele naturii. Editura Academiei Române, București.
66. Mandelbrot, B. (1998), Obiectele fractale, Editura Nemira, București.
67. Mihăilescu, V. (1968), Geografie teoretică, Editura Academiei Române, București.
68. Molnar, E., Maier, A., Ciangă, N., (1973), Centre și arii de convergență în România, Colocviul Național de Geografia așezărilor și populației, Iași.

- 69.Molnar, E., Maier, A., Ciangă, N. (1975), Centre și arii de convergență în R. S. România. În: Studia U.B.B. – Geol.Geogr., p.50-56, Cluj-Napoca.
- 70.Morariu, T., Gârbacea, V., (1960), Terasale râurilor din Transilvania, Com. Academiei Române, Geologie și Geografie, nr.6, tomul X, Editura Academiei Române, București.
- 71.Morariu, T., Posea, Gr., Mac,I., (1980).Regionarea Depresiunii Transilvaniei, Studii și Cercetari de Geologie, Geofizica, Geografie, Tomul XXVII, nr.2, Editura Academiei, București.
- 72.Mutihac, V., (1990), Structura geologică a teritoriului României, Editura Tehnică, București.
- 73.Năgler,Th., Pascu, St., (1979), Voievodatul Transilvaniei, vol.II, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- 74.Năgler, Th., (1992), Așezarea sașilor în Transilvania, Editura Kriterion București.
- 75.Nestor, I.,Zaharia,Eugenia,(1973),Raport preliminar despre săpăturile de la Bratei,jud.Sibiu (1959-1972,în Materiale si Cercetări arheologice, X, București.
- 76.Nicolae, I. (2002), Suburbanismul ca fenomen geografic în România, Editura Meronia, București.
- 77.Niedermaier, P.,(1992), Raportul între sat și oraș în lumina crizei agrare medievale, Anuarul Institutului de Istorie, Cluj-Napoca, XXXI, p.151-155.
- 78.Nistor, N., Marinescu-Frăsinei, M.N.,(1990), Sibiul și ținutul în lumina istoriei II, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- 79.Pascu, St., (1983).Ce este Transilvania ? Editura Dacia,Cluj-Napoca.
- 80.Petrea, D. (1998), Pragurile de substanță, energie și informație în sistemele geomorfologice. Editura Universității din Oradea.
- 81.Pinter, Z.K., Țiplic, I.M., (1994), Orăștie-Cetate, jud. Hunedoara, în CCACampania 1993, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- 82.Pisochi, A., Ardelean, A., (2005), Introducere în metodologia cercetării științifice: curs de inițiere, "Vasile Goldiș" University Press, Arad.
- 83.Pop, Gr.,(1984), România.Geografia circulației, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
- 84.Pop, Gr., Bodocan, V., (1999), Orașele transilvane în ultimul secol și jumătate (1850-1996), în Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Seria Geographia, nr.2, Cluj-Napoca.

- 85.Pop, Gr., (2001), Depresiunea Transilvaniei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 86.Posea, Gr. Popescu, N., Ielenicz, M., (1974), Relieful României, Editura Științifică, București.
- 87.Rădulescu, Mihaela Șt. (2006), Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat, Buc., Editura Didactică și Pedagogică.
- 88.Roșu, Al.,(1980), Geografia fizică a României, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- 89.Rusu, M., (1996), Transilvania și Banatul, p.187, Editura Banatica, Reșița.
- 90.Sandu, Maria, (1998), Culoarul depresionar Sibiu – Apold. Studiu geomorfologic, Editura Academiei, București.
- 91.Savu, Al., (1980), Depresiunea Transilvaniei (Regionarea fizico-geografică).Puncte de vedere, Studia UBB, Geologia-Geographia, XXV, 2, Cluj-Napoca.
- 92.Savu Al., Mac I., Tudoran P., (1973), Aspecte privind geneza și vârsta teraselor din Transilvania în “Realizări în geogr. României” Editura științifică, București.
- 93.Săndulescu, M., (1984),Geotectonica României, Editura Tehnică, București.
- 94.Sigerus, E.,(1930), Chronik der Stadt Hermanstadt, Editura Honterius, Sibiu
- 95.Spinei, V., (1999), Marile migrații, Editura Institutul European, Iași.
- 96.Străuțiu, E., (2000), Sibiul între Medieval și Modern, Editura Etape, Sibiu.
- 97.Suciu, C., (1966), Dicționar istoric al localităților din Transilvania, Editura Academiei R.S.R., București.
- 98.Surd, V., (2001), Geodemografie, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 99.Surd, V., (2002), Introducere în geografia spațiului rural, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 100.Surd, V., (2004), Geografia așezărilor, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 101.Surd, V., Bold, I., Zotic, V., Chira, Carmen,(2005), Amenajarea teritoriului și infrastructuri tehnice, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 102.Surdeanu,V.,(1998),Geografia terenurilor degradate, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 103.Ungureanu,Al.,(1993),Geografia Podișurilor și Câmpiilor României, Editura “Univ.Al.I.Cuza”, Iași.

- 104.Vlăsceanu, Gh.,Ianoș, I. (1998), Orașele României, Editura Odeon,București.
- 105.Țiplic, I.M.,(2005), Contribuții la istoria spațiului românesc în perioada migrațiilor și Evul Mediu timpuriu, sec.(IV- XIII), Institutul European, Iași.
- 106.Zaharie, E., (1977)., Populația românească în Transilvania în secolele VII-VIII, Cimitirul 2 de la Bratei, Editura Academiei R.S.R., București.
- 107.Umberto Eco, (2006), Cum se face o teză de licență, Disciplinele umaniste, Editura Polirom, Iași.
108. Zotic, V., (2005), Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 109.*** Anuarele statistice jud.Sibiu : 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010.
- 110.*** Direcția Statistică Sibiu.
- 111.*** GeografiaRomâniei, volumul II, GeografieUmană și Economică, (1984), Editura Academiei R.S.R.,București.
- 112.*** Istoria Românilor, vol.I, (2001), Editura Enciclopedica, București.
- 113.*** Istoria Românilor, vol.II, (2001), Editura Enciclopedica, București.
- 114.*** Istoria Românilor, vol.III, (2001), Editura Enciclopedica, București.
- 115*** Istoria Românilor, vol.IV, (2001), Editura Enciclopedica, București.
- 116.*** Istoria Românilor, vol.V, (2003), Editura Enciclopedica, București.
- 117.*** Istoria Românilor, vol.VI, (2002), Editura Enciclopedica, București.
- 118.*** Istoria Românilor, vol.VII, I, (2003), Editura Enciclopedica, București.
- 119.*** Istoria Românilor, vol.VII, II, (2003), Editura Enciclopedica, București.
- 120.*** Istoria Românilor, vol.VIII, (2003), Editura Enciclopedica, București.
- 121.*** Istoria Românilor, vol.IX, (2008), Editura Enciclopedica, București.
- 122.*** Istoria Românilor.Transilvania,vol.II,(1997), EdituraGeorgeBarițiu,Cluj-Napoca.
- 123.*** Mărginenii Sibiului,civilizație și cultură populară românească, (1985),
Editura Științifică și Enciclopedică, București.
- 124.*** Recensămintele populației din anii: 1850, 1900, 1930, 1966, 1977, 1992, 2002.
- 125.www. Sibiu.ro
- 126.www.wikipedia.ro